BUDAPEST, 1938 LX. ÉVFOLYAM, 250. (19.683) SZÁM PÉNTEK, NOVEMBER 4

Előfizetés a Képes Vasárnappal és a Képes Pesti Hirlappal együtt egy hóra 4.— pengő, negyedévre 10 pengő 80 fillér. Egyes példányszám ára 8 fillér, vasárnap 12 fillér (a mellékletek nélkül)

PESTI HIRLAP

Szerkesztőség: Vilmos császár-ut 78. Telefon 112-295. Főkiadók: Vilmos császár-ut 78. Tel. 112-295. Erzsébet-körut 1. Tel. 135-296. A fiókok jegyzékét vasárnaponként az apróhirdetések élén közöljük

Hazafogadás

Irta Hegedüs Lóránt

A trianoni térkép lehullott a történelem faláról és eltünt a semmibe. A történelem nagy sasának szárnycsapása suhog fölöttünk: megindult Magyarország hazajövetele.

A magyar politikának uj szavakat és gondolatokat kell megtanulnia, amelyek elég erősek ahhoz, hogy a felburjánzott személyi surlódásokat, jelszóutánzásokat és törtetéseket agyoncsapják. Ez uj szavak között, mintha az égen csillagok állnának össze, hogy betüket hintsenek, látom felirva ezt is: „Hazafogadás." Igen, urak, kormányon levő és ellenzéki törvényhozó és választó urak, meg kell tanulnunk a hazafogadás nagy mesterségét, azt: hogyan tudjuk a visszatérő részek magyarságát ugy fogadni, hogy abból először nekik, azután nekünk és végül a közös nemzetnek történelmi haszna legyen.

A feladat épp olyan szövevényes, mint amennyire meglepő és uj mindenkinek, aki szemrebbenés nélkül mer beletekinteni abba, hogy mi mindent kell itt megoldani. Uj a kérdés azért, mert még soha nem volt történetünkben, hogy a hazának a darabja részletekben csatoltatott volna hozzánk. Vagy teljes szabadságot élvezett ez a nemzet, vagy idegen uralom alatt nyögött — hitták azt töröknek vagy németnek —, de az, hogy uralmának volt részei darabokban most a régi imperiumhoz csatoltatnak vissza, hogy a csonka ország, amely huszesztendei élet után most megnövekedik, anélkül, hogy a Kárpátok egész medencéjét Magyarországnak nevezhessék, oly probléma, amely először jelenik meg ezeréves történetünkben.

Szövevényesnek is mondtam a kérdést nem ok nélkül, mert csak az nem vette észre, aki felületes, hogy e husz év alatt — hogy csak a Felvidékről szóljunk — a cseh kormánynak működése folytán mennyire más helyzet állott elő a leszakitott részeken, mint amiőt mi a csonka országban begubózva és ehhez hozzászokva, észleltünk. Amiből ki kell indulnunk, az, hogy minden pártkérdésnél fontosabb, sikerül-e nekünk azt a nagy gondolatot megvalósitani, amit én hazafogadásnak hivok.

A hazafogadás azt jelenti, hogy minden modern, népies, az alsó osztályok szociális javát szolgáló intézkedés, amelyet husz év alatt a cseh uralom alatt élő Felvidéken behoztak, meg kell hogy ott maradjon és nem nekik kell etekintetben hozzánk, hanem nekünk hozzájuk idomulni. Ez azt jelenti, hogy ha találunk a visszatérő megyékben bármiféle oly intézményt, amelyet a csehek, bár nem egészen önzetlenül, sőt részben Európa előtt való fitogtatásul, szociális gondoskodásképpen kiépitettek, azt nemcsak hogy nem szabad elvennünk azoktól a széles néprétegektől, amelyek megkapták, hanem azt hozzánk is át kell plántálni, hogy a magyarság abban mutatkozzék, amit ugy hivunk: népszeretet vagy aminek ezt az uj nevet szeretném adni: munkatestvériség. Helytelennek tartanám, ha azt hinnők, hogy a visszatérő részeken idegen kormányzat alatt létesült helyes intézmények átvétele nem volna a magyar gondolatba beilleszthető. A magyar gondolat mindig a nemzeti egység gondolata volt, ennélfogva most, midőn ujra egyesülünk azokkal, akik vérünkből valók, ezt az egyesülést csak az ő és a mi közös érdekeink irányithatják, nem pedig elavult szólamok, még kevésbé pártjelszavak.

A kormány első nehéz feladata lesz a két pénzértéket, a pengőt és a csehszlovák koronát ugy megegyeztetni, hogy abból egységes nemzeti valuta alakuljon ki. Itt nem szabad kicsinyesnek lenni, mert ez nemcsak pénzkérdés, hanem nemzeti kérdés. A leszakitott részek lakossága nagyon jól tudja, hogy mióta Csehország elhagyta a bankjegykibocsátást és áttért az államjegyrendszerre, vagyis olyan pénzduzzasztást csinál az államnyomdában, amilyen neki tetszik, azóta napról-napra romlik külföldön is a cseh korona értéke. Ez azt teszi, hogy a hozzánk csatlakozó felvidéki lakosság érdeke, hogy cseh koronájukat minél előbb átmentsék a jobb magyar pénzrendszerre, a szilárd pengőre. Ez volna az egyik feladat.

A hozzánk visszatérő nép szempontjából a hazafogadás második követelménye az volna, hogy a szociális felkarolás terén mindazokat az intézményeket, amelyekben a cseh állam keretében részesültek, necsak meghagyjuk, hanem továbbfejlesszük. A Pesti Hirlap olvasói talán emlékeznek arra, hogy immár évtizedek óta küzdünk azért, hogy a munkásbiztositás necsak a kereskedelmi és gyári alkalmazottakra terjedjen ki Magyarországon, necsak a tisztviselők kapják meg — igen helyesen — baleseti, betegségi és öregségi biztositásukat, hanem agrárlakosságunk is hozzájusson a modern szociális ellátáshoz. Ennek kezdeményezését tavaly láttuk is, midőn az öregségi biztositást az agrárlakosságra nézve törvényesen szabályozták és az éppen most január 1-én, tehát ugyszólván a Felvidékkel való egyesüléssel egyidőben lép életbe. Mihelyt életbelép, a visszatérő nép széles rétegei fogják megérezni, hogy a szeretet kötelékei füzik őket az országhoz. A most idecsatolt részek munkásbiztositása ugyszólván kötelezni fog bennünket arra, hogy a mezőgazdasági munkásbiztositást ugy épitsük ki, hogy az egységes szervezetet alkosson az ujonnan visszacsatolt területek és a mostani csonka anyaország között.

Meg vagyok győződve, hogy az agrárpolitikusok sem fognak ma már elzárkózni e nagy és fontos szociálpolitikai cél elől és bár teherbiróképességüket ez kétségkivül igénybe fogja venni, tenni fogják ezt abban a tudatban, hogy evvel szolgálják a hazafogadás nagy gondolatát.

Hazafogadás! Igenis, az. Mert nemcsak völgyek-hegyek, nemcsak buzamezők és gyárkémények jönnek vissza, hanem emberi magyar lelkek is. A lelkek egyesitése oly forrasztási munka, amely szerintem — és azt hiszem, minden magyar szerint — sokkal fontosabb, mint bármely jelszó, amely megakadályozná a magyarság egységét. Ne feledjük, hogy ez az első hazafogadás. A történelem nagy szövete szétbomlott előttünk, felfeslik az egész Trianon annyiban, hogy megszünt kinyilatkoztatásszerü és megváltozhatatlan volta. Élő térképpel van dolgunk és abban, hogy mennyit és milyen néptömegeket tudunk visszaszerezni, a hazafogadás politikája lesz a döntő. Ahogy kormánynak, törvényhozásnak, közvéleménynek sikerülni fog a Felvidék visszafogadását nemcsak terület, hanem lélek szerint is megoldani, ahogy át fogja izzitani a magyar lelket a Felvidéken, az ország közepén és a Dunántul a hazafogadás eszméje, ugy fog gyorsulni az a történelmi folyamat, amelyet a Pesti Hirlap revizió cimmel tüzött zászlójára és amelynek emberi erőt meghaladó nagy áramlását ugy érezzük magunk körül, mintha a tenger harsogó hullámai közelednének hozzánk.

A magyar honvédség bevonulása a felszabadult Felvidékre

Szombaton: a Csallóköz két helyén, Medvénél és Doborgáznál átkelnek csapataink a Dunán

Vasárnap: Tárnokot, Dunaszerdahelyet, Komáromot, Párkánynánát szálljuk meg, valamint Királyhelmecet és a Beregszásztól délre eső országrészt

Hétfőn és kedden: a Kisduna vonalát, a Balassagyarmattól északra eső területet, a Rimaszécs—Rozsnyó—Torna vonalat foglalja el a honvédség

Pénteken megállapitja a katonai bizottság a szerdai és csütörtöki bevonulás programjait

Pozsony, nov. 3. (MTI.) Vitéz dr. *Andorka Rudolf* vezérkari ezredes és *Szentpétery György* vezérkari százados, mint a honvédség képviselői, hétfő óta Pozsonyban tartózkodnak és a csehszlovák katonai küldöttséggel hétfőn és kedden előkészitő tárgyalásokat folytattak *a Magyarországhoz visszacsatolandó területek katonai átadása és megszállása* kérdésében.

Szerdán szüneteltek a magyar-csehszlovák katonai bizottságok tárgyalásai, mivel a bizottságok vezetői: vitéz dr. *Andorka Rudolf* vezérkari ezredes és *Viest* cseh hadseregtábornok Bécsben, résztvettek a döntőbiróság munkájában. Andorka ezredes szerdán visszatért Pozsonyba.

Csütörtökön délelőtt *Andorka* vezérkari ezredes és *Szentpétery* vezérkari százados ujabb tanácskozásra ült össze a csehszlovák katonai küldöttséggel, hogy a bécsi döntőbirósági tárgyalás itélete alapján *most már haladéktalanul megállapitsa a Magyarországhoz visszacsatolandó területek átvételének módozatait.*

A döntőbiróság határozata értelmében *a kiürítendő területek átadása november 5-étől 10-ig tart* és tekintettel azokra a közlekedési nehézségekre, amelyek a csehek számára Kassa, Ungvár és Munkács átcsatolása folytán előállottak, *nem várható, hogy a kiürités a döntőbiróság itéletében megállapitott november 10-i záró határidő előtt befejezhető legyen.*

Az eddigi megállapodás szerint *november 5-én a magyar csapatok Csallóköz két helyén hadihidakat épitenek a Dunán*, még pedig Győrtől északra *Medvénél* és Magyaróvártól északra *Doborgáznál kelnek át a Duna északi partjára.*

November 6-án az előnyomulás a Duna egész szakaszán megkezdődik és a nagyobb helységek közül Bácsfa, Tárnok, Dunaszerdahely, Nagymegyer, Komárom és Párkánynána jut a magyar csapatok birtokába. Ugyanezen a napon a Bodrog és Latorca által határolt *királyhelmeci terület* is *megszállás alá kerül*, valamint a *Beregszásztól délre levő országrészbe is bevonulnak a honvédség csapatai.*

A magyar és a csehszlovák bizottság csütörtökön délután megállapitotta azokat a területeket, *amelyeket a magyar honvédség november 7-én és 8-án elfoglal.* Ezen a két napon a Dunától északra eső terület, általában a Kisduna vonala kerül megszállásra, azonkivül az Érsekujvár—Ipolyság vonal, továbbá a Balassagyarmattól északra eső terület egészen a leendő végleges határig. A magyar csapatok 7-én és 8-án ezenkivül a Rimaszécs—Tornallya—Rozsnyó—Torna vonalat foglalja el.

A magyar és a csehszlovák katonai bizottság legközelebbi ülését pénteken délelőtt tartja és azon állapitják meg azokat a területeket, amelyek *9-én és 10-én*, a két utolsó napon kerülnek megszállásra. *Erre a két napra esik a megszállandó területnek aránylag legnagyobb része.*

Hazaérkezett Bécsből a magyar küldöttség

A magyar delegáció útja Magyarország uj térképével Bécstől Budapestig

— A Pesti Hirlap kiküldött munkatársától —

(Felvételeink a Képes Pesti Hirlapban.)

Szerdán éjszaka, jóval éjfél után még világosak voltak a bécsi Bristol-szállóban a magyar delegáció lakosztályának ablakai. Sőt, gróf *Teleki Pál* és *Pataky Tibor* államtitkár csak éjjel egy órakor indultak kisebb sétára a nehéz, izgalmakkal teli nap után. Csütörtökön kora reggel a magyar delegáció utra kelt Budapest felé. Már reggel 8 órakor a reggelizőasztal mellett ültek a delegáció tagjai, majd *Kánya Kálmán* külügyminiszter rövid látogatást tett az Imperial-szállóban, fél 10 órakor pedig megindult a Bristol-szálló elől a hosszu kocsisor a bécsi Keleti-pályaudvar felé.

A bécsi Keleti-pályaudvaron báró *Dörnberg,* a német külügyminisztérium protokollfőnöke, *Fischböck* ostmarki pénzügyminiszter és *Hahlem* külügyminiszteri osztályfőnök, továbbá vitéz *Van der Venne Arnold* bécsi magyar főkonzul és *Kartal Jenő* miniszteri tanácsos, főkonzulátusi referens várták a magyar delegáció tagjait. Két magyar szalonkocsi állt a magyar delegáció tagjai részére, akikkel együtt *Jaross Andor,* a felvidéki magyarság vezére, *Wettstein János* prágai és *Sztójai Döme* berlini magyar követek, később pedig *Erdmannsdorff* budapesti német és gróf *Vinci* budapesti olasz követ is felszálltak a szalonkocsikba.

A menetrendben előirt 9 óra 58 perc helyett jóval 10 óra után indult el Bécsből a budapesti gyors és a budapesti gyorson a magyar delegáció Magyarország uj hivatalos térképével Budapest felé...

A magyar határon

Még német területen járt a gyorsvonat, amikor a delegáció szalonkocsijaiban és a hirlapirók különkocsijában egyaránt megállapitották, hogy a világ történelmében szinte páratlanul álló bécsi döntőbirósági tárgyalás mérlege nagy magyar sikert jelent és a gyorsvonaton utazó diplomaták, politikusok, ujságirók egymásután köszöntötték *Kánya Kálmánt* és gróf *Teleki Pált* a magyar diplomácia sikere alkalmából.

Igen kellemes hangulatban közeledtünk tehát a magyar határ felé.

Hegyeshalom állomásán már ünneplő tömeg várta a gyorsvonatot. Zászlói alatt felsorakozott a polgárság, ott álltak árvalányhajas kalapban a cserkészek, éljeneztek a kis iskolásgyerekek. *Polniczky Lipót* főispán, *Telbisz Miklós* alispán a vármegyei hatóságok, *Nagy Gyula* főszolgabiró, a budapesti gyors utjába eső első magyar nagyközség, *Sasváry Ferenc* állomásfőnök, a MÁV tisztikara és vitéz *Büky Jenő* a határrendőrség nevében üdvözölte a magyar delegáció tagjait. Azután *Steijer József* apátplébános állt elő és lelkes üdvözlő beszédet mondott. Hangoztatta, hogy az egész ország szivszorongva leste a bécsi hireket és őszinte tisztelettel gondol azokra a férfiakra, akik a magyar igazságért küzdöttek.

— Egy bizonyos, hogy most az egész világ ismét reánk figyel, akarva-akaratlan tudomásul vette, hogy él és virul még a magyar! — fejezte be az apátplébános üdvözlő szavait.

Gróf *Teleki Pál* válaszolt az üdvözlésre.

— Nagyon köszönjük az üdvözlést — mondotta. — Nem csináltunk mást, mint a kötelességünket teljesitettük ugy, amint minden magyar teljesitette volna helyünkben. A lényeg az, hogy minden magyar bizzék a másik magyarban. Történelmi korszakban élünk. Nem szabad tulságos mámorba esnünk és ha rosszul megy a sorsunk, nem szabad tulságosan kétségbeesni sem. Az igazság előbb vagy utóbb utat tör magának. A nemzetnek nyugalomra, erőre, fegyelemre van szüksége.

A miniszter beszéde után kis magyarruhás leányok csokrot adtak át gróf *Teleki Pálnak,* majd felkapaszkodtak a szalonkocsi lépcsőjén és bevitték virágjukat előbb *Kánya Kálmánnak,* azután *Erdmannsdof* német és gróf *Vinci* olasz követnek is. A kedves és megható jelenet közben futott be a Budapestről jövő gyors a reggeli ujságokkal.

A Pesti Hirlap térképes ünnepi száma a magyar delegáció tagjainak kezében

A *Pesti Hirlapot* pillanatok alatt szétkapkodták. Ha száz vagy kétszáz darabbal több került volna a hegyeshalmi állomáson árusitásra, ugy az is kevés lett volna! Mindenki a *Pesti Hirlap* térképét, képesmellékletét és részletes beszámolóját olvasta és nézte. *Kánya Kálmán* és gróf *Teleki Pál* fődelegátusok is nagy érdeklődéssel nézték a *Pesti Hirlap* kétoldalas térképét az uj magyar határokról. Általában Hegyeshalomtól Győrig a vonat minden utasa a *Pesti Hirlap* térképével volt elfoglalva.

Pedig utközben *Moson-Magyaróvárott* is megállt a gyorsvonat. Hatalmas küldöttség élén *Kühne Lóránd* országgyülési képviselő, *Satler János* polgármester és *Kobbi Pál* városbiró siettek a gyorsvonat szalonkocsija elé.

— Éljen Magyarország! Éljen Horthy! Éljen Kánya! Éljen Teleki! Éljenek a visszacsatolt magyar városok, községek polgárai! — zugott, harsogott a tömeg. *Kánya Kálmán* a szalonkocsi ablakából köszönte meg a lelkes üdvözlést. Mikor pedig tovább indult a gyorsvonat, magyarruhás leányok virágot szórtak a vonat utjába.

Győr és Komárom

Győrben a pályaudvar perronján mozdulni sem lehetett. A cserkészek száz és száz magyar zászlót lobogtattak a vonat felé. A reáliskola és a főgimnázium növendékei diszes egyenruhájukban vonultak ki. Ott állt a város egész vezetősége. *Späth Gyula* polgármester felment a szalonkocsiba és a város közönsége nevében meleg szavakkal köszöntötte a magyar delegáció vezetőit és tagjait. Két kislány, *Polgár Zsuzsa* és *Telbisz Edit* hatalmas rózsacsokrot nyujtottak át *Kánya Kálmánnak.* A miniszterek, a magyar és a külföldi követek ott álltak az ablakban és nagy érdeklődéssel figyelték a győriek lelkesedését. Majd felharsant a Himnusz és a magyar nemzeti dal akkordjai közben lassan megindult a gyorsvonat Komárom felé.

A vonaton fesztelen beszélgetés kezdődött. *Kánya Kálmán,* gróf *Teleki Pál, Erdmannsdorff* német és gróf *Vinci olasz* követek, továbbá a magyar delegáció tagjai valamennyien az étkezőkocsiban foglaltak helyet.

Jaross Andor kijelentette, hogy a felszabadult Felvidéken sürgős rendezés alá kerül valamennyi időszerü probléma, a felvidéki magyar intelligencia visszanyeri majd régi vezető pozicióját. *Erdmannsdorff* budapesti német és gróf *Vinci* budapesti olasz követ arról beszéltek, mennyire örülnek annak, hogy a bécsi döntőbirósági tárgyalások sima és gyors lebonyolitást nyertek. A gyorsvonaton tartózkodó képviselők viszont *Kánya Kálmánt* ostromolták kérdéseikkel, a nagy diplomáciai csata közelebbi adatai, ismeretlen részletei után érdeklődtek.

Váratlan és érdekes események is adódtak a vonaton. Igy például — egyik pillanatban az étkezőkocsi ajtajában tiz, meglepően szép angol leány tünt fel. Londonból utaztak Budapestre. Utközben már annyit hallottak a bécsi döntőbirósági tárgyalásról, hogy — nem tudták megállani, hogy még a vonaton megláthassák *Kánya Kálmánt* és gróf *Teleki Pált,* a nagy diplomáciai csata főharcosait.

Az ünneplés folytatódott *Komáromban* is. *Csukás István* főjegyző, helyettes polgármester mondott a komáromi pályaudvaron üdvözlő beszédet. Kivonult zászlóval és zenével a MÁV. altisztek egy nagyobb csoportja is. Ezer és ezer ember éljenezett, amikor a gyorsvonat tovább indult, most már utolsó állomása, Budapest felé.

Még nem lobogott magyar zászló a komáromi városházán

Amikor a komáromi pályaudvart elhagyta a gyorsvonat, természetesen mindenki az ablaknál maradt, mindenki azt akarta megállapitani, hogy *vajjon fel van-e zászlózva Komárom városa?*

Azonban csütörtök délben még egyetlen magyar zászlót sem lehetett látni Ó-Komáromban. A Dunahidon még ott állottak őrt a „*spanyol lovasok*", a komáromi megyeháza és a templomok tornyáról hiányzott a magyar zászló. A komáromi tárgyalások után, mint ismeretes, a cseh hatóságok eltiltották a magyar zászlók kitüzését.

Annál inkább fel voltak zászlózva a vasutvonal mentén a magyar házak. Valamennyi állomás zászlódiszt öltött. *Nagyszerü hatást keltett a budaörsi repülőtér állomásépülete hatalmas zászlóerdejével.* Mikor pedig átrobogtunk a Dunán, *a vasutvonal mentén tiz méternyire cserkészek, polgárok, egyszerü munkásemberek, férfiak és nők álltak, kezükben kis magyar zászlókkal, akinek pedig nem jutott zászló a kezébe, az a kalapjával, zsebkendőjével integetett.*

S a villanymozdonyos gyorsvonat sebesen közeledett a keleti pályaudvar felé. *Ilyen ünnepélyesen, ilyen lelkesedéssel már rég fogadtak Bécsből jövő gyorsvonatot Budapesten.*

Kelemen Ernő.

A bátorság jutalma

Irta Tersánszky J. Jenő

Élt hajdanában, a teletlen, napsütötte délen, egy derék fecskepár.

Ez még akkor volt, mikor a fecskéket a mi hidegebb éghajlatunk alatt senki sem ismerte és csak az az egy hazájuk volt, az igazi, az eredeti, a melegebb és sugarasabb dél.

Csakhogy ismerik-e azt a régi-régi versikét, hogy:

Gólya, gólya, gerlice,
Mitől véres a lábad?
Török gyerek megvágta,
Magyar gyerek gyógyitotta,
Sippal-dobbal-nádi-hegedüvel!

Hát bizony igy volt a fecskékkel is az őshazájukban. Nem sok kiméletet élveztek az égettbőrü lakosoktól. Kivált a kis suvickos képü szerecseny gyermekektől. Kővel, parittyával vadásztak rájuk s megölték, megsebezték őket könyörtelenül.

Nohát ennek másutt is ki vannak téve más madarak is és a fecskék is kénytelenek voltak elviselni. Persze, a legsérelmesebb minden üldöztetésük közül az volt, ha a rossz emberek a fészkük nyugalmát háboritották meg és elrabolták tőlük a fiókáikat.

Ez történt azzal a kedves felnőtt fecskepárral is egy évben, amelyikkel a mesét kezdtem. Szörnyü gyász és bánat volt szülői szivüknek fiókáik elveszte. Ez tette hát, hogy fecskeapó, az árván maradt fészken, igy szól fecskeanyónak:

— Hallod-e, jó feleségem, énnekem van egy fenséges gondolatom. A jó Isten a leggyorsabb szárnyat minekünk fecskéknek adta madártársaink közt. Miért ne próbálnánk hát javitani sorsunkon? Én tudom, hogy tőlünk északra is vannak tájak és van nyár. Hátha ott jobbak az emberek? Tehát azt tennénk, hogy legalább addig szállnánk el oda innen, amig ott fönn is meleg van és kikölthetjük a fiókáinkat és szárnyra kaphatjuk őket, annyira, hogy a zordabb időben már visszarepülhetnek velünk. Megerősödve, a veszedelmeket is jobban el tudják itten kerülni.

Egy szó, mint száz, a derék fecskepár elhatározta, hogy felfedező utra kél és ugy is tett.

Éjet-napot repültek át a tengeren, mignem nagy fáradtan csakugyan ide értek a mi hüvösebb hazánkba.

Tavasz volt éppen, gyönyörü verőfényes idő. Semmi hija sem lett volna, hogy megvalósitsák tervüket.

Hát megérkezve, letelepedtek egy városban, egy nagy csúcsos, tornyos palota ormára pihenni.

*

Most kell aztán itt elmondanom, hogy akár hiszitek, akár nem, de a madaraknak is épp oly szigoru törvényeik vannak egymás közt, mint az embereknek. És közöttük is csak a gonosz természetüek nem engedelmeskednek neki, például: a sasok, héjják, vércsék, kányák és igy tovább, akárcsak az emberek közt a rablók, betörők, tolvajok.

Noshát a madártörvényben az van, hogy az olyan madár, amely a várost és a falvakat választotta magának lakóhelyül, annak helye nincs az erdei madarak birodalmában, a szabadban.

Igy hát a mi fecskéinket is a városi rokonaiknak kellett vendégül látniok.

Hát akikkel legelőbb szóba ereszkedhettek, azok a galambok voltak, akik ott fészkeltek a palota tornyában. Azok aztán igy szóltak a fecskepár kérdéseire:

— No, bizony, ha az hozott ide benneteket, hogy az emberek itt jobbak volnának, mint a ti hazátokban, abban ugyan tévedtek. Mert itt is csak ugy lesnek a madár életére. Bennünket is ugy fogdosnak össze pecsenyének és fosztogatják ki a fészkeinket. De igaz, hogy véletlenül a mi he-

Budapest népe ujjongó lelkesedéssel fogadta Kánya Kálmánt, Teleki Pált és a bécsi magyar delegáció tagjait

A jó öreg Keleti pályaudvar üvegcsarnoka már sok fogadtatást látott, a viharvert falak sokszor visszhangzottak az éljenzéstől, de nyugodt lélekkel állithatjuk, hogy ilyen meleg, szivből jövő fogadtatást még nem láttak és ilyen ujjongó őszinte éljenzést még nem hallottak ezek a falak, mint csütörtökön a Bécsből hazatérő *Kánya Kálmán* külügyminiszter, gróf *Teleki Pál* kultuszminiszter és a kiséretükben lévő magyar urak fogadtatásán. Az érkezési oldal nagycsarnokában és a perronon csupa boldog mosolygó arc: miniszterek, államtitkárok, képviselők, a mai magyar közélet magasállásu urai, tábornokok, papok, civilek, akik a tegnap esti örömhirek után ma találkoznak először, kipirult arccal üdvözlik egymást, gratulálnak a nagy eredményhez, a megnagyobbodott Magyarországhoz.

Leirhatatlan a lelkes várakozásnak az a megható hangulata, amely szinte megszállja a perronon, az előcsarnokban és a pályaudvar előtt tartózkodókat. Mindenki érzi, hogy az, ami tegnap Bécsben történt, uj korszakot nyit a huszéves rabság után. *Félkettő tájban már alig lehet mozogni a pályaudvar környékén, az emberek megszállják a lámpaoszlopokat, a kocsik tetejét, a környező házak ablakait, erkélyeit; az élelmesebbek és bátrabbak még a háztetőket is.*

Benn a pályaudvaron, az előkelőségek gyülekező helyén, szintén feltünően nagy a tolongás. Mindenki itt akar lenni és mindenki itt is van. A csarnokot hevenyészve feldiszitették nemzetiszinü zászlókkal, a főváros szineivel és itt-ott örökzöldek is viritanak, de ez a diszités nem olyan, mint egyébként, egy napokkal vagy hetekkel előbb programszerüen elhatározott és megállapitott fogadtatáson. Talán ez a szép benne, hogy az ünnepi hangulat a szivekben és az arcokon van. Nem kell ezt senkinek megrendezni, rendeződik ez magától, nem kell rendőrkordon, a várakozók önmagukat fegyelmezik.

A bécsi vonatot váró előkelőségek

Kevéssel félkettő előtt egymásután gördülnek az érkezési oldal főbejárója elé a miniszteri és államtitkári gépkocsik. Megérkezik a kormányzó képviseletében *vitéz Jány Gusztáv* altábornagy, a katonai kabinetiroda főnöke. Egymásután jönnek a miniszterek: *vitéz Keresztes Fischer Ferenc* belügyminiszter, *vitéz Rátz Jenő* honvédelmi miniszter, *Mikecz Ödön, Sztranyavszky Sándor, Reményi-Schneller Lajos, Bornemisza Géza, Kunder Antal.* Ott látjuk báró *Radvánszky Albertet,* a felsőház alelnökét, *Korniss Gyulát,* a képviselőház elnökét, *vitéz Sónyi Hugó* tábornokot, a honvédség főparancsnokát, *Karafiáth Jenő* főpolgármestert, *Antal István* államtitkárt, báró *Apor Gábort,* a külügyminiszter állandó helyettesét.

Lelkes éljenzés fogadja *vitéz Imrédy Béla* miniszterelnököt, aki *vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály* sajtófőnök kiséretében érkezik a pályaudvarra. A tábornokok élén ott látjuk *Werth Henrik* gyalogsági tábornokot, a vezérkar főnökét, a népes Nepképviselő csoport élén *Tasnádi Nagy András* áll, a kisgazdapárti képviselők *Tildy Zoltán* körül, a többi ellenzékiek gróf *Apponyi György* és *Peyer Károly* körül csoportosulnak. *Bárcziházi Bárczy István* magyar királyi titkos tanácsos, miniszterelnökségi államtitkár, miután *Gántay* főkapitányhelyettessel és *Homonnay* állomásfőnökkel megbeszélést tartott, felkéri a perronon levő urakat, hogy vonuljanak az előcsarnokba, mert félő, hogy a bécsi vonat nem fog tudni beállni az első vágányra. Ezrek és ezrek állanak a perronon, csak néhány rendőrtiszt intézkedik és a mindig elegáns Bárczy István, aki mosolyogva szólitja fel a megjelenteket, hogy vonuljanak át az előcsarnokba:

— Elől a kormány tagjai, a miniszter urak, utána az államtitkárok, felsőházi tagok és képviselők, kérem átfáradni az előcsarnokba, — mondja bárcziházi Bárczy István és mindenki engedelmeskedik. Kordon nélkül is szabadon hagyják a vörös szőnyeget, amely a sinektől egészen a kijáratig fut.

Ezalatt kinn a pályaudvar előtti téren feláll az egyetemi ifjuság diszszázada, a magyarruhás lányok szines és szivderitő nagy csoportja, az óriási téren feketéllik a bécsi döntőbirósági tárgyalásról eredménnyel hazatérő magyar küldöttséget váró lelkes tömeg. Közben már jelentik, hogy a vonatnak késése van, az előkelőségek névsora állandóan bővül: ott látjuk báró *Vay László* államtitkárt, *Huszár Aladárt,* az OTI elnökét, szürke raglánban, fekete kemény kalapban feltünik gróf *Esterházy János,* a felvidéki magyarság vezére, aki felesége és kisfia társaságában várja a magyar küldöttséget hozó vonatot. A fogadtatáson megjelent urak lelkesen éljenzik a felvidéki magyarok vezérét, aki hosszu évekig tartó szivós és bátor harcának eredményét láthatja most ezeken a mosolygó, boldog, ünneplő arcokon.

A külföldi képviseletek tagjai közül megjelent a pályaudvaron a magyar küldöttség fogadására gróf *Revedin,* az olasz követség tanácsosa, *Garigioli* olasz katonai attasé és *Palotta* olasz légügyi attasé, Németország részéről *Werkmeister* követségi tanácsos, *Weisse* követségi titkár, Lengyelország részéről pedig *Orlowski* budapesti lengyel követ.

Végre néhány perccel negyedhárom előtt megszólal a megafon:

— *Párizs! Bécs! Hegyeshalom! Gyorsvonat beáll az első vágányra.*

Az izgalom villanyárama fut át a megjelenteken, *Imrédy* miniszterelnök a kormány tagjaival és a magasrangu előkelőségekkel előre megy a vörös szőnyegen felállitott mikrofonokig. Alig helyezkednek el, *már feltünik a távolból a bécsi gyorsvonat villanymozdonya, amely méltóságteljes lassusággal hozza be a hozzácsatolt szerelvényt a Keleti pályaudvar üvegteteje alá,* hogy a magyar küldöttség szalonkocsijának ajtaja pontosan a vörös szőnyeggel egy vonalban álljon meg.

Éljen Kánya! Éljen Teleki!

A következő pillanatban már feltünik Magyarország külügyminiszterének hófehérhaju, jólismert feje. *Kánya Kálmán meghatottan mosolyog, lenn a perronon miniszterek, államtitkárok, tábornokok, papok, előkelőségek kalaplengetve kiáltják feléje:*

— *Éljen Kánya! Éljen Kánya!*

Egymásután szállnak le a szalonkocsi utasai és az ünneplés állandóan fokozódik.

— *Éljen Teleki! Éljen Teleki!* — kiáltják a megjelentek, amikor a magyar kultuszminiszter igyekszik lefelé a szalonkocsiból.

Egymásután szállnak le gróf *Csáky István,* a külügyminiszter kabinetfőnöke, *Pataky Tibor* miniszterelnökségi államtitkár, báró *Villani Frigyes* római magyar követ, *Sztójay Döme* berlini magyar követ, *Wettstein János* prágai magyar követ, *Kovács Alajos* nyug. államtitkár, a Statisztikai Hivatal volt elnöke, *Kuhl Lajos,* a külügyminisztérium politikai osztályának főnöke, *Sebestyén Pál* miniszteri tanácsos, gróf *Vinci* olasz követ, *Erdmannsdorf* német követ s utolsónak jelenik meg az ajtóban dr. *Jaross Andor,* aki gróf *Esterházy Jánossal* együtt lelkes és lankadatlan vezére volt a felvidéki magyarságnak. Akik a perronon állnak, ismerik küzdelmeit és harcait és *szivből jövő éljenzéssel köszöntik.*

A miniszterelnök üdvözlő beszéde

Elsőnek vitéz *Jány Gusztáv* altábornagy lép *Kánya Kálmán* külügyminiszterhez, majd gróf *Teleki Pál* kultuszminiszterhez, hogy Magyarország kormányzójának üdvözletét tolmácsolja. A miniszterelnök és a miniszterek egymásután ráznak kezet a Bécsből hazatérő delegáció vezetőivel, azután csend lesz a perronon, vitéz *Imrédy Béla* a mikrofon elé lép és ünnepélyes, megilletődött hangon igy üdvözli Magyarország külügyminiszterét, kultuszminiszterét és a belvederei küldöttség tagjait:

— *Kedves barátom, Kánya Kálmán,* kijöttünk eléd, hogy üdvözöljünk Téged abból az alkalomból, hogy a tegnapi nap folyamán egy jelentős történelmi dokumentum alá irtad neved.

— Ez a sok bajhoz és gondhoz szokott ország már két évtizede nem ért meg olyan szép napot, mint a tegnapi és hogy ezt megérhette, abban Neked volt oroszlánrészed. (Éljenzés.) *Mi tudjuk nagyon jól, hogy többet senki sem érhetett volna el; Te az adott körülmények között elérted a maximumot.* És hogy ezt elérhetted, ahhoz a kvalitásoknak olyan halmazata kellett, amely csak benned van meg. Koncepció kellett hozzá, tudás, kitartás, tapasztalat, erély. Tudtad mindig, hogy mikor nem kell beszélni, mikor kell hallgatni — bármilyen népszerütlen is volt az — s tudtad azt, hogy mikor kell kimondani a helyes szót. Meleg szeretettel köszöntünk és köszönjük mindazt, amit az országért tettél.

— *És most hozzád fordulok, kedves barátom, gróf Teleki Pál.* (Éljenzés.) *Mi, akik résztvettünk az előkészitő munkában, tudjuk, hogy a Te gazdag tudásod, azok az érvek, amelyeket felsorakoztattál, milyen nagy mértékben járultak hozzá az elért eredmény kivivásához.* Mi tudjuk, hogy éjt nappallá tevő szorgalommal fáradoztál azon, hogy a mi igazságunk minél hathatósabban érvényesüljön. Ezt az igazságot az érveknek, a földrajzi, néprajzi és egyéb ismereteknek százával és ezrével támasztottad alá. Mi tudjuk azt, hogy azt a munkát, amelyet végeztél, senki oly tökéletesen nem tudta volna elvégezni, mint éppen Te.

— *Mindkettőtöknek és az egész magyar delegációnak, amely először Komáromban, azután most Bécsben harcolt a magyar igazságért, a kormány és az egész nemzet nevében a leghálásabb köszönetemet fejezem ki. Isten éltessen benneteket!*

A miniszterelnök szavait hosszantartó lelkes éljenzés követte, amelyet átvett a pályaudvar előtt várakozó hatalmas tömeg is és percekig tartott a szivből jövő ünneplés.

---

lyünk a legjobb. Mert ez a palota egy hatalmas uré, aki az egész környéknek parancsol és annak van egy szépséges leánya. Van köztünk egy fehér galamb, az az ő kedvence. Az leszáll a vállára a kisasszonynak és a tenyeréből eszik tiszta buzát. Érte aztán a kisasszony parancsára minket is megkimélnek egy kissé. De hogy titeket mi sors vár, arról már nem felelhetünk.

Persze búsult a fecskepár, hogy lám, hiába tették a nagy utat ide. Itt sem várja őket különb helyzet. És már azon voltak, hogy vissza szálljanak hazájukba.

De, amint tanakodtak, keseregtek, hát egyszerre csak észreveszik, hogy a palotából egy fehér galamb röppen fel a társai ducába. Az, akiről éppen beszéltek, a kisasszony kedvence.

Hanem, amint beszállana, hát a levegőből egyszerre gonosz vércse csap alá s egyenest a fehér galambra. Már a karmai közé is kapja szegény jószágot és azzal huss! viszi magával.

Hát a fecskepár, abban a pillanatban, ahogy észrevették a vércsét, azt mondják a galamboknak:

— Nosza, gyerünk! Gyerünk ennek a haramia vércsének a nyomába. Csak nem hagyjuk a körmei közt társunkat elveszni?

De bizony a gyáva galambok reszketve sápitoztak és csak maguknak kerestek búvóhelyet.

— Hogy mernénk mi megtámadni a vércsét puha csőrünkkel, hisz minket is véresre szabdal! — kurrogták.

— Ejnye! Szégyen, gyalázat! Pipogya népség! — vijjogta a fecskepár a galamboknak. Azzal több se szó, se beszéd, utána zudultak a rabló vércsének.

*

Persze ez alatt a palota udvarán minden teremtett lélek összeszaladt a kisasszony jajveszékelésére, hogy viszi a vércse a kedves galambját. Még a nagy ur is egyik lábával a másikba botlott kifelé rohantában, hogy segitsen szeretett kislánya baján.

— Száz aranyat annak! — kiáltotta a vitézeknek, csatlósoknak —, aki lenyilazza a zsivány madarat.

De bizony hiába! A vércse már olyan magasan szállt zsákmányával, hogy semmi nyilvessző el nem érte.

Hanem nagyobb csudára mit látnak. Két pirinyó madarat a vércse nyomában. Hogy innen is, tulról is nekivágnak csipogva, merészen, egyremásra, elibe, hátába, alulról-fölülről.

Ugyhogy végül a vércse a sok elevenjébe kapot csipésre, el kellett eressze a karmai közül a fehér galambot.

A fehér galamb nagy örömmel, reszketve, lihegve suhant le a palota udvarára, egyenest a kisasszony vállára.

A kisasszony oda volt a nagy örömtől, nem is kell külön mondani. Hirtelenében meg is felejtkezett róla, hogy kiknek köszönheti kedvenc galambjának megmentését.

De ott volt édesapja, a nagy ur. Az váltig kérdezte mindenkitől:

— Ugyan micsoda kis vitéz apróságok ezek a madarak?

Dehát az udvarban senki sem tudott feleletet adni, mert senki sem ismerte a fecskéket.

— Nohát akármiféle madarak — szólt a nagy ur —, a vitézséget meg kell jutalmazni. Azonnal fusson szét hirnök az egész országomban, hogy ahol ilyen kis villásfarku, karcsu madárkákat látnak, mindenki megbecsülje őket. Halálfia, aki a legkisebb bántásukat okozzá!

*

Mondjam, ne mondjam tovább? Hogy a nagy ur parancsának örök foganatja lett. Azóta is két hazájuk van a fecskéknek és nincs olyan rossz ember, aki kezét merné emelni rájuk.

Kánya Kálmán beszéde

Ezután *Kánya Kálmán* külügyminiszter köszönte meg néhány szóval a magyar küldöttség nevében az üdvözlő szavakat. A külügyminiszter a következőket mondotta:

— Mélyen tisztelt Miniszterelnök Ur! Mélyen tisztelt Uraim!

— Engedjék meg, hogy szokásom szerint egészen röviden válaszoljak arra a beszédre, amelyet a miniszterelnök ur őnagyméltósága gróf Teleki Pálhoz és hozzám intézett. Az elismerő szavakért hálás köszönetet mondok, de egyszersmind el kell, hogy háritsam magamtól ezt a köszönetet, mert el kell ismerni az igazságnak megfelelően, hogy a sikerben a döntő szerep a két baráti nagyhatalomnak jutott, amely mindent elkövetett, hogy jogos követeléseink teljesüljenek. *A döntőbiróság fogalma magában rejti azt, hogy nekünk áldozatokat, mégpedig elég nagy áldozatokat is kellett hoznunk. Remélem és óhajtom, hogy az az uj jobb viszony, amely köztünk és szomszédunk között ki fog fejlődni, meg fogja könnyiteni ezeknek az áldozatoknak elviselését. Szavaimat a következő kijelentéssel óhajtom befejezni: Éljen a megnagyobbodott Magyarország!*

Bevonulás a fővárosba

Amikor *Kánya Kálmán* a dörgő éljenzéssel fogadott beszédét befejezte, mindenki siet kezet szoritani a külügyminiszterrel. Boldog az, aki a közelébe kerül, ölelgetik, rázzák a kezét, simogatják. Ugyanigy meleg ünneplésben részesitik gróf *Teleki Pált*, ujra felcsattan ütemesen az *„Éljen Kánya!“*-kiáltás. Amikor az előcsarnokban elhelyezett rendőrzenekar rázendit a *Himnuszra*, lerepülnek a kalapok, a katonák, rendőrök vigyázzba merevednek, egy láthatatlan hatalmas karmester vezényli az előcsarnok és a pályaudvar előtti térség tizezreinek óriás-dalárdáját.

— *Éljen Horthy Miklós kormányzó!* — zug végig a tömegen a Himnusz után.

Ezután *Kánya Kálmán Imrédy* miniszterelnökkel lassan elindul végig a vörös szőnyeg mentében a kijárat felé. Azért lassan, mert pillanatonkint megállitják, szorongatják a kezét, ismerősök és ismeretlenek. A miniszterelnök és a külügyminiszter után jönnek a küldöttség többi tagjai, feltünik a budapesti fascio diszruhás küldöttsége. A tömeg ütemes *Duce, — Duce, — Duce!*-kiáltással ünnepli őket.

Kevéssel háromnegyedhárom óra előtt egyenkint szállnak kocsiba Kánya, Teleki és a bécsi küldöttség többi tagjai s *a beláthatatlan tömeg ujjongó éljen-kiáltásaitól kisérve indulnak hazafelé a nagy bécsi csatanyerés után.*

L. A.

A NEP elnökének üdvözlő távirata

Tasnádi Nagy András, a Nep országos elnöke a következő táviratot intézte vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnökhöz:

„A megnagyobbodott ország első reggelén melegen üdvözöljük Nagyméltóságodat és munkatársait. Az ujból egyesült országrészek egybeolvasztásának és felvirágoztatásának munkájához minden erőnket felajánljuk.“

Ciano visszautazott Olaszországba

Bécs, nov. 3. Gróf *Ciano* olasz külügyminiszter és *Ribbentrop* német birodalmi külügyminiszter csütörtökön reggel a tiszteletükre rendezett vadászat szinhelyére mentek. A szálló előtt hatalmas tömeg éltette gróf Cianot. Az olasz külügyminiszter csütörtökön éjjel 10 órakor visszautazott Olaszországba. Ribbentrop külügyminiszter kikisérte a déli pályaudvarra.

Imrédy, Kánya és Teleki a kormányzónál

A Felvidék visszacsatolása a minisztertanácsban

A döntőbiróság bécsi tárgyalásain résztvett magyar miniszterek *Kánya Kálmán* külügyminiszter és gróf *Teleki Pál* kultuszminiszter csütörtökön délután a pályaudvari fogadtatás után egyenesen a miniszterelnökségre mentek, ahol *Imrédy Béla* miniszterelnökkel tanácskozásra ültek össze. Tájékoztatták a miniszterelnököt a bécsi tárgyalásoknak azokról a részleteiről, amelyek még előtte nem voltak ismeretesek, majd félhat órakor *Imrédy Béla* miniszterelnök, *Kánya Kálmán* külügyminiszter és gróf *Teleki Pál* a királyi palotába mentek. A miniszterelnök és a két miniszter *kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós kormányzónál, akinek jelentést tettek a bécsi tárgyalásokról és a döntőbiróság határozatáról.*

Mialatt a kormányzói kihallgatás tartott, a Sándor-palotában a kormány többi tagjai gyülekeztek minisztertanácsra. Megjelent a miniszterelnökségen a felvidéki magyarság három vezető politikusa is, gróf *Esterházy János, Jaross Andor* és *Korláth Endre.* A miniszterek nagy szeretettel vették körül a felvidéki képviselőket és elbeszélgettek velük a Magyarországnak itélt területek politikai és gazdasági helyzetéről.

Politikai körökben hire terjedt, hogy *Jaross Andor* felvidéki képviselőt rövidesen *tárcanélküli miniszterré nevezik ki* és mint ilyen megbizást fog kapni a *Felvidék visszacsatolásával kapcsolatos ügyek legfőbb irányitására.* Tekintettel arra, hogy a Felvidéknek az anyaországba való beolvasztása igen sok és bonyolult gazdasági, pénzügyi, jogi, szociális és oktatásügyi kérdés rendezését teszi szükségessé, a kérdések egységes irányitására előreláthatólag külön minisztériumot szerveznek, amelyet *Jaross Andor*, a Felvidék helyzetének kitünő ismerője fog vezetni. A minisztérium hivatalait a volt osztrák követség Akadémia-utcai palotájában helyezik el, amelyet a magyar kormány a német államtól megvásárolt. Addig is, amig a felvidéki ügyek rendezése külön minisztérium keretében megtörténik, bizottságokat biznak meg a kérdés különböző vonatkozásainak előkészitésével. Négy bizottság foglalkozik majd a felvidéki és anyaországi viszonyok összeegyeztetésével. Az első bizottság feladata lesz az *uj határvonal megállapitásával* kapcsolatos teendők végrehajtása. A többi három bizottságra tartoznak az *állampolgársági, illetőségi, optálási, kisebbségvédelmi és egyéb ügyek.*

A kormány tagjai csütörtökön este *Imrédy Béla* miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ültek össze, amelyen *Kánya Kálmán* külügyminiszter és gróf *Teleki Pál* beszámoltak a döntőbiróság bécsi határozatáról. A kormány ezzel kapcsolatban a Felvidék visszacsatolásával összefüggő intézkedésekről és a törvényhozás részéről kérendő felhatalmazással foglalkozott.

Imrédynek, Kányának és Teleki Pálnak a Magyar Érdemrend nagykeresztjét adományozta a kormányzó

Mint a *Magyar Távirati Iroda* jelenti, a *Budapesti Közlöny* pénteki száma a következőket közli:

Magyarország főméltóságu kormányzója a következő legfelsőbb kéziratokat kegyeskedett kibocsátani:

Kedves dr. vitéz Imrédy!

Ezekben a történelmi órákban, amelyek a hatalmi szóval tőlünk elszakitott felvidéki véreinket két évtized keserves szenvedései után visszavezérlik az ezeréves haza karjai közé, különös hálával emlékezem meg arról a fáradhatatlan odaadással, lelkes önfeláldozással és páratlan kitartással folytatott küzdelmes munkáról, amelyet a magyar igazság érvényre juttatása körül végzett.

A haza ügyének sikeres szolgálatában szerzett elévülhetetlen érdemeiért Önnek a Magyar Érdemrend nagykeresztjét adományozom.

Kelt Budapesten, 1938. évi november hó 3-án.

Horthy s. k.

Dr. vitéz Imrédy Béla s. k.

*

Kedves Kánya!

Amidőn a magyar igazság győzelméért kiváló képességeinek fáradhatatlan érvényesitésével, odaadó kitartással és szivós energiával folytatott munkájának befejező küzdelmei után a sikernek minden magyar szivet megörvendeztető eredményével hazaérkezik, különös hálám kifejezése mellett melegen üdvözlöm.

A haza körül szerzett elévülhetetlen érdemeiért Önnek a Magyar Érdemrend nagykeresztjét adományozom.

Kelt Budapesten, 1938. évi november hó 3-án.

Horthy s. k.

Dr. vitéz Imrédy Béla s. k.

*

Kedves gróf Teleki!

A magyar igazság érvényre juttatásáért folytatott nehéz küzdelem sikeres befejezése alkalmából különös hálával emlékezem meg arról, hogy az ország határain tul is elismert rendkivüli tudását és kiemelkedő képességeit a legnagyobb önzetlenséggel és odaadó áldozatkészséggel állitotta a nemzet nagy ügyének szolgálatába.

A haza körül szerzett elévülhetetlen érdemeiért Önnek a Magyar Érdemrend nagykeresztjét adományozom.

Kelt Budapesten, 1938. évi november hó 3-án

Horthy s. k.

Dr. vitéz Imrédy Béla s. k.

A német félhivatalos a döntőbirósági itélet jelentőségéről

Berlin, nov. 3. (Német Távirati Iroda.) A Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz behatóan méltatja a döntőbirói itélet jelentőségét.

A trianoni „békeparancs“ — irja többek között — az önrendelkezési jognak az egész világon elfogadott alapelveit figyelmen kivül hagyva, önkényesen és jogtalanul szakitott le területeket Magyarországról. Szent István koronájának országait egyedül gazdasági, közlekedéspolitikai vagy hadászati szempontokból *önkényesen szakitották el Magyarországtól.* A müncheni irányvonal meghatározása után a bécsi döntőbirói itéletnél arról volt szó, hogy a trianoni igazságtalanságot egyedül a *népiség* elvén tegyék jóvá. A Bécsben megállapitott uj határmegvonás megfelel a megoldandó feladat követelményeinek.

Mindkét félnek szükségképpen csalódnia kellett messzebbmenő várakozásaiban, *magyar részről* a történelmi és határpolitikai természetü, *cseh részen* pedig elsősorban a közlekedés- és gazdaságtechnikai jellegü kérdéseket illetőleg. Másrészről azonban el kellett kerülni a versaillesi hiba megismétlését, hogy népcsoportokat minden további nélkül bizonyos kivánságok teljesitéséért sakkfigurákként tologassanak egyik vagy másik irányban. Egyébként a kölcsönös kisebbségvédelemre vonatkozó kötelezettségek és Magyarországnak határozott kijelentése, hogy az emlitett műszaki jellegü hátrányokat és nehézségeket meg kivánja oldani, *a jövőre nézve kikapcsol minden surlódási lehetőséget.*

Ezzel kapcsolatban éppen *német részről elvárják,* tekintve, hogy csaknem a teljes német kisebbség Szlovákiában maradt, — amely a német nyelvterülethez szorosan csatlakozó *Pozsonyban* is erősen képviselve van —, hogy a döntés *a német népcsoport javára váljék.*

A berlin-római tengely azzal a kivánságával, hogy az európai politikában érvényt szerez a rendnek és az igazságosságnak, Bécsben is megállta a próbát. Németország és Olaszország semmiképpen sem kisérelte meg, hogy kitérjen felelőssége utjából, hanem tetterőben hozzálátott feladatához, hogy mielőbb végrehajtsa és ezáltal egyszersmindenkorra elsimitson egy évtizedes viszályt. Most a döntés által érintett felek dolga, hogy az adott körülmények alapján megkezdjék a felépités munkáját és megértésre kész és megértő együttműködéssel kivegyék részüket Európa gyümölcsöző együttműködésének megteremtéséből. (MTI)

Magyarország és Olaszország igen nagy diplomáciai győzelméről ir az angol sajtó

Az angol sajtó általában barátságos, jóindulatu és megelégedett tárgyilagossággal jelenti, hogy a bécsi német-olasz döntőbirósági határozat megoldotta a magyar-cseh határvitát. Az összes lapok kiemelik, hogy *a döntés igen nagy diplomáciai győzelme Magyarországnak és Olaszországnak.* Magyarország megkapta követelései elég magas mértékének legalább 90 százalékát: nagyfontosságu városokkal, bányákkal és egyéb talajkincsekkel, iparvállalatokkal és vasuti vonalakkal. Kiemelik továbbá a lapok, hogy a döntés Magyarország birtokába adta a Szlovákiát a Ruszinfölddel összekötő nagyfontosságu vasuti vonalakat és jóformán mindazokat a termékeny területeket, amelyek Szlovákia és a Ruszinföld megélhetéséhez nélkülözhetetlenek; ennélfogva *a Felvidéknek az uj csehszlovák állam keretében maradt része ma már Magyarországra van utalva és Budapest a tényleges határmegvonás eredményein tulmenő uralkodó helyzetet nyert a Felvidék életében.*

Párizsban megelégedést keltett a bécsi döntés

Párizs, nov. 3. A magyar-csehszlovák kérdés békés megoldásának hire Párizsban általában *megelégedést keltett.* A német-olasz döntőbirói itélet nagyjából megfelel a francia közvélemény várakozásának.

„Kánya Kálmán életművének megkoronázása“

Genf, nov. 3. (Magyar Távirati Iroda.) A bécsi határozatot térkép kiséretében az összes svájci lapok az első oldalon közlik. A *Neue Zürcher Zeitung* hangsulyozza, hogy a bécsi döntőbirói határozat Magyarország huszéves küzdelmével kisért követeléseinek diadalát: *a trianoni szerződés részleges revizióját* jelenti. Budapesten az a meggyőződés uralkodik, hogy most végleg lezárult egy korszak, amely Versailles, Saint-Germain és Trianon jegyében állott. A magyar siker erkölcsi értéke főképpen az, hogy diplomáciai uton érték el. A trianoni szerződés reviziója *Kánya Kálmán külügyminiszter életművének megkoronázását* jelenti.

Prága: Csehszlovákia feldarabolásáért Benes politikája felelős

Prága, nov. 3. (Inf.) A prágai lapok cimfelirataiban keserü csalódás nyilvánul meg. A *Ceske Slovo* azt irja, hogy a csehek megosztoznak a szlovákokkal a közös fájdalomban. A *Narodny Politika* sulyos csapásnak nevezi a bécsi döntést. Nagy feltünést keltett a külügyminisztériumhoz közelálló *Vecer* cimü agrárpárti estilap vezércikke, amely nyiltan megirta, hogy *Csehszlovákia feldarabolásáért Benes politikája felelős.* A cenzura eddig semmiféle támadást nem engedett meg Benes ellen s a Vecer cikke volt az első, amely meg merte mondani azt, amit a lapok a sorok között már hosszabb idő óta próbálnak kifejezésre juttatni.

Lord Rothermere üzenete a magyar nemzetnek a Pesti Hirlap utján

— A Pesti Hirlap londoni tudósitójának telefonjelentése —

London, nov. 3. *A trianoni békeszerződésnek a bécsi döntőbiróság utján történt megváltoztatását az egész brit közvélemény nagy örömmel vette tudomásul.* Az alsóházban, ahol a képviselők többsége hosszu időn át küzdött a békés revizióért és sikraszállt az elszakitott magyar kisebbségek jogaiért, különös fontosságot tulajdonitanak annak, hogy most a döntéssel sikerült megoldani a legveszedelmesebb helyzetet.

Lord *Rothermere,* aki az európai közvéleményben elsőnek szállt sikra nyiltan a trianoni békeszerződés módositásáért, hosszabb északeurópai pihenőutja után most az angol fővárosban tartózkodik. *Tizenegy évvel ezelőtt e sorok irójának adta első nyilatkozatát a Pesti Hirlap számára és abban kifejtette terveit a magyar revizióért inditott harcában.* Azután is többször szólalt meg a *Pesti Hirlapban. Járta a világ fővárosait, hogy meggyőzze a nagyhatalmak államférfiait a párizskörnyéki békeszerződések tarthatatlanságáról.* 1927 végén Amerikába utazott, ahol *Borah* szenátort és több más kiváló amerikai államférfit nyert meg a magyar ügynek. 1928-ban *Mussolini* miniszterelnöknél volt Rómában s *a Duce a lordnak adott nyilatkozatában mondotta először, hogy a békeszerződés nem lehet sirbolt.* Többször járt *Hitler* kancellárnál és állandóan irt a magyar igazságról sokmilliós példányszámu angliai és amerikai lapjaiban.

Most, hogy az ő jelszava: az „Igazságot Magyarországnak" részben beteljesedett, felkerestük londoni palotájában. Lord *Rothermere* a magyar nemzetnek a *Pesti* Hirlap hasábjain a következő üzenetet küldi:

— A bécsi megegyezés hirét a legőszintébb megelégedéssel vettem tudomásul. Ugy gondolom, hogy Magyarország hálával tartozik *Ribbentrop* és gróf *Ciano* külügyminisztereknek, hogy — ha az összes körülményeket figyelembe vesszük — ilyen kielégitő egyezményt hoztak létre Magyarország számára. *Tudom, hogy vannak magyarok, akik fájdalommal gondolnak a Magyarország uj határain kivül eső ősi területekre, de az idő gyorsan halad,* és csak akkor képzelhető el az uj állapotok állandósága, ha az idő haladtával az elvek és vélemények kiegészitik egymást.

Felkerestük ezután *Esmond Harmsworth-t,* Lord Rothermere fiát, aki édesapjától két évvel ezelőtt átvette a *Daily Mail*-lapok és a *Northcliff-sajtó* vezetését. Esmond Harmsworth Magyarországnak éppen olyan lelkes és kitartó barátja, mint atyja. A *Pesti Hirlap* számára a következő nyilatkozatot tette:

— Magyarországot meleg szivvel köszöntöm és gratulálok abból az alkalomból, hogy régi lakosaiból közel egymilliót, és területéből négyezer négyzetmérföldet visszaszerzett. Husz éven át hősiesen és türelemmel viselte a nagy veszteséget, amig végre *eljött az igazságszolgáltatás napja.* Magyarország nagyon helyesen folytatja felvilágositó munkáját, amellyel feltárta a trianoni békeszerződés igazságtalanságait, de bölcs volt ez a propaganda éppen ugy, mint a hivatalos Magyarország nyilatkozatai annyiban is, hogy ezt a kérdést nem kivánta egyoldaluan erőszakkal megoldani, hanem megvárta a kedvező alkalmat a békés elintézésre. Nem kétséges, hogy az olasz és német diplomácia közbelépése volt az utolsó döntő lépés. *Magyarország ujból bebizonyitotta, hogy megérdemli méltó helyét a nap alatt és azt, hogy visszacsatolt honfitársaival és területeivel együtt Közép-Európa legszilárdabb államává fejlődjék.*

Léderer Lajos.

Az európai közvélemény nagy jelentőséget tulajdonit a bécsi döntésnek

Az olasz közvélemény szivvel-lélekkel vesz részt a magyar nemzet örömében

Róma, nov. 3. Az olasz közvélemény szivvel és lélekkel vesz részt Magyarország nagy nemzeti örömében. A bécsi határozatokat az olasz lapok vezető helyen óriásbetüs cimek alatt közlik és mint *Mussolini* békére és igazságra irányuló politikájának, valamint gróf *Ciano* külpolitikai akciójának nagy győzelmét emelik ki. Megelégedéssel közlik az olasz lapok azokat a budapesti jelentéseket, amelyek arról számolnak be, *hogyan juttatta kifejezésre a magyar nemzet háláját Olaszország és a Duce iránt.*

A lapok vezércikkeiket a bécsi eseményeknek szentelik.

A *Messaggero* vezércikke szerint a bécsi határozatok az igazság nagy győzelmét jelentik. *Egyedüli eset* — irja — *a történelemben, hogy elismerik a békeszerződésekkel elkövetett igazságtalanságokat és azokat ünnepélyesen jóváteszik.* A lap rámutat arra, hogy *Mussolini* volt az első, aki felhivta a figyelmet a békeszerződések igazságtalanságaira. A versaillesi békeszerződést még alá sem irták a németek, máris követelte annak revizióját. A bécsi értekezlet *óriási szolgálatot tett a békének* és a hosszu éveken át elnyomott népek teljes kárpótlást kapnak szenvedéseikért.

A *Popolo di Roma* vezércikke hangsulyozza, hogy most husz év után jóváteszik az igazságtalanságokat, ami elsősorban *Mussolini* lángeszének és politikai realizmusának tulajdonitható. A bécsi döntőbirói határozat *igazságot szolgáltatott a nemes és értékes magyar nemzetnek, amelyhez Olaszországot törhetetlen barátság füzi.* Magyarország most igazoltnak láthatja Olaszországba vetett bizalmát, mert visszacsatolnak hozzá egy millió magyart, fontos bányavidékeket és néhány várost. Maguk a magyarok sem számithattak ilyen sikerre, de nemcsak a magyaroknak, hanem a cseheknek és a többi dunai államoknak is meg kell elégedniök az eredménnyel, amely megszüntet Európa szivében egy állandó tüzfészket.

A lap végül kiemeli gróf *Ciano* olasz külügyminiszter nagy személyes sikerét. Megvalósitotta a Duce akaratát és ismét bizonyságot tett nagy határozottságáról, tökéletes felkészültségéről és rendkivüli ügyességéről, amelyek valóban nagy államférfivá avatják.

„Az angol nép melegen üdvözli a magyarokat, hogy sikerült a trianoni szerződés bizonyos mérvü felülvizsgálatát elérni"

London, nov. 3. A Daily Mail második vezércikkében a következőket irja:

A régóta esedékes igazságszolgáltatás bekövetkezett: Csehszlovákia a bécsi döntés következtében nagyfontosságu területeket enged át Magyarországnak közel egy millió lakossal. *Az angol nép melegen üdvözli a magyarokat abból az alkalomból, hogy végrevalahára sikerült a rendkivül igazságtalan trianoni szerződés bizonyosmérvü felülvizsgálatát elérni.* Trianon borzalmas tévedései következtében Magyarország területének kétharmadát, lakosságának háromötödét az anyaországtól elszakitották és idegen kormányok uralma alá helyezték. *Az angol közvélemény sohasem ingadozott abban a meggyőződésében, hogy a pompás magyar néppel, amely sohasem veszitette el önmagába és végső felszabadulásába vetett hitét, kegyetlenül bántak.* Viszont *a magyarok kiváló vezérük: Horthy Miklós kormányzó vezetése alatt mindig erős barátságot éreztek Anglia iránt.* Most bizonyosmérvü elégtételt kaptak. *Jobb jövő hajnala kezd felvirradni* arra a fajra, amely oly nemes lelki nagysággal viselte egy emberöltőn át a meg nem érdemelt elnyomást.

A lap budapesti levelezője kiemeli, hogy a magyar főváros, amely eddig a cseh ágyuk tüzkörletébe esett, most jóval kevésbé veszedelmes helyzetben lesz.

Egész Ruszinszkó gazdasági élete a Magyarországhoz csatolt részhez kapcsolódik

Virginio Gayda cikke a bécsi döntés jelentőségéről

Róma, nov. 3. A Giornale d'Italia vezércikkben közli főszerkesztőjének, *Virginio Gaydának* bécsi tudósitását. Gayda rámutat arra, hogy a bécsi határozatok teljes elégtételt adnak Magyarország jogos kivánságainak, ugyanakkor pedig meghagyják Csehszlovákia életlehetőségeit is. Gayda kiemeli, hogy *Pozsonyt* azért hagyták meg Szlovákiának, mert ez a város kereskedelmi szempontból rendkivüli fontosságu Szlovákiára, másrészről pedig már a háboru előtt sem volt magyar többségü. A cikkiró kiemeli *Kassa visszacsatolásának óriási jelentőségét,* majd *Ruszinszkó* helyzetét ismerteti. E vidék mindkét fontos városa: *Munkács* és *Ungvár* visszakerül Magyarországhoz és Ruszinszkónak csak egy egész kis város: *Nagyszőllős* marad. *A magyar-lengyel határ kérdése ezzel nem oldódik meg,* de a két határ a ruszin területnek körülbelül felével közelebb kerül egymáshoz. Ezenkivül Ungvár és Munkács visszacsatolásával *Ruszinszkó kereskedelmének nagy része természetszerüleg Magyarország felé fog irányulni és igy az egész terület gazdasági élete a Magyarországhoz csatolt részhez kapcsolódik.*

Gayda ezután kiemeli gróf *Ciano* fontos szerepét a magyar igazság megvalósitása körül, majd hangoztatja, hogy *Olaszország testvéri üdvözletét küldi a magyar nemzetnek* és barátilag gondol *Csehországra* is, amely jövő létének uj szellemben való felépitésénél a fasiszta Olaszországtól vehet példát. (MTI)

A Ruszinföld kérdése továbbra is függőben marad — irja a lengyel sajtó

Varsó, nov. 3. A lengyel sajtó általános megelégedéssel fogadta a bécsi döntést, amely az etnográfiai elv alapján a magyar területeket visszacsatolja Magyarországhoz. *Lelkes hangon köszönti a megnagyobbodott és megerősödött Magyarországot,* de a lapok alaphangjából kitünik, hogy *Lengyelország nem tekinti véglegesnek a megoldást.*

Kiemelik a lengyel lapok, hogy *Ruszinföld kérdését nem rendezték és igy az továbbra is nyitva marad.* A lengyel sajtó egyhangu véleménye szerint *Ruszinföld mostani elrendezése nem tartható fenn tartósan.*

A kormányhoz közelálló *Kurjer Poranny* azt irja, hogy a bécsi döntőbirósági határozat majdnem teljes egészében rendezte azokat a területi követeléseket, amelyeket Magyarország néprajzi alapon támasztott. Téves volna azonban azt hinni, hogy ezzel egyuttal Ruszinföld problémája is megoldást nyert. *A határozat egyáltalában nem zárja ki azt a lehetőséget, hogy Ruszinföld egyéb területeinek lakossága ne nyilvánithassa szabadon kivánságát a jövőbeli elrendezés tekintetében.*

A félhivatalos Gazeta Polska véleménye szerint is a *Ruszinföld kérdése továbbra is függőben marad.*

A Ruténföld számára egyetlen megoldás: a Magyarországhoz való visszatérés

A tegnapi bécsi döntés, amennyire örvendetes általánosságban véve, — rutén szempontból mégis tartalmaz bizonyos megfontolásra érdemes körülményeket. A rutén terület elvesztette mindkét nevezetesebb, ha nem is rutén, de görög-katolikus szempontból kulturközpontjának tekintett városát: *Ungvárt* és *Munkácsot.* Nemzetiségi szempontból a döntés azonban teljesen kifogástalan, amennyiben Munkácsnak 1910. évi összlakossága 17.275 volt, ebből magyar anyanyelvü volt 12.686, izraelita vallásu 7675, amiből német anyanyelvü volt 3078. A magyar többség kiemelkedik a rutének 1400-as, de sőt a görög-katolikusok 4000-es lélekszáma felett.

Ungvár megfelelő számai még határozottabban kidomboritják a magyar többséget; ugyanis a 16.919 léleknyi összlakosságból magyar anyanyelvü volt 13.590, izraelita vallásu volt 5305, amiből német anyanyelvünek vallotta magát 1151. A görög-katolikusok száma itt sem több 4500-nál, a rutén anyanyelvüeké mindössze 600.

A nehézséget azonban az okozza, hogy a ruténség görög-katolikus részének minden kulturintézménye Ungvárott, a görög-keletivé áttérté pedig Munkácson van összpontositva. Ungvárott székel a görögkatolikus püspök, ott van a püspöki lelkész- és tanitóképző, a főgimnázium, a mellette szervezett internátus, a papi leány- és fiuárvaház, az agg papok és papi özvegyek menháza, az egyházmegyei pénzintézetek, alapok stb. Ezeknek máshova való áttelepitése szinte alig is képzelhető el, nem hogy rövid napok, de még évek alatt sem. Munkácson nagyjában hasonló a helyzet a pravoszláv egyház szempontjából. Vegyük ehhez a közlekedési és gazdasági nehézségeket. Az egyetlen logikus és magától felkinálkozó megoldás: a Magyarországhoz való csatlakozás.

Elkobozzák Bródy volt ruszin miniszterelnök vagyonát

Varsó, nov. 3. Az Express Távirati Iroda ungvári jelentése szerint *Volosin* miniszterelnök elrendelte *Bródy volt ruszin miniszterelnök vagyonának elkobzását.*

Tiso látogatást tesz a pápánál

Prága, nov. 3. *Tiso* szlovák miniszterelnök rövidesen látogatást tesz a Vatikánban. A szlovák néppárt lapja közli *Voytassek* püspöknek vatikáni kihallgatása után tett azt a kijelentését, hogy *Tiso látogatást tesz a Szentatyánál.* A lap hozzáteszi, hogy a Szentatya igen kedvezően fogadta a hirt.

„A nagyobb Magyarország csak különb Magyarország lehet!"

Ravasz László püspök prédikációja a még boldogabb jövő előfeltételeiről

Csütörtökön este a Felvidék szabadulása alkalmából hálaadó istentisztelet volt a Kálvin-téri református templomban, ahol *Ravasz László* püspök prédikált.

— Ami történt, azt nem lehetett kikényszeriteni erővel, joggal kiperelni — hangzott a prédikáció — Isten adta ingyen. Az akarata mindig megvolt reá, a készsége sohasem hiányzott. S egyszer azt mondta: legyen, igen, megengedem és akkor nem volt hatalom, amely megakadályozza. *Minden köszönettel tehát azok iránt, akik ennek a napnak előidézésében résztvettek, meleg testvéri megbecsülésével minden külföldi segitségnek és minden igaz magyar erőfeszitésnek, ez a nép ma mégis érezze meg, hogy Isten keze tartja.*

— Ahogy ma Magyarország területe tizenkétezer négyszögkilométerrel és több mint egymillió magyar emberrel megszaporodott, aratása volt könnyes-keserves magvetésnek. Hogy az igazságunk győzött, hogy a kérdésekre felelni tudtunk s a tárgyalások során a magyar géniusz, a magyar lélek fölényben volt, hogy milliók akarata és reménysége állott mögötte, — mindez husz esztendő könnyes magvetésének volt az aratása.

— De ha nagyobb lehetett volna a magvetés — nagyobb lehetett volna az aratás is. Ha századokon keresztül ez a nép ugy meg tudta volna nyerni idegen testvérei szivét, ahogy megérdemelte és szerette volna, ez a mostani aratás még nagyobb lett volna. Ebből pedig ez a tanulság; készülni magvetés kemény munkájával a nagyobb és boldog aratásra. Ó, micsoda tennivaló vár itt reánk?! A magyar lelki egység helyreállitása és megnövelése terén ó, mennyi a kötelességünk! Gondoljuk meg. Husz esztendő óta elszakadt emberek jönnek vissza, olyanok, akik szinte nem is ismerik Magyarországot. *Lehet-e őket magunkévá tenni, egészen felolvasztani történelmi öntudatunkban, sorsunk szerelmében akkor, ha köztünk meghasonlás, ellenségeskedés, irigykedés járja?*

— *A nagyobb Magyarország csak különb Magyarország lehet!* Mekkora a felelősség rajtunk olyanná lenni, hogy *akik hazaérnek, ne csalódjanak bennünk és éppen azt az Európát találják itt, amelyről ott talán tapasztalatokat tettek és ne történhessék meg, hogy gyarlóságból és keserüségből, gonoszság-szitotta módon hangok emelkedhessenek, amelyek hasonlók a pusztában vándorló zsidók zugolódásához, akik visszakivánkoznak Egyiptom elhagyott szolgaságának husosfazekaihoz! . . .*

— *A szeretet harmincéves háboruja* kezdődik most, mert csak ez lesz képes a sebeket begyógyitani és eggyé tenni az igazán eggyé kivánkozó népet.

— Végül: ez a lépés nem sikerülhetett volna csak a magunk erejéből. Tehát: minden további lépésnek a magunk erejéből kell sikerülnie, *különben nem vagyunk méltók* arra, hogy magyaroknak neveztessünk! Olyanoknak kell lennünk gazdaságilag, katonailag, politikailag, hogy a magunk sorsának ura legyünk és egyedül Istennek számoljunk. Ez pedig *erkölcsi megujulást tételez fel a magyarságra nézve,* összes erkölcsi és anyagi javainak páratlan kifejtését.

Serédi hercegprimás beszéde az esztergomi bazilikában

Esztergom, nov. 3. A város közönsége a polgári és katonai hatóságok képviselőinek vezetésével csütörtökön este zenekarokkal, nemzeti szinü zászlók alatt hatalmas menetben vonult a Hősök szobrától a Bazilikába.

Serédi Jusztinián biboros-hercegprimás mondott beszédet a hálaadáson. Hangoztatta, hogy Magyarországot az isteni gondviselés hármas hivatás betöltésére rendelte: *egyensulyozó erő legyen a nagyhatalmak között, Közép-Európában terjessze a kulturát és tartsa fenn a keresztény hitet.* A hercegprimás utalt arra, hogy *Szent István jubileumi évében kapjuk vissza a magyarlakta Felvidéket* és *Szent Imre napján vonulnak át a magyar csapatok a trianoni határon.* Nemcsak visszatérő testvéreinkhez fordulunk őszinte szeretettel, de ölelő jobbunkat nyujtjuk azok felé is, akik még nem térhetnek vissza Szent István birodalmába.

A beszéd után a hercegprimás Te Deumot pontifikált. A Bazilikából kiáramló hatalmas tömeg lelkesen éljenezte *Horthy Miklós* kormányzót.

Este az egész várost fényesen kivilágitották; a Vaskapun, a Szent Tamás hegyen és a Dunaparton örömtüzeket gyujtottak.

Ünnepélyes Te Deum a felvidéki magyarok felszabadulása alkalmából

Dr. *Serédi Jusztinián* biboros-hercegprimás az alábbi rendeletet adta ki, amelyet az idő rövidsége miatt a sajtó utján juttat el az érdekeltekhez:

„Elrendelem, hogy november 6-án, vasárnap, a nagymise után mindenütt ünnepélyes Te Deum tartassék, hálaadásul, hogy a Mindenható a felvidéki magyar területeknek és velük főegyházmegyénknek egy jelentékeny részét visszaadta. Elrendelem azt is, hogy azokban a helységekben, ahonnan csapataink a felszabaditott részekre átvonulnak, az átvonulás idején az összes harangok megszólaljanak."

Hálaadó istentiszteletek

A menekültek nemzeti könyörgő temploma harangszóval hirdette a Felvidék felszabadulásának örömhirét. A Pongrác-ut környékének egyszerü lakói a késő éjszakai órákig nagy tömegekben keresték fel a templomot, ahol *Zadravetz István* püspök tartott hálaadó istentiszteletet.

A Deák-téri evangélikus templomban megtartott hálaadó istentiszteleten *Magócs Károly* egyházkerületi központi lelkész prédikált.

Budapest székesfőváros ünnepi érzésének kifejezése

Szendy Károly polgármester csütörtökön délben értekezletre hivta össze a székesfőváros központi igazgatásának vezetőit, hogy a Felvidék magyarlakta területeinek visszacsatolása alkalmából megemlékezzék a magyar nemzet sorsdöntő örvendetes eseményéről.

A még gyengélkedő polgármester megbizásából *Schuler Dezső* helyettes polgármester ünnepi beszédében kiemelte azt a felemelő érzést, amely a főváros minden polgárát eltölti. Hálával emlékezett meg *Olaszország, Németország és a lengyel nemzet támogatásáról,* hódolattal emlékezett meg a kormányzóról, akinek bölcs államvezetése hozta meg nekünk a felvidéki magyarlakta területek visszacsatolását. Hálás szavakkal beszélt *Imrédy Béla* miniszterelnök, *Kánya Kálmán* külügyminiszter és gróf *Teleki Pál* kultuszminiszter érdemeiről.

A magyar biróság köszöntő szavai

A budapesti büntetőtörvényszéken dr. *Dorosy Dezső* törvényszéki biró, főtárgyalási elnök a csütörtöki tárgyalások megkezdése előtt beszédet mondott:

— Mielőtt a királyi törvényszék kötelességéhez hiven napi munkálkodását megkezdené — mondotta többek között —, első fohászunk az egek Mindenható Urához száll, első üdvözletünk pedig a most visszatérő testvéreink felé. A törvény és az ősi magyar nemzethűség sziklaszilárd talaján élő és működő független magyar biróság nevében, meghatottan, magyar testvéri szeretettel és ölelő ragaszkodással köszöntöm felvidéki magyar testvéreinket, az anyaországhoz annyira hőn óhajtott visszatérésük alkalmából. Vezérelje tovább is a Magyarok Istene e népet jövő napjaiban, hogy a többi nemzethű testvéreink is az anyaország védőszárnyai alá mielőbb visszakerülhessenek.

Ünnepség a tőzsdén

A Felvidék visszacsatolásával kapcsolatban megható ünnepség szinhelye volt csütörtökön a tőzsde. A forgalom megindulásakor a tőzsdetagok, az elnökség és a tőzsdetanács jelenlétében elénekelték a Himnuszt, majd percekig lelkesen éljenezték *Horthy Miklós kormányzót, Imrédy Béla miniszterelnököt, Kánya Kálmán és gróf Teleki Pál minisztereket,* a hadsereget és a baráti nemzetek vezéreit, valamint mindazokat, akiknek részük volt a Felvidék visszaszerzésében.

Egyesületek és testületek hódolata és elismerése

A *Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete* hódoló feliratot küldött *vitéz nagybányai Horthy Miklós* kormányzóhoz és üdvözlő iratot *Imrédy Béla* miniszterelnöknek és kormányzónak a Felvidék visszacsatolása alkalmából.

A *Gyáriparosok Országos Szövetsége* hasonló módon táviratban fejezte ki hódolatát a kormányzónak és köszönetét a kormány tagjainak.

Az *Ipartestületek Országos Szövetsége* vezetőségi ülésen ifj. *Tóth Pál* elnök lelkes beszédben adott kifejezést a magyar iparos-társadalom örömének, hogy sokezer felvidéki kézműves iparos kapcsolódik bele ujból az iparosság nemzetfenntartó munkájába. Táviratban üdvözlik *Imrédy Béla* miniszterelnököt, *Kunder Antal* kereskedelemügyi és *Bornemisza Géza* iparügyi minisztert, akit külön arra is kértek, hogy *minél több közmunkaalkalommal siessen segitségére a Felvidék sokszor jogtalanul mellőzött iparosainak.*

A *Magyar Külügyi Társaság* nevében *Kenéz Béla* elnök és *Eöttevényi Olivér* ügyvezető elnök meleghangu hálasürgönyt küldött vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnöknek, *Kánya Kálmán* külügyminiszternek és gróf *Teleki Pál* kultuszminiszternek.

A *Magyar Nemzeti Diákszövetség* választmánya a magyarlakta területek visszacsatolásával kapcsolatban üdvözlő táviratot intézett *Imrédy Béla* miniszterelnökhöz.

Lelkes tüntetések a vidéken

A Felvidék visszacsatolása országszerte kitörő örömet és határtalan lelkesedést keltett. A városokat, sőt a kisebb falvakat is *mindenütt fellobogózták.*

A vidéki városokban általában a tömeg lelkes hangon tüntetett a kormányzó és a baráti nagyhatalmak mellett.

Polgári egyének egyelőre csak külön katonai igazolvánnyal utazhatnak a felszabadult Felvidékre

Hivatalos helyről közlik a Magyar Távirati Irodával: A felszabaduló Felvidék magyar katonai igazgatás alatt álló területére *polgári egyéneknek csak fényképpel ellátott „Utazási igazolvánnyal" lehet utazni.* Utazási igazolványt *csak azok kaphatnak, akik nemzethűség, erkölcsi és közrendészeti szempontból kifogás alá nem esnek.* A személyre szóló és másra át nem ruházható igazolványt *a m. kir. honvédvezérkar főnöke* dij- és illetménymentesen állitja ki. Az igazolványokat irásban vagy személyesen Budapesten a Vámház-tér 8., II. 85. számu irodahelyiségben kell kérni, vidéken a vegyesdandárparancsnoksághoz kell a kérvényt beküldeni. Az igazolvány igénylésekor három darab, egymással teljesen azonos fényképet kell beszolgáltatni. Kezelési szempontokból ajánlatos, hogy az érdekeltek utazás iránti kérelmeiket a tervbevett utazási nap előtt négy-öt nappal hamarább terjesszék elő.

Tekintettel arra, hogy az első napokban a felszabaduló területeken a közigazgatás megszervezése és az ezzel járó egyéb tevékenységek a hatóságokat nagy mértékben igénybeveszik, *felkérik az utazni szándékozókat, hogy kezdetben csak azok kérjenek utazási engedélyt, akiknek halaszthatatlan sürgős elintézni való ügyeik vannak.* A későbbiek folyamán az utazásoknak már semmi akadálya nem lesz.

Kassa lelkesedéssel várja a magyar nemzeti hadsereg bevonulását

Bánréve, nov. 3. A Felvidék határmenti falvaiban a csütörtökre virradó éjszakát a lakosság ébren töltötte. A csehektől megszállt oldalon az emberek a csehek által már visszaadott rádiókészülékek előtt ültek és *feszült várakozással figyelték a budapesti rádió hiradásait.*

A döntőbirósági itélet elhangzása után a csehek által a statáriummal egyidejüleg elrendelt nyolcórai záróra ellenére *a falvak lakossága kitódult az utcára.* Vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnök beszédének közvetitése után, mit sem törődve a még ott levő cseh katonákkal és csendőrökkel, *lelkesen ünnepelték Horthy Miklós kormányzót, Imrédy Béla miniszterelnököt és a magyar hadsereget.* Mikor a közvetités végén a rádión a Himnusz hangjai felcsendültek, *a falvak lakossága áhitatosan énekelte a magyar nemzeti imát. Éjnek idején megkondultak a harangok, hogy hirdessék a magyar nemzet örömünnepét.*

A csehek kivonulása fokozott ütemben folyik. Öthat nappal ezelőtt már jelentkeztek tünetek, amelyekből arra lehetett következtetni, hogy *Prága feladta Kassát.* Tömegesen helyezték át a belső részekből a visszacsatolásra itélt Felvidékre a magyar nemzetiségü köztisztviselőket, ugyanakkor megkezdődött a renegátok fejvesztett menekülése. *Csütörtökön a kassai törvényszék második emeletéről leugrott Boksa törvényszéki biró, a kémkedési ügyek rettegett előadóbirája. Összetört tagokkal holtan terült el az utcán.*

Kassán az emberek boldogsága nem ismer határt. Diákok csoportokban énekelve járják az utcákat, a város nemzetiszinü lobogókkal, szalagokkal van feldiszitve. Lelkesedéssel várják a magyar hadsereget, a magyar közigazgatást, a magyar élet megindulását. Országos ünnepséget készit elő Kassa városa a nemzeti hadsereg bevonulásának tiszteletére és arra a napra amelyen Szikszóról a vármegye közigazgatása bevonul *a felszabadult régi megyeszékhelyre.*

Kassán állitják fel Sárospatak országzászlóját

Sárospatakról jelentik: Rákóczi városának, Sárospataknak közönsége és a sárospataki főiskola elhatározták, hogy Sárospatak országzászlóját nem Patakon állitja fel, hanem a nagy fejedelem földi maradványait őrző *Kassa városának ajánlja fel.* Az Országzászlót Felső-Magyarországon át vezető zarándokuton *pataki diákok viszik Kassára,* ahol a bevonulás után ünnepélyes keretek között Rákóczi nagy szellemének és dicsőséges szabadságharca emlékének áldozva fogják felavatni.

Az OTI bérházakat épit négy visszakerült felvidéki városban

Az Országos Társadalom Biztositó Intézet elnöksége csütörtökön rendkivüli ülésen emlékezett meg a magyar Felvidék visszacsatolásáról. Vitéz *Huszár Aladár* elnök beszédében hangoztatta, hogy az OTI, amelynek feladata a szociális igazság munkálása, mindent el fog követni, hogy a visszatérő magyar testvérek iránt a szociális igényeket a legteljesebb mértékben kielégitse. Elhatározta az elnökség, hogy a történelmi nap emlékére a magyar hazába visszakerült felvidéki magyar városok közül négyben, Kassán, Komáromban, Losoncon és Ungvárott egy-egy bérházat épit s ezeket rendre vitéz nagybányai *Horthy Miklós,* Magyarország kormányzója, vitéz dr. *Imrédy Béla* miniszterelnök, *Kánya Kálmán* külügyminiszter és dr. gróf *Teleki Pál* vallás- és közoktatásügyi miniszter nevével jelöli meg a történelmi nevezetességü napnak: 1938 november 2-ának feltüntetésével. Az Intézetnek Budapesten a Madách-téren épülő bérházát „A felvidéki névtelen magyar emlékére" cimmel jelölik meg és alatta az „1938 november 2." történelmi napot is feltüntetik.

Ostromállapot az ökörmezői járásban

Prága, nov. 3. Az ökörmezői járásban kihirdették az ostromállapotot.

Ungvár lakossága örömmámorban

Ungvár, nov. 3. (Lengyel Távirati Iroda.) Arra a hirre, hogy Ungvárt visszacsatolják Magyarországhoz, a város lakosságán *leirhatatlan öröm vett erőt.* A lelkes tömeg sorra járta az utcákat és hatalmasan tüntetett Magyarország mellett. A rendőrség és a katonai karhatalom helyenként ugyan szétoszlatta a tömeget, de az másutt összeverődve, ismét és ujra tüntetett.

A város utcái ünnepi képet öltenek, *a lakosság tüntetően viseli a magyar nemzetiszinü kokárdákat.*

Magyar hazafias ünnepély — Moszkvában

Moszkva, nov. 3. A moszkvai magyar kolónia hazafias kis csoportja tegnap este szorongó szivvel leste a budapesti rádiót és midőn *Imrédy Béla* miniszterelnök bejelentette a bécsi döntőbiróság határozatát, a kolónia tagjai lelkes ovációban törtek ki.

A követség fogadótermében gyülekeztek azután, ahol *Arnóthy-Jungerth Mihály* moszkvai magyar követ lelkes szavakban emlékezett meg a nemzet feltámadásának e megindulásáról s annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a magyar láthatáron husz év eltelte után megjelenő nap delelőre fog emelkedni és nemsokára ujra nagy és boldog országot áraszt majd el sugaraival.

A fogadás lelkes hazafias estéllyé alakult, amely a Himnusz eléneklésével ért véget.

Imrédy Béla miniszterelnök a Felvidék visszacsatolásával kapcsolatos kormányzati feladatokról

„Egy belül egységesebb, fegyelmezettebb, erősebb Magyarországot kell teremtenünk“ — Törvényjavaslatot nyujt be a kormány az egyesülés ünnepélyes tényéről és a területátvétellel kapcsolatos intézkedésekre adandó felhatalmazásról — A visszakerülő felvidéki magyarság képviselőit külön törvényhozási aktussal hivják meg a magyar országgyülésbe

A Nemzeti Egység Pártja csütörtökön tartotta pártnapját. A kormány tagjai megszakitották a minisztertanácsot és szintén megjelentek a párthelyiségben. A miniszterelnökkel érkezett meg báró *Vay László* miniszterelnökségi államtitkár, vitéz *Kolosváry-Borcsa Mihály* miniszteri tanácsos, sajtófőnök és *Szép László* miniszteri tanácsos.

Tasnádi Nagy András, a Nemzeti Egység Pártja országos elnöke üdvözölte a kormány tagjait:

— Azt hiszem, lehetetlen, hogy azok után a nagyjelentőségü külpolitikai események után, amelyek az utolsó hetekben lejátszódtak és amelyekre a koronát a tegnapi bécsi döntőbirósági tárgyalás eredménye tette rá, az ország legnagyobb parlamenti pártja hallgatásba burkolódzék. Hálával gondolunk a magyarságukért sokat szenvedett százezrekre, igaz szeretettel fordulunk nagy barátaink felé és szeretettel és hálával mondunk köszönetet a tárgyalásokat vezető két miniszternek, a külügyminiszternek és kultuszminiszternek. Hangsulyozzuk, hogy abban a munkában, ami most vár a nemzetre, amelynek *első nagy tétele az összeolvadás az idekapcsolt területekkel* és azok népével, másik nagy tétele pedig *a nemzet lelki és fizikai megerősitése, hogy helyt tudjon állni és tekintélyt tudjon tartani kifelé és befelé egyaránt, — minden tehetségünkkel és jóakaratunkkal részt óhajtunk venni.*

— Isten áldja meg a kormány fáradozásait és Isten áldja meg minden jövendő jó munkánkat.

A pártértekezlet *lelkesen ünnepelte Magyarország kormányzóját, a miniszterelnököt és a tárgyalásokon résztvett minisztereket*, majd *Zsitvay Tibor* felszólalása alapján elhatározta, hogy Gömbös Gyula sirját megkoszoruzzák.

A miniszterelnök beszéde

Ezután vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnök emelkedett szólásra és mondotta a következőket:

— Szivem mélyéből köszönöm Kánya Kálmán és Teleki Pál barátaimmal együtt azokat a meleg üdvözlő szavakat, amelyeket hozzánk intéztek, de ugy érzem, hogy *ennek az elismerésnek a babérleveleit elsősorban* azoknak kell átnyujtanom, akiket itt először emelt ki az elnök úr is beszédében: *a felvidéki magyaroknak, a felvidéki magyarság vezetőinek.*

— Régóta ismerem a felvidéki magyarságot, hiszen odafüznek családi szálak is. Régóta ismerem a felvidéki magyarság vezetőit, mint kiváló, hazafiasságban tündöklő férfiakat, akik csodálatraméltó bátorsággal vivták meg harcukat.

— Megismertem azóta ennek a vezetőrétegnek fiatalabb tagjait is és mondhatom, hogy az idősebb vezetők méltó utódokra találtak. Helyes tehát, ha ma néhány vezető nevét megemlitem, akik a legtiszteletreméltóbb és az egész magyarság háláját kiérdemlő munkát végeztek. Meg kell emlitenem *Szüllő Géza, Jaross Andor, Esterházy János, Szentiványi József, Korláth Endre, Szilassy Béla* nevét. Ők valóban vezették a felvidéki magyarságot és sikerült egy táborba tömöriteniök ugy, hogy már a legutóbbi választások alkalmával a magyarság egységes egészként lépett fel és megvolt az a képviselete, amely büszkén felvehette a *Magyar Nemzeti Tanács* nevet.

— De az eredmény eléréséért átnyujtott köszönetet *át kell háritanom a kormány többi tagjára is, akik tudásuk és magyar lelkük javát adták*, hogy ez az összeműködést igénylő előkészitő munka minél tökéletesebb legyen. (Éljenzés.)

Hála a baráti nemzetek iránt

— Meg kell szólaltatnom azonban a köszönetnek és hálának hangját ezen a helyen azok iránt *a baráti nemzetek iránt, akik e hosszu, hetekig tartó küzdelem folyamán állandóan mellettünk állottak Németország, Olaszország és Lengyelország iránt*, akikkel szemben a nemzet spontán kitörő hálája is megnyilatkozott. Külön meg kell emlékeznem a tengelyhatalmak nagy vezetőiről, *Hitler vezér és kancellárról*, akinek müve, elképzelése, elgondolása, enegiája, dinamikus lendülete *az európai politikának elposványosodó vizeit uj, életadó áramlásra ösztönözte: ebben az áramlásban tért vissza hozzánk a Felvidék magyarsága.*

— *De a hála szavát kell intéznünk a baráti olasz nemzet nagy vezéréhez, az első felelős nagyhatalmi államférfiuhoz, aki a magyar reviziós követeléseket magáévá tette, programmjába iktatta.* (Ugy van, ugy van!) Mussolini neveről szép tér van Budapesten elnevezve. E tér közelében van egy másik szép tér, a Köröna. *Holnap javaslatot teszek a Közmunkatanácsnak, hogy a másik nagy tengelyhatalom vezérének neveről, Hitler Adolf neveről nevezzék el ezt a teret.* (Lelkes helyeslés.)

A honvédség és vezetői

— Meg kell emlékeznem még egy tényezőről, amely mindnyájunk szivének féltve őrzött, drága kincse: *ez a magyar honvédség.* (Ugy van, ugy van! Hosszantartó lelkes éljenzés!)

— A magyar honvédség a *mostoha viszonyok következtében sokáig nem tudott kifejlődni.* Idegen ellenőrzés, pénzügyi nehézségek, egy egész világáramlat, amely a leszerelés érdekében küzdött, állott utjában annak, hogy ezt a hadsereget kifejlesszük. De igy is nagyon sok történt érdekében és 1932-től kezdve a hadseregfejlesztés hatalmas lendülettel haladt előre. És most *az utolsó időben a honvédségnek olyan ütemü felfejlesztése történt, hogy ma olyan hadsereggel állunk itt, amelyre nyugodtan támaszkodhattunk.*

— Amikor tehát Gömbös Gyuláról mint külpolitikusról megemlékezünk, mint katonáról is meg kell emlékeznünk róla. Meg kell emlékeznünk munkatársairól és *a hadsereg mai vezetőiről is* (hosszantartó éljenzés), *meg kell emlékeznünk a hadsereg minden tisztjéről, altisztjéről és minden honvédről, akik ezt a minden elismerésre méltó eredményt rövid idő alatt produkálni tudták.* (Éljenzés.)

A háborus feszültség napjai

— Augusztusban egy szép ünnepre gyültünk össze. Szent István törvényét hoztuk meg Székesfehérvárott. Attól a naptól kezdve éreztem, hogy *történelmi idők előtt állunk. Jött a szeptember a maga lázas, izgalmas eseményeivel.* Emlékeznetek kell reá, hogy *szeptember második felében ugy éreztük, hogy napról-napra közeledünk a háboru küszöbe felé és szeptember 28-án már nem volt senki ebben az országban, aki nem gondolt volna arra, hogy néhány nap mulva minden eddigit felülmuló háboruba fogunk belesodródni.* Ha ezeknek a napoknak hangulatát összehasonlitjuk a mai nap hangulatával, *akkor látjuk a különbséget.*

— Ha gondolunk arra a napra, amikor megtörtént a müncheni konferencia döntése, amely meghozta a világnak a felszabadulást, *de nekünk a reménynek csak egy kis csücskét mutatta meg*, ha emlékezünk arra, hogy a Komáromban velünk szemben ülő *csehszlovák delegáció első ajánlata autonómia felkinálása volt*, ha e három hét filmjét mégegyszer lepergetjük lelki szemeink előtt, *akkor látjuk, mily nagy eredményt értünk el.* Ennek az eredménynek jelentősége különösen kiviláglik abból, hogy *ennek az uj rendezésnek a népi elv alapján kellett nyugodnia* és csak azokat a területeket követelhettük vissza, amelyekhez néprajzi jogon igényünk volt. És természetes, hogy *ezt az eredményt ugy igyekeztünk elérni, hogy magyar vér hiába ne folyjon.*

Az eredmény, azt hiszem, igazolta utunk megválasztását. De amikor hangoztattuk, hogy a magyar igazság kiküzdéséért minden eszközt latba fogunk vetni, az nem szólam volt részünkről, hanem szilárd elhatározás.

Belül egységesebb Magyarországot

— A Gondviselés kegyelme megadta nekünk, hogy *sok szép fiatal, magyar élet feláldozása nélkül virradt reánk az öröm nagy napja.* Amig idáig elérkeztünk, *széleskörü előkészitőmunkát is kellett végeznünk. Hiszen el kellett készülnünk szeptember folyamán egy esetleges háborunak, háborus gazdálkodásnak, háborus közigazgatásnak minden részletére.* Talán ez az oka annak, hogy a kormányzat tevékenysége erre a legfontosabb feladatra koncentrálódott és a közélet egyéb területeit kissé háttérben hagyta.

— A belső munkának az ideje most fog elkövetkezni és *pihenés beiktatása nélkül kell abban az irányban haladnunk, hogy*

egy belül egységesebb, fegyelmezettebb, szebb, erősebb, hatalmasabb Magyarországot teremtsünk.

A felhatalmazási törvényjavaslat

— Az az örvendetes esemény, amely most a bécsi jegyzőkönyvekben és dokumentumokban nyert megörökitést, *ez a nagy történelmi esemény egy-két nap mulva végrehajtásra kerül. Szombaton indulnak csapataink és szerdán vagy csütörtökön befejeződik a megszállás művelete. Ezzel kapcsolatban szüksége merült fel törvényhozási intézkedésnek is.*

— A jövő héten össze fogjuk hivatni a képviselőházat és a felsőházat.

Törvényjavaslatot fogunk benyujtani, amely megemlékezik az egyesülés tényéről és megadja a kormánynak azt a felhatalmazást, hogy a területek étvételével, közigazgatásával és az anyaországgal való egyesitéssel járó szükséges intézkedéseket megtegye. Ez a javaslat gondoskodik arról is, hogy a visszacsatolt területek képviseletet nyerjenek a magyar országgyülésen. (Helyeslés.)

Ennek a módja az, hogy a Felvidékkel visszakerülő magyarságnak azok a vezérei, akiket ott a nép megválasztott s akik magyar állampolgárokká válnak, külön törvényhozási aktussal hivassanak meg a magyar országgyülésbe. (Hosszantartó éljenzés.)

A miniszterelnök beszédét sokszor szakitotta félbe lelkes helyeslés. A beszéd végén a párt tagjai hosszasan és lelkesen ünnepelték Imrédy Béla miniszterelnököt s az értekezlet Tasnádi Nagy András zárószavaival ért véget.

A japánok Fucsan ellen vonulnak

A Pesti Hirlap és az International News Service különtudósitójának jelentése.

Copyright by Pesti Hirlap.

Hongkong, nov. 3. A futsini kikötőben, amely feleuton van Shanghai és Hongkong között, már huszonnégy órája folyik a japán partraszállás anélkül, hogy a kinaiak ellenállnának. A kikötőben harminckét japán csapatszállitó gőzös vetett horgonyt. A japánok arra számitanak, hogy Fucsaut, Fukien tartomány fővárosát, már e hét végén elfoglalják. Fucsau közelében van a kinaiak egyik legnagyobb lőszergyára. Futsinban nagy a rémület, az üzletek zárva vannak, a közlekedés szünetel.

Akik a külföldön a magyar igazságért küzdöttek

A hála érzése lobban fel rendkivüli melegséggel a magyar lelkekben Olaszország, Németország és Lengyelország és a három baráti nagyhatalom történelmi hivatást betöltő vezérei iránt, akik államaik egész hivatalos hatalmával és döntő nemzetközi sulyuk latbavetésével békés uton keresztülvitték a husz év előtt példátlan erőszakkal elszakitott felvidéki magyarság tulnyomó részének visszacsatolását az anyåországhoz. Nagy történelmi és messzekiható nemzetközi jelentősége van a bécsi döntőbirósági itéletnek, mert követendő példát mutat és megnyitja az utját a velünk szemben elkövetett többi igazságtalanságnak békés uton való jóvátételének.

Határtalan örömmámorunkban azonban nem szabad elfeledkeznünk azokról a kiváló, de nem hivatalos szerepet betöltő külföldi egyéniségekről, akik kezdettől fogva átérezték a Trianonban velünk szemben elkövetett igazságtalanságok rettentő erkölcstelen voltát és ép ezért mellénk állva, évtizedeken át erkölcsi és szellemi fegyverekkel szálltak sikra a magyar igazságért. Ezek az irók, művészek, politikusok nem rendelkeztek hivatalos hatalommal, de igazságérzettől fűtött lelkük egész tüzét belevitték a Trianon ellen folytatott nemes küzdelembe. A magyar igazság roppant átütő erejét mi sem bizonyitja jobban, mint az, hogy nemcsak a semleges, avagy baráti államokban, hanem a győztes antanthatalmak országaiban is egész sora akadt a nemesen gondolkozó férfiaknak, akik igaz ügyünk diadalra juttatása érdekében lankadatlan szellemi harcba bocsátkoztak.

Emlitsük-e, hogy már a trianoni békeparancsról szóló ratifikációs vitában az angol képviselőházban és a lordok házában ép ugy, mint a francia parlamentben és szenátusban mily erőteljes és nemes hangok szólaltak fel az ellen az esztelen és erkölcstelen merénylet ellen, amelyet a trianoni békeparancs jelentett történelmi, földrajzi, gazdasági és néprajzi szempontból egyaránt.

Azután pedig, hogy a trianoni sirbolt sötétsége borult ránk, a külföldi szellemi és politikai kiválóságok egész plejádja vonult fel az erőszaknak és igazságtalanságnak e megdöbbentő műve ellen. Angolok, franciák, olaszok, lengyelek, amerikaiak, svájciak, hollandok, svédek és más nemzetek fiai könyvekben, cikkekben, politikai megnyilatkozásokban szakadatlan szellemi pergőtűz alá vették azt a hazugságon, megtévesztésen és durva igazságtalanságon felépitett tényleges állapotot, amelyet Trianonban a hivatásukról megfeledkezett „békeszerzők“ hoztak létre. Kevés európai kérdésnek van oly hatalmas és soknyelvü irodalma, mint a végzetesen elhibázott trianoni békeműnek.

Az angol parlamentben *Gower* és *Procter* képviselők vezetésével az utóbbi években több mint kétszáz tagot számláló csoport alakult Trianon békés uton való reviziójának megvalósitására. A francia parlamentben is egyre több nagytekintélyü és bátor szószólója akadt a magyarságnak, szemben a francia hivatalos külpolitika merev elzárkózásával. Elég, ha *Daniélou, De Monzie, Pezet, Vallat, Henriot* neveit emlitjük.

Az olasz sajtó és publicisztika ép ugy, mint a lengyel, azzal a lelkes odaadással szolgálta mindig a békés magyar revizió gondolatát, amely természetszerüen fakadt abból a benső történelmi, érzelmi és szellemi kapcsolatból, amely ezt a két nagy és nemesen gondolkodó nemzetet évszázadok óta velünk egybefűzi.

Külön kell kiemelnünk a mélységes hála érzésével nagy és nemes barátunk: Lord *Rothermere* világszerte visszhangot keltett nagyszabásu sajtóakcióját, amely a *Daily Mail* hasábjain 1927. év nyarán a magyar kérdést nagy hatással vitte bele az európai köztudatba. A cikkek egész sorozatával, a Benessel vívott éles polémiában a nemes lord visszakövetelte a tőlünk elszakitott és a trianoni határ mentén a hazai magyar nyelvterülettel a legszorosabb kapcsolatban levő kétmillió magyart, amelyből — ime most — egymillió magyar a cseh állam uralma alól visszakerül ezeréves hazájához.

Nem kétséges, hogy az a hatalmas szellemi küzdelem, amelyet a magyar ügy diadaláért igazságérzettől és felsőbbrendü politikai belátástól vezetve annyi külföldi kiváló egyéniség önzetlenül és szívós kitartással folytatott a trianoni szörnyűség jóvátételéért, nagymértékben hozzájárult az ellenséges propaganda hazug szövedékének széttépéséhez és annak a helyzetnek megérleléséhez, amely a felismert igazság alapján a husz év előtt a nemzeti elv és önrendelkezési jog példátlanul durva megsértésével elszakitott Felvidékről egymilliónyi lélek visszacsatolását, mint *a középeurópai béke helyreállitásának parancsoló követelményét*, megvalósuláshoz juttatta, támogatva az európai közvélemény általános helyeslésétől.

A munkáspárt a nemzetvédelem elhanyagolásával vádolja a Chamberlain-kormányt

London, nov. 3. Az alsóház mai ülésén, amelyen a munkáspárt bizalmatlansági inditványát tárgyalták, *Neville Chamberlain* miniszterelnök nem jelenhetett meg, mert könnyü meghülés következtében szobájában kell maradnia.

Az interpellációk során *Sir John Simon* kincstári kancellár kijelentette, hogy a birodalmi véderőbizottság állandóan felülvizsgálja az angol szigetek tengerészeti és katonai biztonságának egész helyzetét. Jelenleg a védelem valamennyi vonatkozásának legsürgősebb megvizsgálása folyik, tekintettel a legutóbbi válság tanulságaira.

Az interpellációk után *H. Morrison* előadta a munkáspárt bizalmatlansági inditványát, amely szerint *fejezze ki a Ház sulyos aggodalmát a bevallott felkészületlenség kapcsán a polgári lakosság hiányos megvédése miatt olyan időben, amikor az ország a háborus örvény szélére sodródott.* Morrison hangoztatta beszédében, hogy a védelem megdöbbentő hiányainak leleplezése nem puszta pártkérdés, hanem az emberiesség parancsa. *A londoni megyetanács kilenc elmekórházának egyetlen gázálarca sem volt.* Hivatalos becslés szerint a londoni tüzoltóságnak 3000 tüzoltókészülékre volt szüksége, de szeptember 27-én, a válság csúcspontján mindössze 99 készülékkel rendelkezett. Amikor a válság csúcspontját érte, a londoni kórházak egyetlen uj hordágyat sem kaptak. Semmi gondoskodás nem történt fedezékekről a polgári lakosság számára. *London tulzsufolt keleti negyedének házai közvetlen bombatalálat nélkül is, a puszta légnyomás következtében rombadőlhetnek* és ez magában véve még több szerencsétlenséget idézett volna elő, mint a bombázás. *A légelhárítóágyuk elavult szedett-vedett gyüjteményét helyesen nevezték el Hore-Belisha hadimuzeumának.*

Sir Samuel Hoare belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy vállalja a felelősséget az elmult 12 hónap légvédelmi intézkedéseiért. A minisztérium közel 30 millió gázálarcot küldött szét, de a helyi hatóságok késedelmei következtében ezeknek az álarcoknak jelentékeny részét nem osztották szét a lakosság között. Utasitotta a hatóságokat, hogy a jelenleg épülő fedezékeket és sáncokat fejezzék be és tartsák fenn állandóan fedett épitményekként.

Mussolini: „Szeretem Angliát, uj alapokra akarom fektetni a két ország közti viszonyt“

London, nov. 3. Lord Halifax külügyminiszter a Lordok Házában határozati javaslatot nyujtott be, amely szerint a Ház örömmel üdvözli az angol-olasz egyezmény hatálybalépését. A külügyminiszter hosszasan indokolta a kormány elhatározását. A beszéd a miniszterelnök tegnapi nyilatkozatának főbb vonalait követte.

A vita során lord *Cawan* tábornagy, a birodalmi vezérkar volt főnöke kijelentette, hogy mint az angol-olasz hadisirgondozó bizottság tagja egy héttel a nemzetközi válság után Olaszországban járt, ahol Mussolini fogadta. Ezt mondtam a Ducenak: Mint egyik katona a másikhoz szólok önhöz és köszönöm önnek bölcs közbelépését Münchenben a döntő pillanatban. Mussolini melegen megrázta a kezemet és a beszélgetés befejeztekor ezt mondta: *Szeretem Angliát, uj alapra akarom fektetni a két ország közti viszonyt.*

Interpelláció a magyar-cseh megegyezésről

London, nov. 3. (Magyar Távirati Iroda.) Az alsóházban *W. Thorne* felvilágositást kért a miniszterelnöktől arról az elhatározásról, amely szerint a Magyarország és Csehszlovákia közti vitát Német- és Olaszország döntőbiráskodása alá bocsátották; miután a müncheni egyezmény szerint a lengyel és magyar kisebbségek problémáját, ha az illető kormányok fejei között nem volnának elintézhetők, a négy hatalom elé kell terjeszteni, kérdi a miniszterelnököt, mit szándékozik ebben az ügyben tenni.

Buttler külügyi államtitkár: A magyar kormány október 24-én azt javasolta a csehszlovák kormánynak, hogy más megegyezési lehetőség hiányában bocsássák a köztük felmerült vitás kérdéseket döntőbiráskodás alá. A csehszlovák kormány azt felelte, hogy kész a magyar kisebbség kérdését döntőbiráskodásnak alávetni. A két kormány erre megegyezett abban, hogy felkérik a német és olasz kormányokat a döntőbirák szerepére és az érintett kormányok képviselői e célból november 2-án Bécsben találkoztak. *Az angol kormány csak örömmel üdvözölheti a csehszlovák és a magyar kormánynak azt a megegyezését, hogy ellentéteiket döntőbiráskodás utján békés elintézésnek vetik alá.*

Sir *John Simon* kincstári kancellár *Wedgwood Benn* munkáspárti képviselő kérdésére előadja, hogy a legutóbbi nemzetközi válságnak közvetlenül tulajdonitható rendkivüli intézkedések körülbelül *öt és félmillió fontba kerültek az államkincstárnak, nem számitva a csehszlovák kormánynak nyujtott 10 millió font hitelt.*

A Lordok Háza is elfogadta az angol-olasz egyezményről szóló javaslatot

London, nov. 3. (Havas.) A Lordok Háza 55 szavazattal 16 ellenében megszavazta az angol-olasz egyezmény életbeléptetésére vonatkozó határozati javaslatot.

Rövidesen a dominiumok is elismerik az olasz császári birodalmat

London, nov. 3. (Inf.) A londoni kormány után most *az angol világbirodalom többi tagállamának kormánya is rövidesen elismeri az olasz császári birodalmat.* Fokvárosból érkező jelentések szerint a délafrikai államszövetség kormánya máris elhatározta, hogy elismeri az abesszíniai olasz hóditást s római követének uj megbizólevelet küld, amelyet Olaszország királyához és Abesszinia császárához cimez.

Madrid borzalmas éjszakája

A nemzeti ütegek pergőtüze nagy károkat okozott

— A Pesti Hirlap és az International News Service különtudósitójának jelentése —

Copyright by Pesti Hirlap.

Madrid, nov. 3. Madridnak borzalmas éjszakája volt. Tiz óra tájban a Madrid körül elhelyezett összes nemzeti ütegek összpontositott tüzelése zudult a városra. Mindenféle méretü gránátok robbantak és különösen a város középpontjában okoztak sulyos károkat. *Sok épület rombadőlt, más épületek kigyulladtak.* A megdöbbent lakosság fejét vesztve menekült a bombabiztos óvóhelyekre, mert légitámadásra gondolt. A mentőkocsik szüntelenül robogtak a teljesen elsötétitett utcákon. A fényszórók sugarai egész éjjel keresték az égbolton az ellenséges repülőket. A tüzérségi tüz, amelyet a kormánycsapatok ütegei is viszonoztak, hajnalig tartott. Az eddigi adatok szerint *az éjszakai bombázásnak harminc halottja van.*

Az áldozatok között van *Dumay*, egy francia asszony, aki a mai nap folyamán meg is halt. *Bonnet*, a Nemzetközi Vöröskereszt végrehajtó bizottságának kiküldöttje szintén megsebesült.

A nemzetiek öt helyen áttörték a köztársaságiak vonalát

A Pesti Hirlap és az International News Service különtudósitójának jelentése.

Copyright by Pesti Hirlap.

Zaragoza, nov. 3. Az Ebro-könyökben lankadatlan erővel tombol a harc. A nemzeti csapatok északkelet felé igyekeztek növelni eddigi területnyereségüket. A köztársaságiak szivósan védekeztek és minduntalan közelharcokra került a sor.

Végül a nemzetiek az ellenség ellenállását a pinello mora del ebrói országuton *öt helyen is áttörték* és két helységet elfoglaltak. Légi harcban négy köztársasági gépet lőttek le.

Kongó a miénk — mondja Spaak

Brüsszel, nov. 3. (Havas.) Spaak külügyminiszter a képviselőház külpolitikai vitájának végén a gyarmati kérdésről a többi között a következőket jelentette ki:

— A kormány nem téveszti szem elől gyarmataink védelmét. *A Kongó a mienk!* Jogaink a Kongóra megtámadhatatlanok és azt minden rendelkezésünkre álló erővel védeni fogjuk. *(MTI)*

Lövöldözés a bukaresti szovjetorosz követségen

Bukarest, nov. 3. (Stefani.) Ugy tudják, hogy *rendkivül heves jelenet játszódott le a szovjetorosz követségen. A hirek szerint a hivatalnokok revolverlövéseket is váltottak.* Az eset nagy feltünést kelt román politikai körökben. *(MTI.)*

TEGNAP ÉS MA

Kánya

A vonat megy a Duna mellett, egy ember kinéz az ablakon, az öreg folyót látja, a várost, melynek templomtornyán husz év után először tüzték ki magyar kezek a nemzetiszinü lobogót, s ahol három hét előtt, a régi megyeházán, még tárgyalni volt kénytelen sebtében kinevezett, alkalmi szlovák politikusokkal. „Komárom!“ — kiáltják az állomás nevét. Az idős úr ősz haját simitja, az ablakhoz áll. Nyugodtan nézi az ismerős tájat; néhány órával elébb eldöntötték, hogy Komárom megint magyar.

Ez az ember Kánya Kálmán, a magyar külügyminiszter. A vonat robog Pest felé, ahol már készülnek fogadására. Mire gondolhat ez órákban ez a hallgatag, fegyelmezett úr, aki sokszor sietett külföldre a komáromi állomáson keresztül, tárgyalni részletekről, lehetőségekről, mindig hallgatagon, mindig udvarias elzárkózottsággal, s mindig az egészre figyelve, arra az egységes egészre, ami munkájának értelme volt, s aminek értelme: revizió és Magyarország helye a nap alatt. Mit érezhet ez órákban az ember, aki megszokta és tökéletesen megtanulta, hogy nem árul el soha érzelmeket? Éreznie kell, hogy a hazatérőt egy ország tisztelete és lelkesedése, több: egy ország szeretete fogadja. Kányát kezdettől elismerték; most eljutott oda, ahová politikus ritkán jut el pályája során: megvalósitotta tervét, melyre föltette életét és munkáját, s éreznie kell, hogy rokonszenvnél és tiszteletnél közvetlenebb érzések fordulnak feléje. Ebben az öt esztendőben megszokták az emberek, hogy változó politikai fordulatok között ott áll a helyén ez az ősz, választékos megjelenésü, hallgatag úr, nagyon ritkán szól, de ha mond valamit, az a valóság, s szavai mögött nincs rejtett tartalom. A régi, nagy diplomata tipus utolsó európai képviselőinek egyike Kánya Kálmán. Az emberek nyugodtabban aludtak el ez öt évben, ha gondterhes éjszakákon eszükbe jutott Kánya neve. „Majd Kánya vigyáz!“ — gondolták. S Kánya dolgozott, csendesen, nem adott politikai nyilatkozatokat és vigyázott. Ma hangos volt nevétől a pesti utca, az ország. Egy nemzet szivébe zárta a hallgatag, meghatott, ősz urat. „Kánya hazajött, hozza Kassát, Komáromot és a többit. Megcsinálta. Jól csinálta.“ Ezt mondták, igy érezték.

Ennek az érzésnek adott hangot Imrédy miniszterelnök, mikor azt mondta a hazatérőnek: „Abban, hogy az ország ezt a napot megélhette, oroszlánrészed volt neked.“ És azt mondta még: „Tudtad, mikor kell hallgatni és tudtad, mikor kell beszélni.“ Ezek a szavak irodalmian pontosak; ennyi a diplomácia, ennyi az államvezetés nagy titka: tudni a pillanatot, mikor hallgat, mikor beszél az ember. Kánya tudja ezt. Kevesen vannak ma az európai diplomáciában, akik ennek a nagy iskolának szellemében tudnak diplomaták lenni; François Ponçet, talán. Vagy egy-két angol úr, a régi gárdából. Kánya nemzetközi tekintélye legendás. Most már ott tart, hogy személyéről anekdoták kelnek szárnyra; igy legutóbb, a komáromi tárgyalások alkalmával, mikor az egyik fiatal szlovák kiküldött, a vita hevében, állitólag ezt mondta: „Máguk mágyárok sokát akarnak!“ Kánya nem felelt rögtön, jóindulatuan és csendesen nézte a közbeszólót. Aztán, az anekdota szerint, barátságosan és udvariasan ezt kérdezte: „Nemde, Nagyméltóságod nem régen kapcsolódott belé a diplomáciai életbe?...“

Mondom, lehet, hogy ez csak anekdota; de nagyon jellemző Kányára, jellemző arra, amit a köztudat gondol felőle. Fölényét, biztonságát, szükszavu nagyvilágiasságát mindenütt elismerik és megcsodálják. Évekkel elébb Párizsban járt és meglátogatta Paul Boncour akkori külügyminisztert, aki a látogatás után elragadtatva mondta egy ismerősömnek: „*Mais c'est un grand seigneur!*“ Ez a *grand-seigneur*ség, Kánya nagyvilágiassága nem más, mint egy hosszu és bölcs élet minden emberismeretének világi kifejezése. Az a diplomata nemzedék, melyet Kánya nevelt és kiválasztott, mesterének tekinti, s bizalommal néz föl reá, mint az egész ország, melynek külpolitikáját vezeti. Ezen a napon, mikor elérte a legtöbbet, amit az igazság, a bölcsesség, a szivós kitartás és főlényes tárgyi tudás fegyvereivel el lehet érni, mindenki reá gondol ebben az országban, a határokon innen és tul, s tizmillió magyar üzeni lélekben Kányának: köszönjük.

Márai Sándor.

Területátvétel a minisztertanács előtt

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány tagjai csütörtökön este félhét órai kezdettel vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak.

A miniszterelnök üdvözölte *Kánya Kálmán* külügyminisztert a bécsi tárgyalások sikeres befejezése alkalmából, majd a külügyminiszter beszámolt a legutóbbi napok diplomáciai eseményeiről és ismertette azokat az intézkedéseket, amelyek szükségessé váltak a bécsi jegyzőkönyvek alapján.

A minisztertanács négy bizottság létesitését határozta el. Ezek: a határmegállapitó bizottság, az optálási és állampolgársági ügyekkel foglalkozó bizottság, a kisebbségvédelmi bizottság és egy szakbizottság, amely az uj határok folytán előálló gazdasági és közlekedési nehézségek kiküszöbölésére alakul.

Másfél órai megszakitás után az időszerü kormányzati kérdéseket tárgyalták meg a kormány tagjai és a tanácskozás éjjel háromnegyed 1 órakor ért véget.

Wolff Károly-emlékünnepély a Vigadóban

Budapest keresztény társadalma a *Wolff Károly Klubbal* karöltve, csütörtökön, Károly nap előestjén rendezte meg hagyományos Wolff Károly-emlékünnepélyét. A Vigadó nagytermét teljesen megtöltötte a nagyszámu és előkelő közönség, melynek soraiban ott voltak *Karafiáth Jenő* főpolgármester, *Zsitvay Tibor* és *Ernszt Sándor* volt miniszterek, *Schuler Dezső* alpolgármester, *Lamotte Károly* ny. alpolgármester, gróf *Esterházy Móric* v. miniszterelnök, *Lázár Ferenc* felsőházi tag, *Torzsay Biber Gyula*, a közigazgatás biróság másodelnöke, a keresztény párt képviselő tagjai csaknem teljes számmal, a főváros tisztviselőkarának számos vezetője és a törvényhatósági bizottság igen sok tagja. A szónoki emelvény mögött helyezték el *Wolff Károly* hatalmas arcképét és az ünnepség egész tartama alatt a félhomályba burkolt teremben csak ez a kép volt erősen megvilágitva.

A zenekar ünnepi nyitánya után *Cselényi Pál*, a keresztény községi párt alelnöke méltatta az emlékünnepély jelentőségét. Fejtegetései során megállapitotta, hogy Wolff Károly lángoló lelkével irányitást tudott adni egy uj keresztény magyar közszellem kialakulásának. Wolff Károly volt az első államférfiu — mondotta a szónok — egész Európában, aki a keresztény és nemzeti gondolat államfenntartó és államformáló erejét hirdette, már akkor, amikor a nyugati nagy államok még nyakig voltak a demokráciában és a liberalizmusban.

Csilléry András v. miniszter, a Wolff Károly Klub elnöke, „Wolff Károly jelentősége a keresztény nemzeti politikában“ cimen tartotta meg ünnepi előadását. Azt fejtegette, hogy Wolff Károlynak ugyanaz volt a szerepe a politikában, mint Prohászka Ottokárnak a szószéken. Igazi nacionalizmust és a keresztényszociális igazságokat képviselte és voltaképp ő inditotta el azt a szellemi forradalmat, amely Európában megteremtette a marxizmussal szemben a tömegek életigényeit kielégitő tiszta nacionalizmust. Ő hangoztatta és követelte azt, hogy a keresztény társadalom az élet minden vonatkozásában hozzájuthasson ahhoz a szerephez, amely őt sulyánál és nemzetalkotó voltánál fogva megilleti. Wolff Károlynak erőteljes fajvédelmi politikája volt, sohasem az antiszemitizmust hirdette, hanem mindig csak azt, hogy első a magyar faj kielégitése, a többiek csak utána jöhetnek. Ha nem is aratott életében teljes értékü átütő erejü diadalt, erről nem ő, hanem a körülmények tehettek.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után az emlékünnepély a Himnusz hangjaival ért véget. Wolff Károlynak a farkasréti temetőben levő sirja előtt *Nagy László* törvényhatósági bizottsági tag helyezett el koszorut kegyeletes szavak kiséretében. A koszoru szalagján a következő felirás van: „Az eszme halhatatlan harcosának Budapest keresztény polgársága.“ Wolff Károly sirjára a gyengélkedő *Szendy Károly* polgármester megbizásából *Keil Tibor* főjegyző, a polgármesteri hivatal vezetője tett le koszorut.

NAPI HIREK

A Pesti Hirlaphoz érkezett hazafias célu adományok

A Pesti Hirlaphoz a következő ujabb hazafias célu adományok érkeztek:

„Magyar a magyarért!“:

Angol Elemi Biztositó R.-T. magyarországi fiókja (Bálvány-utca 8.): 500 P.

A *Duna Általános Biztositó R.-T.* magyarországi igazgatóságának tisztviselői kara egyhónapi fizetésének egy százaléka: 192 P.

Madách-nyomda igazgatósága (Lónyay-utca 18/b.): 100 P.

Helmeczy Elek m. kir. gazdasági tanácsos (Nyiradony): 100 P.

Báró *Kemény Árpád és neje*: 100 P.

Majthényi Béla drogériatulajdonos (Vámház-körut 15.): 100 P.

Budapesti Fodrászok Ipartestülete (Csengery-utca 15.): 100 P.

Geszti György Olaj és Müszaki Kereskedelmi r.-t.: 100 P.

Balogh Ferenc Reductor-gyára: 50 P.

özv. *Richter Oszkárné és Fia* (Kecskeméti-utca 9.): 50 P.

Jeszenszky Sándor vezérhadbiztos és neje: 50 P.

Müller M. Jenő, Villamossági és Müszaki R.-T.: 50 P.

Deutsch Ernő és Gábor cég személyzete: 37 P 50 f.

Farkas Ferenc cég alkalmazottai (Bécsi-utca 3.): 21 P 50 f.

Légrády Testvérek nyomda nappali gépszedő-személyzete: 25 P.

Montagh Ákos gazdasági kistanya cselédsége (Nagybánhegyes): 16 P.

Néveri László (Kaba, szinház): 15 P.

Egy asztaltársaság: 10 P.

Berczik Albertné (Kecskemét, Széchenyi-tér 8.): 10 P.

Z. R. (Pestszentlőrinc): 10 P.

Hesz Sándor (Zápor-utca): 6 P.

A Nemzeti Repülőalapra:

Madách-nyomda igazgatósága (Lónyay-utca 18/b.): 100 P.

Budapesti Fodrászok Ipartestülete (Csengery-utca 15.): 100 P.

Balogh Ferenc Reductor-gyára: 50 P.

özv. *Richter Oszkárné és Richter György* (Kecskeméti-utca 9.): 20 P.

Hesz Sándor (Zápor-utca): 5 P.

A kormányzóné inségenyhitő mozgalmára:

Majthényi Béla drogériatulajdonos (Vámház-körut 15.): 100 P.

Budapesti Fodrászok Ipartestülete (Csengery-utca 15.): 100 P.

özv. *Richter Oszkárné és Richter György* (Kecskeméti-utca 9.): 50 P.

A zászló-mozgalomra:

özv. *Richter Oszkárné és Richter György* (Kecskeméti-utca 9.): 20 P.

— Lord Rothermere távirata Herczeg Ferenchez. Lord *Rothermere*, Magyarország nagy angol barátja, november 3-án táviratot intézett *Herczeg Ferenchez*, a Magyar Reviziós Liga országos elnökéhez s abban a többi között a következőket irja:

„Nagyméltóságu Herczeg Ferenc urnak, Budapest. Ma este az uj Magyarország és mindazok egészségére ürítem poharam, akik ugy mint Nagyméltóságod, erős kézzel tartották magasra a reviziós küzdelem váltakozó szerencséjében a „Nem, Nem, Soha!“ zászlaját. Magyarország ma ugy Önnek, mint küzdőtársainak soha meg nem fizethető adóssággal tartozik. Sokan vagyunk, ugy mint én is, kik a jó szerencsében bizva, mindent elkövettünk a magyar követelések érdekében, de a tegnapi bécsi megegyezés határozott lépést jelent.

Rothermere.“

— Magyarbarát angol képviselők üdvözlő távirata dr. Légrády Ottóhoz. Szerdán az esti órákban történt meg a Felvidék visszacsatolásáról szóló bécsi döntés kihirdetése és csütörtökön reggel már lelkes visszhangja érkezett Londonból, az angol alsóház magyarbaráti csoportjától, amelynek nemes munkássága ismeretes a *Pesti Hirlap* olvasói előtt. Az angol képviselők táviratot intéztek dr. *Légrády Ottóhoz*, a *Pesti Hirlap* főszerkesztőjéhez és bizonyosak vagyunk benne, hogy az a lelkes együttérzés, amely belőle felénk sugárzik, a *Pesti Hirlap* olvasóinak is jóleső lesz. A táviratot, ép ezért, magyar forditásban itt adjuk:

„Együtt örvendünk Magyarországgal a felszabadulásnak ezen a nagy napján. A legmelegebben gratulálunk Önnek, az Ön fáradhatatlan és áldozatos munkájának ehhez a sikeréhez. *Procter, Haslam, Taylor* admirális, *Craven Ellis, Stourton, Tasker, Thomas Moore, Adam Maitland, Duckworth, Plugge, Hamilton Kerr.*“

— **Közkegyelem Görögországban.** Athénből jelentik: Az Angliában tartózkodó *György* király helytartója, *Pál* trónörökös csütörtökön amnesztiarendeletet irt alá abból az alkalomból, hogy feleségének, *Friderika* braunschweig-lüneburgi hercegnőnek kislánya született. Az *egy évnél rövidebb börtönbüntetésre* itélt bűnösök *teljes amnesztiát kaptak.* A legutóbbi krétai lázadás *százharminc elitéltjének* a büntetését *felére csökkentették.* A krétai lázadók annakidején egytől tiz évig terjedő börtönbüntetést kaptak. Az amnesztiarendelet *visszaadja négyszáz száműzött szabadságát is.*

— **Baleset a debreceni hazafias ünnepségen.** Debreceni tudósitónk jelenti: Hatalmas arányu hazafias felvonulás keretében ünnepelte Debrecen város közönsége és az egyetem ifjusága a magyar Felvidék visszacsatolásának örömnapját. Az ünnepséget véletlen baleset zavarta meg. A Fő-utcán, amerre a menet elhaladt, az ut szélén állt *Fekete László* pékmester kocsija. A ló az arra haladók kitörő örömrivalgásától megvadult és *kötőfékjét eltépve, a tömegbe rohant.* A diákok ügyesen félreugráltak a ló elől, de az belerohant a járda szélén összetömörült közönségbe és *három embert legázolt.* A kocsis és egy rendőr meg akarták fékezni, de *a megvadult állat őket is összerugdalta.* Az öt sérültet a debreceni kórházba vitték.

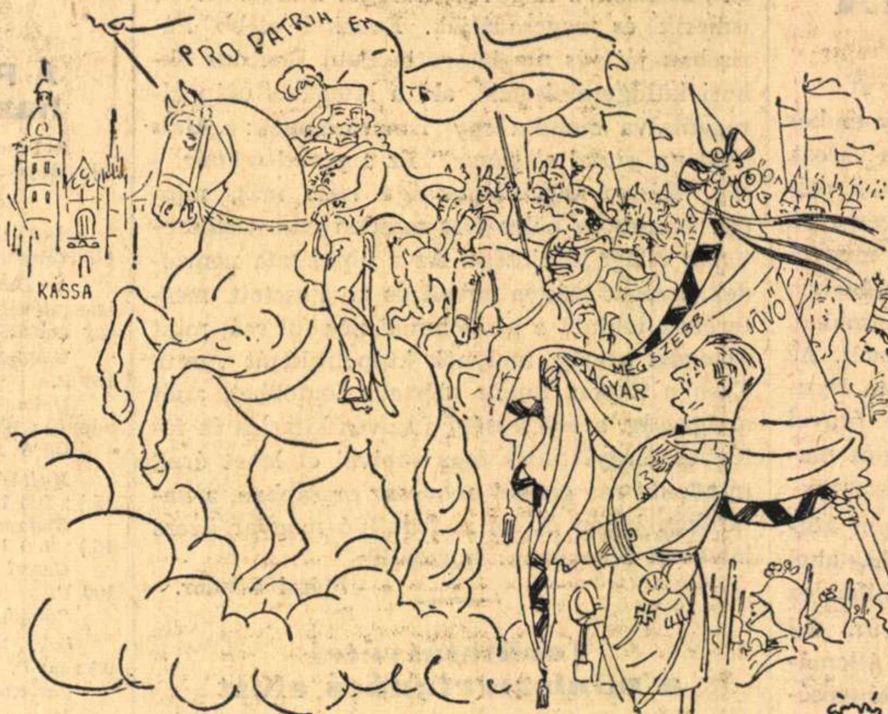
— **Eredménytelenül végződtek a Westminster-apátság területén végzett ásatások.** Londonból jelentik: Csütörtökön délután fejezték be a *Westminster*-apátságban az ásatásokat, amelyeknek segitségével *meg akarták állapitani, hogy verulami Bacon és Shakespeare ugyanaz a személy volt-e.* Bár a westminsteri apátság egy egész sarkát felásták, fáradozásuk mégsem járt eredménnyel. Csak egy ólomkoporsót találtak, amelyről felteszik, hogy *Spencer* költő koporsójáról van szó. A *Westminster*-apátság hatóságai nem engedték meg a koporsó felnyitását. Nem találtak mást, mint a *Westminster*-apátságnak a IX-ik századból származó alapjait.

— **Kitüntetések.** A kormányzó a magyar hajózás fejlesztése érdekében kifejtett értékes és eredményes munkásságukért dr. *Szegő Bélának,* a MFTR-hez kirendelt államvasuti igazgatónak a kormányfőtanácsosi cimet, *Polgár Károlynak,* a MFTR főfelügyelőjének, a kormánytanácsosi cimet, továbbá *Kollarits Lajos, Sziráky János* és *Cornidesz Béla* hajóskapitányoknak, *Medveczky József* és *Sipos István* gépüzemvezetőknek a Magyar Érdemrend lovagkeresztjét, *Bangha István* főkormányosnak, *Ménesi II. István* és *Tatay II. György* révkormányosoknak, vitéz *Vigh József* hajóvezetőnek a Magyar Ezüst Érdemkeresztet, végül *Kopa József* főművezetőnek, *Mlinarits Lajos* főkormányosnak, *Biczók Nándor* első kormányosnak és *Hegyesi Pál* asztalosnak a Magyar Bronz Érdemkeresztet adományozta.

— **Házasság.** *Novák Gitta* és *Sulyák Károly* november 6-án, vasárnap délután fél 7 órakor tartják esküvőjüket a Gróf Haller-téri róm. kat. plébániatemplomban.

Füzék Károly okl. gazda, főkáptalani uradalmi intéző és *Lates Sarolta* október 30-án Tiszadobon házasságot kötöttek.

RÁKÓCZI NÉPE, HORTHY KATONÁJA

(Gáspár Antal rajza.)

— *egyesült. Valósággá vált szép magyar álom.*

— **Debrecen üdvözlő távirata a kormányzóhoz.** Debrecen város nevében *Losonczy István* főispán és *Kölcsey Sándor* polgármester a következő hódoló táviratban üdvözölték a kormányzót:

Abban a történelmi órában, amikor a ránkkényszeritett trianoni határt a magyar igazság feszitő ereje északon felszakitotta és az anyaország egymillió testvért ölelhet magához, Debrecen város közönsége is kitörő lelkesedéssel és ujjongó örömmel ünnepel. *Hódolatunk elsősorban Főméltóságod felé száll, akinek bölcs vezérlése mentette át a nemzetet történelme legnehezebb két évtizedén.* Hő vágyunk, hogy Főméltóságod vezérlete alatt érje meg ez a nemzet igazságának teljes diadalát is.

Imrédy Béla miniszterelnökhöz intézett táviratában a város *hálával és bizalommal* adózik a történelmi hetekben kifejtett munkásságáért. *(MTI.)*

„Taxi-szinmű"

Herbert Hodge, aki taxisofför,
Szinművet irt. A műfaj: dráma.
S azért, hogy stilszerü legyen,
Taxigépirónak diktálta

Mondják: a darab menetének
Kormányát fogta biztos kézzel
S nem jut el a „Boldog vég"-hez másképp
Cask megengedett sebességgel!

(—kas.)

— **A Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap intézőbizottsága.** A miniszterelnök a honvédelmi és a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter előterjesztésére a Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap ideiglenes intézőbizottságának elnökévé vitéz *Laborczfy Rezső* ezredest, elnökhelyettesévé dr. vitéz *Héjjas Iván* miniszteri tanácsost, tagjaivá vitéz nagybányai *Horthy István* miniszteri tanácsost, dr. *Ember Sándor* országgyülési képviselőt, vitéz *Háry László* ezredest és vitéz *Bánfalvy István* vezérkari alezredest jelölte ki. Az alap ügyvezető főtitkára dr. *Ladomerszky Dezső* százados lett.

— **Szabolcska Mihály emléke.** A nagy református papköltő, *Szabolcska Mihály* sirjára a dr. *Raffay Sándor* evangélikus püspök elnöklete alatt álló emlékbizottság művészi sirjelet emelt, amelyet vasárnap déli 12 órakor avatnak fel a Kerepesi-ut melletti temetőben, dr. *Ravasz László* református püspök bibliaolvasásával és imájával, *Raffay Sándor* püspök beszédével és a budapesti református teológiai akadémia énekkarának zsoltárával.

A Szarvasi öregdiákok Szövetsége szombaton este nyolckor az Alkotmány-vendéglőben (Vilmos császár-ut 68.) Szabolcska-emlékestet rendez, amelyen dr. *Raffay Sándor* püspök elnöki megnyitót mond, dr. *Gárdonyi József,* Gárdonyi Géza fia „A felfalusi tiszteletes ur" cimmel Szabolcska-emlékeket olvas fel.

— **Felborult és kigyulladt egy társasgépkocsi, hat utasa szénné égett.** Carcassonneből jelentik: *Moustaussou* közelében egy *Carcassonneből Albiba* tartó társasgépkocsi egyik kereke levált és a kocsi felborult. A benzintartó megrepedt és a kocsi kigyulladt. *Hat utas szénné égett,* hat pedig sulyosan megsebesült.

— **A Nep megkoszoruzza Gömbös Gyula sirját.** Abból az alkalomból, hogy Olaszország és Németország, e két baráti nagyhatalom támogatásával a magyarlakta Felvidéket visszaitélték Magyarországnak, a Nemzeti Egység Pártja elhatározta, hogy megkoszoruzza *Gömbös Gyula* sirját, aki a Berlin—Róma-tengelynek ugyszólván első hangoztatója volt. A megkoszoruzás pénteken egy órakor történik meg s az ünnepélyes aktuson a kormány tagjai is jelen lesznek. *(MOT)*

— **György görög király látogatása az angol anyakirálynénál.** Londonból jelentik: György görög király csütörtökön délután a *Marlborough*-házban meglátogatta *Mary* anyakirálynét.

— **A piemonti hercegné hazautazott Olaszországba.** Brüsszelből jelentik: A piemonti hercegné a csütörtöki napot a laakeni kastélyban anyjánál, *Erzsébet* királynénál és *Lipót* királynál töltötte. A király csütörtökön ünnepelte 38-ik születésnapját. Este a piemonti hercegné hazautazott Olaszországba.

A titokzatos baleset

Irta John Blades

Amint az étteremben körülnéztem, azonnal feltünt egy hölgy a harmadik asztalnál. A haja ezüstszinü volt, az arcbőre csodálatosan friss és rózsás, a szeme halványkék. Mosolyogva éppen a mi asztalunk felé nézett és a tekintetünk találkozott. Nem tudtam volna eldönteni, hogy ez a kivételesen szép asszony harminc éves-e vagy ötven.

— Érdekes szép asszony — mondtam Fred barátomhoz fordulva — szeretnék vele megismerkedni. Nem mindennapi jelenség.

— Lady Perryman... szegény sánta — jegyezte meg Fred —, valami különös baleset alkalmával sérült meg, de bizony nem emlékszem már, hogy mi volt.

Nemsokára Lady Perryman felállt az asztaltól. Fejedelmi jelenség volt, amint magas, karcsu alakjával kiegyenesedett. De azután a botjára támaszkodott és kisérője, egy öreg ur karján kifelé sántikált a teremből.

Nagyon izgatott, hogy miféle baleset okozhatta a gyönyörü teremtés szerencsétlenségét. Amikor Frednek ujra szóbahoztam, a vállát vonogatva mondta:

— Homályosan ugy emlékszem, hogy valami szerelmi kalanddal függött össze a balesete.

Többet ő sem tudott. Magam se értettem, hogy miért foglalkoztat annyira ez az asszony, akit akkor láttam életemben először, három asztalnyi távolságról. Nem mondhatnám, hogy egyenesen kerestem a vele való ujabb találkozást, de valósággal megörültem, amikor pár nappal később a Covent Garden egyik páholyában megpillantottam. A felvonásközben egy barátommal találkoztam. Azonnal megkérdeztem:

— Látod azt az ezüstszinü haju hölgyet, az elsőemeleti nyolcas páholyban?

— Azt ott... Ismerem. Lady Perryman, a szép sánta asszony.

— Talán sántának született? — kérdeztem.

Mindenttudó barátom igy folytatta:

— Nagyon kalandos történet. Egy diplomata lánya volt és apjával beutazta a világot. Valahol a távol Keleten megismerkedett Sir Perryman George-al, a hires tudóssal, aki Kina állatvilágát tanulmányozta. Egy kiránduláson rablók támadták meg a karavánt, Perrymant megölték, az asszonyt véletlenül arra portyázó katonák megmentették, de a lábát egy golyó megsebezte. Azóta sántit. Férje halála óta egyedül él, az öreg ur a titkára.

Mostantól kezdve állandóan foglalkoztatott Lady Perrymann. A klubvacsorán találkoztam egy diplomata barátommal, aki sok időt töltött Kinában. Elmondtam neki, amit Lady Perrymann tragikus történetéről hallottam. A barátom elmosolyodott és igy szólt:

— Az egész meséből egy betü sem igaz. Lady Perrymann szenvedélyes hegymászó volt. Svájcban a legnehezebb hegymászások csábitották leginkább. Egy ilyen kiránduláson megcsuszott a lába, belezuhant egy szakadékba... azóta sántit.

— Ez teljesen kiábránditott. A kinai rablók históriája sokkal kalandosabb volt. Már nem is olyan érdekes az eset, ha egyszerü hegymászó baleset, amilyen minden nyáron tucatszámra fordul elő az Alpokban. Nem is hittem el és tovább kutattam. De miért is érdekelt annyira? Talán beleszerettem Lady Perrymannba, noha még nem is beszéltem vele? Nem tudtam magammal tisztába jönni.

Addig kérdezősködtem az ismerőseim körében, mig ujra akadt egy idősebb ur, aki ismerte az érdekes asszonyt és a következőket mesélte a balesetéről:

— Szegény lány volt és egy dusgazdag, de pupos, csunya bankár vette feleségül. A fiatal asszony mindazért, amit az élet tőle szerelemben megtagadott, azzal igyekezett magát kárpótolni, hogy őrületesen költekezett, pazarolt. Költséges vendégségek, a legdrágább autók, drága ruhák tucatszámra, ezernyi szeszély. Az ura sokáig szótlanul türte az őrületes pazarlást, de egyszer mégis megsokalta és szóvá tette. Az asszony sértődötten elrohant a palotából és külön költözött. A férje, akinek sulyos szivbaja volt, az izgalmaktól néhány nappal később meghalt. Sir Perrymann George, a második férje, házasságuk első évében egy külföldi uton hamarosan meghalt.

— De mi van a sánta lábával?

— Ó... még gyermekkorában sántult meg, de olyan ragyogón szép volt, hogy ennek ellenére két férjet is kapott egymásután. Gyermekkorában legurult a lépcsőn. Akkor törte el a lábát.

Ez még kevésbé volt regényes megoldás.

Végre azután megismerkedtem vele. Társaságban találkoztunk és bemutattak. A mosolya elbűvölt, kellemes, mélycsengésü hangja csodás összhangban volt az egész jelenséggel. Udvariasan érdeklődött, hogy mit dolgozom és abból, ahogy legutóbbi két könyvemről beszélt, láttam, hogy azokat valóban el is olvasta.

Természetesen nem árultam el, hogy mennyire foglalkoztat a sántasága. Most végre beszélhettem vele, de azért nem jutottam közelebb a titok megfejtéséhez. Amikor utólag az unokahugommal, akinek a házánál találkoztunk, róla beszéltem, Denise nem éppen rokonszenvvel jegyezte meg:

— Csak saját tulzásainak tulajdonithatja, hogy ez a szerencsétlenség érte. Két kutyája volt. Ugy dédelgette őket, hogy még a legszenvedélyesebb kutyabarátot is idegessé tette. Az egyik kutyája egy nap megbetegedett. Az állatorvos azt mondta, hogy ki kell küldeni az állatklinikára, mert gyanus a viselkedése. De nem tudott a kutyájától megválni, otthon tartotta, ápolta, saját ágyába fektette. Egy reggel azután kitört a kutyán a veszettség és összemarcangolta a lábát. A beoltáson kivül sulyos műtét is szükségessé vált, azóta sántit.

Ez volt valamennyi eddigi magyarázat közt a legkevésbé költői.

Még egy féltucat magyarázatot hallottam. Volt benne kigyómarás és hajótörés is. Mindenki más mesét tálalt fel. Sőt egy tengerésztiszt ugy tudta, hogy a kék Nilus forrásainál krokodil harapta meg a lábát.

Amikor egy este a „Cecil"-ben, a még félig üres étteremben egyedül ült Lady Perryman és amint engem meglátott, az asztalához hivott, nagyon megörültem.

— A titkárom kissé megkésett — mondta —, ha nem unja, maradjon itt és beszélgessünk.

Nagyon jó kedvvel beszélt a legujabb könyvekről, szindarabokról, pletykákról. Hirtelen elsápadt és összeszoritotta a fogát. Azután mintegy mentegetődzve mondta:

— Ó . . . a lábam, néhány nap óta ujra rosszalkodik.

A szivem hevesebben dobogott, mert végre elérkezett a perc, amikor tőle magától hitelesen fogom megtudni a baleset igaz történetét. De ebben a percben megérkezett az öreg titkár és Lady Perrymann másra terelte a beszélgetést.

Igy máig sem tudom a szép, ezüstszinü haju Lady Perryman sánta lábának igaz történetét.

LEGUJABB

Ribbentrop pénteken reggel utazik vissza Berlinbe

Bécs, nov. 3. (Stefani.) Ribbentrop birodalmi külügyminiszter Attolico berlini olasz nagykövet társaságában holnap reggel repülőgépen visszautazik Berlinbe. (MTI.)

Az angol alsóház elvetette az ellenzék inditványát

London, nov. 3. Az alsóház légvédelmi vitája befejezéséül Hoore Belisha hadügyminiszter a kormány nevében válaszolt a felszólalásokra. Ezután *az alsóház 355 szavazattal 130 szavazat ellenében elvetette az ellenzék inditványát.* Az ülés valamivel éjfél előtt ért véget. (MTI.)

A palesztinai általános sztrájk áldozatokat követel

Októberi veszteségek: 370 halott, 240 sebesült

Jeruzsálem, nov. 3. Az általános sztrájk több összetüzésre vezetett. Ezek során tizenhat arabot megöltek és mintegy huszat megsebesitettek. *Sarkisban* tiz lázadó halt meg. *Jaffában* körülbelül száz embert letartóztattak.

A zavargások októberi veszteséglajstroma a következő: 370 halott és 240 sebesült, köztük 58 zsidó, 14 angol halott és 61 zsidó, valamint 66 angol sebesült.

— **Ellenséges forrásból származó röpcédulák.** A *Magyar Országos Tudósitó* jelenti: A legutóbbi napokban a főváros környékén, de az ország egyéb helyein is többféle, *kétségtelenül ellenséges forrásból származó röpcédulák terjesztésének nyomára jöttek a hatóságok.* A röpcédulák egyikén szovjetcsillag van, a másik pedig fogalmazásában azt a látszatot igyekszik kelteni, mintha *Szálasi Ferenc* adta volna ki. Mindkét röpcédula, durva nyelvtani hibáktól hemzsegő szöveggel, meglehetősen együgyü indokolással lázadásra szólitja fel a magyar népet s első pillanatra elárulja, hogy cseh forrásból származik. Felkérik a közönséget, hogy amennyiben ilyen cédulákat talál, szolgáltassa be a hatóságnak, vagy semmisitse meg.

— **Egy özvegyasszony öngyilkossága a Rózsadombon.** Özv. dr. *Fischer Antalné* magánzónő a Rét-utca 7. számu villalakásban lakott orvosfiával. Az özvegy asszony jó anyagi körülmények között élt és ismerősei szerint *semmi oka nem volt az életuntságra.* Szerdán estefelé öt pengőt adott a háztartási alkalmazottnak, hogy menjen szórakozni, mert ő ideges és a feje fáj, hosszabb ideig egyedül akar maradni. Miután orvos fia a klinikán tartózkodott, a magánzónő egyedül maradt a lakásban. Csütörtökön hajnalban a bérvilla egyik lakója elment dr. Fischer Antalné lakása előtt és *erős gázszagot érzett.* Figyelmeztetésére a házfelügyelő rendőrt hivott, felfeszitették az ajtót és a *villalakás konyhájában holtan találták özv. Fischer Antalnét.* Az orvosi vélemény szerint *gázmérgezés okozta halálát.* Az életunt magánzónő bucsulevelében arra kéri a rendőrséget, hogy ne boncolják fel.

— **Elfogták a fogházból megszökött Cantacuzino román herceget.** Bukarestből jelentik: Cantacuzino herceget, aki annakidején a fogházból megszökött, október 27-én elfogták. A herceg *Codreanuval*, a *Vasgárda* vezetőjével tartott fenn kapcsolatot. *Cantacuzinót* a bukaresti katonai biróság államfelforgatás kisérlete miatt kilencévi fegyházra itélte.

— **Mit tanulhatunk ezen a héten** a Népművelési Bizottság háztartási telepén a Gázművek VI., Vilmos császár-ut 3. szám alatti bemutató helyiségében: november 3-án, csütörtökön délután 6—7-ig. Dr. *Mikes Margit:* Az ideges gyermek étkeztetése. Főzőbemutató. Az 5 előadásból álló sorozat tandija: 1.50 P. Az egyes előadások belépődija 60 fillér. Minden kedden és pénteken délután 5 órakor főzőbemutató a takarékos gázhasználatról és a kedvezményes háztartási gázárszabás ismertetése. Belépődij nincs.

— **Halálozás.** Dr. *Bárvig Ödön* ügyvéd, a Kuria ügyvédi tanácsának tagja, emléklapos tüzérhadnagy, 57 éves korában *Budapesten* meghalt. Szombaton délután félnégy órakor temetik a Kerepesi-uti temetőben. Az engesztelő szent miseáldozatot hétfőn reggel kilenc órakor mutatják be a Szent István Bazilikában.

Dr. *Deér Endre* gyógyszerész, kormányfőtanácsost csütörtökön délután temették el a kerepesi temetőben. Az elhunyt a gyógyszerésztársadalomnak egyik legkimagaslóbb egyénisége volt. Fáradhatatlan és önzetlen munkásságával a gyógyszerészi tudományok és a gyógyszerészet szellemi és anyagi javainak fejlesztése körül szerzett érdemeket.

Özv. nemes *Maléter Gézáné* folyó hó 3-án 83-ik évében hosszu szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 5-én 4 órakor lesz a farkasréti temető halottasházából.

Dr. *Szepessy Rezső* ny. székesfővárosi elöljáró hirtelen meghalt. Pénteken délután három órakor temetik *Gödöllőn*, a Podmaniczky-utca 6. számu gyászházból.

Kusnyér Károly ny. bányahatósági irodaigazgató 64 éves korában *Pécsett* meghalt.

Vécsei dr. *Vécsey Jánosné* szül. geleji *Kathona Gelley Erzsébet* 61 éves korában *Miskolcon* meghalt.

Nemes Dobos Gyula ny. csendőralezredes, a Ferenc József-rend lovagja, több katonai kitüntetés tulajdonosa, 87 éves korában *Sátoraljaujhelyen* meghalt.

Dr. *Rajka László* leánygimnáziumi tanár, mint *Kolozsvárról* jelentik, 44 éves korában meghalt.

Özv. *Kréth Istvánné* szül. bilkei *Pap Margit* rövid szenvedés után elhunyt, nagy részvét mellett temették el az árpádföld-cinkotai ev. temetőben.

— **Dr. Trumbics Antal halálán van.** Zágrábból jelentik: A délszláv állam első külügyminisztere, dr. *Trumbics Antal, halálán van.* A neves horvát politikus, aki rövid külügyminisztersége után ellenzékbe ment Belgráddal szemben, az utóbbi években szorosan együttműködött a horvát parasztpárttal, már régóta betegeskedik s állapota most olyan sulyosra fordult, hogy az orvosok nem biznak életbenmaradásában. Trumbics a decemberi képviselőválasztáson is részt akart venni s a horvát parasztpárt zágrábi listavezetőjeként szerepelt. (Inf.)

— **A rendőrség gyászjelentése a hivatásuk áldozatául esett rendőrökről.** A budapesti főkapitányság csütörtökön a következő gyászjelentést adta ki: „A magyar királyi rendőrség budapesti főkapitánysága mély fájdalommal és megrendült szivvel jelenti, hogy *Horváth 6. Pál* és *Rácz 2. Mihály* m. kir. rendőrök ez év november hó 1-én este, 28 éves korukban, rendőri szolgálatuk 5-ik évében, kötelességüknek bátor és hüséges teljesitése közben, gyilkos golyóktól találva, visszaadták lelküket Teremtőjüknek. Hivatásuknak áldozatául esett rendőrbajtársaink földi maradványait november hó 5-én d. e. 11 órakor a Mosonyi-utcai rendőrlaktanya udvarán a róm. kat. egyház szertartása szerint beszenteljük, majd Horváth 6. Pál bajtársunk holttestét a Kerepesi-uti köztemetőben örök nyugalomra helyezzük; Rácz 2. Mihály bajtársunk holttestét szülőfalujába, Alap községbe szállitják és ott adják át az anyaföldnek. A példás kötelességtudás mártirjainak emlékét kegyelettel szivünkbe zárjuk. Budapest, 1938. november 3."

— **Menyasszonyi ruhában akasztotta fel magát.** Csütörtökön reggel Kispesten, a Báthory-utca 126. számu ház kertjének egyik fáján *menyasszonyi ruhában, mirtuszkoszoruval és fátyollal a fején felakasztva találtak egy fiatal nőt.* Segiteni már nem lehetett rajta, *meghalt.* Mikor elvágták a kötelet, a szomszédok felismerték a halottban *Kovács Rózát*, a ház 26 éves tulajdonosnőjét. Asztalosmester nagybátyja nemrég halt meg, tőle örökölte a házat. Ismerősei szerint egyrészt nagybátyja halála, másrészt az a körülmény keseritette el, hogy tervezett esküvője elmaradt. A rendőrség megállapitotta, hogy Kovács Rózsi szerdán éjjel lett öngyilkos. Egy székre lépett és ugy hurkolta fel magát a fára. Bucsuleveleiben ezt irja: *„Nem a lakodalmamra, hanem a temetésemre öltöztem fel menyasszonyi ruhába".*

— **Lezuhant egy francia repülőgép és hat utasa meghalt.** Párizsból jelentik: Loupiac de la Reole mellett lezuhant egy utasszállitó repülőgép. *A szerencsétlenségnek hat halálos áldozata van: Carric* nagyiparos egész családja. Meghalt maga *Carric,* a *felesége, fia, leánya, menye* és a család egyik barátja.

— **Meghalt egy 102 éves asszony.** Megirtuk, hogy özv. *Kovács Józsefné* 102 éves eltartott, a Tisza-utca 18. szám alatti lakásán leesett az ágyról és eltörte a lábát. A mentők akkor a *Szent István-kórházba* vitték. Ott elmondotta, hogy egyedül próbált felkelni az ágyból, mert nem akarta lányát és unokáit zavarni, de oly nehezen mozgott, hogy kiesett az ágyból. Kérte az orvosokat, hogy segitsék be a Szeretetházba. Erre azonban már nem került sor, mert a 102 éves asszony a *fekvéstől tüdőgyulladást kapott és halottak napján meghalt a kórházban.*

— **A motorkerékpár nekifutott a fának.** Magyar László iparos motorkerékpárján csütörtökön este a Népliget és Kőbányai-ut sarkán ki akart kerülni egy gépkocsit és *nekiszaladt egy utmenti fának. Koponyaalapi törést szenvedett.* A mentők a Szent István-kórházba vitték. Állapota életveszélyes.

AZ IDŐJÁRÁS

A Meteorológiai Intézet jelenti november 3-án este: Észak-Európában tovább tart a szeles, változékony időjárás és az óceán felől gyors egymásutánban felvonuló hüvös levegőtömegek Közép-Európa északibb részein is akadálytalanul áthatolnak. Az Alpok és a Kárpátok gerincétől délre fekvő országok és igy hazánk is, aránylagos szélvédelmet élveznek.

Nálunk ma a hőmérséklet a Dunántul nyugati széle kivételével 12—14 fokig emelkedett és csupán Szombathelyen nem érte el a 10 fokot. Eső csak egy-két dunántuli és felvidéki helyen volt.

Budapesten este 9 órakor a hőmérséklet 10 Celsius fok. A tengerszintre átszámitott légnyomás 765 milliméter, mérsékelten emelkedő.

Várható időjárás a következő 24 órára: Nyugati szél. Változó felhőzet. Néhány helyen (inkább csak a Felvidéken) futó eső. A szélvédett helyeken éjjel gyenge fagy. A nappali hőmérséklet alig változik.

—

Vizállás. Duna: Hofkirchennél és Dunaremete—Komárom közt apad, másutt árad. Igen alacsony vizállásu. Pozsony 9, Komárom 160, Budapest 97, Paks —15, Baja 60, Mohács 79. **Dráva:** Barcs —92, Drávaszabolcs 25, Eszék 48. **Száva:** Bród 316. **Tisza:** Szolnoknál apad, másutt árad. Igen alacsony vizállásu. Tiszabecs 23, Vásárosnamény —20, Tokaj 58, Tiszafüred 42, Szolnok 6, Csongrád —89, Szeged —35. **Szamos:** Csenger —16. **Körös:** Körösszakáll 6, Békés 80, Gyoma 20. **Maros:** Makó —8. **Balaton:** Siófok 59. **Velencei tó:** Agárd 22.

SZINHÁZ ÉS ZENE

Herczeg-darabbal felvidéki turnéra indul a Nemzeti Szinház

A fekete lovas nyolc visszatérő városban

A *Nemzeti Szinház* igazgatósága már hetek óta nagy lelkesedéssel késziti elő a felszabadult városokba induló turnéját. A társulat mingyárt az első napokban felkeresi *Kassa, Munkács, Ungvár, Léva, Losonc, Rozsnyó, Rimaszombat, Komárom* város szinházát, ahonnan husz évvel ezelőtt száműzték a magyar gondolatot. Most, husz év után a Felvidék magyar szinházaiban ujra szabadon szólalhat meg a magyar nemzeti gondolat. A Nemzeti Szinház igazgatósága ebből az alkalomból *Herczeg Ferenc „A fekete lovas"* cimü szinművét választotta ki, amelyet külön e célra tanul be a szinházi együttes teljesen uj szereposztásban. A turnéra olyan diszletek készülnek, amelyeket, tekintet nélkül a szinházak méreteire, mindenütt használni lehet. A szinmű illusztris szerzője készséggel adta beleegyezését arra, hogy a darabban lévő rejtett irredenta gondolatok, amelyek most a valóságban is beteljesedtek, teljes erővel, tökéletes hatással juthassanak kifejezésre. Megigérte még *Herczeg Ferenc,* hogy a kassai előadáson személyesen is megjelenik. A felvidéki körut valamennyi előadása előtt *Szabó Lőrinc,* a kiváló költő fogja előadni alkalmi verses prológusát, amely magával ragadó ódai lendülettel fejezi ki a magyarság örömét.

* **A szinházak együttes diszelőadása a visszatérő Felvidék megünneplésére.** Budapest valamennyi magánszinháza összefogva, együttes diszelőadással ünnepli meg a Felvidék visszatérését. A diszelőadást a *Budapesti Szinigizgatók Szövetsége,* a *Magyar Szinpadi Szerzők Egyesülete* és a *Budapesti Szinészek Szövetsége* együttesen rendezik. A műsor vezető gondolata a Felvidék életének, költészetének, ősi humorának és zenéjének felsorakoztatása. Az előadást november utolsó hetében tartják, vasárnapi matiné formájában, hogy azon a szinházak vezető tagjai, akik este különböző szinházakban játszanak, felléphessenek. A három szinházi testület elnökségéből alakult bizottság már megkezdte az előkészitő munkálatokat, a rendezői tisztséget *Harsányi Zsolt* vállalta, a diszelőadás szinhelyéül pedig a *Vigszinházat* választották. A diszelőadás teljes jövedelmét a *Horthy Miklós Nemzeti Repülőalap* és a *„Magyar a magyarért"* akció közt osztják meg.

* **Az Operaház a Felvidékért.** Az Operaház személyzete is hazafias készséggel sietett a „Magyar a magyarért" mozgalom támogatására és fizetésének egy százalékát juttatta visszaérkezett testvéreink felsegitésére. Szombaton, november 5-én, a bevonulás első napján nem a *Mária Veronika,* hanem a bevezető magyar *Hiszekegy* után a *Hunyadi László* kerül előadásra.

* **Német szintársulat a Városi Szinházban.** A filmnek bizonyára nagy része volt abban, hogy *Ida Wüstnek,* a jeles berlini szinésznőnek és társulatának vendégszereplésére megtelt a Városi Szinház nézőtere. Közvetlen, minden tulzástól mentes finom játéka, kellemes beszéde nem tévesztették el a hatásukat. A szinpadi valóság, a film csillagainak veszedelmes ellensége, neki nem ártott. Kiváló képességei bizonyára jobban, hatásosabban érvényesültek volna, ha nem a társalgási vigjátékokra éppen nem kedvező hatalmas szinpadon és — lüktetőbb menetü darabban lép fel. A mama szerepében, aki rendet csinál (Mama räumt auf) a háza táján és hűtlenkedő férjét ráncba szedi, *Ida Wüst* igy is sok lelkes tapsot kapott. A társulat tagjai nem valamennyien valók az első garnitúrából, de *Lilo Scharfra,* aki egy szobaleányt játszott egészséges humorral, és *Alfred Rascherre,* aki a férj szerepében mutatkozott be, méltán felfigyeltek.

(—rdy)

* **A „Mindig a nők kezdik" huszonötödik előadása.** *László Aladár* nagysikerü vigjátéka csütörtök este jutott el első jubileumához, a *huszonötödik* előadáshoz. Zsufolt nézőtér kacagta és tapsolta végig a váratlan fordulatokban és tartalmas szellemességekben gazdag darab ünnepi előadását. *László Aladár* tréfás életbölcsességgel bizonyitja a tételt három mulatságos felvonáson át, hogy *mindig a nők kezdenek* mindent. Ha egy kislány egyszer elhatározta, komolyan elhatározta, hogy ő ennek meg ennek az uriembernek lesz a felesége, az illető ur már megrendelheti a jegygyürüket ... *Dayka Margit* huncut és bájos játékát ünnepelte a legtöbb taps. *Peéry Piri* és *Rátkai Márton* magas művészete mellett *Kertész Dezső* eleganciája és *László Lola* friss, vidám temperamentuma az előadás főértéke.

* **Bemutató Bulla Elmával a Belvárosi Szinházban.** A Belvárosi Szinház jövő pénteken mutatja be „A Conway-család" cimü darabot, melyet angolból *Aszlányi Károly* forditott és *Bárdos Artur* rendez. A bemutatónak különös érdekessége az, hogy a női főszerepben *Bulla Elma* tér vissza ahhoz a szinházhoz, ahol sikeres karrierje elindult. *Orsolya Erzsébet, Szende Mária, Tahy Anna, Sennyei Vera, Kiszely Ilona, Nagy György, Baló Elemér, Hoykó Ferenc, Sármássy Miklós* játszik még jelentős szerepet az ujdonságban. A darabból előzetesen november 10-én, pénteken este a *Belvárosi Szinház* főpróbát tart.

* **A felszabadulás ünnepe a Nemzeti Szinházban.** A Nemzeti Szinház és a Nemzeti Kamaraszinház csütörtökön este lélekemelő módon juttatta kifejezésre a Felvidék felszabadulása fölött érzett nagy magyar örömet. Este fél 8 órakor a Nemzeti Szinházban az „Éljen az egyenlőség" előadása előtt *Lehotay Árpád* elszavalta vitéz *Somogyvári Gyula* (Gyula diák) „Kassa énekel" cimü hatalmas erejü alkalmi költeményét. A szinházi énekkar és az egyetemi kvartettek a Himnuszt énekelték el. Ugyanez az ünnepség: *Lehotay* szavalata és az egyetemi vokálnégyesek Himnuszéneke előzte meg a Kamaraszinház előadását is.

* **Mozdulatok szinjátéka.** Érdekes és változatos játék keretében léptek fel a Zeneakadémia dobogóján *Dienes Valéria* orchesztikai iskolájának jól képzett növendékei. Izléssel megkomponált táncjelenetek sora hazánk jelképes történetét érzékeltette, a csodaszarvas legendájától egészen a mai napok csodájáig, amikor a szétszabdalt Magyarország egy darabja visszakerül oda, ahová az igazság szent nevében tartozik. A részint népies, részint vallásos jellegü képeket Bartók, Bárdos és régi klasszikus szerzők zenéjével stilusosan festette alá *Forrai Miklós* kamarakórusa és *Péter József* harmóniumjátéka. Az iskola igazgatónőjének hangulatos bevezető szavai végigkisérték az egész előadást. Jelen volt *Imrédy Béláné,* a miniszterelnök felesége és az előkelő nézőközönséggel együtt gyönyörködött a többi gyermekek közt buzgón és kedvesen szereplő leánykájában.

* **Vigszinpad** kft. A budapesti kir. törvényszék mint cégbiróság bejegyezte a Vigszinpad kft. cégét, amelynek székhelye Erzsébet-körut 31. szám alatt van, a Royal Szinházban. A társaság törzstőkéje 20.000 pengő; ügyvezetője *Balás Viktor* és cégvezetője *Kertész Dezső,* a Royal Szinház igazgatója.

* **Magyar lobogót ajándékoznak az Erdélyi-szinházak a kassai szintársulatnak.** Az Erdélyi Mihály igazgatása alatt álló szinházak tagjai néhány hét előtt gyüjtést inditottak abból a célból, hogy a Kassai Szinháznak magyar lobogót juttassanak. A zászlót szombaton szentelik fel a Regnum Marianumban. A lobogó felirata: „A magyar szóért és magyar dalért az Erdélyi-szintársulatok." A zászlót, amelynek rudjába a szinház tagjainak neve van beszögezve, *Erdélyi Mihály* gépkocsin viszi el Kassára, amint az megtörténhetik.

MOZI

Beszállásolás

Décsi, Corso, Átrium

A régi békevilág hadgyakorlatainak miliője valóságos őstelevény az olyan kis mesemagocskák számára, mint amilyenből ez az uj magyar film is kinőtt. Az ügyvéd úr és az ezredes unokahuga, az ügyvédbojtár és a kis kóristalány másfél óra hosszat nem talál egymásra, mert előbb egy csomó félreértésnek és személycsereberének tisztázódnia kell. A nézőnek az az érzése, hogy bármelyik szereplő ajkáról egyetlen világos, tárgyra tartozó szó minden tévedést tisztázna. A hálás talajban a mesemagocska mégis kikel, megnő, kivirágzik, sőt kiterebélyesedik s a néző a végén ámul, hogy milyen formás, milyen kedves, csupa derü és csupa ötlet filmvigjátékot kapott. Igaz, hogy a szereposztás magában is félsiker. *Páger, Kabos, Szeleczky Zita, Kiss Manyi, Rajnay, Bilicsi,* ennél pompásabb, összehangoltabb együttest kivánni is alig lehet, nem csoda, ha a közönség jókedvében tapssal fejezi be az előadást. **(mja)**

Vihar Texas felett

Omnia

Az amerikaiak nem győzik történelmük jelentős eseményeit filmre vinni. Ezt a sorozatot gazdagitja a „Vihar Texas felett" c. film is. Témája visszanyulik az 1865-ös évbe, az Észak-Dél testvérharcát követő zivataros időkbe. Azt mutatja be, hogyan lesz egy nagyon bájos, de önfejü texasi farmerlányból, aki gyülölte a győztes északi „yankee"-ket, az államegységért s a nagy, testvéri Amerikáért lelkesülő honleány. Ebben a megtérésben oroszlánrésze van egy fiatalembernek, aki bátor is, józan is, rokonszenves is és sasszemmel lát a jövőbe. Az egész cselekmény gerincét pedig egy sokezer tinót számláló csorda felterelése adja meg, Texasból Kansasba, ezer veszélyen, hózivataron, megáradt folyamok örvényein, indiántámadásokon, prairie-égésen s az elmaradhatatlan gonosz emberek cselszövésein keresztül. Az amerikai filmesek bámulatos technikai készültsége mindebből megragadó époszt formál. A két főszereplő: a ragyogó szép *Joan Bennett* és a férfias *Randolph Scott* a legrokonszenvesebb szerelmespárok egyike. A műsoron egy bűbájos rajzfilm, a „Popeye mint nagyfőnök" is szerepel. **(g.—l.)**

A P. H. OLCSÓ JEGYAKCIÓJA

Ma hét előadás — Országut — Ábrahám jazz

Mai gazdag műsorunkban *utolsó* izben *Ida Wüst* vendégjátéka. Sor kerül a *Pódium* pompás műsorára is, azzal, hogy jövő szerdán megint bekapcsoljuk. Szombaton *négy* előadás. Elsőizben a *Kamaraszinház* ujdonsága, az *Országut* és az *Ábrahám-jazz* hangversenye. A *Fekete Mária* harmadik, és a most jubilált *Mindig a nők kezdik* a negyedik előadásunk. Vasárnap — *tizennégy előadás.*

*

Jövőheti előadások. Royal. Egész héten minden este, vas. d. u.: **Mindig a nők kezdik. — Városi.** Szombat: **Nótás kapitány. — Terézkörúti.** Hétfő, szerda, péntek, vas. este: **Az ugynevezett szerelem. — Pódium.** Szerda: **Elő az okmányokkal! — Komédia.** Hétfő: **Igy is mehet.**

*

Jegyakciós előadásaink rendjét a műsortáblázatban vastag betükkel emeljük ki.

*

Jegyárusitás: Vilmos császár-ut 78. (Telefon: 1—122—93—94—95). — Apponyi-tér 5. (Telefon: 1—833—99). — Erzsébet-körut 1. (Telefon: 1—352—96). — József-körut 30. (T. 1—343—71). — Krisztina-körut 133. (T. 1—509—24). — Horthy Miklós-ut 29. (T. 2—695—95). — Margit-körut 8. (Telefon: 1—520—25).

SZINHÁZAK		OPERAHÁZ (3, ½8)	NEMZETI (¼4, ½8)	VIG (¼4, 8)	MAGYAR (¼4, 8)	BELVÁROSI (4, 8)	KAMARA (4, 8)	ROYAL (4, ½9)	ANDRÁSSY (¼4, 8)	VÁROSI (4, 8)
Péntek		Walkür C. 4. (½7)	Fekete Mária VI. 4.	Az orvos dil. R.	Ny. főpróba	**Ragaszkodom**	Országut	**Mindig a nők**	**Angyalt vettem**	**Mama räumt**
Szombat		Hunyadi László D. 5.	**Fekete Mária VII. 4**	Francia szobalány	Démon	Ragaszkodom	**Országut**	**Mindig a nők**	Angyalt vettem	**Ábrahám jazz**
Vasárnap	d. u.	**János vitéz**	Gyurkovics lányok	**Francia szobalány**	**Légy jó mindh.**	**Ragaszkodom**	Hazajáró lélek	**Mindig a nők**	**Angyalt vettem**	Faust (½4)
	este	**Bohémélet**	**Fekete Mária**	Francia szobalány	Démon B.	**Ragaszkodom**	Országut	**Mindig a nők**	**Angyalt vettem**	**Vig özvegy**

Városi (4, 8). Vas. d. e.: **Ábrahám jazzhangverseny (11). — Pesti (4, 8).** Szombatig: Nincs előadás. — Szombattól: Művészpár. — Vas. d. u.: **A szabad lány. — Terézkörúti** (5, ¼10). Naponta: Az ugynevezett szerelem. — Péntek, vasárnap este: **akcióban. — Pódium** (½5, 9). Naponta: Elő az okmányokkal! — Péntek: **akcióban — Komédia** (½, ½9). Naponta: Igy is mehet. — Péntek, vas. d. u.: **akcióban.**

SZINHÁZAK MŰSORA

PÉNTEK, NOVEMBER 4.

Operaház. Walkür. Wagner 3 fv. zenedrámája (Némethy E., **Budánovits M., Báthy A.,** Losonczy, Závodszky, Kálmán, Relle G., Horányi K., Halász G.) (C. 4. bérl.) (½7). — **Nemzeti.** Fekete Mária. Berczeli A. Károly, Antos Kálmán 7 képes misztériuma (Táray, Turányi, Csortos, Somogyi E., Juhász) (VI. 4. bérl.) (½8). — **Vig.** Az orvos dilemmája. Shaw 3 fv. komédiája (Bulla E., Beregi, Ráday, Vértess, Vágóné M., Köpeczi-Boocz, Gárdonyi, Dénes) (R. bérl.) (8). — **Magyar.** A „Démon" ny. főpróbája (8). — **Kamara.** Országut. Jean Jacques Bernard 3 fv. szinműve (Szörényi É., Gózon, Berky L., Lehotay, Apáthy) (8). — **Royal.** Mindig a nők kezdik. László Aladár 3 fv. vigjátéka (Dayka M., Peéry P., Kertész, Rátkai, László L., Harászthy M., Boross) (½9). — **Andrássy.** Angyalt vettem feleségül. Vaszary János, R. Dodgers 3 fv. zenés komédiája (Lázár M., Törzs, Bilicsi, Molnár, Gervay M., Fenyvessy É., Zayzon G., Szakáts) (8). — **Városi.** Mama räumt auf. Ida Wüst vendégjátéka (8). — **Pesti.** A „Művészpár" ny. főpróbája (½8). — **Terézkörúti.** Az ugynevezett szerelem. Claude Bonnet 5 képes vigjátéka (Szepes L., Gombaszögi E., Puskás, Ladomerszky M., Harászthy M., Dán E., Fenyő, Primusz, Rácz V.) (¼10). — **Pódium.** Elő az okmányokkal (9). — **Komédia.** Igy is mehet (Salamon és Rott felléptével) (½9).

MOZIK MŰSORA

Átrium Filmszinház, II., Margit-körut 53. Tel. 154—024, 153—034. **Beszállásolás.** Fősz.: Páger, Szeleczky, Rajnay. Amerikai és magyar hiradók. Előadások: ¼6, ½8, ½10; szomb., vas., ünnep ¼4, ¼6 ½8, ½10.

City, V., Vilmos császár-ut 36—38. Tel. 111—140. **Csók és gong.** Fősz.: Robert Taylor és Maureen O'Sullivan. Paramount és magyar hiradó. Előadások: ¾6, ¾8, ¾10; szomb., vas. és ünnepnap ¾4-kor is.

Corso, Váci-u. 9. Tel. 18—28—18. Szeleczky Zita, Páger Antal, Kabos: **Beszállásolás** (Nóti és Aszlányi huszárvigjátéka). Hiradók. Szombat, vasár- és ünnepnap: ½4, ½6 ½8, ½10; a többi napon ½6 ½8, ½10.

Décsi, VI., Teréz-körut 28. Tel. 125—952 és 121—343. **Beszállásolás.** Fősz.: Páger, Szeleczky, Rajnay. Amerikai és magyar hiradók. Előadások: 6, 8, 10; szomb., vas., ünnep 4, 6, 8, 10.

Fórum Filmszinház, Kossuth Lajos-u. 18. Tel. 189—543, 189—107. 4-ik hétre prolongálva! **Robin Hood kalandjai.** Fősz.: Errol Flyn és Olivia de Havilland. Előadások: ¼6, ½8, ¾10; szombat, vasárnap és ünnepnap ½4, ½6, ¾8, 10.

Kamara mozgó, Dohány-u. 42. T. 1—440—27 és 1—359—67. Ma: 6 és 8 órakor: **Bánatos ucca** (Dita Parlo). 10 órakor premier: **Csók és gong** (Robert Taylor, Maureen O'Sulivan). — **Hogy készül a szenzáció?**

Palace, VII., Erzsébet-körut 8. Tel. 136—523. **Nyugat leánya.** Fősz.: Jeanette Mac Donald és Eddie Nelson. Paramount és magyar hiradó. Naponta: 11, 2, ½5, 7, ½10. Az első kettő mérsékelt.

Rádius Filmszinház, VI., Nagymező-u. 22—24. Tel. 122—098, 129—250. **Egy mozgalmas éjszaka** (Desiré). Fősz.: Sacha Guitry Amerikai és magyar hiradók. Előadások: ¾6, ¾8, ¾10; szomb., vas., ünnep: ¾4, ¾6, ¾8, ¾10. — Vas. d. e. 11-kor matiné félhelyárakkal: **Zendai fogoly.**

Royal Apolló. Tel. 141—902, 342—046. **Katja.** Fősz. Danielle Darrieux. Amerikai és magyar hiradók. Előadások ¼6, ½8, ¾10; szomb., vas., ünnep 4, 6, 8, 10. — Vasárnap d. e. 11-kor matiné félhelyárakkal: **Halálfejes lobogó.**

Savoy, Üllői-ut 2. Tel. 146—040. **Chicagó, a bünös város** (Alice Faye, Don Ameche). Vas. d. e. ½11-kor: Matiné. Előadások ½4, ½6, ½8, ½10; vas. ½2-kor is. Az első előadás félhelyárakkal.

Scala, Teréz-krt. 60. T. 114—411. **A milliomos csavargó** (Warner Baxter) ¼6, ½8, ¾10. Sz., v., ü.: 3-kor is. Vas. d. e. 11: **Matiné.**

Uránia Filmszinház, VIII., Rákóczi-ut 21. Tel. 146—045. Prolongálva! **Hol voltál az éjszaka?** (Gusti Huber, Willy Fritsch). — **Táncoló ifjuság** (kisérőműsor). Magyar és Fox világhiradók. Előadások: 5, ¼8, ½10; szombat, vasár- és ünnep ¾3, 5, ¼8, ½10. Vasárnap d. e. 11-kor: Dr. Rády Elemér hirlapiró előadása: „15 év a megszállott Felvidéken".

MÁSODHETES MOZIK

Admiral. Mégis ártatlan (Danielle Darrieux). Kisérő müsor (½4, ½6, ½8, ½10). V. d. e. ½10 és ½12: A biboros futárja. **Alkotás.** Stan és Pan: Ujjé a ligetben nagyszerü! Uj Audioszkop. Bonbon parádé (½4, ½6, ½8, ½10). V. d. e. 11: 100 férfi, 1 kislány. **Astra.** Borcsa Amerikában (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). V. d. e. 11: Rabszolgahajó. **Belvárosi.** Hazatérés (4 6, 8, 10). **Budai Apolló.** Hazatérés (Zarah Leander). Pluto a pokolban. Hiradó (½5, ¾7, 9). **Capitol.** 2-ik hétre prolongálva! Vágyak (Danielle Darrieux) (½4, ½6, ½8, ½10). **Elit.** A zsarnok (Harry Baur). Hiradók (4, 6, 8, 10). **Józsefvárosi.** Mégis ártatlan (½4, ½6, ½8, ½10). **Lloyd.** Három bajtárs (4, 6, 8, 10). **Nyugat.** A 14-es futár. Stan és Pan, a tengerészek réme (½5, 7, ½10). **Odeon.** Mégis ártatlan. A Csendes óceán gyöngye. Varieté csemege (¼5, ¾7, ½10). V. d. e. ½11: Szivek csalogánya. **Orient.** Táncoló angyal. A száguldás hősei (¼5, ¾7, ¼10). **Otthon.** A 14-es futár (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Rialtó.** Sárga kalózok. A 14-es futár (½11, ½1, ¾3, 5, ¼8, ½10). **Simplon.** Szerelmi vihar (Charles Boyer). **Kisérő** müsor (½4, ½6, ½8, ½10). V. d. e. 11: Emmy. **Studió.** Csintalan asszonyok. Hiradók (Naponta: 11, 2, 4, 6, 8, 10. V. az első 2, hétk. az első 3 előadás félhelyárakkal. **Tiszti Kaszinó zártkörü filmszinháza.** Nov. 6-án: Szerelmi vihar (½5, ¾7, 9). **Tivoli.** Mégis ártatlan. A Csendes óceán gyöngye. Varieté csemege (¼5, 7, ½10). V. d. e. 11: Szivek csalogánya. **Turán.** Ujjé, a hegyekben nagyszerü (Stan és Pan). Uj audioscop és kisérő müsor (4, 6, 8, 10). V. d. e. 10 és 12: Csin-Csin (Shirley Temple).

RÁDIÓ MŰSORA

Budapest I. pénteki müsora. 6.45 Torna, hirek. Utána hanglemezek. Majd étrend, közlemények. **10** Hirek. **10.20** és **10.45** Felolv. **11.10** Vizállás. **12** Harangszó, Himnusz időjárás. Utána balalajka. Közben **12.30** Hirek. **1.20** Időjelzés, időjárás, vizállás. **1.30** Szalonzene. **2.35** Hirek. **2.50** Müsorismertetés. **3** Árak. **4.15** Diákfélóra. Utána ifjusági közlemények. **4.45** Időjelzés, időjárás, hirek. **5** Előadás. **5.25** Gy. Márkus Lili zongorázik. **5.55 Sportközlemények. 6.05** Cigányzene. **7** Hirek. **7.10** Szlovák és ruszin hirek. **7.25** Külügyi negyedóra. **7.40** Operaház előadásának ismertetése. **7.50** Wagner: Walkür, közvetités az Operaházból. II. felv. után kb. **9.10** Hirek, időjárás. Előadás után kb. **10.45** Német és olasz hirek. **11** Angol és francia hirek. **11.10** Cigányzene. **12.05** Hirek. — **Budapest II. müsora. 6.30** Gyorsirás. **7.30** Előadás. **8** Hirek. **8.25** Lemezek. **9.40** Időjárás.

SPORT

Amerika a jégsportban is meg akarja szerezni a világuralmat

Mewyorkból irják a *Pesti Hirlapnak:* Még Amerikában is meglepetésként hat az a hallatlan lendület, amely a jégsportban, elsősorban pedig a műkorcsolyázás terén mutatkozik. Az amerikaiak olyan mohón vetik rá magukat erre a sportra, mintha most fedezték volna fel, pedig már nyolc évtizede, hogy egy amerikai, *Jackson Haines*, a saját találmányu műkorcsolyájával bejárta Európát és királyok, királynők előtt produkálta utolérhetetlen művészetét. Ahogy annak idején Jackson Hainest ünnepelték Európában, ugyanugy járja most diadalutját Amerikában *Sonja Henie*, a norvégek háromszoros olimpiai bajnokhölgye, Hollywood egyik legünnepeltebb sztárja. Nemcsak életben, hanem mozivásznon is hódit Sonja Henie. Valósággal forradalmasitotta Angliában a műkorcsolyázást. Nem személyes hiveinek a számát szaporitja, hanem a korcsolyázásnak szerez rajongó hiveket és ma már a sporvállalkozók számára Amerikában a legjobb üzlet a jégünnepély, a műkorcsolyázó bemutató, mert mindig tömött házak előtt folynak a mutatványok.

A nagyközönség érdeklődésével egyenes arányban növekszik a sportolók száma és érdeklődése a jégsportok iránt. Már eddig is majdnem minden nagyobb városban volt fedett jégcsarnok, ugynevezett „ice rink", de idén nyáron szinte gombamódra szaporodtak ezek a kisebb-nagyobb jégcsarnokok, ugy hogy ma már több mint 100 jégcsarnok és jégpalota van üzemben éjjel-nappal, de a legtöbb még igy sem győzi a rengeteg jelentkezőt.

A fiatalság tudni akar, mindenki legalább *Schaefer Károly* vagy *Sonja Henie* akar lenni. Olyan nagy a sportolók igyekezete, hogy például *Lake Placidban*, az 1932. évi téli olimpia szinhelyén, a jégpalotában ülősztrájkot rendeztek a sportolók, mert sérelmesnek találták, hogy a sok látványos bemutatóval elveszik előlük a tréning időt. A sztrájkot csak ugy tudták leszerelni, hogy nagy költséggel külön gyakorló rink-et épitettek a versenyzők számára. A legnagyobb amerikai fedett jégpálya, a newyorki *Madison Square Garden* üzemvezetője azon uanaszkodott egy nyilatkozatában, hogy nem tud elég jég-sztárt felvonultatni, hogy kielégitse a közönség jég-igényeit. „Akár egy tucat Sonját is tudnék foglalkoztatni — mondotta — de csak egy Sonja van a világon." Floridában, az örök tavasz félszigetén pálmák között, tropikus környezetben épitették meg a legujabb jégcsarnokot és a tengerparton, közvetlenül a strandolók és hullámlovaglók tőszomszédságában a jéglovagok és jégtündérek, a jövő Sonjái és Schaeferei rójják köreiket és figuráikat a jégre olyan csodálatos kitartással és makacs akarással, ami csak az amerikai sportolókat jellemzi. A Rockefeller felhőkarcoló házcsoportban, a hetedik emeleten van egy magán jégpalota, ahol 60 tréner oktatja a jégsport uj és legujabb hiveit a legmagasabb jégművészetre.

Teljes üzemmel dolgoznak Amerika minden nagyvárosában a régi és az ujonan épült jégcsarnokokban, pedig még nyoma sincs a téli korcsolyaévadnak. Olyan tömeg nevelkedik ezeken a jégpályákon, amelyből feltétlenül kiemelkednek majd az istenáldotta tehetségek és egy-két év mulva talán egy tucat *Sonja Henie* és *Schaefer Károly* fogja csodálatba ejteni jégművészetével a sportolókat és a nagyközönséget. Amerika vezetni akar a jégsportok terén is. Erre vall az a szinte türelmetlen igyekezet, amellyel a jéghoki-csapatok dolgoznak. Szakadatlan üzemben, éjjel-nappal percre beosztva váltogatják egymást a jégcsarnokokban a hoki-csapatok, hogy a téli versenyszezonra teljesen felkészülve állhassanak fel. Igazi népsport ma az Egyesült Államok területén a jéghoki, annyira, hogy nemcsak a nagy egyetemeknek, iskoláknak és ifjusági intézményeknek vannak meg a külön csapataik, hanem minden jégpalotára 12—15 jéhoki-csapat jut.

Amerika vezetni akar a jégsportokban is és ha Amerikában a nagyközönség és a sportolók egyet akarnak, akkor azt végre is tudják hajtani.

Rövid hirek a sport minden ágából

Az MTK-pályán vasárnap délután 3 órakor kezdődő Hungária—Zugló és az ezt egynegyed 1 órakor megelőző Nemzeti—Szolnoki Máv. nemzeti bajnoki labdarugómérkőzésekre jegyek elővételben kaphatók a Pesti Hirlap Vilmos császár-ut 78. és Erzsébet-körut 1. szám alatti főkiadóhivatalaiban.

A Budapesti Vasutas és a BTK ökölvivói németországi turára mennek, amelynek során Magdeburgban, Dessauban, Halberstadtban és Lipcsében mérkőznek.

A Poznanban szombaton eldöntésre kerülő olasz-lengyel birkózóversenyre a Lengyel Birkózó Szövetség semleges vezető birónak dr. *Papp Lászlót* kérte fel.

Ujpest város szabadfogásu birkózóversenyét az UTE sok versenyzőjének katonai szolgálata miatt kénytelenek későbbi időpontra elhalasztani.

Norvégia nem küld női versenyzőket a sivilágbajnokságra, mert teljes erővel arra törekszik, hogy a férfiversenyeken bebizonyitsa a norvég fölényt. A norvégek költségvetése 20 versenyző elküldését teszi lehetővé és a télisport-szövetség mind a 20 helyet kizárólag a férfiak számára tartotta fenn. Nem zárkóznak el azonban attól, hogy néhány hölgyversenyző a saját költségén vegyen részt a Zakopane-ban, a Magas-Tátrában megtartandó sivilágbajnoki versenyeken. Norvégia azért vonul fel ilyen nagy létszámu férfigárdával, mert nemcsak a távfutásokon és az ugrásokon inditja embereit, hanem a lesiklóversenyeken is.

A Vasas Sport Club vasárnap 91 résztvevővel országos junior birkózóversenyt rendez Magdolna-utcai székházának tornatermében.

A német görög-római válogatott birkózócsapat elleni mérkőzésre az MBSz válogatott keretet állitott össze, melynek tagjai a következők: Légsulyban Tóth II., Imrei és Dobó, pehelysulyban Fecske és Tóth I., könnyüsulyban Ferencz és Szakács, kisközépsulyban Sóvári és Káli, nagyközépsulyban Riheczki, Kovács és Botond, kisnehézsulyban Kassai és Tarányi és nehézsulyban Bóbis.

A német sulyemelők Essenben is összemérték erejüket az Egyesület Államok legjobbjaival. A németek 1787.5 kg-os összteljesitménnyel győztek az amerikaiak 1767.5 kg-os eredményével szemben.

A MOTESz női játékbizottsága biróképző tanfolyamot rendez, amely szombaton délután 4 órakor veszi kezdetét *Hodászy Miklós* MOTESz-alelnök előadásával. Utána *Kerezsi Endre* ismerteti a szövetség versenyszabályait, majd bemutatók következnek. A tanfolyamra 104 hallgató jelentkezett.

Prágában huszezer néző előtt tartották meg a Szlávia—Spárta bajnoki mérkőzést. A Szláviánál hiányzott az Ungvárra visszatért *Boksay* kapus. A Szlávia, amelynek ez volt első idei bajnoki mérkőzése, a tiz perccel szünet előtt *Bican* által lőtt góllal 1:0 arányban győzött a Spárta ellen.

A pozsonyi magyar sportegyesületek a felvidéki magyar futballszövetség feloszlása következtében a szlovák német futballszövetség kötelékébe léptek.

Az angol liga futballválogatottja Wolverhamptonban 3:1 arányban győzött a skót liga csapata ellen.

Uj világrekordot uszott Kopenhágában Cor. Kint holandi bajnokhölgy, a 100 méteres hátuszásban. Eredménye 1 p. 13.5 mp., olyan teljesitmény, amilyent még a férfiuszók közül is csak igen kevesen érnek el.

A középsulyu amerikai Al Hostak, aki julius havában kiütéssel legyőzte Steele ökölvivó világbajnokot és ezzel megszerezte a büszke cimet, nem sokáig örvendhetett ennek, mert most New Yorkban 15 menetes küzdelem után pontozásos vereséget szenvedett az amerikai *Kreigertől,* aki ezzel elhóditotta tőle a világbajnokságot.

Az ausztriai Zell am See-ben 800 méteres magasságban épitettek egy vitorlázó repülőteret, mert innen akarják megkisérelni az Alpok motornélküli átrepülését. A tapasztalatok szerint ugyanis a szélviszonyok ezen a helyen annyira kedvezőek, hogy a felrepitett gép könnyen emelkedhet akár 5—6000 méter magasságba, ami már elegendő az Alpok 4000-es csúcsain át való repüléshez.

DOKTOR JORDÁN

REGÉNY

IRTA M. KATONA ILONA (61)

Tiz hosszu éven át volt naponta végzett munkám jutalma a kislányom szeretete. A benne való gyönyörködés és öröm felfrissitett és mérhetetlen hálával töltött el. Az ő létezésében életem kiteljesülését láttam.

Arra mindig szakitottam időt, hogy figyelemmel kisérjem azoknak az életét, akik mindvégig közel állottak hozzám. Tudtam Szentpálinéról, néha hirt adtunk egymásnak levélben. Szentpáliné hallani se akart arról, hogy otthagyja a házat, ahol élt, a temetőt, ahol férje sirját látogathatta. Anyámmal éltek csöndesen és szerényen, mint az ottmaradt magyarok mindnyájan. Én rendesen küldtem nekik a pénzösszeget, amit nélkülözni tudtam, igy nem voltak egészen kiszolgáltatva az elszakitott területen élők nyomoruságának.

Fájdalmasan érintett az a hir, hogy Mari hugom, a szép Robicsekné, elszökött valami kalandorral, állitólag Amerikába ment és valami varietében lép fel. Ezt a hiradást anyáméktól olvastam, viszont ujságban, művészi rovatban sehol sem találtam olyan nevet, amiről őrá következtethettem volna. Magamban hittem, hogy ha egyszer mégis komoly bajba kerül, azonnal jelentkezni fog, sokkal több életrevalóságot mutatott eddigi évei során.

Sokkal későbben találtam rá véletlenül. Montecarlóban, ahová egyszer, a diadalok után, pihenő utazásomban ellátogattam, hogy meglássam a hires kaszinót és a sohasem ismert társadalmi rétegek szórakozását legalább messziről nézhesnem, láttam viszont Mari nőváremet.

Messze, a kaszinót körülvevő park távoli fái alatt alélt nőt találtam. Jól sejtettem, hogy öngyilkosság áldozata. Még élt, mérget választott eszközül, hogy megszabaduljon az élettől, amely, ugy látszott, nem bir már semmi értékkel a számára. Mari volt, a hugom.

Sikerült megmenteni és ma az egyik szanatóriumban, amelyiknek a homlokzatán ragyogó transparens a Jordán doktor nevét hirdeti, fehérkötényes, komoly, sötétruhás nő az ápoló hölgyek gondnoknője. Mari ez, a hugom. Most inkább olyan, amilyennek mindig szerettem volna tudni.

Most pedig vissza kell térnem a tiz hosszu év utáni egy napra, amikor észrevettem, hogy a kislányom már nem egészen gyermek. Nagyocska lány, aki kezd önállóan gondolkozni és kivánságai vannak, határozott véleménye. Most indult el azon az uton, amikor meg kell fogni a leánygyermek kezét, vezetni, egyetlen pillanatra el nem hagyni, állandó befolyással nyesegetni a szép, fiatal növényt, amivé lett, hogy Isten kertjének diszévé válhasson.

Emlékembe halvány mosollyal siklott Celesztin nővér okos, finom arca. Az önzetlen, mindig jóra törekvő léleké, aki a maga egyéniségéből minden neveltjének tudott utravalót adni az életre. Tudtam már, hogy hová kell küldenem az én kincsemet, hogy megőrizzék, szebbé, jobbá tegyék. Örömre és az okos meg jó ember gazdag aratásu életére neveljék.

Fent a hegyen, nap és fénytengerben állott a leánynevelő intézet. Nagytudásu, melegszivü szerzetesnők vezetésére biztam a kislányomat, házunk kacagó, rózsásarcu napsugarát.

Negyvenedik évemet betöltöttem, amikor Erzsike intézetbe került. Én magam alapos előkészületek és szakadatlan munka után most már megkezdhettem a magam elgondolása után való önálló kisérletezésemet.

Az évek repültek ujra. Levelezéseim voltak a világ minden táján élő kémikusokkal és orvosprofesszorokkal. Részt vettem az ezerkilencszázharminckettedik évi londoni konferencián, ezt megelőzőleg már huszonkilencben Amerikában és Németországban tartózkodtam hosszabb ideig, ahol a sejtképződés előmozditására alkalmas uj tüszőhormon életfunkciójáról kimeritő előadásokat hallgathattam.

Orvosi szakkörökben beszámolva eddigi működésemről, most már hivatalos megbizás alapján folytathattam kutatásaimat.

Fontos lett számomra egy társ is, akivel, mint szakképzett kémikussal, együtt folytathattam a kisérleteket. Igy került az életembe doktor Heimburg Kurt, a berlini szakkörök kiküldöttje.

Ezerkilencszázharminchét nyarán jelent meg először nálam a szálas germán munkatárs. Őseitől csak testi arányait örökölte, álmatag gyermeklelke jó volt arra, hogy hivatásában teljesen elmélyedve, néha csodálkozó szemmel ébredjen a való életre, amelyben a kisgyermekek jóhiszeműségével járt.

Három évig meg se láttam őt, mint embert. Sötétszöke sürü haja, pompás koponyája, fürge kezei, széles válla, erős állkapcsa, egyenes szabásu orra, villanó fényü okos szeme, halk beszéde, csöndes léptei pontosan hozzátartoztak a laboratórium forró igyekezettel telitett levegőjéhez. Tudat alatt az volt az érzésem — most már tudom, hogy volt —, hogy nélküle sohase értem volna célt.

A sziklaszilárd akarat emberi alakba való megelevenedését láttam benne, különös elektromos kisugárzás áramlott felém tőle, amely nem engedett csüggedni. Ötleteket hozott, megerősitett és olyanforma érzésem volt mellette, mintha én nem is én lennék, hanem az ő lényének egy része.

Lelki alapon annyira összetartoztunk már, hogy inkább két összehangzó zenei hang állandó összecsendülése volt a cselekvésünk, mint két különálló egyéné.

(Folytatjuk.)

LÓVERSENY

A csütörtöki ügetőversenyek

Veronika megnyerte a csütörtöki Nemzetközit, melynek *Kuno* volt a favoritja, de helyezést sem tudott elérni. Egyébként a favoritok kevés szerencsével szerepeltek. Sőt, az utolsó futamban a favorit nélkül indult utnak a mezőny. *Gin* ugyanis a start pillanatában megfordult, a mezőnyt viszont nem rendelték vissza. A közönség tüntetett és igy viharos vége volt a csütörtöki ügetőversenyeknek. A részletes eredmények:

Első nap. November 3. I. Nyeretlen kétévesek versenye. 1. **Dalma J. F.** (Jónás), 2. Tilly II. (Vorst). F. m.: Bosambo, Bajnoknő, Sári biró, Herkules. Idő: 34. Tot.: 10:18, 13, 18, befutó 67. — II. **Hároméves versenye.** 1. **Dália** (Fityó), 2. W. Aladár (Marschall). F. m.: Holandjanin, Olyan, Elöljáró, Csibész. Idő: 35.1. Tot.: 10:49, 31, 19, befutó 316. — III. **Amateurverseny.** 1. **Betörő** (Vecseklőy), 2. Echo fia (Molnár), 3. Danilo (Székely). F. m.: Engedelmes, Léva S., Dajka, Zsarnok, Lármás, Lenke, Carthago, Zsazsa. Idő: 28.8. Tot.: 10:129, 29, 49, 22, befutók: 2223 és 741. — IV. **Mechanikus hendikep.** 1. **Csatafia** (Zwillinger), 2. Mädy leánya (Kucsera), 3. Palóc (Jónás). F. m.: Makfilkó, Opera, Utalvány, Zarándok, Sabazia, Imréd II., Borka. Idő: 31.5. Tot.: 10:45, 15, 30, 17, befutók: 290 és 127. — V. **Muhar dij.** 1. **Beata L.** (Jónás), 2. Kelevéz (Hauser), 3. Uly (Kovács II.). F. m.: Abesinka, Doba, Csákó, Peter Pilot, Oculi, Groo Peggy. Idő: 27.3. Tot.: 10:43, 20, 17, 32, befutók: 117 és 277. — VI. **Nemzetközi verseny.** 1. **Veronika** (Kovács II.), 2. Galagonya (Kovács F.). F. m.: Csalán, Kunó, Torkos. Idő: 27.7. Tot.: 10:33, 16, 17, befutó 73. — **Novemberi hendikep.** 1. **Soci** (Feiser), 2. Pique Dame (Siró), 3. Mátka (Maszár I.). F. m.: Risiko, Ursus, Árvalegény, Orgona, Minor, Botond, Leo, Sophie, Nestor, Lali, Törzsfőnök, Varázsfuvola. Idő: 31.5. Tot.: 10:26, 18, 24, 17, befutók: 139 és 89. — VIII. **Komáromi dij.** 1. **Dulcinea** (Feiser), 2. Ráró (Maszár I.), 3. Good Trott (Hauser). F. m.: Várta, Detto, Azdaja, Kálmán. Idő: 30.1. Tot.: 10:15, 11, 11, 20, befutó 29. — IX. **Hendikep.** 1. **Utána** (Marschall), 2. Czafrang (Feiser), 3. Edömér (Maszár I.). F. m.: Vakarcs, Léha, Buzavirág C., Első fia, Gulliver, Toti, K. L., Utóda, Elsőm, Ágnes, Ják. Idő: 32.4. Tot.: 10:84. 30, 17, 118, befutók: 152 és 1858. — X. **Badacsonyi dij.** 1. **Renaissance** (Marschall R.), 2. Ali (Halmos), 3. Czifra (Hévizy). F. m.: Sógor, Csicsóné, Zászlós, Maros, Sybill, Gin. Idő: 35.9. Tot.: 10:39, 23, 24, 30, befutók: 98 és 164.

TÖRVÉNYKEZÉS

— **Tanuvallomások a zsirdrágitási ügyben.** A nagy zsirdrágitási ügyben — amint megirtuk — két napon keresztül hallgatták ki a tizenkét vádlottat. Csütörtökön megkezdődtek a tanukihallgatások. Több hentest hallgattak ki, akik szeptember utolsó napjaiban a vádlott nagyvágóktól zsirt vásároltak. Azt mondották a tanuk, hogy a nagyvágók által megállapitott árakat nem tartották drágának, mert máshol sem lehetett ezekben a napokban olcsóbban kapni zsirt, a közönség viszont nagy mennyiségeket vásárolt. *Klaniczai László* magánhivatalnok *Földiák István* igazgató áruszállitásaival kapcsolatosan vallott. A tanunak *Földiák István* hivatali főnöke és a hivatalban történt szállitásokkal kapcsolatos részletekről adott részletes felvilágositást. Gróf *Hessenstein Sándor,* a Külkereskedelmi Hivatal igazgatója, elmondotta tanuvallomásában, hogy *Földiák* igazgató szeptember második felében a Külkereskedelmi Hivatalhoz fordult és engedélyt kért arra, hogy a külföldi szállitások váratlan megszünése miatt felhalmozódott zsirkészletet a belföldön értékesithesse. *Konkoly-Thege György,* a Külkereskedelmi Hivatal aligazgatója, ugyanerről a kérdésről vallott. Még néhány tanut hallgattak ki, majd dr. *Lengyel Ernő* tanácselnök a tárgyalás folytatását péntekre napolta el.

— **Rágalmazásért ezerötszáz pengő pénzbüntetés.** Dr. *Kemény Dávid Dezső* ügyvéd négy évvel ezelőtt egy becsületsértési perben bizonyitási inditványt nyujtott be a pestvidéki járásbirósághoz. Ebben többek között azt állitotta, hogy dr. *Farsang Endre,* a szentendrei járásbiróság akkori elnöke és dr. *Szilágyi Zoltán* volt járásbiró „további botrányok elháritása miatt" tettek át egy végrehajtási ügyet a szentendrei járásbiróságról a pestvidéki járásbirósághoz. A beadvány tartalma miatt a kir. ügyészség rágalmazás cimén vádat emelt dr. *Kemény Dávid Dezső* ügyvéd ellen, akit csütörtökön vont felelősségre a büntetőtörvényszék *Dorosy-tanácsa.* Az iratok ismertetése után a törvényszék megállapitotta az ügyvéd bünösségét felhatalmazásra üldözendő rágalmazás vétségében és ezért *ezerötszáz pengő* pénzbüntetésre itélte. Jogerőre emelkedése után az itéletet közlik az ügyvédi kamarával. Az itélet ellen a felek felebbeztek.

— **Két letartóztatás a valutaügyészségen.** A királyi ügyészség valutaosztálya a mult héten — mint megirtuk — letartóztatta *Pencsikoff Péter* bolgár kertészt. *Pencsikoff* ugyanis győri konyhakertészetének multévi jövedelmét, 11.052 pengőt és 150 dollárt, ki akarta csempészni az országból, de Mohácsnál a Russe felé haladó hajón elfogták. Most letartóztatták Pencsikoff öccsét, *Pencsikoff Thodoroff Dobri* bolgár kertészt, aki a csempészésben részes volt. Még egy letartóztatás történt csütörtökön a valutaügyészségen. Előzetes letartóztatásba került *Fischmann Ignác* ujpesti sütősegéd, aki háromezer leit vett át értékesitésre egy német állampolgártól, megbizója elől azután megszökött és a zugforgalomban értékesitette a román pénzt.

KÖZGAZDASÁG

A Felvidék felszabadulásának nagy gazdasági jelentősége

A *Pesti Hirlap* térképe hű képet nyujtott arról a terület- és lakosséggyarapodásról, amely most már napok alatt valóra válik. Van azonban ennek a területnek számtalan más vonatkozása is a nemzet jövője szempontjából, foglalkoznunk kell ezekkel is, ezuttal főleg a gazdasági jelentőségüekkel.

Igen nagy fontossága van annak, hogy a tizenegy város, melyek közül éppen a jelentősebbek a visszatérő Felvidék felső peremén foglalnak helyet: gravitációs sullyal huzzák felénk az uj határon tul eső, hozzánk nem csatolt területeket. Léva, Losonc, Rimaszombat, Rozsnyó, Kassa, Ungvár, Munkács, mint városi tömörülő helyek, sokkal jobban fogják éreztetni Szlovenszkóval és a Ruténfölddel, hogy ide tartoznak, mint eddig, amikor ezek a városok a Szlovenszkón és a Ruténföldön belül voltak és Szlovenszkóhoz és a Ruténföldhöz kapcsoltak nagytermékenységü agrárterületeket is, amelyek élelmezték és amelyek most tőle elszakadtak.

Merjük mondani, hogy az uj határrendezés eddig nem tapasztalt mértékben fogja éreztetni a derék tót és rutén néppel, hogy a *nagy Magyar Alföldre rá vannak utalva* és hamarosan kifejezést is fog adni ennek az érzésének. S ezzel végleg megbukik az elzárkózási politika, amelyet Benesék azért alkalmaztak ellenünk, hogy a természetes varázs törvényeit ellensulyozzák.

Természetes, hogy Magyarország szivesen fogja a tót és rutén nép ilyen irányu kivánságait teljesiteni, hiszen az egymásra utaltság érzése bennünk is megvan. Szlovenszkó és Ruszinszkó jó és olcsó élelmezését Magyarország biztosithatja ezután jobban és olcsóbban, mint a hazakerülő területek a cseh impérium kebelében biztositani tudták.

A cseh agrárvédelem ugyanis nem sokat ért a Felvidék magyar gazdatársadalmának és nem vette hasznát a Szlovenszkó lakossága sem. A felvidéki gazda buzáját lehetően cseh malomba kellett szállitani, a mázsánkénti fuvar 28 cseh korona volt, öt pengőnél nagyobb összeg. S ha az igy nyert lisztet szállitották Szlovenszkóba, ujra, még nagyobb fuvart kellett fizetni. Adózni kellett tehát a cseh malomiparnak, a cseh államvasutnak, sem a gazda nem élvezte a vámvédelmet, sem Szlovenszkó nem látta hasznát a közelségnek.

Ezért van az, hogy az agrártermelés nemigen fejlődhetett a Felvidéken a nagy vám ellenére sem, amely politikai célt szolgáló vám volt.

Még fokozottabb mértékben igaz mindez Ruszinszkóra nézve, amely az agrárterületek és Ungvár, Munkács elvesztése után áhitozni fog arra, hogy egész területével Ungvár és Munkács után menjen.

Olyan helyzet állott itt elő, amely a magyar gazdasági politika számára uj lehetőségeket nyit, csak élnie kell ezekkel a lehetőségekkel. Jó magyar gazdasági politikával fel lehet kelteni sokkal nagyobb mértékben, mint eddig, a még ide nem tartozó területeken is a hozzánk való vágyakozást.

A dolog természete szerint egymilliónyi uj lakosság bekapcsolódása, a magyar élettér kitágitása már önmagában ösztönzően hat a gazdasági életre és ha az átmeneti terheket nem tekintjük, az állami kiadások is jobban eloszlanak, több vállon nyugszanak majd.

De van értékes nyersanyag-gazdagodás is, noha a visszatérő Felvidék javarészének agrár a jellege.

Fa és vasérc mellett több kisebb-nagyobb jelentőségü nyersanyaghoz jutunk

Anélkül, hogy részletesebben belebocsátkoznánk annak a nemzetgazdasági értéktöbbletnek az ismertetésébe, amit a most visszacsatolt részek országunk számára jelentenek, reá kell mutatnunk mindenekelőtt arra, hogy a jövőben a *tüzelőfa-gondjaink* lényegesen enyhülni fognak a visszacsatolt részeken levő dús tölgy-, bükk-, cser- és gyertyánfa-erdőségek révén. Az épületfában fennálló szükségleteink csak kis részben fognak az idecsatolt területek révén fedezetet találni, miután fenyőerdők csak elvétve fordulnak itt elő.

Nagyfontosságuak ipari szempontból a jolsvai, jászói és rozsnyóvidéki vasérctelepek, melyek jelentős részét fedezni fogják a jövőben a jelenlegi szükségleteinknek.

Értékesek s viszonylag kevéssé kihasználtak a birtokunkba kerülő jolsvai és jászói márványbányák s utjaink *kövezési* anyagában jelentős készleteket fognak nyujtani a birtokunkba kerülő bazaltkőbányák.

A vegyi anyagok közül főként a több helyen előforduló bróm- és jódtelepeket emelhetjük ki, valamint a különböző cserzőanyagok bőségét.

Ugyancsak jelentős gyapjumennyiséget fog szolgáltatni számunkra a visszacsatolt területnek kiterjedt juhtenyészete is.

Utak épitésére becses kőanyag- és gazdag magnezitbányák fontos nyersanyagot szolgáltatnak.

Nem jelentéktelen a lélektani hatása sem annak, hogy a magyar kérdés megmozdult és uj fejleményeket igér. Világszerte megvonták a bizalmat attól a Csehszlovákiától, amely tarthatatlan elvekre épitette fel hatalmát és bizalom kél Magyarország iránt, amely számbavehető területen helyére lép. Mindenütt a világon emelkednek a magyar állami kibocsátványok és magyar részvények árfolyamai, amelyek előzően mindenütt estek.

Ha mások kezdenek bennünk jobban bizni, vajjon nem kell-e megerősödni önbizalmunknak s nem kellene-e jobban szabadjára ereszteni idehaza is a tulságosan megkötött magyar gazdasági életet?

Cs.

Élénk forgalom Csepelen

Olcsó pulyka a hűtőházakban.

Csütörtökön a nagyobb forgalom mellett is bőségesek voltak a készletek. A kései zöldbab ára 25—45 fillérig drágult, a kifejteni valót 20—26 fillérjével is be lehetett szerezni. A friss zöldborsót 35—50 fillérért adták. A garantált minőségü sütőtök 8 pengőig drágult. Zöldpaprika még mindig van vagontételben. November elején évek óta nem volt ily olcsó, mint most. A töltenivalót 16—30, a husost 32—45 fillérért adták. A vöröshagyma 50 fillérrel drágult mázsánkint. A baromfipiacon a nagyobb fogyasztási szövetkezetek vásárolják fel az olcsó pulykát és elraktározzák későbbi időpontra.

Élelmiszerárak kicsinyben

Marhahus: rostélyos, felsál kg. 170—280, leveshus 128—200. Borjuhus: comb 280—320, vesés 180—260. Juhhus: hátulja 160—200, eleje 120—150. Sertéshus: karaj 200—250, tarja, comb, lapocka 176—200, oldalas 156—180, szalonna zsirnak való 156—164, háj 166—176, zsir 168—170. Élő tyuk: drb. 240—360, csirke 100—250. Tisztitott tyuk 140—180, csirke 160—280, lud 130—170, ruca 130—170. Tojás: tea drb. 10—11, kilója 190—200, főző és apró drb. 7.5—10, kilója 160—185. Halak: élő ponty 140—180, jegelt 100—140. Tej literje 30, tejfel 100—120, teavaj 320—340, pasztőrözött 340—360, tehénturó 50—70. Kenyér: fehér 42—46, félfehér 34—38, félbarna 32—36, barna 20—22. Szárazfőzelék: bab 36—52, borsó 40—56, lencse 56—96. Zöldségfélék: burgonya nyári rózsa 10—12, Ella 8—10, vöröshagyma 12—16, fokhagyma 30—40, fejeskáp. 7—10, kel 8—14, savanyukáp. 26—32, vegyes zöldség 16—24, kalarábé 12—20, sóska 30—40, paraj 20—32, zöldbab 50—100, tök 8—12, zöldpaprika 26—66, karfiol 8—14, zöldborsó 35—80, tengeri 3—7. Gyümölcs: alma 56—140, közönséges 40—72, körte nemes 70—160, szőlő 40—140, gesztenye 48—100, birsalma 36—80.

Hivatalos terményárfolyamok

Hivatalos buzaárfolyamok. Tiszavidéki 77 kilós 20.45—20.55, 78 kilós 20.65—20.75, 79 kilós 20.85—20.95, 80 kilós 20.95—21.05, felsőtiszai 77 kilós 20.40—20.50, 78 kilós 20.60—20.70, 79 kilós 20.80—20.90, 80 kilós 20.90—21.00, duna-tiszaközi 77 kilós 20.40—20.50, 78 kilós 20.60—20.70, 79 kilós 20.80—20.90, 80 kilós 20.90—21.00, fejérmegyei 77 kilós 20.50—20.60, 78 kilós 20.70—20.80, 79 kilós 20.90—21.00, 80 kilós 21.00—21.10, dunántuli 77 kilós 20.40—20.50, 78 kilós 20.60—20.70, 79 kilós 20.80—20.90, 80 kilós 20.90—21.00.

Egyéb hivatalos árfolyamok. Rozs: pestvidéki 14.85—14.95, más szárm. 14.85—14.95. **Tak.-árpa:** elsőrendü 18.30—18.50, középmin. 18—18.20. **Sörárpa:** kiváló 21—21.75, prima 20—21, sörárpa 19.50—20. **Zab:** elsőrendü 19.30—19.40, középmin. 19.20—19.30. **Tengeri uj:** tiszántuli 13.10—13.20, egyéb áll. 12.90—13. **Őrlemények:** korpa 12.80—13, 8-as liszt 15.80—16.00.

Értékpiac

A mai értéktőzsdén folytatódtak a lebonyolitások az utóbbi napok áremelkedései után, de zárlat felé kisebb javulás jelentkezett. Az utótőzsde barátságos. A Bauxit 10.50, Kőszén 10, Magyar Cukor 4.75, Fegyver 4.50, Nasici és Ruggyanta 3.50, Acél, Tröszt és Dreher 2.50, Urikányi 2, Beocsini és Rima 1.75, Pamut 1.50, Kohó 1.40, Aszfalt 1.20 pengővel gyengült.

A bankpapirok magánforgalmában néhány tájékoztató árfolyam (zárjelben a tegnapi árak): Kereskedelmi Bank 67—68 (65—66.50), Hitelbank 46—47 (46), Pesti Hazai 62—63 (61—62) pengő.

A járadékpiacon az 1914. évi fővárosi kötvény 4 pengővel gyengült, az 1927. évi tipus tartott.

A nem jegyzett kötvények közül a Népszövetségi Kölcsön iránt nagyobb érdeklődés volt, egyébként az áraknál nem volt jelentősebb változás.

Részvényárfolyamok

(Zárjelben a zárlat és az áremelkedés [+], vagy esés [—] mértéke a tegnapi zárlathoz képest. A zárlat utáni = jel azt mutatja, hogy tegnap óta az árfolyam nem változott, ha jelzés nincs, ugy nem volt kötés az előző napon.)

Nemzeti Bank 169 (169, =), Budapesti Gőzmalom 11.50 (11.50, —0.75), Bauxit 253—242 (244, —10.50), Beocsini 16.50 (16.25, —1.75), Borsodi Szén 14 (13.90, +0.40), Cementia 118—117.10 (117.75, —0.25), Kohó 28—27 (27.50, —1.40), Aszfalt 9 (8.80, —1.20), Kőszén 350—340 (343, —10), Nagybátonyi 43 (43, —0.25), Salgó 37.70—36.50 (36.90, —0.40), Urikányi 44.75—43.50 (43.60, —2), Fegyver 57—54 (54, —4.50), Ganz 24.50—23.70 (23.90, —0.40), Acél 30—29 (29, —2.50), Rima 102.50—99.75 (100.25, —1.75), Ofa 21 (20.80, +0.60), Nasici 72.25—70.25 (70.25, —3.50), Nova 15.40—15 (15, =), Tröszt 67—68.25 (67.50, —2.50), Délcukor 70 (70, =), Magyar Cukor 110—105 (105, —4.75), Georgia 22.50—22.90 (22.10, —0.15), Dreher-H. 139 (139, —2.50), Gschwindt 739—741 (740, =), Pamut 33.25—33.75 (33.25, —1.50), Flóra 17.50 (17, +0.50), Szikra 158 (158), Ruggyanta 75.50—73.25 (73, —3.50), Vasutforgalmi 22.90—22.50 (22.50, +0.10), Telefon 12—11.75 (11.75, —0.20) pengő.

Záloglevelek és kötvények. Földhitelintézet 7.5 százalékos font 93.50 (93.50), Leszámitoló Bank 7.5 százalékos dollár 84—83.75 (84) pengő.

Fővárosi kölcsön. 1914. évi 313—310 (310) pengő, 1927. évi 83.5—83 (83) százalék.

Valutazárlat. Font 16.15—16.35, Belga 57.35—57.95, Kanadai dollár 332.00—337.00, Cseh 7.50—10.00, Dán 72.00—72.80, Dinár 7.15—7.70, Dollár 338.70—342.70, Frank 9—9.20, Holland 184.60—186.60, Zloty 60.00—61.40, Lei 3.00—3.45, Leva 3.00—3.60, Lira 16.90—17.90, Norvég 81.05—81.95, Svájci fr. 76.90—77.80, Svéd 83.15—84.05 pengő.

Devizazárlat. Amsterdam 185.00—186.00, Athén devizacomp. 3.025—3.055, Belgrád 7.82—7.88, Berlin 135.70—136.70 Brüsszel 57.52—57.90, Bukarest 3.41—3.44, Istanbul 268—271, Kopenhága 72.225—72.825, London 16.17—16.32, Milano 17.66—17.8864, New York 340.10—342.70, Oslo 81.275—81.975, Párizs 9.04—9.14, Prága 11.79—11.93, Szófia 4.11—4.15, Stockholm 83.35—84.05, Varsó 63.75—64.25, Zürich 77.125—77.825 pengő.

Zürichi devizazárlat. Berlin 176.40, Amsterdam 240.00, New York 440.62, London 20.97, Párizs 11.73, Milanó 23.175, Prága 15.12, Bukarest 3.25, Varsó 82.85, Brüsszel 74.525.

Csütörtökön is estek a sertésárak

A huspiac 2 fillérrel gyengült.

Tovább tartott a lanyhulás és árgyengülés a csütörtöki ferencvárosi sertésfővásáron. Az uradalmi 1—1 fillérrel gyengült, a szedett fajták 3—4 filléres árveszteséget szenvedtek. A hussertés is 1—1 fillérrel gyengébb. Az általános lanyhulás kiterjedt a huspiacra is, amely minden minőségnél 2—2 fillért veszitett a tegnapi árából. A háj szintén 2 fillérrel gyengült.

Az összes kinálat 4269 darabot tett ki, amiből elkelt 3660, eladatlan maradt 609 darab. Angol volt az összkinálatban 882. Árak: Ia uradalmi 340 kg. felül 112—112.5, kivét. 114 fillér. IIa uradalmi 340 kg. alul 106—108 fillér. Szedett Ia 104—106, kivét. 107 fillér. Szedett IIa 98—103 fillér. Szedett silány 86—94 fillér. Öreg Ia 96—98, kivét. 100 fillér. Öreg IIa 92—94 fillér. Angol tőkesertés 102—106, kivét. 107 fillér. Angol sonkasertés IIa 92—98 fillér. Husárak: szalonnás félsertés Ia 143—148 fillér, IIa 138—143 fillér. Félhus Ia 152—156 fillér, IIa 148—152 fillér. Szalámihus 144—148 fillér. Hátszalonna 28 kg. 148 fillér. Három darabos szalonna 146 fillér. Háj 150—152 fillér. Belföldi zsir nincs jegyezve. Márkás exportzsir 150—155 fillér. Bél és gyomor 120—130 fillér. Belsőrész 110—120 fillér.

A csepeli piac árjegyzései

Burgonyapiac. Gülbaba 7.50—7.80, nyári rózsa 8.20—8.50, őszi rózsa 7—7.20, Ella burgonya 6.30—6.50, kifliburgonya 14—16, étkezési Krüger 5.40—6 P.

Konyhakertészeti tömegcikkek. Vágott gyökérzöldség 12—17, zöldjével 9—14, vegyes zöldség 12—14, levesbe való sárgarépa 8—12. Fejeskáposzta 3—5, kelkáposzta 4—8, vörösképoszta 10—15 P. Főzőtök 5—8, sütőtök 7—8, zöldpaprika 16—40, paradicsompaprika 20—45, paradicsom 14—24, zöldbab 25—45, paraj 15—24, sóska 16—28 P.

Hagymapiac. Makói vöröshagyma 10.50—11, más vidéki makói faju 8—10, zittaui és erfurti faju 9—10, piros 12—16 P. Makói fokhagyma 14—20, más vidéki 8—15 P.

Tojáspiac. Friss ládaáru 164—166, friss kosáráru 165—168, friss lámpázott tojás 168—170, hütőházi 152—154, meszes tojás 140—142 fill. kg.

Baromfipiac. Élő baromfi: tyuk 1 drb. 280—380 fill. Sulyra 130—135 fill. kg. Csirke, rántani való 1 drb. 120—250, sulyra 150—160 fill. kg. Csirke, sütni való 130—200, sulyra 130—150 fill. kg. Hizott ruca 130—135, hizott lud 120—140 fill. kg. Hizott pulyka 100—120 fill. kg.

A kereskedelmi alkalmazottak legkisebb munkabérének megállapitása. A napokban állapitották meg az iparban alkalmazott tisztviselők legalacsonyabb munkabérét. Legközelebb sorra kerül a kereskedelmi alkalmazottak legkisebb munkabéreinek megállapitása. A munkabérmegállapitó bizottság elsősorban a kereskedelemben alkalmazott munkások (kifutók, inasok, segédmunkások stb.) legalacsonyabb munkabérét fogja megállapitani, amellyel előreláthatólag november elején elkészül a bizottság. A kereskedelmi alkalmazottak (segédek, raktárnokok stb.) fizetésmegállapitására vonatkozólag most statisztikai adatokat gyüjtenek. Még novemberben megindulnak a megállapitási munkák, ugyhogy a kereskedelmi alkalmazottak legalacsonyabb munkabérére vonatkozó rendelet *valószinüleg már januárban életbe lép.*

Termény- és árupiac

A csütörtöki *gabonatőzsde* irányzata nem volt egységes.

A határidős piacon a márciusi rozs 6, a májusi rozs 3 és a májusi tengeri 10 fillérrel drágább.

A készárupiacon buzában a forgalom szük keretek között mozog.

A rozspiacon csekély mértékben javult a kereslet.

A takarmánypiacon a takarmányárpa 10 fillérrel olcsóbbodott. Tiszavidéki tengeri 13.10—13.20, dunántuli tengeri 12.90—13 pengős áron értékesithető Budapest paritásban.

A készárupiacon buza 5, rozs 10 fillérrel drágább, takarmányárpa 10 fillérrel olcsóbb, zab, tengeri változatlan.

A határidős piac mai árkerete: rozs márciusra 16—16.10 (zárlat 15.98—16), májusra 16.05—16.08 (16.04—16.05), tengeri májusra 15.65—15.70 (15.65—15.67) pengő.

Leszámoló árfolyamok: márciusi rozs 16, májusi rozs 16.10, májusi tengeri 15.70 pengő.

A terménypiac árjegyzései

Tényleges üzletkötések. Rozs: 150 mm. 15.— Bp. par. **Zab:** 150 mm. 19.40 Bp. par. Dunántul. **Árpa:** 300 mm. 21.— Bp. par. **Lucerna:** 4 mm. 228.— Budapest, 1 mm. 310.— Budapest, 3 mm. 235.— Budapest, 11 mm. 250.— Karcag minta szerint, 15 mm. 240.— Budapest minta szerint, 38 mm. 245.— Győr minta szerint. **Lóhere:** 20 mm. 150.— Budapest fehér bárcás XII., 6 mm. 105.— állomás minta szerint, 5 mm. 145.— Budapest fehér bárcás, 6 mm. 90 kilós 106.— Budapest, 15 mm. 145.— Szombathely fehér bárcás. **Csillagfürt:** 450 mm. 11.75 Nyiri lapos. **Szöszös:** 150 mm. 38.50 állomás.

Magvak és hüvelyesek. Fehér köles 18—22, vörös köles 17—18, egyéb 16.50—17, káposztarepce 24.25—24.50 Bp. par., kék mák 140—145, borsó Viktória ster. 18—19.50, zöld (expresz) ster. 18—19.50, lencse nagyszemü ster. 36—43, középszemü ster. 24—30, kisszemü ster. 22—24, fehér hosszubab 35—36, fehér szokványbab dunai 28—28.50, dunántuli 27.50—27.75, felsőmagyarországi 26.75—27, gömbölyü fürjbab 28—29, hosszu fürjbab 27—28, barnabab 27—27.50 lucernamag nyers arankás 215—255 feladóállomásról, fehér bárcás 20 q-nál több 302—306 Budapestről, lóheremag nyers arankás 100—108 feladóállomásról, fehér bárcás 20 q-nál több 145—150 Budapestről, biborheremag 72—80, bükköny tavaszi 16.50—17, szöszös 36—38, csillagfürt fehér lapos 11.50—11.80, száritott répaszelet 8.50—10 feladóállomásról.

A budapesti lisztárjegyzőbizottság árjegyzései 1938 október hó 28. Az 1938. évi gabonából készült őrlemények. **Buzaliszt:** Dara 38—39, 0gg 37—38, 0g 37—38, 0f 37—38, 2gg 36—37, 2g 36—37, 2f 36—37, 4-es 34.50—35.50, 5-ös 33—34.50 6-os 29.75—31, 7-es 20.75—22.75. **Rozsliszt:** 0-ás 30—31, 0/I. 27.25—28.25, I. 22.50—25.50, II. 19.50—21.50. Az árak aranypengőben 100 kg-ként a szokásos malmi feltételekkel P-től P-ig helyt Budapest, legalább 60 zsákra értendők.

Erőtakarmány. Árpakorpa 14.25, gabonamalomi 15.50, buzakonkoly 12.50, cirokmag 12.50, konkolydara 13.50, lenmagpogácsa 16.25, kókuszpogácsa 14, napraforgópogácsa 14.50, repcepogácsa 11.50, tökmagpogácsa 17, malátacsira 10, melasz 8, rozskonkoly 12.50, halliszt 45, borsókorpa 12.50, borsóhéj 12.50, darált köleshéj 5.50, malombükköny 14.50. Az árak budapesti paritásban értendők.

Paprikapiac. Csipősségmentes csemege 4.10, csipősségmentes édesnemes 3.70, csemege 3.90, édes nemes 3.50, félédes 2.80, rózsa elsőrendű 2.10, másodrendű 1.10, harmadrendű 1.10. Az árak Szegeden és Kalocsán raktárból értendők.

Az ország áruraktáraiban tároló készletek. M. kir. vámmentes közraktárak: buza 247143, rozs 39108, árpa 4350, tengeri 5566, M. Leszámitoló- és Pénzváltób.: buza 267244, rozs 16404, árpa 1040, zab 2380, tengeri 9414, liszt 283, Lujza gőzmalom: buza 121510, rozs 2877, árpa 20, zab 150, tengeri 710, budapesti készlet: buza 655897, rozs 58389, árpa 5410, zab 2530, tengeri 15990, liszt 283, pestmegyei raktárakban: buza 50069, rozs 3999, árpa 1032, zab 5024, liszt 425, korpa 105, felsőmagyar raktárakban: buza 353266, rozs 50083, árpa 9929, zab 1976, tengeri 16694, liszt 3715, Tiszavidéki raktárakban: buza 679822, rozs 36037, árpa 3332, zab 1044, tengeri 11817, liszt 111, korpa 448, dunántuli raktárakban: buza 624192, rozs 22419, árpa 17361, zab 5020, tengeri 4911, liszt 32, korpa 1065, összesen: buza 2363246, rozs 170927, árpa 37064, zab 14694, tengeri 47112, liszt 4566, korpa 1618.

Gabonaforgalom okt. 30-tól nov. 1-ig Budapestre vasuton és hajón. Buza érk. 52691, elszáll. 49020, rozs érk. 2614, elszáll. 150, tengeri érk. 1352.

A Felvidékért

A *Felsődunántuli Mezőgazdasági Kamara,* amelynek területe a Felvidék visszacsatolásával jelentékenyen megnövekszik, a Felvidék mezőgazdasági foglalkozásu lakosainak gondozása és érdekvédelme érdekében kirendeltséget állit fel a visszacsatolt területen. Részletes tervet dolgoz ki a mezőgazdaság fejlesztése céljából és elősegiti az elmaradt őszi vetések és tavalyi előmunkálatok elvégzését, az értékesitési, fogyasztási anyagok és termelési eszközök beszerzését.

A *Keresztény Szocialista Vasmunkások* legutóbbi nagyválasztmányi gyülésén kimondotta, hogy a keresztény szervezett vasmunkásság teljes odaadással vesz részt mindabban a törekvésben és mozgalomban, amely segitségére igyekszik lenni a Felvidék sokat szenvedett népének.

Egy vidéki gyógyszerész felhivta a magyar gyógyszertártulajdonosokat, hogy adományukkal tegyék lehetővé, hogy a Felvidék visszacsatolt patikái számára ajándékként magyar gyógyszerkönyveket küldhessenek.

A *Felvidéki Egyesületek Szövetsége* felhivta a magyar társadalmat, elsősorban a gyárosokat és kereskedőket, hogy nemzetiszinü lobogó- és kokárdaanyagot juttassanak felszabaditott magyar véreink számára. A természetben nyujtott anyagot vagy pénzbeli megváltást az egyesület cimére kell eljuttatni (Budapest, Rákóczi-ut 36.).

A székelyhidi járási Ipartestület nemzetiszinü zászlót ajánlott fel a beregszászi ipartestület számára. A zászlót zarándokcsapat élén vitéz *Miskolczy Hugó* országgyülési képviselő adja át.

Sárospatak közönsége és a sárospataki Főiskola elhatározta, hogy országzászlóját Kassa városának ajánlja fel. A zászlót Felső-Magyarországon át zarándok uton a pataki diákok viszik Kassára.

Veszprémben a MANSz helyi csoportja nemzetiszinü zászlót készitett a Felvidékre bevonuló veszprémi honvédlövész-zászlóalj részére. A zászlót ünnepség keretében adják át.

A *Magyar Labdarugó Szövetség* elnöksége szerda esti ülésén foglalkozott a visszacsatolt magyar részekkel történő sportkapcsolatok felvételének kérdésével.

A szegedi katolikus munkásszervezetek, a környék katolikus agrárifjuságával és a budapesti katolikus egyházközségi munkásszakosztály küldöttségével együtt nagygyülést tart vasárnap féltizenegy órakor a Rigó-utcai lovardában. A nagygyülés a tizmilliós magyarság és az uj szociális rend kérdéseivel foglalkozik.

Az öreg bencés diákok a felvidéki diákok felségélyezésére november 12-én jótékonycélu teaestélyt rendeznek a Hungária-szálló termében. Báliroda: Baross-utca 62. Telefon 134—284.

Az árupiac árjegyzései

Budapesti vágómarhavásár. Felhajtás 322, eladatlan 1 drb. A forgalom közepes volt. Árak: tarka Ia birka 72—76, IIa 60—70, IIIa 48—56, magyar ökör IIa 51, IIIa 44, tarka Ia 76—80, II. 58—74, IIIa 45, tehén magyar IIIa 42—45, tarka Ia 68—74, IIa 47—66, IIIa 40—46, bivaly magyar 23—46, növendékmarha 45—74, kicsontozni való 23—38 fillér élősulyban kg-ként.

Budapesti husvásár. Készlet: 150 nagymarha (eladás 85), 224 borju (154), 401 birka (231) drb. A forgalom lanyha volt. Árak: ökör- és tehénhus IIa egészb. 108—124, hátulja 110—130, eleje 105—116, kicsontozni való 90—100, borju ölött bőrben Ia 164—170, IIa 158—162, borju eleje 130—132, lebőrözött eleje 126, hátulja Ia 190—196, IIa 180—188, juh lebőrözött Ia 90—106, IIa 70—88, zsiger 80—86, faggyu 50—94, csont 30—40, marhafej ½ drb. 150—200, orr és köröm 80, láb 4 drb. 100—150, pacal egészb. 170, marhabél 300, borjufodor egészben 50, juhbél 60—70, marhavér (1 tál) 30 fillér.

Budapesti lóvásár. Felhajtás 592 drb., eladás 222, eladatlan visszamaradt 370 drb. Fővárosi vágóra 50, vidékire 16 darabot vásároltak. A forgalom lanyha volt. Árak: nehéz igás kocsiló nyugati faj 380—950, könnyü igás kocsiló 350—500, alárendelt minőségü ló 60—350, vágóló 40—240 pengő drb-ként.

Külföldi tőzsdék

A buza és a tengeri áralakulása Liverpoolban és Rotterdamban (zárjelben a tegnapi, illetve legutóbbi árak). **Liverpool:** buza dec. 4/4⅜—4/3¾— 4/3⅜ —4/3½ —4/3⅝ shilling 100 libránként, azaz 7.81—7.72—7.66—7.68—7.63 pengő (4/4½—4/4⅜ shilling, azaz 7.84—7.82 pengő), márc. 4/4½—4/4—4/3¾4/3⅞—4/3⅝ shilling, azaz 7.84—7.74—7.72—7.70—7.66 pengő (4/4⅝—4/4¾ shilling, azaz 7.85—7.87 pengő), máj. 4/4⅜—4/4—4/3¾—4/3⅞—4/3¾ shilling, azaz 7.81—7.76—7.72—7.74—7.72 pengő (4/4¾—4/4⅝ shilling, azaz 7.87—7.85 peng). Az irányzat nyugodt. Tengeri okt. 22/9—22/6 (23/0), nov. 22/3—22/0 (22/9), dec. 22/3—22/0 (22/9) shilling 480 libránként. Az irányzat nyugodt.

Rotterdam: buza nov. 3.150—3.175 (3.175), jan. 3.225—3.220 (3.225), márc. 3.40—3.35 (3.40), máj. 3.475—3.450 (3.50) holland forint 100 kg-ként; tengeri nov. 84.00—83.50 (84.50), jan. 80.25—79.75 (81.25), márc. 80.50—80.00 (81.00), máj. 79.00—79.25 (79.25) holland forint 2000 kg.

Bécsi terménytőzsdezárlat. Belföldi buza 77—79 kg. 24.50 külföldi szokványbuza 79 kg. ex Bécs 24.38, Bahia Blanka buza 79 kg. ex Bécs 25.54, alsódunai rozs 16.90—18.20.

Ujvidéki terménytőzsdezárlat. Buza bácskai 152, bánáti 152—154, tengeri bácskai 118—120, bánáti 117—119.

Newyorki gyapottőzsdezárlat. Északamerikai fully midling loko 9.01 (előző nap 9.01), nov. 8.52 (8.57), dec. 8.49—8.50 (8.54), jan. 8.43 (8.44), febr. 8.42 (8.42), márc. 8.41 (8.41—8.42), ápr. 8.33 (8.33), máj. 8.25 (8.26), jun. 8.20 (8.20), jul. 8.16—8.17 (8.15), aug. 8.08 (8.06), szept. 8.00 (7.98), okt. 7.92 (7.90) cent per libra.

Délamerikai terménytőzsdék zárlata. Buenos Ayres: buza nov. 5.92, dec. 6.10, febr. 5.63, tengeri nov. 5.92, dec. 6.11, jan. 6.22, zab nov. 5.45, lenmag nov. 12.70, dec. 12.43, febr. 12.24 peso. Az irányzat tartott volt. — Rosario: buza nov. 5.30, febr. 5.40, tengeri nov. 5.65, dec. 5.85, lenmag nov. 12.40, febr. 12.10 peso.

Chicagói sertés- és zsirpiac. Sertészsir irányzata lanyhuló. Dec. 7.07½ (előző nap (7.10), jan. 7.15 (7.20), márc. 7.65 (7.65), máj. 7.77½ (7.77), élő sertés könnyü 760—785 (760—780), nehéz 775—790 (770—785) cent per libra.

Chicagói terménytőzsdezárlat. (Zárjelben előző zárlat.) Buza dec. 63⅜—63½ (63¾), máj. 65⅜—65½ (65⅞—66), jul. 65¼ (65⅝). tengeri dec. 44⅛ (44⅜), máj. 47⅞ (48⅛), jul. 49 (49⅛), zab dec. 25 (25), máj. 26 (26⅛), jul. 25⅝ (25¾) rozs dec. 41 (41⅝), máj. 43⅜ (43⅝), jul. 43⅞ (44¾) cent per bushel.

Londoni fémtőzsdezárlat. Réz jól tartott, ón, horgany tartott, ólom lanyhuló, ezüst nyomott. Vörösréz standard 45⅝—45¾, 3 hónapra 45 13/16—45⅞, lesz. árf. 45⅝, elektrolyt 51½—52½, best. sel. 51¼—52½, ón standard 212—212¼, 3 hónapra 213—213¼, lesz. árf. 212¼, straits 218¼, ólom külföldi prompt 15¾—15 13/16, 3 hónapra 15 15/16—16, lesz. árf. 15¾, horgany prompt 14 7/16—14½,3 hónapra 14 11/16—14¾, lesz. árf. 14½, ezüst prompt 21—21¼, 3 hónapra 20½—20¾, lesz. árf. 21¼.

HIREK

Személyi hirek

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Weszelovszky Pál* budapesti siketnémaintézeti segélydijas helyettes tanárt jelenlegi állomáshelyén való meghagyása mellett gyógypedagógiai intézeti helyettes tanárrá nevezte ki.

— **Szent-Györgyi Albertet szombaton a Sorbonne diszdoktorává avatják.** Párizsból jelentik: A Sorbonne szombaton tartja tanévnyitó ünnepségét. Ez alkalommal *Szent-Györgyi Albert* szegedi egyetemi tanárt a Sorbonne díszdoktorává fogják avatni. Ugyanekkor még öt külföldi tudóst avatnak díszdoktorrá.

— **Személyi változások a veszprémi egyházmegyében.** Dr. *Rott Nándor* megyéspüspök *Kiss István* tanácsosplébánost saját kérelmére felmentette a tapolcai kerület esperesi tiszte alól és egyidejüen *Noé Gyula* nemestördemici plébánost a kerület esperesévé, *Ledniczky Lajos* káptalantóti plébánost pedig h. esperessé, tanfelügyelővé és hitoktatási felügyelővé nevezte ki; *Gelencsér Jánost* a kutasi, *Osztermann Istvánt* a peremartoni plébánia ideiglenes adminisztrálásával bizta meg; *Varga Lajost* Somogytarnócára helyi lelkésszé nevezte ki, *Hörcsöki Istvánt* Pápára rendelte hitoktatónak. A káplánok közül áthelyezte a főpásztor *Benke Lajost* Devecserbe, *Bozi Lászlót* Somlóvásárhelyre, az Ausztriából visszatért *Doroszlay Istvánt* Káptalanfára, *Farkas Istvánt* Karádra, *Kalmár Károlyt* Marcaliba, *Kern Józsefet* Somlószöllősre, dr. *Nagy Györgyöt* Tabra, *Nagy Józsefet* a kaposvári I. plébániára, *Parraghy Bélát* ideiglenesen Várpalotára, *Pék Jánost* Szentbékállára, *Szabó Lászlót* Taksonyba, *Szőllősi Mihályt* Szilasbalhásra, *Taál Jánost* Szomajomba, *Miseta Györgyöt* Látrányba és *Dörnyei Józsefet* Badacsonytomajra. *Szalai József* marcali segédlelkészt betegsége idejére szabadságolta a főpásztor és ideiglenesen felmentette az egyházmegyei szolgálat alól.

Egyházi hirek

— **Személyi változások a székesfehérvári katolikus egyházmegyében.** Shvoy Lajos megyéspüspök Deym Bélát a sukorói kurácia lelkészévé nevezte ki, *Koblinger Lászlót* a Csepel II. lelkészség vezetésével bizta meg, *Burián Imrét* a velencei, *Angeli Mártont* a szigetujfalui plébánia ideiglenes adminisztrálásával bizta meg. *Farkas Károly* pesthidegkuti, *Foláth József* érdi, *Pödör László* albertfalvai és *Angeli András* csepeli hitoktató lett. A káplánok közül *Róna Józsefet* Pázmándra, *Fekete Bélát* Tökölre, *Sölétormos Ferencet* Csepel II-re, *Kovács Gézát* és *Luttor Ferencet* Székesfehérvárra, *König Simont* Zsámbékra, *Roszner Tibort* Etyekre, *Balogh Andrást* Érdre, *Simay Kálmánt* a törökbálinti zárdába, *Dán Györgyöt* Csepel I-re, *Kisteleki Antalt* Sárkeresztúrra, *Makai Lajost* Pilisvörösvárra, *Zahola Károlyt* Baracsra helyezte át a főpásztor, aki az ujmisések közül *Almásy Ferencet* a székesfehérvári Szent Imre-konviktus tanulmányi felügyelőjévé nevezte ki, *Borbély Pált* Rácalmásra, *Kóczán Tibort* Adonyba, *Lovas Istvánt* Szabadbattyánba és *Pálos Antalt* Ercsibe rendelte káplánnak, *Tubel Gyula* budafoki káplánnak engedélyt adott a püspök a KIOE országos titkári állásának elfogadására s helyébe a hercegprimás dr. *Zipszer Sándor* esztergom-főegyházmegyei ujmisést bocsátotta a székesfhérvári egyházmegye rendelkezésére, akit *Shvoy* püspök Budafokra küldött káplánnak.

— **Belmissziói református székház Gyulán.** Gyuláról jelentik: Az itteni reformátusok a belmissziói munkálatok hajlékául központi otthont létesitettek. A felavató ünnepségen *Harsányi Pál* esperes, felsőházi tag mondott megnyitót. Dr. *Kiss László* méltatta *Harsányi* esperesnek a székház felépitése körül kifejtett buzgalmát, majd *Harsányi Pálné* beszéde után *Szász Domokosné* lelkészi palástot, *Kertész Lajosné* imakönyvet nyujtott át az esperes-lelkipásztornak. A közgyülés táviratban köszöntötte *Horthy Miklós* kormányzót és *Imrédy Béla* miniszterelnököt.

— **A fővárosi lelkészkedő papság köréből.** Dr. Serédi Jusztinián biboros-hercegprimás *Schuszter Antalnak* budapest-magdolnavárosi plébánossá történt megválasztását megerősitette; *Kurucz Mihályt* segédlelkésszé nevezte ki a budapest-herminamezői plébániára s egyuttal adminisztrátori minőségben megtette a plébános helyettesévé; *Balázs Lajos* budapest-zuglói és *Kondits Kálmán* budapest-angyalföldi segédlelkészeket kölcsönösen áthelyezte a főpásztor, aki ugyanakkor *Spáczel Istvánt* budapest-ferencvárosi segédlelkésznek küldötte. *Urbanyetz Jánost* legyesbényei plébánossá, dr. *Barkó Istvánt* tokaji hitoktatóvá nevezte ki, *Lőrincz Györgyöt* Szerencsre, *Börcs János* esztergom-főegyházmegyei áldozópapot Hernádkércsre, *Somoskeöy Miklós* ujmisést pedig Karancskeszire rendelte káplánnak.

— **Uj református és evangélikus lelkészek.** *Benkóczi Dániel* csanád-csongrádi evangélikus esperest, aki eddig *Battonyán* volt lelkész, a *makói* egyházközség hivta meg pásztorává. — *Németh Lajost* a *sárkeresztesi, Temesvári Bélát* a *kiskovácsi* reformátusok hivták meg lelkipásztorukká. — A dunántuli evangélikus püspök *Spiegel-Schmidt Frigyest* a *győri* püspöki hivatalba, *Buthi Dénest Ujmalomsokra* rendelte segédlelkészül.

— **Rekviem az eddig megszállott területeken elesett hősökért a budai Szentlélek-templomban.** A Szociális Missziótársulat ezuton értesiti budapesti tagjait és az összes érdeklődőket, hogy az Országos Társulat rendezésében eddig minden év november elején tartott „Hősök-rekviem"-jét a világháboruban elhunyt vitézeinkért az idén a sajátos körülményekre való tekintettel nem a szokott ünnepélyes keretek közt tartja meg, hanem szombaton délelőtt 9 órakor csendes gyászmisét mutat be a budai Szentlélek-templomban (bejárat I., Krisztina-körut 127.); az idén különös tekintettel a megszállott területeken elesett magyar hősökért. Erre külön meghivókat nem adnak ki.

Előadások és felolvasások

Péntek.

Szent István Akadémia (Szentkirályi-utca 28.). Ivánka Endre: „Dionysius Areopagita neoplatonizmusa. a karthauziak és a katolikus misztika." (5).

Egyesületközi Együttműködés részvételével a Magyar Nemzetpolitikai Társaság (Erzsébet-körut 43.). Dr. vitéz Nagy Iván: „A Felvidék és a ruthének." (¾9).

Szombat.

Országos Gárdonyi Társaság (Erzsébet-körut 43.) Gárdonyi emlékünnepély.

A főváros Gárdonyi irodalmi dij kiosztása. (½6).

Az Iskolánkivüli Népművelési Bizottság (Állattani Intézet, Muzeum-körut 4.). Dr. Dobay János: „Pozsony". (7).

Szarvasi Öregdiákok Szövetsége (Vilmos császár-ut 68). Szabolcska emlékest. A megnyitó beszédet dr. Raffay Sándor mondja. (8).

Egyesületi hirek

— **Rozsnyóiak találkozója.** A Rozsnyói Öregdiákok Szövetsége Rozsnyó visszacsatolása alkalmából pénteken délután félhat órakor a Berzsenyi Dániel-gimnázium tanácstermében (Markó-utca 29—31.) választmányi ülést tart. Utána hét órakor az Alkotmány-étteremben (Vilmos császár-ut 68.) társasvacsora.

— **A Máramaros- és Ugocsavármegyei Egyesület** szombaton este 8 órakor tartja szokásos havi összejövetelét az Erzsébet-kávéház különtermében. A vezetőség kéri az egyesület tagjait, hogy az összejövetelen minél számosabban jelenjenek meg.

— **Légoltalmi Liga-csoportok alakulása.** Szombathelyi tudósitónk jelenti: A *Légoltalmi Liga* harmadik kerülete, amelyhez *Vas, Zala* és *Somogy megye* tartozik, valamint a szombathelyi csoport alakuló nagygyülést tartott. A harmadik kerület tiszteletbeli elnökeivé vitéz dr. *Szücs István*, gróf *Teleki Béla* és *Barcsay Ákos* főispánokat, elnökké *Gyömörey György* ny. főispánt, a szombathelyi csoport elnökévé dr. *Ujváry Ede* polgármestert választották meg. — *Nagykanizsáról* jelentik: Most alakult meg a *Légoltalmi Liga* itteni csoportja. Tiszteletbeli elnökké vitéz gróf *Teleki Béla* főispánt és *Brand Sándor* alispánt, elnökké *Krátky István* polgármestert, ügyvezető elnökké *Bertin Ágoston* ny. törvényszéki tanácselnököt választották meg.

Szinházi és mozi hirek

* **Az ezerkétszázadik film.** Az Union Pacific cimü film, amelyre a Paramount készül, az 1200-ik film lesz, amelyet a gyár 25 év alatt termelt. *Cecil B. DeMill* rendezi. Ugyancsak DeMill rendezte huszonöt évvel ezelőtt a Paramount első nagy filmjét.

* **A tragédiairó operettje.** Maxwell Anderson amerikai drámairó, a Pulitzer-dij kettős nyertese, most egy operettet irt, amelynek próbapremierje nagy sikerrel járt Bostonban. A komédia cime *Knickerbocker Holyday,* ami nálunk egy kis magyarázatra szorul. Knickerbockernak hivják a bő gyapjutérdnadrágot, de jelenti New York első hollandi telepeseinek utódait is és egy ilyen jámbor utód vakációzásáról van szó. *Washington Irving,* aki viccesen irta meg New York történetét, faragta a knickerbocker kifejezést és Anderson ezt az Irvinget is szerepelteti az operettben konferanszié képpen. Ott áll egy emelvényen a zenekar egyik szögletében, magyarázatokkal kiséri a történőket és szükség esetén a szinpadra lép, hogy utbaigazitsa a szereplőket. A cselekmény ősi amerikai operettszokáshoz hiven két felvonásra oszlik, amelyek keretében egy állam diktátora a maga családi életében szeretné alkalmazni az állam számára kigondolt szigoru rendszabályokat. Persze a nők tuljárnak az eszén.

* **„Csókoltatom a fiukat.“** Ilyen cimmel került Princetonban próbabemutatóra *Claire Boothenak,* az *Asszonyok* szerzőjének, uj szindarabja. Ezuttal az urak kapnak ki alaposan. Filmvilágban játszik a cselekmény. A Csókoltatom a fiukat cimü film számára egészen uj sztárt keres a főrendező. Megtalálja *Cindy Lou Bethanyt,* egy szivet gyönyörködtető vadvirágot. De egész sereg intrika igyekezik a leányt lehetetlenné tenni. Közben politikai és irodalmi karikaturák hemzsegnek a darabban. A kritika szerint a szerző ugyanazokkal az erényekkel dicsekszik itt is, mint amelyek első művét sikerre vitték. A princetoni próbabemutató után még néhány próbát tartottak és igy vonult be az ujdonság a newyorki Henry Miller-szinházban, ahol kitünően fogadták.

* **Sarah Bernhardt muzeumot kap.** Párizsi jelentés szerint *Sarah Bernhardtnak,* a nagy francia tragikának emlékére barátai muzeumot nyitnak meg. Ez a muzeum eddig tulajdonképen magánlakás volt, de jelentősége a francia szintörténet és Sarah Bernhardt szereplése szempontjából ennek ellenére rendkivüli. A lakás tulajdonosnője, *Jeanne Derys* asszony, évek óta több mint 1200 Sarah-emléktárgyat gyüjtött össze. Itt van Sarah minden nagy premierjének műsora, a hervadt ibolyacsokrok mellett, melyeket övében hordott; számtalan levél tanuskodik baráti kapcsolatainak kiterjedt voltáról; az egyik üvegszekrényben látható születési bizonyitványa, amely hivatalosan igazolja, hogy a Kaméliás hölgy felejthetetlen hősnője *élete végéig négy évet letagadott a korából . . . Dumas fils, az idősebbik Guitry, Coquelin, Rostand, Clemenceau,* sőt *VII. Edward* lelkendező sorain kivül *Párizs, London és New York városának diszoklevelei* bizonyitják, milyen nagyra értékelte Sarah művészetét a világ. A falakról *1500 fénykép* néz le a látogatókra, a gyermekkortól a halálos ágyig nyomról-nyomra kisérve a világhirü tragika életét.

Kiállitás

— **Egy szobrász és egy festő a Tamás Galériában.** Fiatalok mutatkoznak be a *Tamás Galéria* uj kiállitásán: egy szobrász és egy festő. A szobrász, *Andrássy Kurta János,* komoly elmélyedéssel, erőteljes szobrászi értékekkel jelentkező tehetség. Különösen a formaérzék, a szobrászi egyensuly biztossága és az eszközök kifejező egyszerüsége meglepő ennél a fiatal művésznél, aki kőben és márványban gondolkozik, de — sajnos — kénytelen beérni . . . gipsszel. Igy is éreztetni tudja azonban elképzeléseinek erejét és mondanivalóinak tömörségét. Elsősorban *Golgota* és *Sirbatétel* cimű reliefjei, két jellegzetes férfifeje, *Botond* és *Padon alvó* cimű figurái igérik egy érdekes, uj szobrásztehetség figyelemreméltó utjának indulását. — A festő, *Bálint Endre,* időnek előtte mutatkozik be. Rajzaiból tehetség érezhető, de festményeiből csak annyit látunk, hogy válogatás, komolyság és leszürődött meggyőződés nélkül veszi át olyan mai festők modorát, akikről inkább elhihető, hogy ehhez hosszu küzdelmek után jutottak el. A legkevesebb, amit egy fiatal festőtől elvárhat az ember, az a művészeten belül a *mesterség* megbecsülése. *(f. j.)*

Bajtársi találkozó

A volt m. kir. budapesti 30. honvédgyalogezred tisztikara és legénysége szokásos bajtársi összejövetelét november 14-én délután 5 és 8 óra között a Lánchid budai fejénél lévő Lánchid-kávéházban tartja.

Különfélék

— **Magyarország a genfi népélelmezési értekezlet érdeklődésének középpontjában.** Genfből jelentik: Most ért véget a Nemzetek Szövetségének védnöksége alatt tartott *népélelmezési értekezlet,* amelyen magyar részről dr. *Beznák Aladár* egyetemi tanár vett részt. A helyes táplálkozás tekintetében minden országban hiányokat találtak. Magyarország iránt valamennyi szakértő részéről *a legőszintébb érdeklődés nyilvánult meg,* ami nem kis mértékben *Johan Béla* egészségügyi államtitkár működésének köszönhető. Gazdag tapasztalataik alapján értékes tanácsokkal szolgáltak elsősorban *Mac Dougall,* az ausztráliai kormány gazdasági kiküldöttje és *André Mayer,* a párizsi egyetem tanára. Nyilvánvalóvá lett, hogy *Magyarországon a tejtermékek, a friss gyümölcs és a friss főzelék fogyasztását kell fokozni.* A megoldás utja *a mezőgazdaság nagyszabásu ujjászervezése.* Az első lépés, hogy egész termelési és társadalmi rendünket *eszköznek tekintsük az egyéni jólét megalapozására.* Általában az a meggyőződés alakult ki, hogy *Magyarországra nagy gazdasági és kulturális fellendülés vár.*

— **IV. Károly király emléke.** A Szociális Testvérek Társasága és a Szentlélek Szövetség a budavári koronázó főtemplomban csütörtökön délután a Szentlélek Uristen temploma javára léleknapi megemlékezést tartott. Ugyanakkor ezzel kapcsolatban a Magyar Nők Szentkorona Szövetsége kegyelettel áldozott *IV. Károly* király emlékezetének. A templomban előkelő közönség jelent meg, amelynek soraiban ott volt *Anna* királyi hercegasszony. A Szent Kereszt-kápolnában özvegy gróf *Apponyi Albertné* meghatott szavak kiséretében tette le a kereszt lábához a Magyar Nők Szentkorona Szövetségének koszoruját. Az ünnepi szentbeszédet *Huszár Mihály* sárvári apát-plébános, országgyülési képviselő mondotta. Az ünnepség végén IV. Károly király lelkiüdvéért dr. *Kátay Béla* pápai kamarás, a koronázó templom plébánosa imát mondott.

— **Balogh (Almási) Tihamér centenáriuma.** Október 31-én száz esztendeje volt annak, hogy *almási Balogh Tihamér* orvos, iró és drámaköltő Budapesten megszületett. *Almási Balogh Tihamér* neves tudósa volt a homeopata orvostudománynak. Aradon, majd Budapesten folytatott tudományos kutatásainak eredményeit számos értékes munkában tette közzé. Akkoriban, amikor a diftéria szérumoltását még nem ismerték és a betegség halálozási arányszáma 18 százalék volt, *almási Balogh Tihamér* saját betegeinél az arányszámot 2.4 százalékra csökkentette. Tizenkét éven át szerkesztette a „Homeopatia“ orvosi szaklapot. *Almási Balogh Tihamér,* mint Arany János benső barátja, a nagy költő buzditására foglalkozott az irodalommal. Elbeszéléseket, majd számos drámát és népszinművet irt. „Clarisse“ cimű drámáját száz arannyal jutalmazta a Nemzeti Szinház, a „Milimári“ cimű népszinműve pedig jutalmat nyert a Népszinház pályázatán. *Blaha Lujza almási Balogh Tihamér,* irói álnéven *Almási Tihamér* népszinműveiben aratta legjelentősebb sikereit. A „Tót leány“ cimű népszinműve akkoriban 138 előadást ért meg. Szindarabjai egyébként nemcsak a fővárosban és vidéken, hanem külföldön is szinre kerültek.

— **A „Magyar Betlehemesek“ alakuló ülése.** A magyar betlehemes mozgalom, amely már évekkel ezelőtt céljául tüzte ki hazánkban a betlehemes gondolat terjesztését, az Emericana Művészcéhe keretében megtartotta alakuló ülését. A Képzőművészeti Főiskola könyvtártermében nagyszámu résztvevő jelenlétében megalakult a Magyar Betlehemesek szervezete. Az alakuló ülésen *Megyer-Meyer Antal,* a Képzőművészeti Főiskola rektora üdvözölte a megjelenteket, majd *Schwartz Elemér* egyetemi tanár, az Emericana főtitkára ismertette a betlehemes mozgalom jelentőségét és azokat a külföldi szokásokat, amelyekkel a karácsony megünneplését bensőségessé és a betlehemi gondolathoz méltóvá teszik.

— **A volt 1-es honvédek árvaalapja uj helyiségbe költözött.** A IV. Károly király volt 1. honvédgyalogezred özvegy- és árvaalapja irodahelyiségeit a Kossuth Lajos-utca 14—16. számu ház félemeletére helyezte át. Hivatalos órák minden szerdán délután 6-tól 8-ig.

A kormányzóné nyomorenyhitő mozgalma

A kormányzóné nyomorenyhitő mozgalmára a következő adományok érkeztek:

Október 28-án:

N. N. 2000 pengő, Schmoll és Kallós R. T., Providentia Biztositó Részvénytársaság 500—500 pengő, ifj. gróf Károlyi Gyuláné, Rothmüller S. Fém- és Bádogárugyár Rt. 250—250 pengő, Országos Fatermelő és Sylvania Fakereskedelmi Rt., Magyar Keményfaipari Rt. 150—150 pengő, Kalmár Sándor, dr. Bláthy Ottó Titusz, Stux Gyula és Hugó együtt, Magyar Szövegirók és Zeneműkiadók Szövetkezete, Fischmann Leó 100—100 pengő, Fischer Károly, Fischer Arthur, Schulz Lipót, Chrambach F. E., Benedict Jenő 50—50 pengő, özvegy Knorr Kálmánné 40 pengő, Makói Izraelita Nőegylet, dr. Fürst Mátyás 30—30 pengő, Pogám Béla, Strausz Jenő, Szegedi Temetkezési Egyesület 25—25 pengő, Porszombat község 20 pengő, Állattenyésztők Lapja, dr. Mahler Ede, Göndör József, Fauszt János, dr. Bozóky Dezső, Steiresz Gergely 10—10 pengő, Szántó Jenő 50 pengő.

Október 29-én:

Fellner Henrik családja 5000 pengő, dr. Fabinyi Tihamér 1000 pengő, dr. Szent-Györgyi Albert, Kornis Gyula 500—500 pengő, Kábelgyár Rt. 250 pengő, báró Ullmann György, Beck Róbert, Kállay Rudolf, dr. Perényi István 200—200 pengő, Szendy Károly, dr. Hardy Kálmán, Bálint Zsigmond 100—100 pengő, dr. Schuler Dezső, Uprimny és Miklas, dr. Pruzsinszky János 50—50 pengő, Teichner Dezső 25 pengő, Lénárt Sándorné 24.22 pengő, Zsigmondy Zoltán, Magyar Futballtrénerek Testülete 20—20 pengő, Szemere Frigyes, dr. Nemes József 15—15 pengő, Reich Viktor 10 pengő.

Október 30-án:

Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete 10.000 pengő, Klein István 300 pengő, dr. Lendvay Sándor 200 pengő, dr. Guttmann Jenő, dr. Halász Ferenc, Enyedi Béni, dr. Kresz Károly, dr. Gárdony Pál és neje együtt, Maier Emil, M. Kir. Ferenc József Tudományegyetem jog- és állattudományi kara Szeged 100—100 pengő, Ottlik György, Kail József, Krátky János, Gerhardt Manó, Herpy Arnold, Földváry Emma, Borhy Gy. 50—50 pengő, Fleischmann József 40 pengő, Zámor Ferenc, Berger Henrik 20—20 pengő, Sombor Mihály, Schultz Izidor, özvegy Kun Aladárné, Deutsch Lénárt, Vértes Pál 10—10 pengő.

Az európai határvonalak

Németország tizenegy állammal, Portugália csak egy állammal határos

Európában ujra mozog a térkép, ismét eltolódások, változások történnek, olyan mértékben, amilyen a világháborut befejező határmegállapitások óta nem fordult elő. Sok a dolguk a térképrajzolóknak, részben azért, mert a közönség térképen akarja figyelni az egyes mozzanatokat, részben pedig azért, mert pontosan számon kell tartani a bekövetkező eltéréseket.

Ma Európában negyvenkilenc határvonal van. *A legrégibb határ 1668 óta huzódik változatlanul Spanyolország és Portugália között.* Az a szerződés, amely ezt a vonalat rögzitette, Portugáliának nagy áldozatába került: elvesztette *Ceuta* városát, de immár háromszáz éves békét kapott érte cserébe.

A legtöbb határváltozás a napoleoni időkben történt. *A svéd-finn határ* az 1809. évi frederikshami békekötés óta van meg, amikor még Finnország Oroszországnak egy része volt. *A svéd-dán határt* az 1814. évi kieli szerződésben szabták meg. *A pireneusi francia-spanyol határ* a Bourbonoknak spanyolországi ujabb trónralépésével egyidőben keletkezett. *Svájc-Franciaország-Németország-Olaszország közös határát* az 1815. évbeli svájci semlegességi nyilatkozatban biztositották. *A német-hollandi határ* az 1815. évi bécsi szerződés óta áll fenn. *A belga határ* akkor lett végleges, amikor Belgiumot Németalföld függetlennek nyilvánitotta. *A francia-belga határt* 1830-ban a londoni értekezlet álllapitotta meg véglegesen. *Luxemburg határai* ugyancsak Londonban születtek 1867-ben. *A francia-olasz határ* az 1860. évi népszavazásnak köszönheti létrejöttét. Az volt az első példa a népek önrendelkezési jogának érvényesülésére, amelyet békés uton intéztek el.

A huszadik század első harmada óriási változásokat vitt véghez Európa térképén. A világháboru előtti folyamat 1905-től 1913-ig tartott. A norvég függetlenségi nyilatkozat következményeként kijelölték a *finn-norvég és a svéd-norvég határt.* A balkán háboruk befejeztével Európa délkeleti részét szabták ujra a londoni és bukaresti szerződések. Megrajzolták Albánia képét, *az albán-jugoszláv, albán-görög, bolgár-török, bolgár-görög, jugoszláv-görög, bolgár-román* elválasztó vonalakat.

A legtöbb határa a központi fekvésü Németországnak van. *Az Ausztriával való egyesülés óta a német birodalom tizenegy állammal szomszédos.* Utána következnek Franciaország, Románia, Jugoszlávia és Lengyelország hat-hat határral. *Ha megszületik a közös lengyel-magyar határ, akkor Magyarországnak öt közvetlen szomszédja lesz.* A sor végére marad Hollandia két határral, Portugália egy határvonallal és legvégül — Anglia, amelynek nincs közvetlen szomszédja.

A most megindult folyamat tulajdonképen szerves folytatása a világháborut közvetlenül követő esztelen határmegállapitásoknak. A versaillesi, st. germaini, neuillyi és sèvresi szerződések felbomlása már elég korán megkezdődött, amikor a bilincsbe vert török nemzet felszabaditotta magát és d'Annunzio megszerezte Olaszországnak Fiumét.

— **A páduai fegyverszüneti szerződés.** A Magyar Külügyi Társaság *Eöttevényi Olivér* elnöklésével csütörtökön délután parlamenti helyiségében felolvasóülést tartott. Az elnök megnyitó szavaiban meghatott hangon emlékezett meg a magyarság nagy öröméről, amely az ország határait oly jelentős mértékben kiterjesztette. Dr. *Horváth Jenő* egyetemi tanár tartotta meg ezután előadását *„Az 1918 november 3-i páduai fegyverszüneti szerződés külpolitikai vonatkozásai“* cimmel. Az előadó az 1918-i fegyverszünet huszadik évfordulója alkalmából végleges megvilágitást adott a fegyverszünet külpolitikai körülményeiről. Kifejtette, hogy a páduai és belgrádi egyezmények közül egyedül a páduai egyezmény tekinthető fegyverszüneti szerződésnek. A belgrádi szerződés ugyanis katonai egyezmény cimet viselt és azért kötötték, hogy a páduai szerződés végrehajtását biztositsák. Az 1918-i forradalmi kormány nem volt tisztában a fegyverszünet fogalmával és a már elfogadott szerződés helyett kedvezőtlenebb egyezményt kötött és ezt a közvélemény megtévesztésével fegyverszüneti szerződésnek nevezte. Kimutatta, hogy a szövetséges és társult hatalmak egyedül a páduai egyezményt tekintették fegyverszüneti szerződésnek, nincs tehát semmi ok arra, hogy a multban elkövetett tévedés következményeit továbbra is viseljük.

— **Kedden nyitják meg a Műcsarnok felvidéki kiállitását.** A Műcsarnok őszi tárlata keretében külön termeket szenteltek azoknak a régi kiváló magyar művészeknek, akik a Felvidéken születtek és akiknek művészete a felvidéki kultura magyarságának erős bizonysága. A magántulajdonokból és közgyüjtemények tulajdonaiból összeállitott gazdag anyagban Munkácsy, Szinyei, Mednyánszky, Madarász alkotásai mellett ott szerepel a Felvidék minden számottevő művészegyénisége. Ezt az ünnepi hangulatu kiállitást dr. *Csánky Dénes,* a Szépművészeti Muzeum főigazgatója rendezte és szervezte. Az őszi tárlat többi részében 250 élő magyar művész 450 alkotását egyesiti magában. A kiállitást kedden mutatják be déli 12 órakor meghivott közönség jelenlétében.

— **Liturgikus-Hét.** A Magyar Katolikus Nőegyesületek Országos Szövetsége november 7-től 13-ig *Liturgikus-Hetet* rendez. Bevezetőt mond: *Mészáros János* ált. érseki helytartó. Előadók: *P. Wimmer Anselm O. S. M. Werner Alajos* zeneművészeti főiskolai tanár. Az előadások tárgya: A liturgia fogalma, a szentségek, a szentmise, liturgikus szövegforrások, az egyházi zene, gregorián ének. Előadások helye: a Szervita rendház nagyterme (IV., Szervita-tér 6.), délután ½6-tól 8-ig. Tandij az egész hétre 2 P, egyes napokra 50 fillér.

— **A budapest—dömösi járat további fenntartása.** A MFTR közli, hogy a közönség kivánságára a Budapestről Dömösre délután fél 3 órakor, a Dömösről vissza pedig fél öt órakor induló kisdunai személyhajó november 6-án tul is közlekedik.

7.30 Cetra zenekar.
9.00 Szinmű.
10.00 Cselló.
10.30 Vegyes zene.
11.15 Tánczene.

II. műsor.
(Milánó, Torino, Genova, Trieste, Bolzano, Róma.)

5.15 Lemezek.
7.30 Könnyü zene.
8.30 Milánó I. kivételével vonós könnyü és tánczene.
9.00 Puccini: Pillangókisasszony, opera.

III. műsor.
(Firenze, Napoli, Róma, Bari)

7.00 Vegyes zene.
7.25 Kardalok.
8.30 Tarka est.
9.10 Zongora.
9.30 Vonós könnyü és tánczene.
10.30 Tánczene.

PARIS P. T. T.

5.20 Tánczene.
6.00 Zenekari hangverseny.
7.50 Tánclemezek.
9.30 Tánczene.
10.10 Szinmű.
10.50 Tánczene.
11.45 Tánclemezek.

POSTE PARISIEN

7.48 Lemezek.
8.15 Könnyü lemezek.
9.10 Lemezek.
9.40 Guitry ötperce.
10.05 Solidor előadóművésznő.
11.07 Strauss R.: Don Juan; Im, igyen szól a Zarathustra.
12.00 Kabaré.

STRASSBOURG

8.30 Paris P. T. T.
9.15 Uj lemezek.
9.30 Zenekar Rokyta szopránnal. Haydn: Katona-szimfónia; A teremtés, ária; Schubert: Fierrabrabras; Dalok.
10.30 Tarka katonaest.
12.00 Tánczene.

STUTTGART

4.00 Táncdélután.
7.00 Szerelmi dalok lemezeken.
7.30 Különböző népek tánczenéje.
8.20 Hangképek Ziehrer életéből dalokkal és zenével.
10.30 Könnyü és tánczene.
12.00—2.00 Hangverseny.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

6.25 Lemezek.
7.40 Falusi zene.
8.05 Népdalok.
9.15 Zenekar.
9.40 Tarka est.
10.25 Tánclemezek.

SZÓFIA

6.15 Népzene.
7.00 Mandolin-négyes.
7.30 Szoprán.
8.00 Hegedü.
8.55 Hangverseny.
9.45 Könnyü és tánczene.
10.30 Népszerü zene.

TOULOUSE

7.40 Könnyü zene.
8.00 Táncdalok.
8.15 Filmzene.
8.40 Vegyes zene.
10.30 Régi francia sikerekből.
11.15 Kivánság hangverseny.
11.40 Zenés játékokból.
12.00 Indulók.
0.15 Könnyü zene.
0.30 Indulók.

VARSÓ

4.30 Fuvola- és hárfalemezek.
5.00 Donizetti: Don Pasquale, rövid opera.
7.00 Slawoj-Skladowski miniszterelnök beszéde.
7.15 Könnyü zene.
9.00 Tarka zenés est.
11.15. Tánclemezek.

MŰSORKALAUZ

Juhász Pétör legendája

(Vasárnap, 8.10. Budapest, Studió.)

Egy világot járó magyar parasztcsalád kalandos életét irta meg hangjátéknak Faludi Kálmán. Időszerü a darab vezéreszméje: a minden jón és rosszon keresztülvilágitó, olthatatlan hazaszeretet.

Juhász Kis Illés, a keménynyaku tiszabecsi magyar paraszt uj hazát keres. Pénzzé teszi mindenét, hogy feleségével és tizéves fiával Braziliába jusson. De még igy sem futja hajóköltségre. Mire elvergődik céljához, azon veszi észre magát, hogy rengeteg adósság fejében valósággal rabszolgájává lett a kivándorló társaságnak.

Jó sorsa összehozza az öreg Böcögővel, aki hat évi kemény munka után odáig vitte, hogy szabad munkás és csoportvezető az őserdőt irtó favágók között. Az öreg a kis család patronusává szegődik és egy tönkrement magyar ur segitségével, aki mint munkafelügyelő igyekszik visszaszerezni eltékozolt vagyonát, átjátssza Illést a szabad telepre. Ketten kézbe veszik a kis fiut, Pétört, hogy életrevaló erdei embert faragjanak belőle. A gyerek gallyszedés közben gumifákra bukkan. A ritka lelet megalapozza a kis család szerencséjét.

Az alföldi gyerek csodálatos pályát fut be. Huszéves korában már várost alapit s mérhetetlen vagyont szerez. De konok magyarsága, becsületessége, a kis család olthatatlan vágya az óhaza után mindennél erősebb. Regénybeillő kalandos élet után valamennyien felszedelődzködnek és felszabadult lélekkel ujjongva indulnak vissza a Tisza partjára.

Tóth Árpád emlékezete

(Hétfő, 5.50. Budapest, Studió.)

Egy nagyon finom és nagyon kiváló magyar költőről emlékszik meg, halála tizéves fordulója alkalmából, a rádió. Tóth Árpád az a halkszavu poéta, akinek versei meg fognak zendülni most a mikrofon előtt. Debrecenben született 1887-ben, tehát alig mult negyven esztendős, amikor életének lassan fogyó gyertyája végleg kilobbant. A hires kollégium, majd a pesti egyetem neveltje volt, de legtöbbet a világirodalom borongós lelkü költőitől, a belső gyötrelmek, a lefojtott szenvedélyek, a fájdalmas szépségek énekeseitől tanult. Csodálatos művészettel ötvözött és csiszolt költeményeiben Arany János nyelvén fejezi ki a dekadens franciákkal rokon érzésvilágát. A rádióadás keretében egyik legbensőbb költő-hive, az ugyancsak debreceni származásu Szabó Lőrinc fog beszélni Tóth Árpádról.

Krasznahorka büszke vára

(Csütörtök, 8.00. Budapest, Studió.)

A magyar Felvidék felszabadulásának történelmi napjaiban különösen meleg csengést kapott a kurucos hangu szép népies műdal: Krasznahorka büszke vára. Vándor Kálmán hangjátéka az ujra magyarrá lett régi vár legendáját dolgozza fel.

Andrássy István kuruc generális védte II. Rákóczi Ferenc megbizásából Lőcse városát. Félesztendő után élelme, puskapora elfogyott, a fejedelem Lengyelországba menekült. Generálisai a császárhoz pártoltak és Andrássy István kénytelen volt feladni a várost. Időközben Károlyi Sándor megkötötte a szatmári békét. Andrássy, hogy ne omoljon több magyar vér, megüzeni testvéröccsének, Miklósnak, akire Krasznahorka védelmét bizta, hogy szüntesse meg az ellenállást. Őmaga elindult seregével Krasznahorkára feleségéhez és két kisfiához, akiket már négy esztendeje nem látott.

Miklós, aki mint kiugrott pap generális létére is ciszterci kámzsában járt, nyakas kuruc volt. Bátyját hazaárulónak nézte. Megüzente neki, hogy ágyukkal fogadja. Andrássy István erre elhagyta seregét és egyedül indult el Krasznahorkára, hogy meglássa, meri-e valaki ágyuval lövetni a vár urát.

Andrássy Miklós kegyetlen tervet eszelt ki. Bátyja két fiacskájának lelkébe csöpögtette, hogy apjuk áruló. Két játékágyut csináltatott nekik, amelyek azonban rendes ágyukként működtek. Begyakoroltatta a gyerekeket, hogy ha apjuk fogata megjelenik a vár alatt, ők tüzeljenek rá.

Mikor édesanyjuk ezt a szörnyü tervet meghallotta, holtan rogyott össze. Halála után néhány nappal érkezett a vár alá Andrássy István hintaja. Öccse a két kisfiut az ágyuk mellé állitotta és apjukra céloztatott velük. Ekkor, a legenda szerint, megszólalt a halott édesanya hangja: ne lőjj, fiam. A gyermek keze félrerántotta a célról az ágyut. Andrássy Istvánné szerető szive igy holta után is megoltalmazta hitvestársát.

A lengyel nemzet ünnepe

(Péntek, 8.00. Közvetités Varsóból.)

Husz éve annak, hogy a szétdarabolt Lengyelország feltámadt a világháboru zsarátnoktengeréből, visszanyerte történelmi egységét és függetlenségét. A magyar nemzet sokszoros örömtől eltelve ünnepel együtt a baráti országgal. A magyar-lengyel testvériség jegyében fogjuk hallgatni pénteken, az évforduló napján, a lengyel rádió ünnepi műsorát. A hires varsói rádiózenekar, amely minden szereplésével igazi művészi élvezetet szerez a hallgatóságnak, ezuttal természetesen tiszta lengyel műsort játszik. Szymanovsky „Veni Creator“ cimü ünnepi kantátéja után Chopin egyik zongoraversenye következik. Moniuszko, a „lengyel Erkel“ egyik nemzeti tárgyu operájából vett szimfónikus részlet fejezi be az alkalmi műsort.

A PESTI HIRLAP RÁDIÓ-MELLÉKLETE

Heti műsor 1938 november 6—12-ig

A Telefon Hirmondó műsora: Vasárnap 3.00—3.40 Budapest II., különben Budapest I műsora. Hétköznap 11.20—11.50 és 3.20—3.50 Lemezek. Különben Budapest I műsora.

Nyiregyháza, Magyaróvár, Miskolc, Pécs: Budapest I műsorát közvetitik. Eltérő esetekben a műsort a vonatkozó napnál külön jelezzük.

Hullámhossz		Energia	Hullámhossz		Energia
204.8	Pécs	1.25	377.4	Lemberg	50
208.6	Miskolc	1.25	382.2	Lipcse	120
227.1	Magyaróvár	1.25	395.8	Kattowitz	12
245.5	Róma II	60	405.4	München	100
251	Frankfurt	25	420.8	Róma	120
257.1	Svájci olasz	15	426.1	Stockholm	55
259.1	Kassa	10	431.7	Paris P.T.T.	120
261.1	London Nat.	20	437.3	Belgrád	20
263.2	Torino	7	455.9	Köln	100
267.4	Nyiregyháza	6.25	463	Lyon	100
269.5	M. Ostrava	11.2	470.2	Prága	120
271.7	Nápoly	10	483.9	Brüsszel I	15
276.2	Zágráb	0.7	491.8	Firenze	20
291	Königsberg	100	506.2	Bécs	120
298.8	Pozsony	13.5	514.6	Madona	50
304.3	Bologna	50	522.6	Stuttgart	100
312.8	P. Parisien	50	531	Palermo	3
315.8	Boroszló	100	539.5	Svájci ném.	100
321.9	Brüsszel II	15	550.5	Budapest I	120
325.4	Brünn	32	569.3	Laibach	5.3
328.6	Toulouse	60	765	Beszterceb.	30
331.9	Hamburg	100	834.5	Budapest II.	20
338.6	Grác	15	1154	Oslo	60
342.1	London R.	70	1293	Luxemburg	200
349.2	Strassburg	80	1339	Varsó	120
352.9	Szófia	100	1500	Droitwich	150
356.7	Berlin	100	1571	Deutschlands.	60
364.5	Bukarest	12	1648	Radio Paris	80
368.1	Milánó	50	1875	Brassó	150

VASÁRNAP, NOVEMBER 6

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.15-ig: Tamásné. 8.00-ig: Ágota. 12.15-ig: Natter.

—

8.40 Hirek.

9.00—9.55 Magyar szertartásu görög katolikus szentmise a Fő-utcai Szent Flórián templomból. Aranyszáju Szent János miséje eredeti ősrégi népénekekkel kisérve. A szentmisét énekli és a szentbeszédet Balogh Bálint esperes plébános mondja. A népéneket Sándor Mihály vezeti, orgonán kisér Tótin József.

10.00—10.55 Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál dr. Hetessy Kálmán kecskeméti lelkész.

11.00—12.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Domokos rendi templomból. A szentbeszédet mise előtt P. Badalik Bertalan O. P. tartományfőnök mondja. Énekel a Dominikás Énekkar Bóni Fülöp vezényletével. Orgonál Bató László. Énekek: Jöjj, Szentlélek Uristen; Ó, dicsőséges Asszonyság (Bárdos Lajos átirata); Nádasdy Kálmán: Jesu, rex admirabilis; Harmat Artur: Ave Regina coelorum; Boldogasszony (Gregorian choralis); Beliczay Gyula: Ave verum; Koudela Géza: Magyarok fohásza az Oltáriszentség előtt; Himnusz.

12.20 Időjelzés, időjárás és vizállás.

12.30 Operaházi zenekar. Vezényel Rajter Lajos. 1. Rossini: Az olasz nő Algirban — nyitány. 2. Glazunov: a) Finn vázlatok; b) Romantikus közzene. 3. Alfvén: Midsommervaka — svéd rapszódia. 4. Rékai Nándor: Nagyidai szvit. 5. Buttykay Ákos: Változatok egy magyar népdalra. 6. Dohnányi: Nászkeringő a „Pierette fátyola“ cimü némajátékból. — Szünetben kb.

13.00 Hirek.

14.00 „Egészségügyi kalendárium.“ Felolvassa dr. Faragó Ferenc.

14.15 Hanglemezek. 1. Boieldieu: A fehér nő — ária (André d'Arcor). 2. Rossini: A szevillai borbély — Cavatina (Toti dal Monte). 3. Verdi: A végzet hatalma — ária a II. felvonásból (Ezio Pinza). 4. Chopin: Etüdök, 25. mű 3., 4. és 8. sz. (Wilhelm Backhaus). 5. Wagner: Lohengrin — ária az I. felvonásból (Margaret Sheridan). 6. Saint-Saëns: Sámson és Delila — kettős a II. felvonásból (G. Gernay és Georges Thill). 7. Glazunov — Kreisler: Spanyol szerenád (hegedü: Fritz Kreisler). 8. Massenet: Manon — ária a III. felv.-ból (Rogacsevszkij). 9. Boelmann: Szimfónikus változatok (gordonka: Maurice Marechal).

3.00 „A kender háziipari termesztése és feldolgozása.“ Laczkó Aladár, a m. kir kender-, lentermelési és növényolaj kisérleti állomás vezetőjének előadása.

3.45 Beszkárt zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Schrammel: Bécs mindig csak Bécs — induló. 2. Rossini: A szevillai borbély — nyitány. 3. Waldteufel: Korcsolyázók — keringő. 4. Wieschendorff: Éjjeli őrjárat. 5. Armandola: Kirándulás Álomországba — intermezzo. 6. Hubay: Rózsa-csárdás.

4.30 „A tanyavilág népe“. Gesztelyi Nagy László előadása.

5.00 Hirek.

5.10 Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara.

6.00 „Rákóczi ruszinjai a világháboruban“. Mátyás Sándor ny. altábornagy előadása. (Hanglemezekkel.)

6.30 Győri Pál énekel zongorakisérettel. 1. Dohnányi: a) Ha elfogy a mámor; b) Szakáll-király; c) Tavaszra nyár. 2. Lányi Ernő: a) Takarodó (Kosztolányi verse); b) Zöld leveles fehér (Petőfi verse). 3. Kovács Sándor: a) Temetésre szól az ének; b) Elmondanám .. (Petőfi versei). 4. a) Siklós Albert: Haj, nemes vitézek (Endrődi verse); b) Polgár Tibor: Haragusznak rám a cserei lányok; c) Kacsóh: Rákóczi megtérése.

7.00 Hirek.

7.10 Hirek szlovák és ruszin nyelven.

7.25 A rádió szalonzenekara. Vez. Bertha István. 1. Thuille: Előjáték és keringő a „Lebetanz“ c. operából. 2. Arbus: Habanera. 3. Sztára Sándor: Balettzene. 4. Szirmai Albert: Teljes gőzzel — galopp.

8.00 Sport.

8.10 „Juhász Pétör legendája“. Hangjáték három felvonásban. Irta Faludi Kálmán. Rendező Barsi Ödön. Személyek: Bemondó — Váry Zoltán; Juhász Kis Illés — Kürti József; Illésné, a felesége — Ligeti Juliska; Pétörke, a fiu — Dévényi Gyuri; Péter, a férfi — Eáy Béla; Sági, államügyész — Forgách Sándor; Ságiné — Sittkey Irén; Pattson Jakab — Major Tamás; Pattsonné — Harsányi Gizi; Mári néni — Gobby Hilda; Kántor biró — Sándor István; Farkas védőügyvéd — Szőke Sándor; Csontos csizmadia — Antók Ferenc; Böcögő Balázs — Makláry Zoltán; Olasz bevándorló — Szentiványi Béla; Magyari — Nagy Adorján; Thea, a kislánya — Thén Mária; Miss Thea — Szathmáry Margit; Bunkola — Vértes Lajos; Felügyelő — Putnik Bálint. Utána kb.

9.50 Hirek, időjárás.

10.15 Hanglemezek. — 1. Kéler Béla: Magyar vigjáték nyitány (Szimfónikus zenekar). 2. Hubay: Megtérés — dal (dr. Szedő Miklós). 3. a) Érik a, érik a buzakalász; b) Nyisd ki babám az ajtót; c) Ezt a kerek erdőt; d) Ez az én szeretőm (Operaház vegyeskara, vez. Roubal Vilmos). 4. Kálmán Imre: Vivat Hungaria — induló (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor). 5. Vincze Sándor: Szép vagy, gyönyörü vagy Magyarország (Kulinyi szöv.) (Palló Imre). 6. Bartók: Régi magyar táncok (zongora: Bartók Béla). 7. Balázs Árpád: Fa leszek (Petőfi verse) (dr. Szedő Miklós). 8. Strauss János: Szerelmi dalok — keringő (Szabó Lujza). 9. Rákóczi-induló (Operaház énekkara, vez. Roubal Vilmos). Közben

10.30—10.40 Hirek német és olasz nyelven.

11.00 Hirek angol és francia nyelven.

11.10 Vidák József cigányzenekara muzsikál.

12.05 Hirek.

Budapest II. (834.5 m.)

Műsorközlők: d. e. Skublics, d. u. Gecsőné.

—

11.15—12.15 Magyar nóták és csárdások. — (Hanglemezről.) 1. Balázs Árpád: Gyere velem akáclombos falumba. (László Imre.) 2. Farkas Imre: Kifordítom a subámat. (Cselényi József.) 3. Kovécs Kornél: a) Ácsi, ácsi; b) Nyirbátorban van egy asszony. (Kalmár Pál.) 4. Sas Náci: Orgonavirág dal (Sassy Csaba szöv., László Imre.) 5. Farkas Dezső: Gondja van a lánynak. (Relle Gabriella és Cselényi József.) 6. Thegze-Gerber Miklós: Sárgul már a kukoricaszár. (Kunéry szöv., Kalmár Pál.) 7. Erőss Béla: Egy krajcáros levélpapir. (László Imre.) 8. Julcsa — népdal. (Cselényi József.) 9. Bodrogi Zsigmond: Futóbolond lett a falu legderekabb legénye. (Cselényi József.) 10. Balázs Árpád: Rózsabokor a domboldalon. (Petőfi szöv. Kalmár Pál.) 11. Holy Ignác: Szép a babám fekete szeme. (Kalmár Pál.) 12. Bánóczy—Kalmár Tibor: Hamvas fehér arcod. (László Imre.) 13. a) Garami Béla: Nem hiszek a szerelemben. (Pápai—Molnár szöv.); b) Garami: Bementem a patikába. (Herodekné szöv,, Sebő Miklós.) 14. Erőss Béla: Ne gondold, hogy az a tavasz. (Kalmár Pál.) 15. Erőss Béla: Elmegyek az életedből. (Selymesi szöv., Kalmár Pál.) 15. Kádas György: Irt a babám. (Cselényi József.) 17. a) Dankó: Nagy Bercsényi Miklós. (Endrődi szöv.); b) Te vagy a legény, Tyukodi pajtás. (Tárogató: Vidák Béla.) 18. Dankó: a) Szőke kislány csitt; b) Nem forog a dorozsmai szélmalom. (Cselényi József.) 19. Hejre Kati — gyorscsárdás. (Magyari Imre cigányzenekara.)

3.00—3.40 Beszkárt zenekar. Vezényel: Müller Károly: 1. Beck Ferenc: Magyar jövő — induló. 2. Erkel: Hunyadi László — nyitány. 3. Pécsi József: Turáni népdalok. 4. Ganne: A cárnő — mazurka. 5. Garami Béla: Magyar nótacsokor.

5.35—5.55 „A fametszés hőskora.“ Tóth Ervin előadása.

6.05—6.25 Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara.

6.30—6.55 „Ha minden másképp történik“ — Szerb Antal csevegése.

7.25—7.50 „Hogyan készül a valódi csipke.“ D'Hondtné Kovács Margit előadása.

8.10—8.50 A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Doppler: Ilka — nyitány. 2. Stolz: Dunai álmok — keringő. 3. Mya Tamás: Táncintermezzo. 4. Csanády: Angol keringő. 5. Yradier—Müller: La paloma — ábránd. 6. Ketelbey: Cigánytánc.

9.00—9.20 Hirek, lóversenyeredmények.

9.25—10.00 Bocskai Imre zongorázik. 1. Siklós Albert: Praeludium és fuga. 2. Járai István: Toccata. 3. Weiner: Hat magyar parasztdal. 4. Dohnányi: fisz-moll rapszódia. 5. Liszt: XI. magyar rapszódia.

10.05 Időjárás.

BÉCS

4.00 Muzsikáló Bécs, tarka dalos zenés délután, operettrészletekkel.
6.15 Lengyel dalok és táncok.
6.50 A Burg szinház ötven éve, hangképek zenével.
8.10 Menettérti jegy Bécs és Berlin között. Nagy operettest.
10.30 Könnyü és tánczene.
12.00 Szórakoztató zene.

BELGRÁD

4.40 Népszerü műsor.
5.00 Rádiózenekar.
6.15 Lemezek.
8.00 Népdalok és táncok.
10.15 Zenekar.

BERLIN

4.00 Szórakoztató zene.
6.00 Mese zene gyermekdalokkal.
7.20 Hangszerkabaré.
8.10 Zeller: A madarász, operett.
10.30 Szórakoztató zene.

Németbirodalmi műsor szerdán valamennyi német állomáson, az 1923 november 9-én elesett nemzetiszocialisták emlékünnepén:

4.00 Szórakoztató zene.
5.30 Beethoven-hangverseny.
7.00 Dietrich Eckart iró emlékezete.
7.30 Boehme: Kantáté november 9-ére.
8.15 Strofrégen: Nincs fenségesebb, mint az életet hozó halál. Ünnepi egybeállitás november 9-éről Gluck, Mozart, Bach és Händel zenéjével.
9.15 Kamarazene.
10.15 Szimfonikusok.
11.30 Birodalmi műsor. Utána München.

BOROSZLÓ

7.00 Zenés tarka est.
9.00 Kamarazene.
10.20 A német könyvhét. Irók fogadtatása a boroszlói városházán.
10.30 Szórakoztató és tánczene.
12.00 Szórakoztató zene.

BRÜSSZEL

Francia adó.

5.30 Csembalószóló.
6.10 Jazz.
8.15 Chausson: Poéma.
9.00 Dalos, zenés tarka est.
11.10 Tánczene. Közben dalok.
12.00 Szimfonikus lemezek.

BUKAREST

6.17 Szórakoztató zene.
8.15 Szinmű.
9.10 Zenekar.
10.15 Lemezek.

DEUTSCHLANDSENDER

4.00 Zenés, dalos délután.
6.15 Zenekari est.
7.00 Havàji kettős.
8.10 Szórakoztató zene.
10.00 Acis és Galatea, opera Londonból.
11.45 Lemezek.

DROITWICH

6.00 Smuts tábornok a fegyverszünet napjáról, közvetités Dél-Afrikából.
6.20 Ravel: F-dur vonósnégyes.
6.55 Filmekről.
7.10 Shakespeare: Téli rege, szinmű.
10.05 Reade-Milton: Kolostor és sziv.
10.35 Zenés, dalos egybeállitás a Dunáról.

FRANKFURT

4.00 Dalos zenés délután.
6.00 Hohenfels s minnedalosai, hangképek zenével.
6.30 Tréfás jelenetek, dalok és zenedarabok.
8.15 Lemezek.
10.30 Könnyü és tánczene.
12.00 Tarka zene.

HAMBURG

4.00 Dalos, zenés egybeállitás opera és operettrészletekkel.
8.00 Heuer: Lodi, hangjáték egy német tiszt életéből, haláláról.
7.10 Loewe balladák.
8.10 Német bor és német dal.
12.30 Könnyü és tánczene.

KÖLN

5.00 Olasz népdalok és táncok.
6.30 Kreuder lemezek.
8.15 Bielefeldi gyermekkar Reichelt Koloratur szoprán, Haas zongora és Bunk orgonaművésszel.
10.30 Könnyü és tánczene.
12.00 Könnyü és szórakoztató zene.

KÖNIGSBERG

4.00 Zenés, dalos délután.
6.15 Wagner-lemezek.
8.10 Szórakoztató zene.
9.00 Heuer: Lody, hangjáték.
10.40 Könnyü és tánczene.

LIPCSE

4.00 Tarka délután.
6.00 Hangképek.
6.20 Wunderlich: Fuvósötös. Thuille: Hatos fuvósokra és zongorára.
7.00 Lemezek.
8.10 Bécs.
10.30 Könnyü és tánczene dalokkal.

LONDON REGIONAL

6.00 Katonazene.
7.30 Orgona.
8.10 Ismert dallamok és zeneművek.
10.05 Händel: Acis és Galatea, opera.

MÜNCHEN

4.00 Keringő-dalok.
6.15 Mandolin és lant együttes. Sramelötös és az augsburgi vakok intézetének énekkara.
8.10 Lortzing: a Vadorzó, vigopera.
10.50 Szórakoztató zene.

OLASZ MÜSOROK

I. műsor.
(Róma, Bari, Bologna.)

5.00 Vegyes zene.
6.45 Lemezek.
7.25 Lemezek.
8.00 Lemezek.
9.00 Vojnovics: Alkonyat, egyfelvonásos dráma Hrisztics zenéjével. Utána tánczene.

II. műsor.
(Milánó, Torino, Genova, Trieste, Bolzano, Róma.)

5.00 Vegyes zene.
6.45 Lemezek.
8.00 Lemezek.
8.30 Milánó I. kivételével lemezek.
9.00 Gislimberti: Tripolisz, a szerelem földje. Utána kamarazene.
11.15 Tánczene.

III. műsor.
(Firenze, Napoli, Róma, Bari)

5.00 Operalemezek.
7.00 Kardalok.
7.25 Lemezek.
8.30 Dalművekből.
9.40 Hangjelenet. Majd tánczene.

PARIS P. T. T.

6.30 Dalok.
6.45 Saxofonszóló.
8.30 Corney énekesnő.
8.45 Viala előadóművésznő.
9.30 Hangjáték.
11.45 Tánczene.

POSTE PARISIEN

6.00 Vegyes lemezek.
8.45 Uj lemezek.
9.15 Guitry öt perce.
9.20 Helian-zenekar.
10.05 Amatőrök órája. házból.
11.00 Lemezek.

STRASSBOURG

6.00 Hangverseny.
8.30 Párizs.
9.15 Alpesi dalok és zene.
9.30 Szórakoztató zene.
10.30 Játék két zongorán.
10.45 Vadászkürt együttes dalokkal.
12.00 Tánzene.

STUTTGART

4.00 Szórakoztató zene.
6.00 Hangképek.
7.00 Tánclemezek.
8.10 Vidámest.
10.30 Könnyü és tánczene.
12.00—3.00 Szórakoztató zene.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

6.55 Svájci dalok.
7.15 Négy dal.
7.45 Mendelssohn: Reformáció, szimfónia.
8.20 Zenés hangképek.
8.55 Durigó Ilona dalestje.
9.25 Verdi-zene.

SZÓFIA

6.00 Könnyü és tánczene.
7.00 Népzene.
7.30 Fuvola.
8.00 Lolov szoprán.
8.55 Operettekből.
9.45 Könnyü és tánczene.

TOULOUSE

8.15 Könnyü dalok.
8.45 Vegyes zene.

9.45 Fuvószene.
10.30 Metra: A lándzsások, részlet. — Lecocq: Angot asszony lánya, egyveleg.
11.15 Kivánság hangverseny.
11.45 Operettdalok.
12.00 Zeneképek.
0.15 Tánczene.
0.30 Indulók, közben bordalok.

VARSÓ

4.30 Wanne hegedüművésznő.
5.30 Könnyü zene.
7.30 Fischer Edvin zongoraművész lemezei.
9.00 Kabaré.
10.10 Tánczene.

HÉTFŐ, NOVEMBER 7

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.40-ig: Skublics. 8.00-ig: Gecsőné. 12.15-ig: Ágotha.

—

6.45 Torna. Hirek. — Hanglemezek. 1. Seregi Artur: Szent István — induló. 2. Kálmán Imre: Csárdáskirálynő — keringő. 3. Niel: Marie, Mara, Maruska — polka. 4. Vincze Zsigmond: Magyar visszhang — induló. 5. Seregi Artur: Magyarország — induló. — Utána: Étrend, közlemények.

10.00 Hirek.

10.20 „Hadi tudósitások 1790-ből."

10.45 „Mit adott Kassa a magyarságnak." Irta Csűrös Zoltán.

11.10 Vizjelzés.

12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárás. — Utána Farkas Sándor cigányzenekara.

12.30 Hirek.

1.20 Időjelzés, időjárás, vizállás.

1.30 A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor. 1. Lehár: Horthy induló. 2. Suppé: A szép Galathea — nyitány. 3. Ziehrer: Bécsi polgárok — keringő. 4. Figedy Sándor: Két magyar hangulatkép. 5. Urbach: Ábránd Meyerbeer műveiből. 6. Mozart: Török induló. 7. Fabriani: Venezia — olasz induló. 8. Fürst: Badenweili induló.

2.35 Hirek.

2.50 Műsor ismertetés.

3.00 Árfolyamhirek.

4.15 Időszerü felolvasás.

4.45 Időjelzés, időjárás, hirek.

5.00 „A Felvidék." Fodor Ferenc egyetemi tanár előadása.

5.30 Layer Mária, az Operaház tagja, Strauss Richárd dalokat énekel. 1. Szivembe rejtve őrzöm; 2. Alkonyi álom; 3. Ajánlás; 4. Szerenád.

5.50 **Tóth Árpád emlékest. Bevezetőt mond Szabó Lőrinc. Tóth Árpád verseiből Simonffy Margit és Kowách Ernő ad elő.**

6.40 Solymos Péter zongorázik. 1. a) Nares: Pásztortánc; b) Puncell: Két bourrée; c) Brahms: Három intermezzo: a-moll, b-moll és C-dur. 2. Leggerezza.

7.00 Hirek.

7.10 Hirek szlovák és ruszin nyelven.

7.25 Nagy Mária magyar nótákat énekel. Kisér Farkas Béla cigányzenekara. Dalok: Fráter Loránd: Messze, messze Csikországba; Sándor Jenő: Imádság már az is; Ányos László: Sohse lettem volna; Váradi Aladár: Csalj el édes; A Csap-utcán (népdal); Fráter Loránd: Oda van a virágos nyár; Dóczy József: A kanyargó Tisza partján; Ezért a legényért (népdal); Csillag ragyog az égen (népdal). Közben

8.00 „Helyes magyar kiejtés."

8.30 Hirek és közlés az esti holdfogyatkozásról.

8.50 **Operaházi zenekar. Vezényel Mihajlo Vukdragovics, a magyar-jugoszláv művészcsere keretében.** 1. Konjovics. Előjáték a „Koschtana" c. opera V. felvonásához. 2. Zsivkovics: Három tétel „A zöld év" c. balettből. 3. Csajkovszkij: IV. szimfónia, f-moll.

10.00 Hirek, időjárás.

10.10 Hanglemezek. 1. Buday Dénes: Vallomás (Endrődi szöv. Szemere László). 2. Lehár: Kék mazur — dal (Péchy Erzsi). 3. Godard: Mazurka (Berlini filharmónikusok, vez. Grosz). 4. Borders: Kakuk-dal (Erwin Hartung). 5. Cadmann: At dawning — dal (Bostoni zenekar, vez. Fiedler). 6. Liszt: Szerelmi álmok (New Light Symphony zenekar). 7. Offenbach: Hoffmann meséi — intermezzo és barkarola. (Clanger szimfónikus zenekar.) 8. Delibes: Coppelia — keringő (Szimfónikus zenekar, vez. Schmalstich). 9. Popy: Keleti szvit (Marek Weber zenekara). Közben

10.30—10.40 Hirek német és olasz nyelven.

11.00 Hirek angol és francia nyelven.

11.10 Szalonötös. 1. Godard: Falusi tánc. 2. Ekmann: Finn népdal. 3. Grieg: Menüett. 4. Järnefelt: Bölcsődal. 5. Lányi: Csalogány — ábránd. 6. Turina: a) Mór dal; b) Cordovai ünnep. 7. Heuberger: Éjféli harangok. 8. Kacsóh: Alvó tábor. 9. Jaquet: Francia táncok. 10. Huszka: a) A két veréb; b) Dal a kis Theáról. 11. Kreisler: Kis bécsi induló.

12.05 Közlés a holdfogyatkozásról.

12.10 Hirek.

Budapest II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Tamásné.

—

5.50—6.10 Layer Mária, az Operaház tagja énekel, zongorakisérettel. 1. a) Kodály: Három ut előttem; b) Hodula István: Akik mindig elkésnek; c) Csiky: Bánkódás. 2. a) Strauss János: Cigánybáró — ária; b) Lehár: Paganini-keringő.

6.15—6.35 Solymos Péter zongorázik. 1. Bartók: Szvit, 14. mű. 2. Kodály: Valsette. 3. Debussy: Viztükör (Reflets dans l'eau). 4. Dohnányi: E-dur hangversenyetüd.

6.40—7.00 Német nyelvoktatás. (Szentgyörgyi Ede.)

7.30—7.55 „Konyhaművészet és inyencség Hellasban". Kemény Gábor előadása.

8.00—8.55 Hanglemezek. 1. Elgar: Enigma változatok (B. B. C. szimfonikus zenekar, vez. Adrian Boult). 2. Saint-Saëns: Az állatok farsangja — ábránd (Párizsi szimfonikusok, vez. Georges Truc).

9.00—9.20 Hirek.

BÉCS

4.00 Szórakoztató zene.
6.15 A hónap dalai.
7.00 Müncheni és bécsi dalok.
8.10 Jaksche: **Magyarország, Szent István koronájának országa. Az ország szépsége és a magyar nemzet sorsa, hangképek magyar költők és zeneszerzők műveivel. A szimfonikusok közreműködésével. (Szereplők: Három beszélő, Rákóczy, az esztergomi érsek.)**
10.30 Szórakoztató zene.
12.00 Hangverseny.

BELGRÁD

5.00 Zenekar.
6.20 Lemezek.
6.30 Népdalok.
8.00 Opera.

BERLIN

4.30 Schiller és Goethe levélváltásai.
5.00 Brügemann: Fuvola, hegedü- és brácsahármas. Reus: G-dur szerenád.
5.30 Tarka képek novemberről.
6.00 Szórakoztató zene.
7.00 Uj filmekből.
8.10 Dalos, zenés est.
10.30 Szórakoztató zene.

BOROSZLÓ

4.00 Könnyü zene.
6.20 Rachmaninov- és Arenszkij-művek két zongorán.
7.15 Tarkaságok dalokkal.
8.10 Dalos-zenés tarka est a filmvilágból.
10.30 Szórakoztató zene.
12.00 Szórakoztató zene.

BRÜSSZEL

Francia adó.

6.00 Könnyü lemezek.
7.15 Jazz.

II. műsor.
(Milánó, Torino, Genova, Trieste, Bolzano, Róma.)

5.15 Tánczene.
7.30 Zenekar.
8.30 Milánó I. kivételével lemezek.
9.00 Hangverseny.
11.15 Tánczene.

III. műsor.
(Firenze, Napoli, Róma, Bari)

7.00 Vegyes zene.
7.25 Régi tánczene.
8.30 Háromfelvonásos szinmű. Utána tánczene.

PARIS P. T. T.

7.30 Zenekar.
9.30 Dandelot: Béke, oratórium. Hangképek.
0.15 Tánczene.

POSTE PARISIEN

8.00 Lemezek.
8.50 Dubas énekesnő dalai.
9.00 Guitry ötperce.
9.15 Tarka negyedóra.
9.30 Az ismeretlen katona élete és halála.
10.15 Közvetités valamely párizsi színházból.

STRASSBOURG

6.05 Lemezek.
7.30 Pierné: Hősi órák, zenekari szvit.
8.30 Paris P. T. T.
9.15 Francia katonai indulók XVI. Lajostól Napoleonig
9.30 Zenés tarka est.
12.00 Lemezek.
0.15 Párizs.

STUTTGART

4.00 Könnyü és tánczene.
6.00 Vegyes lemezek.
7.00 Hangképek versben, dalban és zenében.
8.15 Wagner: A bolygó hollandi, opera.
10.30 Schilling-vonósnégyes.
10.50 Könnyü és tánclemezek.
12.00—2.00 Nyitánylemezek.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

5.30 Zenekar.
6.35 Vidám lemezek.
7.40 Zenekar.
8.45 Zenekar.
9.20 Scarlattiról.
10.05 Lemezek.

SZÓFIA

5.30 Könnyü zene.
6.00 Népdalok.
6.30 Hangszerszólók.
7.00 Verdi: Traviáta, opera.
9.20 Könnyü és tánczene.

TOULOUSE

7.40 Tengerészdalok.
8.00 Elszászi és lotharingiai dal. Lovasindulók.
11.15 Kivánság hangverseny.
11.45 Hazafias dalok.
12.00 Indulók.
0.15 Katonadalok.
0.40 Részletek Scotto: A légiósok cimü operettjéből.

VARSÓ

4.00 A szabadság napja, az öröm napja, dalos-zenés délután versekkel.
6.00 A független Lengyelország szimfóniája. Irodalmi és zenés egybeállitás.
7.00 Smigly-Rydz tábornagy ünnepi beszéde.
7.15 Lengyel zene.
8.00 Varsói filharmonikusok a rádió énekkarával.
10.15 Irodalmi és zenés egybeállitás.
10.45—11.55 Katonazene.

SZOMBAT, NOVEMBER 12

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.40-ig: Skublics. 7.30-ig: Natter. 12.15-ig: Gecsőné.

—

6.45 Torna. Hirek. — Hanglemezek. 1. Adorján Sándor: Nagy Magyarországot — induló. 2. Vincze Zsigmond: Magyar visszhang — induló. 3. Kálmán Imre: Cigányprimás — keringő. 4. a) Édesanyám, ha bejön Egerbe; b) Októbernek elsejével; c) Harminckettes baka vagyok én — csárdások. 5. Fricsay Richárd: A volt 69. gyalogezred indulója. Utána: Étrend, közlemények.

10.00 Hirek.

10.20 „Móricz Pál elbeszéléseiből: 1. János bácsi aranyszérüje. 2. A kömpöci juhászok."

10.45 „Mit nézzünk meg?" A Muzeum-kert szobrait ismerteti Mesterházy Jenő.

11.10 Vizjelzés.

12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárás. — Utána Oláh Kálmán cigányzenekara. Közben kb.

12.30 Hirek.

1.20 Időjelzés, időjárás, vizállás.

1.30 Hanglemezek. 1. D-dur koncert (gordonka Maurice Maréchal). 2. Boieldieu: A fehér nő — ária (André d'Arkor). 3. Weber: Felhivás keringőre (zongora Walter Rehberg). 4. Verdi: A végzet hatalma — kettős a IV. felvonásból (Aureliano Pertile és Benvenuto Franci). 5. Liszt: Fantázia és Fuga Bach nevére (orgona Franz Sauer). 6. Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok — kettős a III. felvonásból (Elisabeth Rethberg és Fridrich Schorr). 7. Schubert: Impromptu (zongora Paderewski). 8. Bizet: Agnus Dei (ének George Thill). 9. Csajkovszkij: cisz-moll nocturne (hegedü Renée Chemet). 10. Gounod: Mireille — kettős (Feraldy és Rambaud). 11. Ketelbey: Törpék indulója (Ketelbey zenekara).

2.35 Hirek.

2.50 Műsor ismertetés.

3.00 Árfolyamhirek.

4.15 Móra Panka meséi.

4.45 Időjelzés, időjárás, hirek.

5.00 Etüdök. Zongorán előadja Schwalb Miklós: 1. Liszt: f-moll és Desz-dur; 2. Chopin: e-moll és gisz-moll. — 3. Schlötzer: Asz-dur és Esz-dur. 4. Dohnányi: E-dur és f-moll.

5.35 „Mit üzen a rádió?"

6.00 Vargha Imre magyar nótákat énekel, kisér Sárai Elemér cigányzenekara. — Dalok: Szaucsek István: Mint ahogy a derüs égen (Imre István verse); Ellőtték a jobbkaromat (népdal); Murgács Kálmán: Öreg cigány (Agyagfalvi Hegyi István szöv.), Kondorosi csárda mellett (népdal), ifj. Pfliufsich Lajos: Nincs cserepes tanyám, Házunk előtt mennek el a huszárok (népdal); Fráter Béla: A faluban szól a nóta, Nincsen nékem fehér gulyám, Sirtam eleget utánad (népdalok); Kertész Zsigmond Lajos: Sárga rigó fészkel. — Közben:

6.30 „Helyes magyar kiejtés".

7.00 Hirek.

7.15 Hirek szlovák és ruszin nyelven.

7.30 **„Aranysziget". — Szinpadi ballada hat részben. Irta: Dékány András. A dalokat szerezte és az énekkart vezényli Eugen Stepat.** — Rendező: Csanády György. Személyek: Nagy Péter — Kiss Ferenc; Katalin — Beleznay Margit, Mencsikov — Baló Elemér; Mattias — Bartos Gyula, Arvid — Kédly Gyula, Márta — Ditrói Ica, Babusin — Homonnay Rezső, Vladimir — Hajnal György, Lauren — Losonczy Zoltán, Björn — Justh Gyula, Tauno — Lengyel Sándor, Lukin — Juhász József. Utána kb.

11.35 Hirek.

10.00 **Indulók.** (Hanglemezről). — 1. Kraul Antal: Nagy Lajos király (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor). 2. Müller—Szeghő: Jász-kun induló (József nádor 2. honv. gyalogezred zenekara, vez. Szeghő Sándor). 3. Maxa: Jaj, jaj — induló (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Szeghő Sándor). 4. Dostal: Csebogár — induló (Beka vonószenekar). 5. Szőllőssy Ferenc: Éliássy-induló (Rendőrzenekar, vez. a szerző). 6. Fricsay Richárd: Ladi, ladilom (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor). 7. Ruszinkó Nándor: Vitéz Bartóffy-induló (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor). 8. Szőllőssy Ferenc: Katonanóták (Rendőrzenekar, vez. a szerző). 9. Fucsik: Kinizsi induló (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor).

10.30 Hirek német és olasz nyelven.

10.40 Az Operaházi Zenekar. Vezényel Rajter Lajos. — 1. Strauss Richárd: Rózsalovag — szvit. 2. Nicolai: A windsori vig nők — nyitány. 3. Liszt: IX. magyar rapszódia (Pesti karnevál). 4. Szabados Károly: Viora — balettrészl. 5. Strauss János: Művészélet — keringő. Közben

11.00 Hirek angol és francia nyelven.

12.05 Hirek.

Budapest II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Ágotha.

—

6.00—6.25 Mezőgazdasági félóra.

6.30—6.55 „Ötvenéves az Eötvös-inga." Irta Sztrókay Kálmán. (Felolvasás.)

7.35—8.55 A rádió szalónzenekara. 1. Eisemann Mihály: Miss Amerika — előjáték. 2. Balázs Árpád: Marika — altatódal. 3. Doret: Sátáni tánc. 4. Huszka Jenő: Aludj, aludj . . . — dal. 5. Kacsóh: Egy rózsaszál . . . 6. Kigyósi Árpád: Mazurka. 7. Langer: Nagymamácska — Ländler. 8. Poldini: Az ellenállhatatlanok. 9. Lehár: Részletek az „Éva" c. operettből. 10. Millöcker: Részletek a „Koldusdiák" c. operettből. 11. Brahms: V. magyar tánc.

9.00—9.20 Hirek, ügetőversenyeredmények.

9.25—9.55 Muszorgszkij—Ravel: Egy kiállitás képei (Berlini állami opera zenekara, vez. Alois Melichar (Hanglemezről).

Közvetitő állomások:
6.00—6.25 Budapest II.

BÉCS

4.00 Táncdélután.
6.00 Közének.
6.40 **Szüret közvetités Tokajból.**
7.00 Grieg-est Oslóból.
8.10 Millöcker: Az elátkozott kastély, ötfelvonásos operett.
10.45 Szórakoztató zene.
12.00 Szórakoztató zene

BELGRÁD

5.20 Hangverseny a vakok intézetéből.
6.05 Lemezek.
6.30 Népdal.
8.00 Tarka est.
10.15 Rádiózenekar.

BERLIN

4.00 Dalos, zenés tarka délután.
6.00 Szalonhatos.
7.00 **A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekarának és a M. kir. Operaház énekkarának lemezei.**
8.10 Zenés, tarka est.
10.30 Táncest.

BOROSZLÓ

4.00 Zenés, tarka délután.
6.40 **Szüretközvetités Tokajból.**
7.00 Zenés, tarka est.
8.10 Vidám hétvége szóban és zenében.
10.30 Táncest.
12.00 Szórakoztató zene.

BRÜSSZEL

Francia adó.

6.00 Szimfonikusok.
6.35 Debussy: Arabeszk zongorán; Bergamaszk, szvit.
7.15 Szalonzene.
9.05 Szinmű.
9.30 Szimfonikus hangverseny.
11.30 Lemezek.
12.00 Jazz.

BUKAREST

7.15 Mandolinzenekar.
7.40 Lengyel dalok
8.15 Tánczene.
9.15 Tánclemezek.
10.15 Vendéglői zene.

DEUTSCHLANDSENDER

4.00 Délutáni zene.
6.00 Vidám zene.
7.15 Harmonikanégyes.
8.10 Horn: A pezsgő, hangjáték énekkel és zenével Sandról és Musetteről.
10.30 Grieg: Ballada.
11.00 Bécs.

DROITWICH

6.00 Tánczene.
7.30 Bach: b-moll hegedü- és zongoraszonáta. Fauré: Szonáta.
9.00 Dalos, zenés, tréfás tarkaest.
10.40 Zongora-est.
11.45 Tánczene.
12.30 Tánclemezek.

FRANKFURT

4.00 Dalos, zenés, tréfás délután a pálmakertből.
6.30 **Szüretközvetités Tokajból.**
7.30 Vidám lemezek.
8.15 Dalos, zenés, tréfás hétvége.
10.30 Szórakoztató zene.
12.00 Tánclépésben a világon át. Dalos, zenés egybeállitás.

HAMBURG

4.00 Táncos, zenés délután.
6.30 Tanitók énekkara.
8.10 Filmzene.
10.30 Táncest.
12.00 Tánclemezek.

KÖLN

4.00 Zenés, dalos délután.
6.10 Parasztzene.
7.00 Kivánsághangverseny.
8.10 Farsangi dalokat keresünk, dalos, zenés tarkaest.
10.15 Szórakoztató zene.
12.00—3.00 Szórakoztató zene.

KÖNIGSBERG

4.00 Tánczene.
6.40 **Szüret közvetités Tokajból.**
7.00 Tarka lemezek.
8.10 Kabaré.
10.40 Táncest.

LIPCSE

4.00 Dalos táncdélután.
6.15 Tánclemezek.
7.00 Kettős mandolinnégyes. Gitárhármas.
8.10 Nagy, dalos, zenés tréfásest.

LONDON REGIONAL

7.00 Amerikai zene.
7.30 Angol zene.
8.00 Francia, német és olasz nyelven.
8.35 Tuson: Forradalom a külvárosban, hangjáték.
9.15 Sibelius-est.
10.15 Könnyü és tánczene.
11.30 Tánczene dalokkal.
12.30 Tánclemezek.

MÜNCHEN

4.00 Zenés, dalos délután.
6.10 Reger: Kánon és fuga két hegedüre. Haas: Tréfák zongorán, a-moll kamarahármas.
7.00 Kivánság hangverseny.
8.10 Hangképek az állatokról zenével.
10.20 Tánczene.

OLASZ MÜSOROK

I. műsor.
(Róma, Bari, Bologna.)

5.15 Lemezek.

III. műsor.
(Firenze, Napoli, Róma, Bari)
7.00 Vegyes zene.
7.25 Falusi zene.
8.30 Rézfuvószene.
9.10 Hangjelenet.
9.30 Dalok. Majd tánczene.

PARIS P. T. T.
5.25 Zenekar.
6.25 Hegedűszóló.
7.25 Simon énekesnő.
7.30 Orgona.
8.30 Cselló.
8.45 Tarka est.
9.30 Hangjáték.
11.45 Tánclemezek.

POSTE PARISIEN
8.15 Lemezek.
8.45 Szép csütörtök.
9.20 Reklámfélóra.
10.10 Dalos, zenés félóra.
10.40 Lemezek.
12.00 Kabaré.

STRASSBOURG
7.30 Orgona.
8.30 Lemezek.
9.15 Kívánságlemezek.
9.30 Szórakoztató zene.
10.15 Lemezek.
10.25 Aristofánes: A béke, szinmű zenével.

STUTTGART
4.00 Lemezek.
5.00 Tánclemezek.
6.00 Dannehl: Dalok.
6.30 Szaxofón- és moziorgonalemezek.
7.00 Négy vidám jelenet.
8.15 Daloló, muzsikáló Frankfurt.

10.30 Nép- és szórakoztató zene.
12.00—2.00 Hangverseny.

SVÁJCI NÉMET ADÓ
6.10 Lemezek.
7.00 Lemezek.
7.40 Esti dalok.
8.10 Délamerikai svájciaknál.
8.35 Matthes karnagy bemutatkozása.
9.40 Tarka óra.

SZÓFIA
5.30 Katonazene.
6.30 Könnyű zene.
7.00 Fuvós hangszerek.
7.30 Rádiózenekar.
8.00 Zongora.
8.55 Szimfonikus zene.
10.00 Könnyű és tánczene.

TOULOUSE
8.15 Operettdalok.
10.20 Rumbák.
10.30 Részletek operettekből.
11.15 Harmonika.
0.15 Tánczene.
0.30 Indulók, tánlemezek.

VARSÓ
3.15 Szalonzene.
7.00 Moscicki köztársasági elnök beszéde.
7.15 Rudnicki: Pilsudski József utjain, zenemű magán- és karénekre zenekarra.
8.00 Szórakoztató zene.
9.30 Ünnepi takarodó.
10.45 Novoviejski: A haza, zsoltár ének- és zeneekarra.
11.05 Zenekari est.

PÉNTEK, NOVEMBER 11

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.40-ig: Natter. 8.00-ig: Ágotha. 12.15-ig: Tamásné.

—

6.45 Torna. — Hirek. — Hanglemezek. 1. Bosch: Tul a Tiszán — induló. 2. Lacome: Spanyol tánc. 3. Kraul Antal: Magyar diszmenetinduló. 4. Huszármulatság — csárdás. 5. Egressy—Figedy: Klapka — induló. Utána: Étrend, közlemények.

10.00 Hirek.

10.20 „Livingstone, az Afrika-kutató". Irta: Fónyad Ernő.

10.45 „A debreceni kollégium orvostanárai és egészségügye". Dr. Diósadi Elekes György előadása.

11.10 Vizjelzés.

12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárás. Utána: Bókai Antal hegedül, Lux József énekel zongorakisérettel. 1. Vieuxtemps: Ballada és polonaise. (Bókai.) 2. a) Sztojanovits Jenő: Bordal a „Ninon" c. dalműből; b) Rékai Nándor: Cigánydal; c) Erőss Béla: Elmegyek az életedből. (Lux.) 3. a) Zsolt: Air; b) Sarasate: Jota navarra. (Bókai.) 4. a) Kereszty Jenő: Ősszel; b) Tarnay Alajos: Oh, mért oly későn; c) Sas Náci: Nem tudom, hogy szeretem-e. (Lux.) Hubay: a) Preghiera; b) Zefir. (Bókai.) 6. Fráter-nóták: Ráborult már a hideg ősz; Amióta asszony lett belőled; Hervadó rózsák közt; Fekete hajából; Nem szeretsz te engemet már; Szomoru a nyárfaerdő. (Lux.) Közben kb.

12.30 Hirek.

1.20 Időjelzés, időjárás, vizállás.

1.30 A rádió szalonzenekara. 1. Szücs János: Kis katonák indulója. 2. Dienzl: Délibáb — keringő. 3. Englemann: Cocktail — szvit. 4. Friml—Stotthart: Rose-Marie — egyveleg. 5. Giordano: Federa — ábránd. 6. Kazacsay Tibor: Keleti jelenet. 7. Kreisler: Bécsi capriccio.

2.35 Hirek.

2.50 Műsorismertetés.

3.00 Árfolyamhirek.

4.15 A rádió diákfélórája. „A csuka". Honti Jenő előadása.

4.45 Időjelzés, időjárás, hirek.

5.00 „A fényképezés száz esztendeje." Boróczi Rezső előadása.

5.25 Sport.

5.30 **Böszörményi Nagy Béla zongorázik.** Liszt: „Années de Pelerinage" c. sorozatból „Svájc" — a) Tell Vilmos kápolnája, b) c) A genfi harangok. 4. Obermann völgye.

6.10 „A magyar szellem Közép-Európában". Aradi Zsolt előadása.

6.30 Dénes József cigányzenekara. Közben:

7.00 Hirek.

7.10 Hirek szlovák és ruszin nyelven.

7.52 „Helyes magyar kiejtés".

7.55 A lengyel rádió ünnepi hangversenyének ismertetése.

8.00 **A lengyel rádió ünnepi műsora a lengyel függetlenség huszadik évfordulóján.** Közvetítés Varsóból. Közreműködik a Varsói Filharmonikus zenekar és a lengyel rádió ének- és zenekara G. Fitelberg vezénylésével Sigmunt Dygat — Stani Zawadzka (ének és zongora.) 1. A lengyel nemzeti Himnusz (ének és zenekar.) 2. Szymanowski: Veni Creator (Zawadska ének- és zenekarral.) 3. Chopin: f-moll zongoraverseny, 21. mű (Dygat és zenekar). 4. Moniuszko: Mazurka „Az elvarázsolt kastély" c. operából (zenekar) és énekkar.)

9.05 Hirek.

9.30 „József nádor" 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Kéler Béla: Csokonai nyitány. 2. Adorján Sándor: Muzsika szól, verbuválnak. 3. Seregi Artur: Az én nótáim — magyar egyveleg. 4. Potuzsnik: Manilova — induló (A volt 85. gyalogezred zenekara.) Közben:

10.00 Időjárás.

10.30 Hirek német és olasz nyelven.

10.40 Olasz dalok (hanglemezről.) 1. Buzzi—Peccia: Povera pulcinella (Gigli). 2. Bianchini: Redentor in famegia — velencei dal (Toti dal Monte). 3. Brogi: Velencei látomás (Titta Ruffo). 4. Arditi: A csók — dalkeringő) Lucrezia Bori). 5. Barthelemy: Chi se ne scorda occhiu — nápolyi dal (Tito Schipa). 6. Cali—Foti: La cifalota — szicíliai népdal (Rosetta Ferlito).

11.00 Hirek angol és francia nyelven.

11.10 **„Operettnyitányok és keringők".** (Hanglemezről.) 1. Offenbach: Szép Heléna — nyitány (Berlini szimfónikus zenekar, vez. Klemperer). 2. Planquette: A cornevillei harangok — keringő (Marek Weber zenekara). 3. Strauss János: Denevér — nyitány. Minneapolisi szimfónikusok, vez. Ormandi Jenő.) 4. Waldteufel: Aranyeső — keringő (Paul Godwin zenekara) 5. Suppé: Pique Dame — nyitány (Bécsi filharmonikusok, vez. Heger.) 6. Strauss János: Cigánybáró — keringő (Berlini áll. opera zenekara, vez. Blech) 7. Kéler Béla: Rákóczinyitány (Szimfónikus zenekar, vez. Walter Sieber).

12.05 Hirek.

Budapest II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Skublics.

—

6.30—6.55 Gyorsírótanfolyam (Szlabey Géza).

7.25—7.50 „Erzsébet királyné, az irodalombarát". Csengery János egyetemi tanár előadása.

8.00—8.20 „Egy belvárosi utcácska". Rexa Dezső előadása.

8.25—9.00 „Magyar műdalok". (Hanglemezről.) 1. Kodály: Rákóczi kesergője (Székelyhidy Ferenc. 2. Hubay: Minek turbékoltok (Nagy Margit). 3. Kodály: Ahol én elmegyek (Palló Imre). 4. Hubay: Ugye Jani (Basilides Mária). 5. Kun László: Suhog az őszi szél (Endrődy szöv.) (Csóka Béla). 6. Lavotta Rezső: Mezei bokréta (Nagy Margit). 7. Kodály: Háry János — bordal (Palló Imre). 8. Székács Aladár: Fülemben cseng egy dal (Nagy Margit). 9. Tarnay Alajos: Éj van (dr. Szedő Miklós).

BÉCS
4.00 A gráci opera zenekara.
6.00 Ifjusági est.
6.35 Apróságok hegedűn, brácsán és gitáron.
8.10 Operarészletek. — Szimfonikusok. — Operai énekkar.
10.30 Szórakoztató zene.
12.00 Szórakoztató zene.

BELGRÁD
4.45 Népzene.
5.00 Dalok.
5.30 Népzene.
6.30 Népdalok.
8.00 Zágráb.
8.30 Dráma.
10.15 Lemezek.

BERLIN
5.00 Rachmaninov: Zongora- és csellószonáta.
5.30 Kantáta.
6.00 Táncok és dalok.
8.10 Wittich: Az 512. repülőosztag, hangjáték.
9.10 Részletek a Varázsfuvola és Aida operákból.

BOROSZLÓ
4.00 Szórakoztató zene.
6.20 Klasszikus táncok csembalón és zongorán.
7.15 Tarka zene.
8.15 Wagner: A bolygó hollandi, opera.
10.30 Könnyű és tánczene.
12.00 Bécs.

BRÜSSZEL
Francia adó.
6.40 Muszorgszkij: Kiállítási képek.
7.15 Liszt: Előjátékok.
7.30 Haydn: Cselló és zenekari verseny.
8.15 Lemezek.
9.00 Katonazene.
11.05 Jazz.
12.00 Szimfonikusok.

BUKAREST
5.00 Kisérleti műsor lemezeken.
6.50 Anghel énekesnő.
7.35 Közvetítés az Operaházból.

DEUTSCHLANDSENDER
4.00 Szórakoztató zene.
6.30 Strauss R.: F-dur hegedű és zongoraszonáta.
7.15 Busch: A bácsi látogatóban, daljáték Manfréd zenéjével.
8.10 Lemezek.
9.00 Hangképek novemberről.
10.30 Purcell: Vonóskari szvit.
11.00 Bécs.

DROITWICH
6.30 Szalonötös.
7.25 A Robinson-család, vidám jelenetek.
8.00 Zenekar.
9.00 Elgar: Anglia szelleme, mű szoprán- és karénekre és zenekarra. Ireland: Zenemű baritonra, énekkarra és zenekarra.
10.25 Hárfaötös.
11.00 1914—1918 emlékest.
1.50 Mozart: Zongoranégyes. Schubert: Tenordalok. Schumann: Zongoranégyes.

FRANKFURT
4.00 Klasszikus szórakoztató zene.
6.30 Német népdalok.
7.00 Citeraverseny.
7.30 Vidám lemezek.
8.15 Keringők.
9.00 Drink: Sziv a hazautáson, hangjáték Völkner zenéjével.
10.30 Szórakoztató zene.
12.00 Hangverseny.

HAMBURG
4.00 Zenés délután.
6.10 Hegedű.
7.15 Szórakoztató zene.
8.10 Vidám lemezek.
8.30 Wintzen: Cirkuszban, hangjáték.
10.30 Szórakoztató zene.

KÖLN
4.00 Szórakoztató zene.
6.20 Backhaus zongoraművész.
7.00 Operalemezek.
8.10 Rickelmann: A német lélek felkelése és hite, kantáta.
9.00 Langemarck harcaiból.
9.10 Vonósnégyes.
10.15 Lemezek.
10.30 Könnyű és tánczene.
12.00—1.00 Szórakoztató zene.

KÖNIGSBERG
4.00 Szórakoztató zene.
6.15 Hangképek.
7.00 Schrammel-együttes tenordalokkal és tréfákkal.
8.10 Verdi: Rekviem.
10.40 Schrammel-együttes. Harmonikanégyes.

LIPCSE
4.00 Zenés délután.
6.20 Közzene.
6.30 Zerkauler: A lovas, hangjáték.
7.00 Ifjusági ének.
8.10 Olasz zeneest.
10.30 Könnyű és tánczene.

LONDON REGIONAL
7.00 Jessie Matthews dalos, zenés életrajza.
8.30 Chopin-művek zongorán.
8.55 A brit frontharcosok emlékünnepe a testőrzenekor közreműködésével.
9.45 Zongora.
11.25 Tánczenekar.
12.30 Tánclemezek.

MÜNCHEN
4.00 Szórakoztató zene.
6.20 Fortner: C-moll vonósnégyes. — Sachse: Fisz-moll vonósnégyes.
7.15 Vidám, zenés est lemezekkel.
8.10 Zenekari est.
10.20 Lemezek.

OLASZ MŰSOROK
I. műsor.
(Róma, Bari, Bologna.)
5.15 Énekkar.
7.30 Lemezek.
9.00 Costa: Scugnizza, háromfelvonásos operett.
11.15 Tánczene.

8.15 Vegyes lemezek.
9.00 Könnyű zene.
10.15 Könnyű zene.
11.45 Tánclemezek.

BUKAREST
5.00 Kisérleti adás lemezeken.
6.15 Dalok.
6.35 Angol kürtszóló.
7.05 Zenekar.
8.25 Theodorescu-négyes.
9.20 Dalok, áriák.
9.45 Lemezek.
10.15 Vendéglői zene.

DEUTSCHLANDSENDER
4.00 Bécs.
6.30 Brahms: C-dur zongoraszonáta.
7.15 Tengerészest.
8.00 A filharmonikusok II. hangversenye Dohnányi zongoraművésszel. — Beethoven: G-dur zongoraverseny. — Bruckner: V. szimfonia.
10.30 Hotteterre: Falusi lakodalom.
11.00 Szórakoztató zene.

DROITWICH
7.40 Beszélgetés hanglemezekről.
8.00 Zenés tarka est.
9.30 Jansen bariton.
10.40 Régi olasz zene.
11.40 Schaw: A császár és a kisleány. Elbeszélés.
12.05 Tánczene.
12.30 Jazzlemezek.

FRANKFURT
4.00 Szórakoztató zene.
6.00 Ami jó a városban.
6.30 Hangképek a gyalogságról.
7.30 Régi szép énekkarok összekötőzenéje.
8.15 Malmokról és molnárokról szóló könnyű zenedarabok és dalok.
9.00 Hangképek Goethe XVI. és XIX. éves korából.
10.30 Szórakoztató zene.
12.00 Mozart-est.

HAMBURG
4.00 Dalos, zenés hamburgi délután.
6.00 Cselló.
7.00 Vidám zenés est.
8.10 Német és olasz operákból.
10.20 Tarka est.
10.40 Szórakoztató zene.

KÖLN
4.00 Szórakoztató zene.
6.10 Szerenádok.
7.00 Nyugatnémet szórakozóhelyekről.
9.30 Puccini: Bohémélet, opera lemezeken.
10.15 Lemezek.
10.30 Könnyű és tánczene.
12.00 Zenés éjszaka.

KÖNIGSBERG
4.00 Szórakoztató zene.
6.05 Barnainges repülők.
6.25 Beethoven: F-dur vonósnégyes.
7.15 Lemezek.
8.10 Dalos, zenés revü.
9.10 A világító földgömb, csodálatos utazás zenével.
10.40 Lemezek.

LIPCSE
4.00 Könnyű zene.
6.00 Háborus emlékezés.
6.25 Közzene.
7.00 Tánczene.
8.10 Szimfonikusok.
10.30 Szórakoztató zene.

LONDON REGIONAL
5.30 Tréfák, dalok, táncok.
7.00 Munkászenekar.
7.40 Busoni-művek zongorán.
8.50 Könnyű és tánczene.
10.30 Jazz.
11.25 Riport a holdfogyatkozásról.
11.30 Tánczene.
12.00 Tánczene.
12.30 Beethoven: Csellő- és zongoraszonáta.

MÜNCHEN
4.00 Szórakoztató zene.
6.20 Sixt: D-dur zong. hármas. Beethoven: Szellem-hármas.
7.15 Dalos, zenés vidám est.
9.00 Bach: I. és II. Brandenburgi verseny.
10.20 Szórakoztató zene. Bőgőszólóval.

OLASZ MŰSOROK
I. műsor.
(Róma, Bari, Bologna.)
5.15 Tánczene.
6.30 Könnyű zene.
9.00 Kamarazene.
9.55 Rádiózenekar. Dalok.
11.15 Tánczene.
II. műsor.
(Milánó, Torino, Genova, Trieste, Bolzano, Róma.)
5.15 Szoprán és tenor.
7.30 Könnyű zene.
8.30 Milánó I. kivételével lemezek.
9.00 Vegyes rádiózenekar.
10.00 Rézfuvószenekar.
11.15 Tánczene.
III. műsor.
(Firenze, Napoli, Róma, Bari)
7.00 Vegyes zene.
7.25 Modern dallemezek.
8.30 Pietri: Primarosa, háromfelvonásos operett. Utána tánczene.

PARIS P. T. T.
6.35 Orgona.
7.05 Guerald énekesnő
7.30 Zenekar.
8.30 Peyron énekes.
8.45 Zongora.
8.55 Hangjáték.
9.30 Fuvószene.
10.00 Hangverseny.
1.00 Szórakoztató zene.
11.45 Moliére: A fösvény, vigjáték eszperantó nyelven.

POSTE PARISIEN
7.30 Rosenmüller: E-moll szonáta.
9.00 Guitry ötperce.
8.30 Lumiere-dalok.
9.20 Kabaré.
9.35 Montmartrei est.
10.05 Tánczene.
11.07 Hangverseny.
11.40 Lemezek.
12.00 A La Cloche-kabaréból.

STRASSBOURG
5.25 Könnyű zene.
6.20 Schubert: Nyolcas.
7.30 Paris.
9.15 Kívánságlemezek.
9.30 Szinmű.

STUTTGART
4.00 Szórakoztató zene.
6.00 Olasz lemezek.
7.00 Szórakoztató zene.
9.00 Goethe ifjukorából.
10.30 Beethoven: Waldstein, szonáta.
10.55 Szórakoztató zene.
12.00—2.00 Mozart-est.

SVÁJCI NÉMET ADÓ
6.50 Lemezek.
7.20 Lemezek.
7.40 Népdal.
8.35 Vidám zene.
9.45 Svájci beszélgetések muzsikával.

SZÓFIA
6.15 Könnyű zene.
6.45 Népzene.
7.30 Mezzoszoprándalok.
8.00 Zongora.
8.55 Szimfonikus zene.
10.00 Könnyű és tánczene.

TOULOUSE
7.40 Szórakoztató zene

8.15 Havaji zenekar.
8.25 Reklámzenék.
10.50 Indulók.
11.15 Kívánság hangverseny.
0.15 Tánczene.
0.30 Benatzky: A Fehér lóban, egyveleg.

VARSÓ
4.30 Lengyel miniatürök zongorán.
5.20 Hangverseny.
6.30 Verdi: A szicíliai vecsernye.
7.30 Szórakoztató zene.
9.00 Telmányi Emil hegedűművész.
10.00 Uj lemezek.

KEDD, NOVEMBER 8

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.40-ig: Gecsőné. 8.30-ig: Tamásné. 12.15-ig: Skublics.

—

6.45 Torna. — Hirek. — Hanglemezek. 1. Pécsi József: Salus Hungariae — magyar levente induló. 2. Carrera: Keringő. 3. Szép asszonynak kurizálok; id. Lányi Ernő: Nem kell a szőke — csárdások. 4. Avignon: Platánok alatt — mazurka. 5. Král: A volt eperjesi 67. gyalogezred díszindulója. — Utána Étrend, közlemények.

10.00 Hirek.

10.20 „Az emberi táplálkozás furcsaságai". Irta: Bertalan Olivér.

10.45 „Sportruhák".

11.10 Vizjelzés.

12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárás. Utána A rádió szalonzenekara. 1. Delibes: Sylvia — balettzene. 2. Engelmann: A babaházban — szvit. 3. Beretvás Ferenc: Zenesorozat. 4. Garami Béla: Legenda. 5. Lanner: A pestiek — keringő. 6. Poldini: Fegyvertánc. — Közben kb.

12.30 Hirek.

1.20 Időjelzés, időjárás, vizállás.

1.30 Kurina Simi cigányzenekara.

2.35 Hirek.

2.50 Műsor ismertetés.

3.00 Árfolyamhirek.

4.10 Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása.

4.45 Időjelzés, időjárás, hirek.

5.00 „Apró szivesség". k. Halász Gyula csevegése.

5.30 Balázs Gyula magyar nótákat zongorázik.

5.50 Időszerű előadás.

6.20 Hanglemezek. I. rész. Lengyel művek: 1. Moniuszko: Mazur a „Jawnuta" c. iperából (Lengyel rádió szimfónikus zenekara, vez. Mazurkiewitz). 2. Moniuszko: Halka — a) Ária (Leonid Sobinoff); b) Guráltánc (Lengyel rádió szimfónikus zenekara, vez. Mazurkiewitz); c) Parasztkar (Stefan Schwer és a Hamburgi állami opera énekkara és zenekara, vezényel Schmidt Isserstaedt). — II. rész: Magyar dalok: 1. Kodály: Akkor szép az erdő (Basilides Mária). 2. Dienzl Oszkár: Liliomszál (Erdődi szöv.) (dr. Szedő Miklós). 3. Bartók: a) Nem messze van ide Kismargitta; b) Végigmentem ... (Medgyaszay Vilma). 4. Kodály: Háry János — kettős (Nagy Izabella és Palló Imre). — Közben

6.30 „Helyes magyar kiejtés.".

7.00 Hirek.

7.10 Hirek szlovák és ruszin nyelven.

7.25 Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Nicolai: A windsori víg nők — nyitány. 2. Waldteufel: Katonásan — keringő. 3. Kiss-Angyal Ernő: Balatoni szerenád. 4. Offenbach: Hoffman meséi — ábránd. 5. Schlögl: Egyveleg Strauss János műveiből. 6. Kraul Antal: Magyar postás induló.

8.30 Külügyi negyedóra.

8.45 Kóczé Antal cigányzenekara muzsikál.

9.35 Hirek, időjárás.

10.00 **Major Aranka angol dalokat énekel, zongorán kiséri Polgár Tibor.**

10.30 Hirek német és olasz nyelven.

10.40 **Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara.** Vezényel Melles Béla. 1. Pécsi József: Petőfi nyitány. 2. Ivanovicsi: Kis csónakon a Dunán lengedez — keringő. 3. Siele: Karneváll. 4. Stephanides Sándor: Indigó. 5. Sztojanovits Jenő: Csárdásbalett. 6. Delibes: Naila — keringő. 7. Kálmán Imre: Csárdáskirálynő — foxtrot-egyveleg. 8. Beck Ferenc: Magyar induló. Közben

11.00—11.10 Hirek angol és francia nyelven.

12.05 Hirek külföldi magyarok számára.

Budapest II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Natter.

—

6.30—6.55 Mezőgazdasági félóra.

7.00—7.25 Francia nyelvoktatás (Garzó Miklós.)

7.30—7.55 „Egy nap Várnában". Bödey József előadása.

8.00—8.55 Japán zene (Hanglemezről.) 1. Lapham: c-moll zongoraverseny (Claude Lapham és Victor szimfónikus zenekar, vez. Alfredo Cibelli.) 2. Dal a banánfáról (ének: Okuda). 3. Gyermekdal a farkasról (Gyermekkórus). 4. Az ősi erények dicsérete — indulódal (Férfi ének, zenekarral.) 5. Nagacu Josimori: Szerelmi bucsudal — népi ballada (ének: Simbasi Kijomicu). 6. Koicsi Kisi: Vásári zsivaj egy japán városban (Berlini filharmónikusok, vez. Kisi.) 7. Huzzátok a lapátot, legények — halászdal (ének: Okula). 8. Cica lakodalom — gyermekdal (Gyermekkórus.) 9. Abe Takeo: Kira No Nikicsi lovag hűségdala — népi ballada. (Férfi ének.) 10. Hakatai kikötőben — szerelmi dal (ének: Otomaru-San). 11. Koicsi Kisi: Osakai mulatónegyed (Berlini filharmónikusok, vez. Kisi.)

9.00—9.20 Hirek, ügetőeredmények.

Közvetítő állomások:
6.30—6.55 Budapest II.

BÉCS
4.00 Szórakoztató zene.
5.10 Könnyű zene.
6.15 Zenekari est.
9.00 Wolf—Ferrari: A négy házsártos, opera Rómából.
10.35 Szórakoztató zene.
12.00 Hangverseny.

BELGRÁD
6.30 Népdalok.
8.00 Meze énekesnő.
8.40 Filharmonikusok.
10.00 Zene, utána tánclemezek.

BERLIN
5.30 Ditmarck kapitány az élményeiről.
6.00 Zenés, dalos délután.
7.00 Induló- és keringőlemezek.
8.15 Zenés vidám est.
10.30 Szórakoztató zene.

BOROSZLÓ
4.00 Operettrészletek.
6.00 Zenés, dalos délután.
7.00 Német operalemezek.
8.10 Katonazene és énekkar.
10.35 Lemezek.
11.15 Az 1923 november 9-én elesett nemzeti szociálisták emlékünnepének előestjén, közvetítés Münchenből.

BRÜSSZEL
Francia adó.
6.00 Dvorzsák: Zongorahármas.
7.15 Milhaud: Zongora és zenekari verseny.
7.30 Pergolesse: Az urhatnám szolgáló, opera.
8.15 Római szép napok. Mauriac műveiből, Respighi zenéjével.
9.00 Zenekari est.
10.15 Balettzene.
11.10 Kívánságlemezek.

BUKAREST
5.00 Kisérleti műsor lemezeken.
7.15 Ünnepi hangverseny Mihály trónörökös tiszteletére. Lemezek.
8.05 Enescu: II. szvit; Két román rapszódia.
9.15 Tánczene.
10.15 Vendéglői zene.

DEUTSCHLANDSENDER
4.00 Szórakoztató zene.
6.00-tól zárásig 1923 emlékünnep előestje. Műsor bemondás szerint.

DROITWICH

6.15 Szalonzene.
7.25 Monteverdi zeneműveiből.
9.00 Jessie Matthews dalos, zenés életrajza.
10.40 Keringőest.
11.15 Könnyü orosz zene.
12.15 Tánczene.
12.30 Tánclemezek.

FRANKFURT

4.00 Vonós katonazene hegedü- és kürtszólóval.
6.30 Rádióénekkar hangjátékkal. Régi művek.
7.30 Vidám lemezek.
8.15 Bemondás szerint.
10.35 Riport.
12.00 Éjféli hangverseny.

HAMBURG

4.00 Szórakoztató és tánczene.
6.00 Az északnémet táj dalban és zenében.
7.00 Brahms: h-moll klarinét- és vonósötös.
8.15 Bemondás szerint.
10.30 Szórakoztató zene.

KÖLN

4.00 Szórakoztató zene.
6.20 Siegl: Fárasztó nap mű szopránra, vegyeskarra és fuvósötösre. Bückmann: Micsoda hallgatás. Mű vegyeskarra és oboára. Schumann: A hajócska; Bucsudal.
7.00 Lemezek.
8.30 Könnyü zene.
10.15 Lemezek.
10.30 Szórakoztató zene.
12.00—3.00 Hangverseny.

KÖNIGSBERG

4.00 Szórakoztató zene.
6.10 Schumann és Brahms: Baritondalok. A szünetben Schumann: Dávid szövetségi táncok zongorán.
7.00 Hangképek.
8.10 Katonadalok és indulók.
10.35 Lemezek.

LIPCSE

4.00 Operarészletek.
6.20 Csembaló.
7.05 Hires hangszerművészek lemezei.
8.10 Szórakoztató zene.
9.10 Ünnepi hangképek.
10.30 Szórakoztató zene.

LONDON REGIONAL

7.00 Katonazene.
8.30 Dalos táncest.
9.00 Dvorzsák: Szimfónia.
10.00 Dalok, táncdarabok.
11.25 Tánczene.
12.30 Wagner: Trisztán és Izolda, kettős.

MÜNCHEN

16.00 Szórakoztató zenekar.
6.20 Ottingen: Hegedü és zongora szonáta
6.45 Népdalok.
7.15 Hazafias est.
10.20 Az 1923 november 9-én elesett első nemzeti szocialisták emlékezete.

OLASZ MÜSOROK

I. műsor.
(Róma, Bari, Bologna.)
5.15 Argentin szerzők darabjai zongorán.
7.30 Lemezek.
9.00 Dráma.
10.00 Jazz operettekből. Utána tánczene.

II. műsor.
(Milánó, Torino, Genova, Trieste, Bolzano, Róma.)
5.15 Tánczene.
7.30 Lemezek.
8.30 Milánó I. kivételével lemezek.
9.00 Vojnovics: Alkonyat, egyfelvonásos dráma Hrisztics zenéjével. Utána tánczene.

III. műsor.
(Firenze, Napoli, Róma, Bari)
7.00 Vegyes zene.
7.25 Olita-négyes.
8.30 Keringők zongorán.
9.00 Hangverseny.
10.30 Tánczene.
III. műsor.
(Firenze, Napoli, Róma,

PARIS P. T. T.

7.45 Zongora.
7.30 Vegyes zene.
8.30 Raveau énekesnő.
9.30 Nagy zenekar.
11.45 Tangólemezek.

POSTE PARISIEN

7.20 Rossini—Respighi: A bűvös bolt.
7.43 Hahn-dalok.
8.15 Chopin balladák.
9.15 Guitry ötperce.
9.24 Zenekar szólistákkal.
10.05 Zenehumoristák.
11.07 Szimfonikus hangverseny.
12.00 A Grand Jeu-kabaréból.

STRASSBOURG

5.25 Zenekar.
6.35 Zongora.
7.30 Paris P. T T.
9.15 Közvetités a párizsi Vigoperából.

STUTTGART

4.00 Könnyü zene, népzene dalokkal.
6.00 Kabaré- és filmlemezek.
7.00 Bűnügyi vigjáték.
8.10 Opera és operettrészletek. Közben könnyü zene.
10.30 Könnyü és tánczene.
12.00—2.00 Hangverseny.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

6.00 Népzenelemezek.
7.00 Lemezek.
7.40 Népszerü zene.
8.10 A zürichi Tonhalle hangversenye.

SZÓFIA

5.30 Katonazene.
6.30 Könnyü zene.
7.00 Népzene.
7.30 Cselló.
8.00 Mezzoszoprán.
8.55 Hangverseny.
10.00 Könnyü és tánczene.

TOULOUSE

7.40 Operettrészletek.
8.00 Táncdalok.
8.15 Filmlemezek.
8.40 Reklámzene.
10.30 Spanyol tánczene.
11.15 Kivánság hangverseny.
11.45 Operettdalok.
12.00 Indulók.
0.15 Könnyü és tánczene.
0.30 Könnyü zene.

VARSÓ

4.25 Platt énekes.
5.30 Dalos utazás az országon át.
7.00 Könnyü és táncművek.
9.00 Filharmonikusok.
10.15 Szonáták.

SZERDA, NOVEMBER 9

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.40-ig: Ágotha. 8.10-ig: Ágotha. 12.15-ig: Natter. Városi Szinh.: Tamásné.

—

6.45 Torna. Hirek. Hanglemezek. 1. Pécsi József: Egyesült erővel — induló. 2. Bordin: Bécsi visszhang — keringő. 3. a) Jó estét kivánok; b) Pénteken este, szombaton este; c) Nem vagy legény Berci — csárdások. 4. Strauss János: Terefere-polka. 5. Bacho—Császár: Kunok — induló. Utána: Étrend, közlemények.

10.00 Hirek.

10.20 „Történet az állatvilágból: Az okos szamár.“ Irta Nyáry Andor.

10.45 „Beregi emlék.“ Irta Halász Gyula.

11.10 Vizjelzés.

12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárás. Utána Jeney Klára, az Operaház tagja énekel zongorakisérettel, Szotyori Nagy Jolán zongorázik. 1. Schumann: Novelletta (F-dur) (Szotyori). 2. Schubert: a) Megdermedés (Erstarrung); b) Az én tanyám (Aufenthalt) (Jeney). 3. Schumann: Három ábrándkép (Szotyori Nagy Jolán). 4. Brahms: a) Kárbaveszett szerenád (Vergebliches Ständchen); b) A leányka dala (Mädchenlied); c) A kovács (Der Schmied (Jeney). 5. a) Chopin: Asz-dur etüd, 25. mű; b) Dohnányi: Pastorale (Szotyori). 6. a) Kókai István: Elmondanám . . . b) Pető Imre: Tavasz az életem (Berkes szöv.); c) Laurisin Miklós: Mező, mező, selymes mező (Thury szöv.); d) Pető Imre: Magyar ének 1920-ban (Jeney). Közben, kb.

12.30 Hirek.

1.20 Időjelzés, időjárás, vizállás.

1.30 Hanglemezek. 1. Beethoven: F-dur románc (hegedü Kuhlenkampff zenekari kisérettel). 2. Adam: Noel — egyházi dal (George Thill orgona és zenekari kisérettel). 3. Bellini: Norma — kettős a III. felvonásból (Rosa Ponselle és Marion Telva). 4. Boccherini: A-dur szonátából — allegro (gordonka Pablo Casals). 5. Verdi: Trubadur — hármas a III. felvonásból (Pertile, Nessi és Lattuada). 6. Mendelssohn: Allegro molto a VI. szonátából (orgona Edouard Commette). 7. Wagner: Lohengrin — részlet a III. felvonásból (Rogacsevszkij). 8. Lalo: Norvég rapszódia (Szimfónikus zenekar). 9. Lalo: Ys királya — hajnali muzsika (Rogacsevszkij). 10. Chopin: Intimité — dal (Ninon Vallin). 11. Gounod: Faust — ária a III. felvonásból (Saljapin). 12. Debussy: Minstrels (zongora Cortot).

2.35 Hirek.

2.50 Műsorismertetés.

3.00 Árfolyamhirek.

4.15 A rádió diákfélórája. „Hires versek titkai“ (Kölcsey himnusza). Fábián István előadása.

4.45 Időjelzés, időjárás, hirek.

5.00 Időszerü felolvasás.

5.30 Járóka Feri és cigányzenekara. Közben

6.00—6.25 „Szlovák-e Kassa környéke?“ Kászonyi Ferenc előadása.

6.57 „Helyes magyar kiejtés.“

7.00 Hirek.

7.10 Hirek szlovák és ruszin nyelven.

7.25 A rádió szalonzenekara. 1. Delibes: A király mondta — nyitány. 2. Ganne: Furulyás Jancsi — egyveleg. 3. Járay István: Aranyhárfa — keringő. 4. Ranzato: Cigányőrjárat.

8.00 Hirek.

8.10 Közvetités a Városi Szinházból. „Cigányszerelem.“ Operett három felvonásban. Szövegét irta Willner és Bodanszky. Zenéjét szerezte Lehár Ferenc. — Rendező Sik Rezső. Vezényel Márkus Dezső. Közreműködik a Budapesti Hangverseny Zenekar. Személyek: Dragutin Péter—id. Latabár Árpád; Zorika leánya—Kőszegi Teréz; Jolán unokahuga — Kiss Manyi; Jonel Bolesan — Halmos Gyula; Kajetán — Feleki Kamill; Józsi cigány — dr. Szedő Miklós; Mosu, Dragutin szolgája — Szecskő Ferenc; Julcsa, Zorika dajkája — Vécsei Ilona; Körösházy Ilona — Honthy Hanna; Mihály kocsmáros — Pataki Ferenc; Két tiszt — Galetta Ferenc és Solymosi Sándor, Pali cigány — Hajagos Károly. Az I. felv. után kb.

9.10 Hirek, időjárás. A II. felv. után kb.

10.35 Hirek német és olasz nyelven. — Az előadás után kb.

11.30 Hirek angol és francia nyelven.

11.40 Magyari Imre és cigányzenekara muzsikál.

12.05 Hirek.

Budapest II. (834.5 m.)
Műsorközlő: Gecsőné.

—

6.30—6.55 Olasz nyelvoktatás. (Gallerani Bonaventura).

8.10—8.55 A rádió szalonzenekara. — 1. Losonczy Dezső: Harlekin farsangja. 2. Dohnányi: Változatok egy XVI. századbeli pavánra (Hangszerelte Rajter Lajos). 3. Youfferoff: Szvit hatosra. 4. Strauss János: Kék Duna keringő. 5. Liszt: E-dur polonaise.

9.00—9.20 Hirek.

BÉCS

Birodalmi műsoradás bemondás szerint.

BELGRÁD

5.20 Zenekar.
6.15 Lemezek.
8.00 Hegedü.
8.30 Haváji négyes.
9.00 Zenekar.
10.15 Vendéglői zene.

BERLIN

Az 1923 november 9-én elesett nemzeti szocialisták emlékünnepe bemondás szerint.

BOROSZLÓ

Az 1923 november 9-én elesett nemzeti szocialisták birodalmi emlékünnepe. Műsor bemondás szerint.

BRÜSSZEL

Francia adó.
6.20 Saint-Saens lemezek.
7.30 Godard: Allegretto és keringő.
7.50 Luchesi: Andaluziai szvit.
8.15 Hangszerszólók.
9.00 Jazz.
9.30 Rádió Paris.
11.40 Hangverseny.

BUKAREST

4.00 Kisérleti műsor lemezeken.
6.17 Katonazene.
7.00 Zenetörténeti csevegés hangpéldákkal.
7.45 Carmen énekkar.
8.30 Zongora.
9.15 Kabarélemezek.
10.15 Vendéglői zene.

DEUTSCHLANDSENDER

Emlékünnep. Műsor bemondás szerint.

DROITWICH

7.20 Tánczene.
7.20 Morel bariton.
7.45 A lordmayor lakomája, helyszini közvetités a Guildhallból.
8.00 Zenés tarkaságok.
8.45 Rádiómagazin.
9.15 Szimfonikus zenekar.
10.20 Chamberlain miniszterelnök beszéde a lordmayor bankettjéről.
10.50 Szórakoztató zene.
11.40 Elbeszélés.
12.00 Tánczene.
12.30 Harlemi éjszakák (lemezek).

FRANKFURT

Az 1923 november 9-én elesett müncheni nemzeti szociálisták emlékünnepe. Műsor bemondás szerint.

HAMBURG

Az 1923 november 9-én elesett müncheni nemzeti szociálisták birodalmi emlékünnepe. Műsor bemondás szer'nt

KÖLN

Emlékünnep bemondás szerint.

KÖNIGSBERG

1923 november 9-én elesett nemzetiszocialisták emlékünnepe. Birodelmi műsor bemondás szerint.

LIPCSE

Ünnepi műsor bemondás szerint.

LONDON REGIONAL

7.00 Szórakoztató zene.
7.35 Temple előadóművész.
8.45 Árkádiai bolondságok. Varieté.
9.20 Zenés tarkaest.
10.20 Szimfonikus zene.
11.40 Tánczene.
12.30 Mozart: D-dur négyes.

MÜNCHEN

Birodalmi műsor bemondás szerint 1923 november 9-e emlékezetére.
10.15 Zenekari est.

OLASZ MÜSOROK

I. műsor.
(Róma, Bari, Bologna.)
7.30 Könnyü és tánczene.
9.00 Hangverseny.
11.15 Tánczene.

II. műsor.
(Milánó, Torino, Genova, Trieste, Bolzano, Róma.)
5.15 Hegedü és zongora.
7.30 Könnyü zene.
8.30 Milánó I. kivételével lemezek.
9.40 Szinmű.
10.00 Kamarazene.
10.35 Tánczene.
Bari)
7.00 Vegyes zene.
7.25 Karének.
8.30 Szimfonikusok.
9.40 Hangjelenet.
10.30 Tánczene.

PARIS P. T. T.

6.35 Cselló- és zongoraművek, dalok.
7.05 Dalok.
7.30 Zenekar.
8.30 Zongora.
9.30 Közv. bemondás szerint.
11.45 Lemezek.

POSTE PARISIEN

7.20 Purcell: Chaconne. Bach: Chaconne hegedün.
7.45 Lemezek.
8.15 Fauré: Asz-dur nocturno.
9.20 Tarka óra.
10.05 Tánczene.
11.52 Lemezek.
12.00—0.30 Kabaré.

STRASSBOURG

6.20 Lemezek.
7.30 Zenekar.
8.30 Zongora.
8.45 Lemezek.
9.10 Sack Erna lemezei.
9.30 Franck Cézár emlékhangversenye.

STUTTGART

4.00 Bécs.
6.00 Hires énekesek lemezei.
7.00 Birodalmi műsor.
10.30 Szórakoztató zene.
12.00—2.00 Bach: C-moll ábránd és fuga. Händel: Concerto grosso. Beethoven: Waldstein, szonáta. Mozart: Rekviem.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

5.00 Népzenelemezek.
5.15 Vidám zene.
6.30 Battistini énekesnő.
7.25 Lemezek.
8.10 Hegedü és zongora szonáta.
9.55 Dalok.

SZÓFIA

6.30 Könnyü zene.
7.00 Cankov zeneszerző művei.
7.30 Verdi: Rigoletto, opera.
10.00 Népszerü est.
10.30 Tánczene.

TOULOUSE

7.40 Operettrészletek.
8.05 Tánczene.
8.15 Vegyes hangverseny.
8.45 Dalok.
11.15 Kivánság félóra.
11.45 Dalművekből.
12.00 Könnyü zene.
0.15 Tánczene.
0.30 Indulók.

VARSÓ

4.30 Régi lengyel lantdalok.
5.15 Vonósnégyes.
7.00 Szórakoztató zene.
9.00 Chopin-etüdök zongorán.
10.00 Toscanini-lemezek.

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 10

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.40-ig: Tamásné. 8.00-ig: Natter. 12.15-ig: Gecsőné.

—

6.45 Torna. — Hirek — Hanglemezek. 1. Seregi Artur: Katicabogárka — induló. 2. Rathke: Galopp. 3. Heinecke: Romantikus keringő. 4. Horváth József: Biciklicsárdás. 5. Farkas D.: Vitézi induló. — Utána Étrend, közlemények.

10.00 Hirek.

10.20 „Mi lesz a világ aranyával?“ Irta Glass Imre.

10.45 „Régi szüreti emlékek“. Irta Barát Endre.

11.10 Vizjelzés.

12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárás. — Utána Rendőrzenekar. Vezényel Szőllőssy Ferenc. 1. Linka: Kaposvári induló. 2. Ziehrer: Részletek a „Három kivánság“ c. operettből. 3. Pécsi József: Karnevál hercege — nyitány. 4. Morena: Egyveleg. 5. Egyveleg Balázs Árpád nótáiból (összeállitotta Szőllőssy Ferenc). — Közben kb.

12.30 Hirek.

1.20 Időjelzés, időjárás, vizállás.

1.30 Radics Béla cigányzenekara.

2.35 Hirek.

2.50 Műsorismertetés.

3.00 Árfolyamhirek.

4.15 „A háztartásról“. Vizváry Mariska előadása.

4.45 Időjelzés, időjárás, hirek.

5.00 „A mezőgazdasági munkabérvédelem“. Dr. Szeibert János miniszteri segédtitkár előadása.

5.30 Az Operaházi Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. 1. Erkel Ferenc: Doppler Erzsébet — nyitány. 2. Guiraud: II. szvit. 3. Brahms: Magyar táncok. 4. Hubay: Részletek a „Cremonai hegedüs“ c. operából. 5. Csajkovszkij: Részletek a „Vonósszerenád“-ból (Elégia és Keringő). — Közben

6.00 Helyes magyar kiejtés.

6.30 „Népi játékok a Felvidéken“. Pukánszkyné Kádár Jolán előadása.

7.00 Hirek.

7.10 Hirek szlovák és ruszin nyelven.

7.25 Pertis Jenő cigányzenekara.

8.00 „Krasznahorka büszke vára.“ Történelmi legenda három részben. Irta Vándor Kálmán. Rendező Csanády György. — Személyek: Andrássy István — Somlay Artur, Serédy Zsófia — Tasnády Ilona, Ferenc — Böszörményi István, József — Dévényi Gyuri, Andrássy Miklós — Hajmássy Miklós, Blumevitz ezredes — Rákosi Pál, Kuruc kapitány — Kédly Gyula, Másik kapitány — Rónai Géza, Harmadik kapitány — Tompa Béla, Negyedik kapitány — Horti Lajos, Kulcsárnő — Szathmáry Aranka, Hajdu — Somody Kálmán, Prédikátor — Benkő Bálint, Hirnök — Lontay István, Felcser — Homokay Pál. — Utána kb.

9.20 „Magyar indulók“ (hanglemezről). 1. Erkel: Hunyadi induló (Operaházi zenekar, vez. Rékai Nándor). 2. Adorján: Nagy Magyarországot (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Seregi Artur). 3. Figedy Sándor: Toldi-induló (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Szerző). 4. Ulrich Károly: Váci nemzetőrinduló (Rendőrzenekar, vez. Szőllőssy Ferenc). 5. Farkas Dezső: Levente-induló (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor). 6. Fehrbach: Bucsu-induló (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor).

9.40 Hirek, időjárás.

10.00 Grieg: c-moll szonáta hegedüre és zongorára (Tosa Seidel és Arthur Loesser. Hanglemezről).

10.30 Hirek német és olasz nyelven.

10.45 A rádió szalonzenekara. 1. Gebhardt Rio: Novelletta. 2. Buttykay Ákos: Bacchanalia a „Bolygó görög“ c. operettből. 3. Kreisler: Szerelmi bánat. 4. Czinka Panna nótája. 5. Hruby: Részletek bécsi operettekből. 6. Lányi Ernő: Mese. 7. Lehár: Kék mazur — egyveleg. — Közben

11.00 Hirek angol és francia nyelven.

12.05 Hirek.

Budapest II. (834.5 m.)
Műsorközlő: Ágotha.

—

5.00—5.25 „A betü története“. Haiman-Kner György előadása.

7.10—7.30 Angol nyelvoktatás (J. W. Thompson).

7.35—7.55 „Magyar irók a régi Pesten“. Geréb László előadása.

8.00—8.30 Pertis Jenő cigányzenekara.

8.35—8.55 Debussy: Ibéria — szvit két tételben (A Conservatoire zenekara, vezényel Coppola). (Hanglemezről).

9.00—9.20 Hirek, lóversenyeredmények.

Telefon Hirmondó:
5.00—5.25 Budapest II.

BÉCS

4.00 Könnyü zene.
5.10 Könnyü zene.
6.20 Mexikóról lemezekkel.
6.40 Szudétanémet zene dalokkal és citerával.
8.10 Dalos, zenés gráci hangképek.
10.30 Cselló- és zongoradarabok.
11.00 Szórakoztató zene.
12.00 Hangverseny.

BELGRÁD

5.30 Hegedü.
6.00 Népdalok.
6.30 Lemezek.
8.00 Humor.
10.15 Tánczene.

BERLIN

4.30 Tarka dolgok a porcellánról.
5.00 Wolf-dalok.
5.15 Grieg: Ballada zongorán.
5.30 Hétköznapok hősei, hangképek.
6.00 Vidám zene.
7.00 Operalemezek.
8.10 Részletek operettekből.
9.10 Indulók.
10.30 Szórakoztató zene.

BOROSZLÓ

4.00 Zenés apróságok.
6.20 Német bölcsődalok
7.00 Szórakoztató zene.
9.15 Prugel: Vidám hangképek nagy muzsikusok életéből.
10.30 Szórakoztató zene.
12.00 Szórakoztató zene.

BRÜSSZEL

Francia adó.
6.00 Művészlemezek.
7.15 Könnyü zene.
8.15 Kivánságlemezek.
9.00 Rádiózene és énekkar.
11.10 Aronstein zongoraművésznő. Mozart-, Beethoven- és Brahms-művek.

BUKAREST

6.15 Tánczene.
7.35 Folescu basszus.
8.15 Filharmonikusok.
10.00 Lemezek.

DEUTSCHLANDSENDER

4.00 Szórakoztató zene.
6.15 Wagner: A tündérek, dal; fisz-moll zongoraábránd; Bölcsődal; Rózsa.
8.10 Brehm Bruno iró félórája.
8.40 Szórakoztató zene.

DROITWICH

6.30 Szalonhatos.
7.40 Szórakoztató zene.
8.30 Dalos, zenés hangjáték a tengerészéletből.
9.30 Seton-Watson és Carr egyetemi tanárok beszélgetése az Adriáról.
10.15 Tánczene.
11.35 Monteverdi-est.
12.15 Tánczene.
12.30 Tánclemezek.

FRANKFURT

6.00 Vadászzene.
6.30 Leander, Thoma, Grüngens, Serrano, Ferrar és Seip szinésznők lemezei.
7.30 Vidám lemezek.
8.15 Daloló, muzsikáló Frankfurt.
10.30 Lugemarcki ifjusági est.
11.00 Szórakoztató zene.
12.00 Wagner est.

HAMBURG

4.00 Könnyü és tánczene.
5.15 Tarka rejtvényóra.
6.00 Zene a régi Pomerániából.
7.00 Apró hangképek hamburgi mondák és mesékből zenével.
8.10 Magyar est. Nagy zenekar Leue hegedüművésszel. Rákóczi-induló Berlioz feldolgozásában. Brahms: Magyar táncok. Dohnányi: Részletek a Ruralia Hungaricából. Szüretközvetités Tokajból. Utána Kodály: Galántai táncok. — Hubay: Hejre Kati. Schubert—Liszt: I. magyar rapszódia.
10.30 Szórakoztató zene.

KÖLN

4.00 Délutáni zene.
6.00 Hitler ifjak találkozása Hitlerrel.
6.30 Bresge: Lámpa, nap, hold és csillagok, kantáta.
6.50 Kivánsághangverseny.
8.10 Dalok Goethe korából (férfikar).
10.15 Lemezek.
10.30 Szórakoztató zene.
12.00—3.00 Hangverseny.

KÖNIGSBERG

4.00 Lemezek.
5.50 Dombrowken-ménesből.
6.20 Észt és finn zongoraművek.
7.00 Tarka lemezek.
8.10 Kipp: Vénus bűvkörében, operett.
10.35 Szórakoztató zene.

LIPCSE

4.00 Szimfonikusok.
6.20 Schäfer: Szudétanémet kantáté.
6.45 Közzene.
7.00 Könnyü zene.
8.10 Lipcsei egyetemi énekkar. Régi német mártonnapi dalok.
8.30 Reichardt: Millió a mellényzsebben, vigjáték.
10.30 Könnyü és népzene.

LONDON REGIONAL

5.30 Schrammelnégyes.
6.20 Művészlemezek.
7.30 Szórakoztató zene.
9.20 Közvetités a New Hipodrone szinházból.
10.25 Orgona.
11,25 Könnyü és tánczene.
12.00 Tánczene.
12.30 Sztravinszkij: A tűzmadár, részletek.

MÜNCHEN

4.00 Dalos, zenés, tarka délután.
6.20 Régi német, francia és németalföldi zene dalokkal.
7.15 Citera és harmonika.
8.10 Hangverseny.
9.00 Watzlik: Schönbrunni est.
9.10 Vidám régi kamarazene négy országból.
10.20 Zene.

OLASZ MÜSOROK

I. műsor.
(Róma, Bari, Bologna.)
5.15 Tánczene.
7.30 Könnyü és tánczene.
9.00 Gnecchi: Salzburgi mise.
11.15 Tánczene.

II. műsor.
(Milánó, Torino, Genova, Trieste, Bolzano, Róma.)
5.15 Szoprán és bariton.
7.30 Könnyü zene.
8.30 Milánó I. kivételével lemezek.
9.00 Donaudi: Magali, kétfelvonásos zenésjáték. Utána tánczene.

VEGYES

× **Megoldották a gyilkos galóca mérgének rejtélyét.** Nincs a mérges gombafajták között egy sem, amely veszélyességben felülmulja a gyilkos galócát (tudományos nevén: manita phalloides-t). A gombamérgezési esetek legnagyobb részét ez a gomba okozza, mert az avatatlanok könnyen összetévesztik az ártatlan csiperkegombával. A mérgezés hányást okoz, a beteg szakadatlan gyomorrohamoktól szenved, ami felette legyengiti; szivének ereje is aggasztóan hanyatlik, hőmérséklete, lélekzésének szaporasága csökken, görcsök fogják el s rendszerint huszonnégy óra alatt a halál tesz pontot szenvedéseire. Az orvosi és vegyi tudomány vagy száz esztendeje kutatja annak a rejtélyes méregnek mibenlétét, mely a gyilkos galóca fogyasztásakor ezeket a tüneteket előidézi. Eddig azonban eredménytelenül. Most, mint Münchenből irják, végre megoldották a gyilkos galóca mérgének titkát. A müncheni Bajor Tudományos Akadémia kutatóműhelyében végzett ötesztendei vegyelemző munka rávezetett a méreg összetételére. A phalloidin — igy hivják — szénből, hidrogénből, oxigénből, nitrogénből és kénből álló bonyolódott vegyület. Hosszas kémiai műveletek során forró vizben és szeszben jól oldódó kristályos anyag alakjában sikerült kivonni a gombából A tiszta hatóanyag állatokon ugyanolyan mérgezési jelenségeket vált ki, mint maga a gomba. A phalloidin elsősorban májméreg. Állatkisérletek során kitünt, hogy a szervezet bizonyos mértékben hozzászoktatható és érzékeltethető iránta. Nincs kizárva ezért, hogy igy talán hatásos gyógyszert is találnak majd ez ellen a veszedelmes gombaméreg ellen.

× **Összefüggés az A-vitaminos táplálkozás és a vesekövek előfordulása között.** A Pesti Hirlap egy izben már beszámolt az A-vitamin gyógyitó hatásával kapcsolatos ujabb vizsgálatok eredményeiről. Megemlitettük, hogy az A-vitamin hiánya minden valószinüség szerint összefüggésben áll a vesekő keletkezésével is. Most Vermooten V. johannesburgi (Dél-Afrika) kutató vizsgálatai is megerősitik ezt a feltevést. A tudós kórházakat látogatott végig és statisztikát gyüjtött a vesekőbetegekről. 1,091.000 néger benszülött között egyetlen ilyen beteget sem talált, a fehérek között viszont átlag 460 betegre jutott egy veseköves. Ennek oka — ugymond — arra vezethető vissza, hogy a négerek táplálkozása gazdag A-vitaminban, amellett pedig kevés kalciumot tartalmaz. A fehérek étrendje sokkal kevesebbet tartalmaz ebből a fontos vitaminból, mint kellene. Ezért most a veseköveket A-vitamin mesterséges adagolásával próbálják befolyásolni.

× **Érdekességek, amelyekről kevesen tudnak.** A göttingeni egyetem könyvtárában látható egy 5373 pálmalevélből álló, kézzelirott biblia. — Valamennyi tenger és tó közt halban leggazdagabb a Káspi-tó. A halbőséget a tó éghajlatának, számos és kiterjedt zátonyainak és hellyel-közzel változó sótartalmának tulajdonitják, mely körülmények lehetővé teszik, hogy a legkülönfélébb fajtáju halak megtalálják benne kedvező életföltételeiket. — Rangoonban, Burma angol-indiai tartomány fővárosában, a hölgyek hosszu, vastag szivarral szájukban járnak-kelnek az utcákon és köztereken. — A szobrászat céljaira legmegfelelőbb a litvániai tölgyfa, mely a véső alatt nem törik szilánkokra s a fát nem támadja meg sem a szu, sem a féreg. — Az angol miniszterelnök évi fizetése ujabb megállapitás szerint 8000, a többi miniszteré 5000 font sterling. — A világ legkisebb búvárhajóját Japán mondhatja magáénak. Hossza 8.80, szélessége 2.50 méter, köbtartalma 12 tonna. Óránként négy csomónyi sebességgel halad, személyzete négy emberből áll, van egy torpedóágyuja és egy golyószórója. — A viziló növényevő állat ugyan, de fogai még az elefánt agyarainál is keményebbek és ezért fölötte értékesek. Némelyik fogának sulya meghaladja a harmadfél kilogrammot. — A vasból készült lópatkót ujabban gumipatkóval helyettesitik, mégpedig jó eredménnyel. — Statisztikai adatok bizonyitják, hogy utcai balesetek gyakrabban érik a férfiakat, mint a nőket, akik óvatosabbak. — Petroleum 3000 méter mélységben is található. A legmélyebb olajforrás Kaliforniában van, mely 4500 méter mélységből fakad. — A zsiráf néma állat. Ha megtámadják és menekülni nem tud: mellső lábaival védekezik és rug-kapál kétségbeesetten. — A nők még a veszélyes és nehéz alkalmaztatásban is megállják helyüket. Európa több államában fogházakat igazgatnak; Csile némely városaiban a tűzoltói szolgálatot látják el; Kinában együtt küzdenek a sorkatonákkal, Oroszországban kereskedelmi hajókon matrózokként szolgálnak, mégpedig egyetlen férfi segitsége nélkül. — A Havannában kitört forradalom idején a lázadók bomba helyett robbanó anyaggal töltött kókuszdióval ágyuzták a kormánycsapatokat. — A Hawai-szigetek tengeri rákjainak néhány példányát fedezték fel nemrég Dél-Afrika partjai mentén, 27.000 kilométernyi távolságban származási helyüktől. Igy tehát ez a vándorfajta páncélos rák, mely valaha csak a Hawai-szigetek vizében élt, a földkörüli utnak mintegy felét tette meg Dél-Afrikáig. — Az érzékelés foka érzékszerveink szerint változik. Szemünk a világitás 1%-nyi csökkenését, vagy fokozását már észreveszi; karunk a suly 2.5%-nyi; bőrünk a reá nehezedő nyomás 5%-nyi; hallószervünk a hang 10%-nyi különbségét érzékli, de szaglószervünk a két különböző szagot már csak 30%-nyi mértékben tudja megkülöböztetni. — Az északamerikai Arizona-államban a békát külön törvény védi. Mi több: 1933-ban végkép megszüntették a pusztitását. — Európa népessége 1500 körül csak 70 millió volt; ma 500 milliónál is több. — Észak-Afrikában van egy igazi — tintafolyó! Ebbe a folyóba két mellékfolyó ömlik: az egyik tanninsavak oldatát tartalmazza, a másik vas-sókban bővelkedik. Mikor tehát ennek a két folyónak vize összekeveredik: az a folyó, amelybe ömlenek, valóban tintafolyóvá válik. — A tengerek sótartalma különböző. A Káspi-tó vize literenként 6 grammnyi, a Balti-tengeré 17, a Földközi-tengeré 33 gramm sót tartalmaz. Legtöbb só a Holt-tenger vizében van: literenként 223 gramm. — Téves az a hiedelem, mintha a bika a vörös szintől megvadulna. Kisérleteket végeztek, melyek során a bika a vörös szin iránt közömbösen viselkedett. — Pirosra festett ajakkal és illatositott bőrrel a hölgyek ne menjenek közel a méhkashoz. A méhek ugyanis módfölött érzékenyek az illatok iránt s legott feléjük rohannának, összetévesztvén a piros ajkat a — virággal...

× **Ausztrália, a nagyevők hazája.** Miss Inez Dadswell, egy angol utazó hölgy, hosszabb időt töltött Ausztráliában és érdekes könyvben számol be tapasztalatairól. Elmondja, hogy Ausztrália benszülöttei született rekordevők. Fantasztikus mennyiségü ételt tudnak elfogyasztani, amit néhány példával bizonyit saját tapasztalásai alapján. Egyizben látta, hogy két ember reggeltől estig elfogyasztott félmázsa kengurusültet és utána még rengeteg gyümölcsöt. Másik benszülött egymaga elfogyasztott háromszori nekiülésre egy egész emut. Olyan embert is látott a miss, aki reggeltől estig megevett két libát, két fajdkakast és egy félméteres gyíkot. Öt ember összeült és megevett százötven hattyutojást, anélkül, hogy megártott volna nekik.

× **Hogyan gyógyult ki Duse játékszenvedélyéből?** *Duse Eleonora*, a nagy olasz szinművésznő, aki éveken át a rulett rabja volt és a montekarlói Kaszinó legismertebb állandó látogatói közé tartozott, egy este megjelent a *salle privée*-ben, ahová csak a „legjobb minősitésü“ vendégek léphettek be és égnek emelt kézzel megesküdött, hogy soha többé nem játszik. A jelenlevők tamáskodva nézték ezt a jelenetet, mert Duse addig több mint két héten át állandóan vesztett, olykor egy ültőhelyében 40.000—50.000 frankot is. Duse azon az estén egyik mellékteremben játszott egy fiatalházas belga asszonyka mellett, aki folyton tett, de egyetlenegyszer sem nyert. Duse többször fölszólitotta, ne játszék tovább, de a menyecske nem hallgatott rá. Egy vakmerő tét után, amely szintén elveszett, a belga nő halotthalvány lett, valamit hirtelen a szájába dugott és halva rogyott össze éppen akkor, amikor férje hozzá lépett. Duse rémülten eldobta zsetonjait és mindörökre lemondott a játékról. És nem is lépett be többé semmiféle kaszinóba.

A szerkesztésért felelős:
Dr. LÉGRÁDY OTTÓ főszerkesztő.

VEGYES ALKALMI MUNKA

22. Betegápolás

Gyógypedikür, manikür házhoz megy. Kiss Jolán, József-körut 72. III. 22. 29465

Ápolónőnek privóthoz ajánlkozom. „Vidéki" jeligére Balogh hirdetőbe, Szent István-körut 9. 58710

24. Magánnyomozó

Nyerges Alfréd nyomoz, megfigyel, informál. Rákóczi-ut harminchat. Telefon 1—380—98.

Walter nyugalmazott detektiv-főfelügyelő közismert sikereit legmodernebb technika, lelkiismeretesség eredményezi! Telefon: 183—549. IV., Váci-utca 41-a. 69010

Dr. Békési Tibor nyugalmazott rendőrkapitány magánnyomozó Erzsébet-körut 17. Tel. 143-433.

25. Szabás-varrás

Ruha-, kabátalakitást, fehérnemüjavitást vállalok. Erdélyiné, Székely Bertalan-u. 3., f. 5. 84097

Női szabónő házakhoz ajánlkozik napi 3 pengőért. Teréz-körut 32., III. Mezei. 19560

II. ADÁS-VÉTEL

27. HANGSZER

Versenyképességünkről meggyőződhetik! Világmárkagyártmány választékbőségünk utolérhetetlen! „LYRA" Részvénytársaság, Magyarország legnagyobb zongoraterme, Erzsébet-körut 19. Árleszállitásokkal. Részletkönnyitésekkel. 68833

Előlegnélküli huszpengős részletre külföldi zongorák 350 pengőtől. Bösendorfer, Ibach, Förster, Kochkorselt, Stingl, Lauberger világmárkák csodaolcsón: **Fenyőné** zongoratermében, Erzsébet-körut **huszonhat.** 37731

Rövid fekete gyakorló zongora **kettőszáz**, külföldi gyönyörü hangu **négyszáz.** Valódi **Bösendorfer ötszáz.** Garantáltak, jókarban. **Zongorák,** pianinók feltünő olcsón, előleg nélkül, legcsekélyebb részletre. **Rákóczi-ut ötven. Zongorateremben.** Erzsébet-körut sarok. 69011

Sternberg KIR. UDV. HANGSZERGYÁR VII. RÁKÓCZI-UT 60. 136068

Világmárkás zongorák, pianinók, legujabb, csodaszép hangu, modern hangszerbutorkülönlegességek kizárólag Zongorapalota, Rákóczi-ut 60. 58436

Karl Hoffmann rövid, keresztühuros zongora jutányos áron kapható. Beraktározónál, Honvéd-utca 3. 69224

Förster, Rősler, Lauberger **Wirth, Stelzhammer,** Pallikstiassny zongorák, pianinók legméltányosabban. Rákóczi-ut 47. **Reissman** zongoraszalonban. 5779

Tangóharmonika 120 basszussal világmárkás, alig használt, olcsón. Marnitz, József-körut 37.

Soha sehol olyan olcsón, jól nem vásárolhat **zongorát,** pianinót, hangszert, gramofont, **tangóharmonikát, mint Reményinél,** Király-utca ötvennyolc

Rövid zongora négyszázötvenért garanciával eladó. **Grimm,** József-körut 65. 58705

Zongorahangolást olcsón, jól, szakszerüen végez Blau Dezső Bécsben végzett hangoló, Lauberger és Gloss tanitványa, Eötvös-utca 28. Telefon 112-842. Vétel-eladásnál szakbirálat.

Zongoravétel, eladás, csere, javitás, hangolás, szállitás felelősséggel, legszolidabban Keresztély hirneves zongoratermében, Vilmos császár-ut 66.

Mignon-zongora ötszázért, világmárkás zongorák, pianinók legolcsóbban, legcsekélyebb részletfizetésre. **Scala,** Erzsébet-körut **tizenöt.** 37711

Hivja 13—93—23-at, legmagasabban megvásárolja zongoráját, pianinóját Fahn zongorakészitő, Hársfa-utca 1. 37804

INGATLAN

29. Birtok

Alkalmi vétel!!! Mindent termő egyszázhetven holdas, pestmegyei birtok, szántóval, erdővel, épületekkel, harmincnégyezerért sürgősen eladó. Felével átvehető. Lónyay-utca 42-a., I. Mérai. 84067

30. Telek

Ikerbérház épitésére telket veszek legalább 20 méter utcafronttal. 29—12—13. 58719

32. Bérház

Alkalmi vétel! Főutvonalon háromemeletes hatalmas bérház harmincezer bérjövedelemmel, üzletekkel, pontos fizető lakókkal, 128.000-ért feltételekkel, sürgősen eladó. Lónyay-utca 42-a., I. Mérai.

Mussolini-térnél átirásmentes, négyemeletes bérház huszonhétezer hozammal, feltételekkel, átirva, százötvenötezerért. 12—29—51. 84061

Külföldre költöző uricsalád eladja jólépitett adómentesét nagy veszteséggel, 45.000 készpénzért, további tizezer elsőhelyi többéves, hatszázalékossal. Bruttó jövedelme: 7000. Netto: 9 százalékra. „Gyors elintézés 5796" jeligére főkiadóhivatalba. •

100.000—200.000 pengő körüli bérházat veszek készpénzzel. Részletes leirást, árat stb. kérek „Saját részemre 5764" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba.

Azonnali vételre keresek hatvanezer pengő körüli bérházat ármegjelöléssel, leirással. — Leveleket „Készpénzzel fizetek" jeligére Mérai hirdetőbe, Lónyay-utca 42-a., I. 5765

33. Villa, palota

Modern kettőszobás összkomfortos villa Gödön, 200 négyszögölön, családi okokból olcsón eladó. „Tulajdonostól 19563" jeligére főkiadóba.

34. Családi ház, öröklakás Budapesten

Erőss Ernő nyugalmazott detektiv magánnyomozója. Szász Károly-utca 3. Telefon 3-555-27

35. Családi ház, öröklakás környéken és vidéken

Teljesen uj, kétszobás, parkettás villaházam olcsón eladó. Pestszenterzsébet, Előd-u. 43., tulajdonos. *37544

Kis házat azonnali megvételre keresek. „**Olcsó** 29459" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba.

BERENDEZÉS

36. Butor

Butorok, konyhák olcsón legkedvezőbb részletre is. Károly-körut 16. udvarban. 58388

Gyönyörü háló, ebédlő, kombinált szalon sürgősen olcsón. Jósika-utca 2., I. 4. 93894

Cseresznye garnitura, könyvszekrény, komód, párosszekrény olcsón. Karpfenstein-utca 15. 37761

Butorvevők figyelmébe! Asztalosnál keményfahálók 195 pengőért, **telehálók 263-ért, ebédlők 300-ért. Részletre is.** Butorcsere. Ingyen csomagolás. **Wesselényi-utca 54.** Hársfa-utca sarok. 58430

Cseresznye, topolya, dió és arany garniturák, barokk, biedermeier rekamiék, barokk kis butorok, üvegcsillárok. Schwarz, Dob-utca 1. 58439

Két pengőért hetenként matrac, sezlon, rekamier. Károly-körut 16. udvarban. 58387

Akar olcsón Vásárolni? Használt márkás műbutorok eladása: legmodernebb diógyökér műbutorebédlő, lakkcsiszolt Louis XVI. stilü háló, cseresznyefa empire háló, dusfaragásu renaissance ebédlők, uriszobák, garniturák, továbbá legujabb tervek szerint berendezett kombinált szobák, kárpitosbutorok stb. Jókai-utca 36. 58431

KIRÁLY-U. 112 Készpénzvevő?! Jöjjön hozzánk, meglátja, érdemes! 1100 négyzetméteres szuterénünkben használt és uj különleges márkás műbutorok. Hálók, ebédlők, uriszobák, szalonok, kombinált szobák, antikvitások irodabutorok, egyes darabok utólérhetetlenül olcsón. Butorüzlet, Király-utca száztizenkettő (Lövölde-térnél.) 69021

Ön még nem tudja? Óriási választékot talál, ha megtekinti 1400 négyzetméteres raktáraimban uj és használt **márkás műbutorainkat,** hálók, ebédlők, uriszobák, stilszalonok, garniturák utólérhetetlenül olcsón **Károly-körut 3-a.** Butorüzlet.

Gyönyörü uj, használt műbutorok. (Márkás.) **Hálók,** ebédlők, uriszobák, bőrgarniturák, velourgarniturák, stilszalonok, irodabutorok, **csodás kombinált** berendezések legujabb tervek szerint. Fizetéskedvezmények is. **Nagy Sándornál, Károly-körut huszonhat.** Városházánál. 69210

Ebédlőbutor, iróasztal, képek, stb. olcsón eladók. Bak, Pacsirtamező-utca 1. 93860

Összecsukóságy, sodronybetét, vaságy, rézágy, matracok olcsón gyárból. Javitásokat készit: Prohászka, Gróf Zichy Jenő-utca 46. Fióküzlet: Üllői-ut 7. 84096

Lakásfeloszlatás! Hálószoba, uriszoba, Csók-kép, perzsa szőnyegek sürgősen eladók. — Andrássy-ut 32., I. 3. tizenegytől egyig. 93926

Cseresznye könyvszekrény, interziás ebédlő, dióháló, előszobaszekrény, recamier olcsón! Bakáts-tér 8. Tóth. 58726

Aranycsillárok, eredeti sublódok, gyönyörü biedermeier könyvszekrények, ülőgarniturák, szekreterek olcsón. Siegler, Andrássy-ut hatvanhat.

Modern háromajtós szekrény, asztal, 4 szék, diszállvány eladó. Garam-utca 27. földszint 6. d. u. 2—5. 19562

Havi huszpengős részletre vásárolhat gyönyörü butorokat. Eichlernél, Nagymező-utca huszonöt. 69211

Butort legjobban Bog-Mil butorházában, Vilmos császár-ut negyvenhárom vásárolhat. Hálók, ebédlők, kombinált butorok nagy választékban mérsékelt árakon. 58362

Ujrendszerü butorhitel. Lakását berendezheti minden közalkalmazott és minden véglegesitett harminc egyenlő havi részletre, vagyis minden 100 pengő után havi 3.30 pengő részletre, előleg nélkül. Egy éven belüli törlesztésnél kamatokat visszatéritjük. Kardos Testvérek, Wesselényi-utca 18. 69013

Sodronyos ágy 10.50, afrikmatraccal 19, sodrony 12, csőágy 28-tól, rézágy 60-tól, készitőnél. Herskovits, Nagydiófa-utca 22. 69024

Ebner BUTOR VIII., Karpfenstein-u. 2/a. sarokház. Vétel és csere. Hatalmas raktárainkban legnagyobb választékot találja vadonatuj, valamint használt modern, antikstilusu márkás műbutorokban, kombinált berendezések, ebédlők, hálók, uriszobák, szalónok, szőnyegek, csillárok, irodabutorok, utolérhetetlen legolcsóbb árakon. 58566

Használt kombinált szobák, ebédlők, hálók és irodaberendezések legolcsóbban Dessewffy-utca 47. 58484

Anyai intelem

— *Mondtam már neked, hogy csak akkor gyere ebédelni, ha csengetek.* (Judge.)

Mindent veszek: butort, régiséget, porcellánt, szőnyeget, egész lakást, hagyatékot. Hivjon, azonnal megyek. Klein régiségkereskedő, Gróf Zichy Jenő-utca 29. földszint 2. Telefon 120—417. 58721

37. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előlegnélküli hosszu részletre szőnyegek, magyarperzsák, sezlontakarók, futók, vásznak. Krausz szőnyegkereskedés, Bálvány-utca 15. 58590

Szumák átvető, keleti összekötő eladó. Toldy Ferenc-u. 6., ajtó 2. 69237

Perzsa szőnyeget (hibásat is), zálogjegyet magas árban veszek. Telefon: 142—843. 58374

38. Iroda- és üzletberendezés

Üvegszekrények, üvegpultok, borbélyberendezés, csemegeberendezések, vörösréz kávétartályok, kirakatállványok, használtak nagyon olcsón Rosenfeld, Népszinház-utca 31.

Üzletberendezés üvegpulttal, üvegszekrényekkel, karzattal, lépcsővel, elköltözés miatt alkalmi áron eladó. József-körut 9. A házfelügyelő bemutatja. 58734

Berkel sonkavágógép kitünő állapotban eladó. Bővebbet Mária Valéria-utca 1. házfelügyelőnél vagy telefon 18—79—80. 5810

JÁRMŰ

39. Személyautó

Négyszemélyes csukott, jókarban levő kiskocsi, hatvan adó, kilenc liter fogyasztás, bevonulás miatt kettőszázötven pengőért. József-u. 28. Strasser. 29473

Balilla, uj tipusu, csukott, 4 ajtós, Opel-Kadett eladó. — Andrássy-ut 68. 93923

Keresek másfél-kétliteres személyautót, jó állapotban, 3000 pengőig. 185—084. 58741

40. Teherautó

Teherautómmal napi, heti fuvart vállalok, „Egytonnás 37798" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba.

44. RUHÁZAT

Perzsaláb elegáns bunda középtermetre eladó. Délután kettő óráig. Erzsébet-körut 27. III. 12. 8784

Keveset használt perzsabunda eladó. Fény-utca 15., házf.

Perzsaláb, szilbunda kéz alatt eladó. Király-utca 43., II. 21.

Fekete perzsabunda eladó. Üllői-ut 105., ajtó 2. 69222

Szenzációs árat fizetek! Használt férfiruhákért, nőiért, egyenruhákért, cipőért, egész háztartásért, zálogjegyért vagy divatos szövetre cserélek. Gerstl, István-ut 28. Hivásra megyek. 134—685.

Használt férfi, női, ruhákért, egyenruhákért, cipőkért, fehérnemüért, szőnyegért legtöbbet fizetek. **Gyapjuszövetre is becserélem.** Freund, Dobozi-utca 27. 142—673. Vidékre is megyek. 93920

Használt férfiruhákért óriási árakat fizetek. Spiegel, Teréz-körut 2. Telefon: 128—942. •

Csodálatos árakat fizetek használt férfiruhákért, zálogcéduláért. Fischbein, Dob-utca huszonöt. Telefonáljon: 135—422.

Férfiruhákért, mindennemü zálogjegyért szenzációs árat fizetek. Ruhaüzlet, Dob-utca 31. Telefon: 349—754. 93918

Viselt ruhákért saját üzletem részére legtöbbet fizetek. Feldmann, Kazár-utca 7. Telefon: 123—266. 58258

Legdrágábban veszek használt férfiruhákat, zálogjegyeket. Leitersdorfer, Kisdiófa-utca 4. 1352—83. 37759

ÜZLET

48. Szálloda, vendéglő, penzió, kifőzés

Aranybánya kocsma 26 bebutorozott penzió épület eladó. Hortváth-Kert, Balatonboglár.

49. Egyéb üzlet

Szép gyümölcsüzlet, fél érdekeltsége csekély közreműködéssel, más vidéki elfoglaltság miatt azonnal átadó. Megkeresések „Hungária 5804" jeligére főkiadóba.

Régi fa-szénüzlet haláleset miatt sürgősen átadó. Király-utca 108.

EGYÉB ADÁS-VÉTEL

50. Ékszer és egyéb értéktárgy

Zálogjegyet mindenről veszek, aranyat, brilliánsot, ékszert beváltok. Ékszerek alkalmi áron. Taub, Thököly-ut 18.

52. Irógép

Portable uj, 145, használt irógépek legolcsóbban. Akácfa-utca tizenhárom. 69017

54. Különböző gépek

Ganzgyári uj elektromotorok, egyéves jótállással, alig drágábbak használtaknál. Azonnal szállitja, felszereli Székely mérnök, 367—247. Margit-körut 26. 58519

Eladó egy 10 HP. stabil fagázmotor, 12 HP. villanymotor, 800-as szalagfürész. Faárugyár Homokszentgyörgy. 48659

Vennék használt automatikus tabletta gyorsprést. Ehrlich, Cserhát-utca 16. 69244

55. Vegyes

Boros- és légvédelmi hordók eladók. Denk, Üteg-utca 27.

III. BÉRLET, ELLÁTÁS

56. LAKÁS

Kettőszobás hallos, összkomfortos utcai lakás azonnalra. Lövölde-tér 2. 84040

Négyszobás, összkomfortos uri lakás villában, havi 100 pengő. Hegedüs Sándor-utca 25. második emelet egy. 5785

57. SZOBA, ELLÁTÁS

Lakáskataszternél butorozott szobáját bejelentésre bérbeadják. **Lakáskataszternél** főlépcsőházi, valamint átutazószobát bérelhet. Horn Ede 8. Telefon 125—782. •

Átutazóknak Nyugatinál, állandóan fütve, zártfőlépcsőházi, modern fürdőbenyilóval napibérbe olcsón. Telefon 126—134. 48656

Főbejáratu fürdőszobás azonnalra. Váci-ut 4. II. 9.

Állandó lakónak szép különbejáratu szoba mosdófülkével kiadó. Árpád-u. 7. 5808

Calvin-térnél gyönyörü világos, tiszta szoba butorozva kiadó. Erkel-u. 4. III. 30.

Azonnalra napi, havi bérbe lépcsőházi zavartalan szoba. Sip 19. III. 19.

Átutazószoba Newyork-kávéháznál, zártfőlépcsőházi elegáns, fürdőszobával azonnalra, napokra. 14—14—48. 58445

Szobák gőzfütéssel, hideg-meleg folyóvizzel, legolcsóbban „**Berlin**" Szállodában, Révay-utca 24. Telefon: 12—19—05. •

Átutazóknak zártfőlépcsős elegáns szoba körutnál napi, havi bérbe. Disztingvált 14—17—44.

Meleg szerető otthont adnék teljes ellátással, diétával, esetleg könnyebb ápolást előkelő nyugdijas urnak vagy urnőnek központi fütéses, négyszobás utcai uri lakásomba. Leveleket „Otthont keresek 29460" Erzsébet-köruti főkiadóba.

Elegáns utcai szoba telefonnal 1—2 személy részére ellátással vagy anélkül Sas-utca 18. I. 2. 12—14—05. 84091

Zártfőlépcsős szeparált luxus szoba gőzfütés, melegvizes fürdőbenyilóval havi bérbe garszonnak. 498—765. 48673

Elegánsan berendezett telefonos garszonlakás Uj Lipótvárosban, lehetőleg nem állandó ott lakásra kiadó. Telefon 3—5-ig. 115—032. *58708

Minden igényt kielégitő modern átutazószobák. Központi fütés. 29—17—09. azelőtt Muzeum-körut 5. 58717

Központi fütéssel, melegvizzel telefonnal, kitünő ellátással. egy-két személynek elegáns szoba. Klotild-utca 3-b. III. 1. 58716

Különbejáratu gőzfütéses szépen butorozott szoba kiadó. Telefon: 12—45—60. 58742

Gyönyörü átutazószoba központi fütéssel, magányosnál, modern kényelemmel azonnalra is Lipótvárosban. Tátra-utca. 315—010. 58715

Átutazóknak gőzfütéses luxus szoba fürdőbenyilóval négy pengő pesti Margithidfőnél. 11—48—75. 58714

Felvidékieknek, akik Pestre jönnek, egy naptól kezdve olcsón szobát bérelhetnek. Telefon 1348—56. Expressnél, Erzsébet-körut 16. fszt. 3. 37801

Előkelő helyen átutazószoba főlépcsőházi, havi, napibérbe Nemzetinél. 14—58—64. 37803

Garszon orvosnál központi fütéses fürdőbenyilós utcai szoba kiadó, kiszolgálás, telefon: 14—48—89. 58752

Főlépcsőházi luxus átutazószoba fürdőszobával, uri helyen, napi-, havibérbe. Telefon: 137—760. 58746

Magányosnál zártfőlépcsőházi zavartalan átutazószoba melegvizes luxuskényelemmel azonnalra. Telefon: Száznegyvennégy-háromszáznégy. (Metropolnál.) 58747

Átutazószoba napokra folyó melegvizzel, központi fütéssel. Akácfa-utca 6., I. egy. 58748

Napibérbe, havibérbe átutazószoba, elegáns, főlépcsőházi fürdőszobával. (Palace-mozgónál.) 130—674. 58750

Átutazószoba főlépcsőházi bármerre, **napibérért.** Telefon 1348—56. Expressnél.

Napibéres főlépcsőházi **garszonbérletek** azonnalra. Telefon 1348—56. Expressnél, Erzsébet-körut 16., fszt. 3. 37802

Egy szolid lakótársnőt keresek. Tölgyfa-u. 6. IV. 3.

Elegánsan berendezett különbejáratu világos, szép szoba azonnalra kiadó. József-körut 8. Bővebbet a házfelügyelőnél.

Központi fütéssel melegvizzel keres urinő különbejáratu kis szobát egy emeletig „Szerény ármegjelöléssel 48662" főkiadóba.

Éves szobát, fürdőszoba, fütés, villanyvilágitással, elsőrangu ellátással keres várostól távollévő vidéken, r. k.-nál, azonnalra havi 70-ért főkiadóba „Agglegény 69243" jeligére.

Diplomás gyermektelen házaspár keres tizenötödikére, lehetőleg központi fütéses butorozott szobát főzési lehetőséggel. „Belterületen főlépcsőházi 29464" Erzsébet-köruti főkiadóba.

Házaspár keres tiszta, nagy, utcai szobát V—VI. kerületben. Gőzfütés, melegviz előnyben. „Tiszta 58713" jeligére főkiadóba.

59. HELYISÉGBÉRLET

Műterem Városligetben szobrásznak kiválóan alkalmas, átadó. Telefon: 129—100. 58735

Türr István-utca 9. (Váci-utca sarok) alatti üzletházban szép nagy emeleti, világos utcai helyiségek azonnalra is kiadók. Bővebbet dr. Szécsi ügyvédnél. 3—6 óráig. Telefon: 111—993. 58720

Modern üzemhelyiség 103 négyzetméter, ipari árammal, kiadó azonnalra. Telefon 497—165. 29478

IV. KÜLÖNFÉLE

62. PÉNZ, JELZÁLOG

Tizennyolcezer pengőt felaprózok tisztviselőknek, ingatlantulajdonosoknak, más hitelképeseknek. Ferenc-körut 24., II. 2. *58728

Havi 50 törlesztéssel 500 privátkölcsönt keresek, kamatért modern lakást adok. „Állami" jeligére kispesti fiókkiadóba.

63. TÁRS

Belvárosi üzletembe társnőt 1500 pengővel, havi 300 pengő jövedelemmel felveszek. Pénze biztositva. Erzsébet-körut 40., I. 4. *58727

Néhány ezer pengővel jól bevezetett részletüzlethez társat keresek. Ajánlatok „Becsületes 5788" jeligére főkiadóba.

3000—4000 pengővel finanszirozót keresünk nagyon aktuális és fényes sikert igérő irredenta szindarab előadássorozatának elinditásához. Nem dilettáns próbálkozás. Elsőrendü művészi vezetés biztositva. Gyorsan lebonyolitható, biztos üzlet. Csak komoly érdeklődőknek tel. 269—429. 19561

VEGYESEK

64. Felhivás

Óvás! Kiskoru fiamért, Glaser Rezsőért, legutóbbi lakása: Kerék-utca 26. fizetési felelősséget nem vállalok. Részére adott hitel, vagy áruértéket meg nem fizetek. Glaser Felix Budapest, III., Kerék-utca 26.

Üzletfelem megvenni szándékozik Liliom-utca 38. számu kocsmát. Felhivom hitelezőket követeléseiket három napon belül jogvesztés terhe mellett jelentsék Petrásnál, Thököly-ut 4., II. 26. 5790

„Vár". Lélekben Magával ünnepelek. Levelem kedden átvehető. Remélem, jól van, mint én. Csókolom. 15132

HÁZASSÁG

66. Házasságközvetitő iroda

Sebestyén Imre, Erzsébet-körut négy. Telefon. Évtizedes cég. Cégjelzéstelen, dijmentes tájékoztatás. 58317

Társaságbeli legdiszkrétebb házasságközvetités. 1—373—93. Doctorné, Király-utca 67., I. 3.

Nősülendők és férjhezmenendők keressék fel bizalommal **Nagy Jenő** irodáját, Rákóczi-ut hatvanegy. Telefon.

Férjhez mennének: vidéki urileány ötvenezer pengővel; árvaleány földbirtokkal, házzal, készpénzhozománnyal. Fényképek **Nagy Jenőnél,** Rákóczi-ut hatvanegy.

Privátim komoly házasságokat létrehoz nagy összeköttetésü uriasszony. Érdeklődés „Előkelő felek 48661" jeligén főkiadóba.

67. Feleséget keres

Jóforgalmu üzletemhez 40—46 éves molett nőt keresek pár száz P-vel, akit feleségül vennék. „Szerény 48660" főkiadóba.

Szép és gazdag urhölgyet szeretnék feleségül venni. Jelige „Kivánság 84085" főkiadóba.

68. Férjet keres

Ötvenes urinő férjhez menne némi hozománnyal. „Finomlelkü 58724" jeligére főkiadóba.

Pesti Hirlap R. T. kiadása. Légrády Testvérek R. T. nyomása. Budapest, V. ker. Vilmos császár-ut 78. szám. A kiadásért Dr. Kovács Dezső, a nyomdáért Kertész Árpád felelős

VEGYES

× **Megoldották a gyilkos galóca mérgének rejtélyét.** Nincs a mérges gombafajták között egy sem, amely veszélyességben felülmulja a gyilkos galócát (tudományos nevén: manita phalloides-t). A gombamérgezési esetek legnagyobb részét ez a gomba okozza, mert az avatatlanok könnyen összetévesztik az ártatlan csiperkegombával. A mérgezés hányást okoz, a beteg szakadatlan gyomorrohamoktól szenved, ami felette legyengiti; szivének ereje is aggasztóan hanyatlik, hőmérséklete, lélekzésének szaporasága csökken, görcsök fogják el s rendszerint huszonnégy óra alatt a halál tesz pontot szenvedéseire. Az orvosi és vegyi tudomány vagy száz esztendeje kutatja annak a rejtélyes méregnek mibenlétét, mely a gyilkos galóca fogyasztásakor ezeket a tüneteket előidézi. Eddig azonban eredménytelenül. Most, mint Münchenből irják, végre megoldották a gyilkos galóca mérgének titkát. A müncheni Bajor Tudományos Akadémia kutatóműhelyében végzett öteszteddei vegyelemző munka rávezetett a méreg összetételére. A phalloidin — igy hivják — szénből, hidrogénből, oxigénből, nitrogénből és kénből álló bonyolódott vegyület. Hosszas kémiai műveletek során forró vizben és szeszben jól oldódó kristályos anyag alakjában sikerült kivonni a gombából A tiszta hatóanyag állatokon ugyanolyan mérgezési jelenségeket vált ki, mint maga a gomba. A phalloidin elsősorban májméreg. Állatkisérletek során kitünt, hogy a szervezet bizonyos mértékben hozzászoktatható és érzékeltethető iránta. Nincs kizárva ezért, hogy igy talán hatásos gyógyszert is találnak majd ez ellen a veszedelmes gombaméreg ellen.

× **Összefüggés az A-vitaminos táplálkozás és a vesekövek előfordulása között.** A Pesti Hirlap egy izben már beszámolt az A-vitamin gyógyitó hatásával kapcsolatos ujabb vizsgálatok eredményeiről. Megemlitettük, hogy az A-vitamin hiánya minden valószinüség szerint összefüggésben áll a vesekő keletkezésével is. Most Vermooten V. johannesburgi (Dél-Afrika) kutató vizsgálatai is megerősitik ezt a feltevést. A tudós kórházakat látogatott végig és statisztikát gyüjtött a vesekőbetegekről. 1,091.000 néger benszülött között egyetlen ilyen beteget sem talált, a fehérek között viszont átlag 460 betegre jutott egy veseköves. Ennek oka — ugymond — arra vezethető vissza, hogy a négerek táplálkozása gazdag A-vitaminban, amellett pedig kevés kalciumot tartalmaz. A fehérek étrendje sokkal kevesebbet tartalmaz ebből a fontos vitaminból, mint kellene. Ezért most a veseköveket A-vitamin mesterséges adagolásával próbálják befolyásolni.

× **Érdekességek, amelyekről kevesen tudnak.** A göttingeni egyetem könyvtárában látható egy 5373 pálmalevélből álló, kézzelirott biblia. — Valamennyi tenger és tó közt halban leggazdagabb a Káspi-tó. A halbőséget a tó éghajlatának, számos és kiterjedt zátonyainak és hellyel-közzel változó sótartalmának tulajdonitják, mely körülmények lehetővé teszik, hogy a legkülönfélébb fajtáju halak megtalálják benne kedvező életföltételeiket. — Rangoonban, Burma angol-indiai tartomány fővárosában, a hölgyek hosszu, vastag szivarral szájukban járnak-kelnek az utcákon és köztereken. — A szobrászat céljaira legmegfelelőbb a litvániai tölgyfa, mely a véső alatt nem törik szilánkokra s a fát nem támadja meg sem a szu, sem a féreg. — Az angol miniszterelnök évi fizetése ujabb megállapitás szerint 8000, a többi miniszteré 5000 font sterling. — A világ legkisebb búvárhajóját Japán mondhatja magáénak. Hossza 8.80, szélessége 2.50 méter, köbtartalma 12 tonna. Óránként négy csomónyi sebességgel halad, személyzete négy emberből áll, van egy torpedóágyuja és egy golyószórója. — A viziló növényevő állat ugyan, de fogai még az elefánt agyarainál is keményebbek és ezért fölötte értékesek. Némelyik fogának sulya meghaladja a harmadfél kilogrammot. — A vasból készült lópatkót ujabban gumipatkóval helyettesitik, mégpedig jó eredménnyel. — Statisztikai adatok bizonyitják, hogy utcai balesetek gyakrabban érik a férfiakat, mint a nőket, akik óvatosabbak. — Petroleum 3000 méter mélységben is található. A legmélyebb olajforrás Kaliforniában van, mely 4500 méter mélységből fakad. — A zsiráf néma állat. Ha megtámadják és menekülni nem tud: mellső lábaival védekezik és rug-kapál kétségbeesetten. — A nők még a veszélyes és nehéz alkalmaztatásban is megállják helyüket. Európa több államában fogházakat igazgatnak; Csile némely városaiban a tüzoltói szolgálatot látják el; Kinában együtt küzdenek a sorkatonákkal, Oroszországban kereskedelmi hajókon matrózokként szolgálnak, mégpedig egyetlen férfi segitsége nélkül. — A Havannában kitört forradalom idején a lázadók bomba helyett robbanó anyaggal töltött kókuszdióval ágyuzták a kormánycsapatokat. — A Hawai-szigetek tengeri rákjainak néhány példányát fedezték fel nemrég Dél-Afrika partjai mentén, 27.000 kilométernyi távolságban származási helyüktől. Igy tehát ez a vándorfajta páncélos rák, mely valaha csak a Hawai-szigetek vizében élt, a földkörüli utnak mintegy felét tette meg Dél-Afrikáig. — Az érzékelés foka érzékszerveink szerint változik. Szemünk a világitás 1%-nyi csökkenését, vagy fokozását már észreveszi; karunk a suly 2.5%-nyi; bőrünk a reá nehezedő nyomás 5%-nyi; hallószervünk a hang 10%-nyi különbségét érzékli, de szaglószervünk a két különböző szagot már csak 30%-nyi mértékben tudja megkülönböztetni. — Az északamerikai Arizona-államban a békát külön törvény védi. Mi több: 1933-ban végkép megszüntették a pusztitását. — Európa népessége 1500 körül csak 70 millió volt; ma 500 milliónál is több. — Észak-Afrikában van egy igazi — tintafolyó! Ebbe a folyóba két mellékfolyó ömlik: az egyik tanninsavat oldatát tartalmazza, a másik vas-sókban bővelkedik. Mikor tehát ennek a két folyónak vize összekeveredik: az a folyó, amelybe ömlenek, valóban tintafolyóvá válik. — A tengerek sótartalma különböző. A Káspi-tó vize literenként 6 grammnyi, a Balti-tengeré 17, a Földközi-tengeré 33 gramm sót tartalmaz. Legtöbb só a Holt-tenger vizében van: literenként 223 gramm. — Téves az a hiedelem, mintha a bika a vörös szintől megvadulna. Kisérleteket végeztek, melyek során a bika a vörös szin iránt közömbösen viselkedett. — Pirosra festett ajakkal és illatositott bőrrel a hölgyek ne menjenek közel a méhkashoz. A méhek ugyanis módfölött érzékenyek az illatok iránt s legott feléjük rohannának, összetévesztvén a piros ajkat a — virággal...

× **Ausztrália, a nagyevők hazája.** Miss Inez Dadswell, egy angol utazó hölgy, hosszabb időt töltött Ausztráliában és érdekes könyvben számol be tapasztalatairól. Elmondja, hogy Ausztrália benszülöttei született rekordevők. Fantasztikus mennyiségü ételt tudnak elfogyasztani, amit néhány példával bizonyit saját tapasztalásai alapján. Egyizben látta, hogy két ember reggeltől estig elfogyasztott félmázsa kenguruhust és utána még rengeteg gyümölcsöt. Másik benszülött egymaga elfogyasztott háromszori nekiülésre egy egész emut. Olyan embert is látott a miss, aki reggeltől estig megevett két libát, két fajdkakast és egy félméteres gyikot. Öt ember összeült és megevett százötven hattyutojást, anélkül, hogy megártott volna nekik.

× **Hogyan gyógyult ki Duse játékszenvedélyéből?** *Duse Eleonora*, a nagy olasz szinművésznő, aki éveken át a rulett rabja volt és a montekarlói Kaszinó legismertebb állandó látogatói közé tartozott, egy este megjelent a *salle privée*-ben, ahová csak a „legjobb minőségü" vendégek léphettek be és égnek emelt kézzel megesküdött, hogy soha többé nem játszik. A jelenlevők tamáskodva nézték ezt a jelenetet, mert Duse addig több mint két héten át állandóan vesztett, olykor egy ültőhelyében 40.000—50.000 frankot is. Duse azon az estén egyik mellékteremben játszott egy fiatalházas belga asszonyka mellett, aki folyton tett, de egyetlenegyszer sem nyert. Duse többször fölszólította, ne játssék tovább, de a menyecske nem hallgatott rá. Egy vakmerő tét után, amely szintén elveszett, a belga nő halotthalvány lett, valamit hirtelen a szájába dugott és halva rogyott össze éppen akkor, am...or férje hozzá lépett. Duse rémülten eldobta zsetonjait és mindörökre lemondott a játékról. És nem is lépett be többé semmiféle kaszinóba.

A szerkesztésért felelős:
Dr. LÉGRÁDY OTTÓ főszerkesztő.

VEGYES ALKALMI MUNKA

22. Betegápolás

Gyógypedikür, manikür házhoz megy. Kiss Jolán, József-körut 72. III. 22. 29465

Apolónőnek priváthoz ajánlkozom. „Vidéki" jeligére Balogh hirdetőbe, Szent István-körut 9. 58710

24. Magánnyomozó

Nyerges Alfréd nyomoz, megfigyel, informál. Rákóczi-ut harminchat. Telefon 1—380—98

Walter nyugalmazott detektivfőfelügyelő közismert sikereit legmodernebb technika, lelkiismeretesség eredményezi! Telefon: 183—549. IV., Váci-utca 41-a. 69010

Dr. Békési Tibor nyugalmazott rendőrkapitány magánnyomozó Erzsébet-körut 17. Tel. 143-433.

25. Szabás-varrás

Ruha-, kabátalakitást, fehérnemüjavitást vállalok. Erdélyiné, Székely Bertalan-u. 3., f. 5. 84097

Női szabónő házakhoz ajánlkozik napi 3 pengőért. Teréz-körut 32., III. Mezei. 19560

II. ADÁS-VÉTEL

27. HANGSZER

Versenyképességünkről meggyőződhetik! Világmárkagyártmány választékbőségünk utolérhetetlen! **„LYRA"** Részvénytársaság, Magyarország legnagyobb zongoraterme, Erzsébet-körut 19. Árleszállitásokkal. Részletkönnyitésekkel. 68833

Előlegnélküli huszpengős részletre külföldi zongorák 350 pengőtől. Bösendorfer, Ibach, Förster, Kochkorselt, Stingl, Lauberger világmárkák csodaolcsón: **Fenyőné** zongoratermében, Erzsébet-körut **huszonhat.** 37731

Rövid fekete gyakorló zongora **kettőszáz**, külföldi gyönyörü hangu **négyszáz.** Valódi **Bösendorfer ötszáz.** Garantáltak, jókarban. **Zongorák**, pianinók feltünő olcsón, előleg nélkül, legcsekélyebb részletre. **Rákóczi-ut ötven. Zongorateremben.** Erzsébet-körut sarok. 69011

Sternberg
KIR. UDV. HANGSZERGYÁR
VII. RÁKÓCZI-UT 60 136068

Világmárkás zongorák, pianinók, legujabb, csodaszép hangu, modern hangszerbutorkülönlegességek kizárólag Zongorapalota, Rákóczi-ut 60. 58436

Karl Hoffmann rövid, kereszthuros zongora jutányos áron kapható. Beraktározónál, Honvéd-utca 3. 69224

Förster, Rösler, Lauberger Wirth, Stelzhammer, Pallikstiassny zongorák, pianinók legméltányosabban. Rákóczi-ut 47. Reissman zongoraszalonban. 5779

Tangóharmonika 120 basszussal világmárkás, alig használt, olcsón. Marnitz, József-körut 37.

...a sehol olyan olcsón, jól ...n vásárolhat **zongorát**, pia...ót, hangszert, gramofont, ...**góharmonikát**, mint **Reméinél**, Király-utca ötvennyolc

...övid zongora négyszázötve...rt garanciával eladó. **Grimm,** ...zsef-körut 65. 58705

...**ongorahangolást** olcsón, jól, ...akszerüen végez Blau Dezső ...écsben végzett hangoló, Lau...erger és Gloss tanitványa. ...ötvös-utca 28. Telefon 112-842. ...ételeladásnál szakbirálat.

...**ongoravétel**, eladás, csere, ...avitás, hangolás, szállitás fe...elősséggel, legszolidabban Keresztély hirneves zongoratermében, Vilmos császár-ut 66.

Mignon-zongora ötszázért, világmárkás zongorák, pianinók legolcsóbban, legcsekélyebb részletfizetésre. **Scala,** Erzsébet-körut **tizenöt.** 37711

Hivja 13—93—23-at, legmagasabban megvásárolja zongoráját, pianinóját Fahn zongorakészitő, Hársfa-utca 1. 37804

INGATLAN

29. Birtok

Alkalmi vétel!!! Mindent termő egyszázhetven holdas, pestmegyei birtok, szántóval, erdővel, épületekkel, harmincnégyezerért sürgősen eladó. Felével átvehető. Lónyay-utca 42-a., I. Mérai. 84067

30. Telek

Ikerbérház épitésére telket veszek legalább 20 méter utcafronttal. 29—12—13. 58719

32. Bérház

Alkalmi vétel! Főutvonalon háromemeletes hatalmas bérház harmincezer bérjövedelemmel, üzletekkel, pontos fizető lakókkal, 128.000-ért feltételekkel, sürgősen eladó. Lónyay-utca 42-a., I. Mérai.

Mussolini-térnél átirásmentes, négyemeletes bérház huszonhétezer hozammal, feltételekkel, átirva, százötvenötezerért. 12—29—51. 84061

Külföldre költöző uricsalád eladja jólépitett adómentesét nagy veszteséggel, 45.000 készpénzért, további tizezer elsőhelyi többéves, hatszázalékossal. Bruttó jövedelme: 7000. Netto: 9 százalékra. „Gyors elintézés 5796" jeligére főkiadóhivatalba.

100.000—200.000 pengő körüli bérházat veszek készpénzzel. Részletes leirást, árat stb. kérek „Saját részemre 5764" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba.

Azonnali vételre keresek hatvanezer pengő körüli bérházat ármegjelöléssel, leirással. — Leveleket „Készpénzzel fizetek" jeligére Mérai hirdetőbe, Lónyay-utca 42-a., I. 5765

33. Villa, palota

Modern kettőszobás összkomfortos villa Gödön, 200 négyszögölön, családi okokból olcsón eladó. „Tulajdonostól 19563" jeligére főkiadóba.

34. Családi ház, öröklakás Budapesten

Erőss Ernő nyugalmazott detektiv magánnyomozója. Szász Károly-utca 3. Telefon 3-555-27

35. Családi ház, öröklakás környéken és vidéken

Teljesen uj, kétszobás, parkettás villaházam olcsón eladó. Pestszenterzsébet, Előd-u. 43., tulajdonos. *37544

Kis házat azonnali megvételre keresek. **„Olcsó** 29459" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba.

BERENDEZÉS

36. Butor

Butorok, konyhák olcsón legkedvezőbb részletre is. Károly-körut 16. udvarban. 58388

Gyönyörü háló, ebédlő, kombinált szalon sürgősen olcsón. Jósika-utca 2., I. 4. 93894

Cseresznye garnitura, könyvszekrény, komód, párosszekrény olcsón. Karpfenstein-utca 15. 37761

Butorvevők figyelmébe! Asztalosnál keményfahálók 195 pengőért, telehálók 263-ért, ebédlők 300-ért. Részletre is. Butorcsere. Ingyen csomagolás. Wesselényi-utca 54. Hársfa-utca sarok. 58430

Cseresznye, topolya, dió és arany garniturák, barokk, biedermeier rekamiék, barokk kis butorok, üvegcsillárok. Schwarz, Dob-utca 1. 58439

Két pengőért hetenként matrac, sezlon, rekamier. Károly-körut 16. udvarban. 58387

Akar olcsón Vásárolni? **Használt márkás** mübutorok eladása: legmodernebb diógyökér mübutorebédlő, lakkcsiszolt Louis XVI. stilü háló, cseresznyefa empire háló, dusfaragásu renaissance ebédlők, uriszobák, garniturák, továbbá legujabb tervek szerint berendezett kombinált szobák, kárpitosbutorok stb. Jókai-utca 36. 58431

KIRÁLY-U. 112 **Készpénzvevő?! Jöjjön hozzánk, meglátja, érdemes!** 1100 négyzetméteres szuterénünkben használt és uj különleges márkás mübutorok. Hálók, ebédlők, uriszobák, szalonok, kombinált szobák, antikvitások irodabutorok, egyes darabok utólérhetetlenül olcsón. Butorüzlet, Király-utca száztizenkettő (Lövölde-térnél.) 69021

Ön még nem tudja? Óriási választékot talál, ha megtekinti 1400 négyzetméteres raktáraimban uj és használt **márkás mübutorainkat,** hálók, ebédlők, uriszobák, stilszalonok, garniturák utólérhetetlenül olcsón **Károly-körut 3-a.** Butorüzlet.

Gyönyörü uj, használt mübutorok. (Márkás.) **Hálók,** ebédlők, uriszobák, bőrgarniturák, velourgarniturák, stilszalonok, irodabutorok, **csodás kombinált** berendezések legujabb tervek szerint. Fizetéskedvezmények is. **Nagy Sándornál, Károly-körut huszonhat.** Városházánál. 69210

Ebédlőbutor, iróasztal, képek, stb. olcsón eladók. Bak, Pacsirtamező-utca 1. 93860

Összecsukóságy, sodronybetét, vaságy, rézágy, matracok olcsón gyárból. Javitásokat készit: Prohászka, Gróf Zichy Jenő-utca 46. Fióküzlet: Üllői-ut 7. 84096

Lakásfeloszlatás! Hálószoba, uriszoba, Csók-kép, perzsa szőnyegek sürgősen eladók. — Andrássy-ut 32., I. 3. tizenegytől egyig. 93926

Cseresznye könyvszekrény, interziás ebédlő, dióháló, előszobaszekrény, recamier olcsón! Bakáts-tér 8. Tóth. 58726

Aranycsillárok, eredeti sublódok, gyönyörü biedermeier könyvszekrények, ülőgarniturák, szekreterek olcsón. Siegler, Andrássy-ut hatvanhat.

Modern háromajtós szekrény, asztal, 4 szék, diszállvány eladó. Garam-utca 27. földszint 6. d. u. 2—5. 19562

Havi huszpengős részletre vásárolhat gyönyörü butorokat. Eichlernél, Nagymező-utca huszonöt. 69211

Butort legjobban Bog-Mil butorházában, Vilmos császár-ut negyvenhárom vásárolhat. Hálók, ebédlők, kombinált butorok nagy választékban mérsékelt árakon. 58362

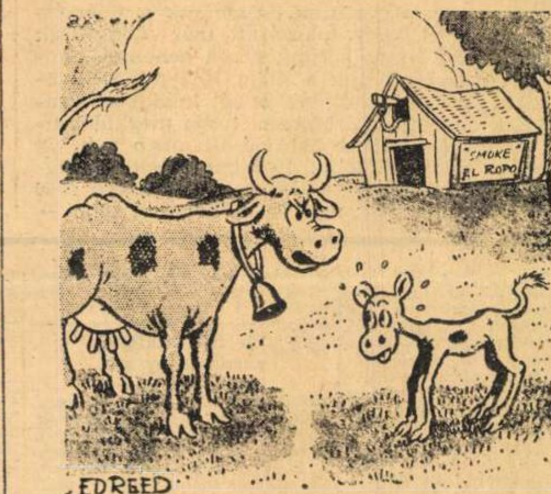
Ujrendszerü butorhitel. Lakását berendezheti minden közalkalmazott és minden véglegesitett harminc egyenlő havi részletre, vagyis minden 100 pengő után havi 3.30 pengő részletre, előleg nélkül. Egy éven belüli törlesztésnél kamatokat visszatéritjük. Kardos Testvérek, Wesselényi-utca 18. 69013

Sodronyos ágy 10.50, afrikmatraccal 19, sodrony 12, csőágy 28-tól, rézágy 60-tól, készitőnél. Herskovits, Nagydiófa-utca 22. 69024

ebner BUTOR VIII., Karpfenstein-u. 2/a. sarokház. Vétel és csere. Hatalmas raktárainkban legnagyobb választékot találja vadonatuj, valamint használt modern, antikstilusu márkás mübutorokban, kombinált berendezések, ebédlők, hálók, uriszobák szalónok, szőnyegek, csillárok, irodabutorok, utolérhetetlen legolcsóbb árakon. 58566

Használt kombinált szobák, ebédlők, hálók és irodaberendezések legolcsóbban Dessewffy-utca 47. 58484

Anyai intelem

— Mondtam már neked, hogy csak akkor gyere ebédelni, ha csengetek. (Judge.)

Mindent veszek: butort, régiséget, porcellánt, szőnyeget, egész lakást, hagyatékot. Hivjon, azonnal megyek. Klein régiségkereskedő, Gróf Zichy Jenő-utca 29. földszint 2. Telefon 120—417. 58721

37. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Előlegnélküli hosszu részletre szőnyegek, magyarperzsák, szeziontakarók, futók, vásznak. Krausz szőnyegkereskedés, Bálvány-utca 15. 58590

Szumák átvető, keleti összekötő eladó. Toldy Ferenc-u. 6., ajtó 2. 69237

Perzsa szőnyeget (hibásat is), zálogjegyet magas árban veszek. Telefon: 142—843. 58374

38. Iroda- és üzletberendezés

Üvegszekrények, üvegpultok, borbélyberendezés, csemegeberendezések, vörösréz kávétartályok, kirakatállványok, használtak nagyon olcsón Rosenfeld, Népszinház-utca 31.

Üzletberendezés üvegpulttal, üvegszekrényekkel, karzattal, lépcsővel, elköltözés miatt alkalmi áron eladó. József-körut 9. A házfelügyelő bemutatja. 58734

Berkel sonkavágógép kitünő állapotban eladó. Bővebbet Mária Valéria-utca 1. házfelügyelőnél vagy telefon 18—79—80. 5810

JÁRMŰ

39. Személyautó

Négyszemélyes csukott, jókarban levő kiskocsi, hatvan adó, kilenc liter fogyasztás, bevonulás miatt kettőszázötven pengőért. József-u. 28. Strasser. 29473

Balilla, uj tipusu, csukott, 4 ajtós, Opel-Kadett eladó. — Andrássy-ut 68. 93923

Keresek másfél-kétliteres személyautót, jó állapotban, 3000 pengőig. 185—084. 58741

40. Teherautó

Teherautómmal napi, heti fuvart vállalok, „Egytonnás 37798" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba.

44. RUHÁZAT

Perzsaláb elegáns bunda középtermetre eladó. Délután kettő óráig. Erzsébet-körut 27. III. 12. 8784

Keveset használt perzsabunda eladó. Fény-utca 15., házf.

Perzsaláb, szilbunda kéz alatt eladó. Király-utca 43., II. 21.

Fekete perzsabunda eladó. Üllői-ut 105., ajtó 2. 69222

Szenzációs árat fizetek! Használt férfiruhákért, nőiért, egyenruhákért, cipőért, egész háztartásért, zálogjegyért vagy **divatos szövetre** cserélek. Gerstl, István-ut 28. Hivásra megyek. 134—685.

Használt férfi, női, ruhákért, egyenruhákért, cipőkért, fehérnemüért, szőnyegért legtöbbet fizetek. **Gyapjuszövetre is becserélem.** Freund, Dobozi-utca 27. 142—673. Vidékre is megyek. 93920

Használt férfiruhákért órlási árakat fizetek. Spiegel, Teréz-körut 2. Telefon: 128—942. •

Csodálatos árakat fizetek használt férfiruhákért, zálogcéduláért. Fischbein, Dob-utca huszonöt. Telefonáljon: 135—422.

Férfiruhákért, mindennemü zálogjegyért szenzációs árat fizetek. Ruhaüzlet, Dob-utca 31. Telefon: 349—754. 93918

Viselt ruhákért saját üzletem részére legtöbbet fizetek. Feldmann Kazár-utca 7. Telefon: 123—266. 58258

Legdrágábban veszek használt férfiruhákat, zálogjegyeket. Leitersdorfer, Kisdiófa-utca 4 1352—83. 37759

ÜZLET

48. Szálloda, vendéglő, penzió, kifőzés

Aranybánya kocsma 26 bebutorozott penzió épület eladó. Hortváth-Kert, Balatonboglár.

49. Egyéb üzlet

Szép gyümölcsüzlet, fél érdekeltsége csekély közreműködéssel, más vidéki elfoglaltság miatt azonnal átadó. Megkeresések „Hungária 5804" jeligére főkiadóba.

Régi fa-szénüzlet haláleset miatt sürgősen átadó. Király-utca 108.

EGYÉB ADÁS-VÉTEL

50. Ékszer és egyéb értéktárgy

Zálogjegyet mindenről veszek, aranyat, brilliánsot, ékszert beváltok. Ékszerek alkalmi áron. Taub, Thököly-ut 18.

52. Irógép

Portable uj, 145, használt irógépek legolcsóbban. Akácfa-utca tizenhárom. 69017

54. Különböző gépek

Ganzgyári uj elektromotorok, egyéves jótállással, alig drágábbak használtaknál. Azonnal szállitja, felszereli Székely mérnök. 367—247. Margit-körut 26. 58519

Eladó egy 10 HP. stabil fagázmotor, 12 HP. villanymotor, 800-as szalagfürész. Faárugyár Homokszentgyörgy. 48659

Vennék használt automatikus tabletta gyorsprést. Ehrlich, Cserhát-utca 16. 69244

55. Vegyes

Boros- és légvédelmi hordók eladók. Denk, Üteg-utca 27.

III. BÉRLET, ELLÁTÁS

56. LAKÁS

Kettőszobás hallos, összkomfortos utcai lakás azonnalra. Lövölde-tér 2. 84040

Négyszobás, összkomfortos uri lakás villában, havi 100 pengő. Hegedüs Sándor-utca 25. második emelet egy. 5785

57. SZOBA, ELLÁTÁS

Lakáskataszternél butorozott szobáját bejelentésre bérbeadják. **Lakáskataszternél** főlépcsőházi, valamint átutazószobát bérelhet. Horn Ede 8. Telefon 125—782. *

Átutazóknak Nyugatinál, állandóan fütve, zártfőlépcsőházi, modern fürdőbenyilóval napibérbe olcsón. Telefon 126—134. 48656

Főbejáratu fürdőszobás azonnalra. Váci-ut 4. II. 9.

Állandó lakónak szép különbejáratu szoba mosdófülkével kiadó. Árpád-u. 7. 5808

Calvin-térnél gyönyörü világos, tiszta szoba butorozva kiadó. Erkel-u. 4. III. 30.

Azonnalra napi, havi bérbe lépcsőházi zavartalan szoba. Sip 19. III. 19.

Átutazószoba Newyork-kávéháznál, zártfőlépcsőházi elegáns, fürdőszobával azonnalra, napokra. 14—14—48. 58445

Szobák gőzfütéssel, hideg-meleg folyóvizzel, legolcsóbban „Berlin" Szállodában, Révay-utca 24. Telefon: 12—19—05. •

Átutazóknak zártfőlépcsős elegáns szoba körutnál napi, havi bérbe. Disztingvált 14—17—44.

Meleg szerető otthont adnék teljes ellátással, diétával, esetleg könnyebb ápolást előkelő nyugdijas urnak vagy urnőnek központi fütéses, négyszobás utcai uri lakásomba. Leveleket „Otthont keresek 29460" Erzsébet-köruti főkiadóba.

Elegáns utcai szoba telefonnal 1—2 személy részére ellátással vagy anélkül Sas-utca 18. I. 2. 12—14—05. 84091

Zártfőlépcsős szeparált luxus szoba gőzfütés, melegvizes fürdőbenyilóval havi bérbe garszonnak. 498—765. 48673

Elegánsan berendezett telefonos garszonlakás Uj Lipótvárosban, lehetőleg nem állandó ott lakásra kiadó. Telefon 3—5-ig. 115—032. *58708

Minden igényt kielégitő modern átutazószobák. Központi fütés. 29—17—09. azelőtt Muzeum-körut 5. 58717

Központi fütéssel, melegvizzel telefonnal, kitünő ellátással. egy-két személynek elegáns szoba. Klotild-utca 3-b. III. 1. 58716

Különbejáratu gőzfütéses szépen butorozott szoba kiadó. Telefon: 12—45—60. 58742

Gyönyörü átutazószoba központi fütéssel, magányosnál, modern kényelemmel azonnalra is Lipótvárosban. Tátra-utca. 315—010. 58715

Átutazóknak gőzfütéses **luxus** szoba fürdőbenyilóval négy pengő pesti Margithidfőnél. 11—48—75. 58714

Felvidékieknek, akik Pestre jönnek, egy naptól kezdve olcsón szobát bérelhetnek. Telefon 1348—56. Expressnél, Erzsébet-körut 16. fszt. 3. 37801

Előkelő helyen átutazószoba főlépcsőházi, havi, napibérbe Nemzetinél. 14—58—64. 37803

Garszon orvosnál központi fütéses fürdőbenyilós utcai szoba kiadó, kiszolgálás, telefon: 14—48—89. 58752

Főlépcsőházi luxus átutazószoba fürdőszobával, uri helyen, napi-, havibérbe Telefon: 137—760. 58746

Magányosnál zártfőlépcsőházi zavartalan átutazószoba melegvizes luxuskényelemmel azonnalra. Telefon: Száznegyvennégy-háromszáznégy. (Metropolnál.) 58747

Átutazószoba napokra folyó melegvizzel, központi fütéssel. Akácfa-utca 6.; I. egy. 58748

Napibérbe, havibérbe átutazószoba elegáns, főlépcsőházi fürdőszobával. (Palace-mozgónál.) 130—674. 58750

Átutazószoba főlépcsőházi bármerre, **napibérért.** Telefon 1348—56. Expressnél.

Napibéres főlépcsőházi **garszonbérletek** azonnalra. Telefon 1348—56. Expressnél, Erzsébet-körut 16., fszt. 3. 37802

Egy szolid lakótársnőt keresek. Tölgyfa-u. 6. IV. 3.

Elegánsan berendezett különbejáratu világos, szép szoba azonnalra kiadó. József-körut 8. Bővebbet a házfelügyelőnél.

Központi fütéssel melegvizzel keres urinő különbejáratu kis szobát egy emeletig „Szerény ármegjelöléssel 48662" főkiadóba.

Éves szobát, fürdőszoba, fütés, villanyvilágitással, elsőrangu ellátással keres várostól távollévő vidéken, r. k.-nál, azonnalra havi 70-ért főkiadóba „Agglegény 69243" jeligére.

Diplomás gyermektelen házaspár keres tizenötödikére, lehetőleg központi fütéses butorozott szobát főzési lehetőséggel. „Belterületen főlépcsőházi 29464" Erzsébet-köruti főkiadóba.

Házaspár keres tiszta, nagy, utcai szobát V—VI. kerületben. Gőzfütés, melegviz előnyben. „Tiszta 58713" jeligére főkiadóba.

59. HELYISÉGBÉRLET

Műterem Városligetben szobrásznak kiválóan alkalmas, átadó. Telefon: 129—100. 58735

Türr István-utca 9. (Váci-utca sarok) alatti üzletházban szép nagy emeleti, világos utcai helyiségek azonnalra is kiadók. Bővebbet dr. Szécsi ügyvédnél. 3—6 óráig. Telefon: 111—993. 58720

Modern üzemhelyiség 103 négyzetméter, ipari árammal, kiadó azonnalra. Telefon 497—165. 29478

IV. KÜLÖNFÉLE

62. PÉNZ, JELZÁLOG

Tizennyolcezer pengőt felaprózok tisztviselőknek, ingatlantulajdonosoknak, más hitelképeseknek. Ferenc-körut 24., II. 2. *58728

Havi 50 törlesztéssel 500 privátkölcsönt keresek, kamatért modern lakást adok. „Állami" jeligére kispesti fiókkiadóba.

63. TÁRS

Belvárosi üzletembe társnőt 1500 pengővel, havi 300 pengő jövedelemmel felveszek. Pénze biztositva. Erzsébet-körut 40., I. 4. *58727

Néhány ezer pengővel jól bevezetett részletüzlethez társat keresek. Ajánlatok „Becsületes 5786" jeligére főkiadóba.

3000—4000 pengővel finanszirozót keresünk nagyon aktuális és fényes sikert igérő irredenta szindarab előadássorozatának elinditásához. Nem dilettáns próbálkozás. Elsőrendü művészi vezetés biztositva. Gyorsan lebonyolitható, biztos üzlet. Csak komoly érdeklődőknek tel. 269—429. 19561

VEGYESEK

64. Felhivás

Óvás! Kiskoru fiamért, Glaser Rezsőért, legutóbbi lakása: Kerék-utca 26. fizetési felelősséget nem vállalok. Részére adott hitel, vagy áruértéket meg nem fizetek. Glaser Felix Budapest, III., Kerék-utca 26.

Üzletfelem megvenni szándékozik Liliom-utca 38. számu kocsmát. Felhivom hitelezőket követeléseiket három napon belül jogvesztés terhe mellett jelentsék Petrásnál, Thököly-ut 4., II. 26. 5790

„Vár". Lélekben Magával ünnepelek. Levelem kedden átvehető. Remélem, jól van, mint én. Csókolom. 15132

HÁZASSÁG

66. Házasságközvetitő iroda

Sebestyén Imre, Erzsébet-körut négy. Telefon. Évtizedes cég. Cégjelzéstelen. dijmentes tájékoztatás. 58317

Társaságbeli legdiszkrétebb házasságközvetités. 1—373—93. Doctorné, Király-utca 67., I. 3.

Nősülendők és **férjhezmenendők** keressék fel bizalommal **Nagy Jenő** irodáját, Rákóczi-ut hatvanegy. Telefon.

Férjhez mennének: vidéki urileány ötvenezer pengővel; árvaleány földbirtokkal, házzal, készpénzhozománnyal. Fényképek **Nagy Jenőnél, Rákóczi-ut** hatvanegy.

Privátim komoly házasságokat létrehoz nagy összeköttetésü uriasszony. Érdeklődés „Előkelő felek 48661" jeligén főkiadóba.

67. Feleséget keres

Jóforgalmu üzletemhez 40—46 éves molett nőt keresek pár száz P-vel, akit feleségül vennék. „Szerény 48660" főkiadóba.

Szép és gazdag urhölgyet szeretnék feleségül venni. Jelige „Kivánság 84085" főkiadóba.

68. Férjet keres

Ötvenes urinő férjhez menne némi hozománnyal. „Finomlelkü 58724" jeligére főkiadóba.

Pesti Hirlap R. T. kiadása. Légrády Testvérek R. T. nyomása. Budapest, V. ker. Vilmos császár-ut 78. szám. A kiadásért Dr. Kovács Dezső, a nyomdáért Kertész Árpád felelős